

Η απόφαση της ΕΚΚ ημ. 18 Σεπτεμβρίου 2017 ΑΚΥΡΩΘΗΚΕ από το Διοικητικό Δικαστήριο. Η πράξη εξαφανίζεται και θα πρέπει να θεωρείται ότι ουδέποτε εκδόθηκε.

1 Δεκεμβρίου 2017

Απόφαση Συμβουλίου ΕΚΚ

Ημ. Ανακοίνωσης:	01.12.2017	Ημ. Απόφασης ΕΚΚ:	18.09.2017
Αναφορικά με:	Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρεία Λτδ, κ. Θεόδωρο Αριστοδήμου (ΔΣ), κ. Ανδρέα Ηλιάδης (ΔΣ), κ. Γιάννη Πεχλιβανίδη (ΔΣ), κ. Γιάννη Κυπρή (ΔΣ), κ. Σταύρο Κωνσταντινίδη (ΔΣ), κ. Κώστα Σεβέρη (ΔΣ), κ. Γεώργιο Γεωργιάδη (ΔΣ), κα Ειρήνη Καραμάνου (ΔΣ), κ. Μάνθο Μαυρομμάτη (ΔΣ) και κ. Χρίστη Χατζημιτσή (Αν. ΓΔ)		
Νομοθεσία:	Ο περί των Πράξεων Προσώπων που Κατέχουν Εμπιστευτικές Πληροφορίες και των Πράξεων Χειραγώγησης της Αγοράς (Κατάχρηση Αγοράς) Νόμος, Ο περί των Προϋποθέσεων Διαφάνειας (Κινητές Αξίες προς Διαπραγμάτευση σε Ρυθμιζόμενη Αγορά) Νόμος		
Θέμα:	Διοικητικά πρόστιμα		
Καταχώρηση Προσφυγής:	Πατήστε εδώ	Αποτέλεσμα Προσφυγής:	Πατήστε εδώ

Το Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (‘η ΕΚΚ’) ενημερώνει το επενδυτικό κοινό ότι έχει εξετάσει θέμα συμμόρφωσης:

- της εταιρείας **Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρεία Λτδ** (‘η Τράπεζα’) με τον περί των Πράξεων Προσώπων που Κατέχουν Εμπιστευτικές Πληροφορίες και των Πράξεων Χειραγώγησης της Αγοράς (Κατάχρησης της Αγοράς) Νόμο του 2005, ως τροποποιήθηκε,
- της εταιρείας **Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρεία Λτδ, των Διοικητικών της Συμβούλων και του Γενικού Διευθυντή** με τον περί των Προϋποθέσεων Διαφάνειας (Κινητές Αξίες προς Διαπραγμάτευση σε Ρυθμιζόμενη Αγορά) Νόμο του 2007, ως τροποποιήθηκε,

αναφορικά με την επάρκεια των προβλέψεων για απομείωση χορηγήσεων στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση της Τράπεζας για το έτος που έληξε 31.12.2011 και, στη συνεδρία του ημερομηνίας 18 Σεπτεμβρίου 2017, διαπίστωσε την ύπαρξη παραβάσεων και κατέληξε στην επιβολή διοικητικών προστίμων ως ακολούθως:

A.1. Εταιρεία **Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρεία Λτδ**, συνολικό διοικητικό πρόστιμο ύψους **€15.000**

A.2. **Μέλη Διοικητικού Συμβουλίου** της εταιρείας Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρεία Λτδ κατά τον ουσιώδη χρόνο:

Διοικητικοί Σύμβουλοι	Θέση	Διοικητικό πρόστιμο
κ. Θεόδωρος Αριστοδήμου	Μη εκτελεστικός Πρόεδρος Διοικητικού Συμβουλίου	€100.000
κ. Ανδρέας Ηλιάδης	• Εκτελεστικός Διοικητικός Σύμβουλος	€100.000

	• Διευθύνων Σύμβουλος	
κ. Γιάννης Πεχλιβανίδης	• Εκτελεστικός Διοικητικός Σύμβουλος • Πρώτος Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος	€70.000
κ. Γιάννης Κυπρή	• Εκτελεστικός Διοικητικός Σύμβουλος • Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος	€70.000
κ. Σταύρος Κωνσταντινίδης	• Μη Εκτελεστικός Διοικητικός Σύμβουλος • Πρόεδρος Επιτροπής Ελέγχου της Τράπεζας	€50.000
κ. Κώστας Σεβέρης	• Μη Εκτελεστικός Διοικητικός Σύμβουλος • Μέλος Επιτροπής Ελέγχου της Τράπεζας	€30.000
κ. Γεώργιος Γεωργιάδης	• Μη Εκτελεστικός Διοικητικός Σύμβουλος • Μέλος Επιτροπής Ελέγχου της Τράπεζας	€30.000
κα Ειρήνη Καραμάνου	• Μη Εκτελεστική Διοικητική Σύμβουλος • Μέλος Επιτροπής Ελέγχου της Τράπεζας	€30.000
κ. Μάνθος Μαυρομάτης	• Μη Εκτελεστικός Διοικητικός Σύμβουλος • Μέλος Επιτροπής Ελέγχου της Τράπεζας	€30.000

A.3. Ανώτερος Γενικός Διευθυντής Συγκροτήματος Οικονομικής Διεύθυνσης και Στρατηγικής, **κ. Χρίστης Χατζημιτσής**, διοικητικό πρόστιμο ύψους **€70.000**.

**Η ΕΚΚ παραθέτει κατωτέρω αυτούσιο απόσπασμα του
πρακτικού της απόφασής της-**

«.....

Για σκοπούς της παρούσας απόφασης:

- (i) Η εταιρεία Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρεία Λτδ, θα αναφέρεται ως «**η Τράπεζα**».
- (ii) Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Κύπρου, θα αναφέρεται ως «**η ΕΚΚ**».
- (iii) Η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου θα αναφέρεται ως «**η ΚΤΚ**».
- (iv) Ο περί των Πράξεων Προσώπων που Κατέχουν Εμπιστευτικές Πληροφορίες και των Πράξεων Χειραγώγησης της Αγοράς (Κατάχρησης της Αγοράς) Νόμος του 2005, ως τροποποιήθηκε, θα αναφέρεται ως «**ο Ν.116(Ι)/2005**».
- (v) Ο περί των Προϋποθέσεων Διαφάνειας (Κινητές Αξίες προς Διαπραγμάτευση σε Ρυθμιζόμενη Αγορά) Νόμος του 2007, ως τροποποιήθηκε, θα αναφέρεται ως «**ο Ν.190(Ι)/2007**».
- (vi) Οι ιδιότητες των προσώπων που αναφέρονται κατά τον ουσιώδη χρόνο είναι οι ακόλουθες:
 - κ. Θεόδωρος Αριστοδήμου, Μη Εκτελεστικός Πρόεδρος Διοικητικού Συμβουλίου
 - κ. Ανδρέας Αρτέμης, Μη Εκτελεστικός Αντιπρόεδρος Διοικητικού Συμβουλίου
 - κ. Ανδρέας Ηλιάδης, Εκτελεστικός Διοικητικός Σύμβουλος
 - κ. Γιάννης Κυπρή, Εκτελεστικός Διοικητικός Σύμβουλος
 - κ. Γιάννης Πεχλιβανίδης, Εκτελεστικός Διοικητικός Σύμβουλος
 - κ. Κώστας Ζ. Σεβέρης, Μη Εκτελεστικός Διοικητικός Σύμβουλος
 - κ. Ευδόκιμος Ξενοφώντος, Μη Εκτελεστικός Διοικητικός Σύμβουλος
 - κα Άννα Διογένους, Μη Εκτελεστικός Διοικητικός Σύμβουλος
 - κα Ειρήνη Καραμάνου, Μη Εκτελεστικός Διοικητικός Σύμβουλος
 - κ. Βασίλης Γ. Ρολόγης, Μη Εκτελεστικός Διοικητικός Σύμβουλος
 - κ. Γεώργιος Μ. Γεωργιάδης, Μη Εκτελεστικός Διοικητικός Σύμβουλος

- κ. Χρίστος Μουσκής, Μη Εκτελεστικός Διοικητικός Σύμβουλος
- κ. Μάνθος Μαυρομάτης, Μη Εκτελεστικός Διοικητικός Σύμβουλος
- κ. Κώστας Χατζήπαπας, Μη Εκτελεστικός Διοικητικός Σύμβουλος
- κ. Νικόλαος Π. Τσάκος, Μη Εκτελεστικός Διοικητικός Σύμβουλος
- κ. Σταύρος Ι. Κωνσταντινίδης, Μη Εκτελεστικός Διοικητικός Σύμβουλος
- κ. Ηλίας Νεοκλέους, Μη Εκτελεστικός Διοικητικός Σύμβουλος
- κ. Χρίστη Χατζημιτσής, Ανώτερος Γενικός Διευθυντής Συγκροτήματος
- κ. [ΚΤ], Γενικός Ελεγκτής Συγκροτήματος
- κ. [ΑΚ], Προϊστάμενος Υπηρεσίας Credit Review Διεύθυνσης Εσ. Ελέγχου
- κ. [ΑΠ], Λειτουργός Υπηρεσίας Credit Review Διεύθυνσης Εσ. Ελέγχου

Η ΕΚΚ, αφού μελέτησε το θέμα, κατέγραψε τα ακόλουθα τα οποία προκύπτουν από τις παραστάσεις της Τράπεζας, των Διοικητικών της Συμβούλων και του κ. Χρίστη Χατζημιτσής, Ανώτερου Γενικού Διευθυντή:

(Α) Παραστάσεις Τράπεζας

ΣΗΜΕΙΟ Α.1.

Η Τράπεζα, στη σελ. 2 των γραπτών της παραστάσεων, ισχυρίζεται τα ακόλουθα:

«Συγκεκριμένα η ΕΚΚ δεν έχει προχωρήσει επί τη βάση αποδεικτικών στοιχείων και αγνοεί πλήρως το γεγονός ότι οι προβλέψεις περιλαμβάνονται σε οικονομικές καταστάσεις που είχαν τύχει έγκρισης από τους Εξωτερικούς ελεγκτές της Τράπεζας αλλά και ότι ακόμη και η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου (εφ' εσχής η «ΚΤΚ») ήταν ικανοποιημένη με το ποσό των εν λόγω προβλέψεων.»

ΕΚΚ:

Η ΕΚΚ δεν αποδέχεται τις πιο πάνω θέσεις.

Η ΕΚΚ δεν αποδέχεται τη θέση ότι η ΚΤΚ ήταν ικανοποιημένη με το ποσό των προβλέψεων της Τράπεζας λαμβάνοντας υπόψη την επιστολή της ΚΤΚ ημερομηνίας 10.5.2012 προς την Τράπεζα, στην οποία, μεταξύ άλλων, η ΚΤΚ αναφέρει τα ακόλουθα:

*«Τέλος παρατηρούμε ότι η Τράπεζα σας δεν συμμορφώθηκε πλήρως με την απαίτηση της παραγράφου 8 της πιο πάνω επιστολής μας με ημερομηνία 29 Δεκεμβρίου 2011 και με τις απαιτήσεις της παραγράφου 4 της επιστολής μας με ημερομηνία 13 Δεκεμβρίου 2011 με θέμα την επιτόπια εποπτική επιθεώρηση του καταστήματος της Τράπεζα στην Ελλάδα. Οι υπό αναφορά παράγραφοι απαιτούσαν τη διενέργεια πρόσθετων ειδικών προβλέψεων για συγκεκριμένους πελάτες. Σχετικά παρακαλώ σημειώστε ότι η υπό αναφορά απαίτηση παύει να ισχύει μόνο στην περίπτωση που το άνοιγμα εξασφαλίσεων έχει μειωθεί είτε μέσω αποπληρωμών ή λήψης πρόσθετων εξασφαλίσεων. **Συναφώς, παρακαλώ όπως φροντίσετε για την πλήρη συμμόρφωση, εντός του πρώτου εξαμήνου του 2012, με τις απαιτήσεις της παραγράφου 4 της επιστολής μας με ημερομηνία 13 Δεκεμβρίου 2011 και της παραγράφου 8 της επιστολής μας με ημερομηνία 29 Δεκεμβρίου 2011.»***

Περαιτέρω, παρακαλώ σημειώστε ότι η απαίτηση μας όπως η Τράπεζα προβεί σε αυξημένες γενικές προβλέψεις οι οποίες να απεικονίζουν επαρκώς την αυξημένη πιθανότητα αθέτησης σε ένα σημαντικό μέρος του χαρτοφυλακίου χορηγήσεων παραμένει καθώς η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου δεν συμμερίζεται τη θέση σας ότι το ύψος των υφιστάμενων γενικών προβλέψεων είναι ικανοποιητικό.»

Επίσης η ΕΚΚ θεωρεί ότι η εμπλοκή των εξωτερικών ελεγκτών της Τράπεζας, δεν αποτελεί από μόνη της απόδειξη ότι δεν υπήρχαν παραβάσεις της κείμενης νομοθεσίας που διέπει τα υπό εξέταση θέματα, και δη την πιθανότητα οι οικονομικές καταστάσεις να είχαν ετοιμαστεί κατά παράβαση των ΔΠΧΑ.

Η ΕΚΚ σημειώνει ότι, στην έκθεση των εξωτερικών ελεγκτών της Τράπεζας ημερομηνίας 20 Απριλίου 2012 προς την Επιτροπή Ελέγχου, με τίτλο «*Audit findings for the year ended 31 December 2011*», αναφέρονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

«*In our estimates, we have taken into consideration the representations made by top management regarding certain loans on the attention list.*»

Από το πιο πάνω απόσπασμα φαίνεται ότι η εργασία των εξωτερικών ελεγκτών της Τράπεζας είχε άμεση εξάρτηση από τις παραστάσεις/υπολογισμούς του «*top management*». Ως εκ τούτου η ΕΚΚ θεωρεί ότι, **εφόσον οι υπολογισμοί του «top management» έπασχαν, ήταν συνεπακόλουθο να έπασχαν και οι εκτιμήσεις των ελεγκτών.**

Ως προς τους λόγους που οι υπολογισμοί του «*top management*» έπασχαν, η ΕΚΚ θεωρεί ότι τα πιο κάτω αποσπάσματα από την κατάθεση του κ. [ΑΚ] είναι κατατοπιστικά:

«([ΑΚ])

Όχι ... μελλοντικές ενέργειες, κάτι το οποίο θα γινόταν για να μην αναγνωρίσω σήμερα προβλέψεις. Σίγουρα τούτο το πράγμα από τη στιγμή που η αξιολόγηση μου καταδεικνύει ότι είναι κάτι το οποίο είναι solid και θα πραγματοποιηθεί δεν μου απαγορεύει κανέναν να βασιστώ πάνω σε τούτο το πράγμα. Και τα διεθνή λογιστικά πρότυπα σου λένε best estimate. Αλλά από τη στιγμή που ξέρεις ότι η πιθανότητα του να γίνει ή ο πελάτης να μην συμφωνήσει ή ακόμα μπορεί να είναι προτάσεις που μπορεί να είπε ο διευθυντής της υπηρεσίας ότι θα προσπαθήσω να πετύχω τούτο το πράγμα για μένα τούτες είναι σοβαρές ενδείξεις ότι τούτο το πράγμα που τη στιγμή που υπάρχει present obligation εκείνη την ώρα το αναγνωρίζω και αν για οποιονδήποτε λόγο την επόμενη περίοδο αλλάξουν οι συνθήκες αλλάσουν τα δεδομένα.»

.....

«([ΑΚ])

Provision Contingent Liabilities and Assets. Είναι το guideline που σε καθοδηγεί πώς να κάνεις προβλέψεις. Όχι το πώς να υπολογίσεις. Διότι είναι principle-based και σου λέει λάβε υπόψη σου όλα τα δεδομένα που έχεις μπροστά σου και οι προβλέψεις πρέπει να είναι prudent substantiated, πρέπει να είναι probable και, και, και για να κάμεις πρόβλεψη. Οπότε για μένα προσωπικά η εκτίμηση ότι στις πλείστες των περιπτώσεων δεν ίσχυαν τούτα τα πράγματα. Δηλαδή στις περιπτώσεις που λέγαμε εμείς ότι έπρεπε να είναι doubtful αισθανόμουν ότι ήταν fully substantiated διότι ο πελάτης αδυνατούσε να αποπληρώσει. Ήταν highly probable ότι ήταν incompetent ο πελάτης να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του. Όμως από τη στιγμή που έρχεται και λέει ότι είμαι σε διαβουλεύσεις με τον πελάτη ότι θα ενισχύσει τις εξασφαλίσεις, εντάξει το παίρνουμε παρακάτω. Η περίπτωση για παράδειγμα της ██████████ είναι από τις περιπτώσεις όπου είναι τόσο εμφανείς οι αδυναμίες της εταιρείας που δεν έχεις επιλογή, παρά να αναγνωρίσεις την οποιανδήποτε αναμενόμενη ζημιά. Διότι μια εταιρεία που τη στιγμή που κάνει λειτουργικές ζημιές by definition σημαίνει πρέπει να κλείσει την ίδια ώρα. Κάθε μέρα που δουλεύει προσθέτει losses. Οπότε τούτο το πράγμα, και φάνηκε ότι επειδή για εκείνη τη συγκεκριμένη περίπτωση έβαλαν λεφτά μέσα και οι μέτοχοι, όντως έβαλαν, αλλά δεν ήταν αρκετά δεν έβγαине, έβλεπες ότι πάλι ο δανεισμός δεν μπορούσε να εξυπηρετηθεί. Ήταν τεράστια τα κόστη που χρειαζόταν για να λειτουργήσει η εταιρεία και δεν έβγαине. Δεν σημαίνει ότι αναμένω ότι οι μέτοχοι θα ενισχύσουν την εταιρεία, δεν κάνω εγώ προβλέψεις. Οπότε δεν γινόταν επαρκής εφαρμογή των κριτηρίων του συγκεκριμένου προτύπου.»

.....

«([AK])

Εγώ είπα ότι η συγκεκριμένη εταιρεία αντιμετωπίζει σοβαρότατα οικονομικά προβλήματα. Ότι κάνει λειτουργικές ζημιές, έχει συσσωρευμένο αρνητικό αποθεματικό. Οι πελάτες έβαλαν κάποια λεφτά μέσα όμως οι προβλέψεις τους για αύξηση του μεριδίου αγοράς ότι θα συνεισφέρει και θα μπορέσουν να φτάσουν λίαν πολύ σύντομα σε *break even point* δεν το βλέπω να συμβαίνει. Οπότε η δική μου η εισήγηση θα ήταν να γίνει πρόβλεψη.

([Ερευνώντας λειτουργός])

Τι έγινε μετά;

([AK])

Η κουβέντα του ήταν ότι δεν είναι δουλειά δική σου.

([Ερευνώντας λειτουργός])

Η κουβέντα ποιού;

([AK])

Του Χατζημιτσή συγκεκριμένως είπε δεν είναι δουλειά δική σου τούτο το πράμα.

([Ερευνώντας λειτουργός])

Με τρόπο προσβλητικό, σε πρόσβαλε;

([AK])

Ναι, η συγκεκριμένη κουβέντα που είπε προς τον [ΚΤ] «κάμε καλά τον δικό σου».

([Ερευνώντας λειτουργός])

Ενώπιον όλων;

([AK])

Ναι ενώπιον όλων. Αλλά τώρα αν θα θυμηθεί κανένας τούτη τη κουβέντα, απλώς λέω την.

([Ερευνώντας λειτουργός])

Πώς το είπε;

([AK])

Κάμε τον καλά τον δικό σου.

([Ερευνώντας λειτουργός])

Να μεν μιλά δηλαδή;

([AK])

Ναι.»

.....

«([Ερευνώντας λειτουργός])

Μετά από τούτο το επεισόδιο εσύ πως ένιωδες; Ένιωδες ότι ήσουν περιορισμένος στο να πεις οτιδήποτε και άρα δεν το έκαμνες;

([AK])

Ασφαλέστατα, και σε κάποιες φορές που είχα άποψη δεν μπορούσα να μιλήσω διότι αισθανόμουν ότι ...

([Ερευνώντας λειτουργός])

Θα επαναληφθεί το ίδιο σκηνικό.

([AK])

Ότι θα με δαχτυλοδείξει και λόγω της εξουσίας που είχε μπορούσε να έλεγε του [KT] και στην Επιτροπή ξέρεις μην τον φέρνεις μαζί σου.

([Ερευνώντας λειτουργός])

Μιλούμε για τον Χατζημιτσή τωρά;

([AK])

Ναι, που πολλά εύκολα μπορούσε να το κάμει.»

.....

«([AK])

Απλώς η διαδικασία που ακολουθείτο δεν ήταν η ενδεδειγμένη. Δηλαδή να συζητηθεί ο πελάτης, να πούμε ποια είναι τα plus ποια είναι τα minus για να καταλήξεις που θα καταλήξεις. Εδώ γινόταν, ναι είναι εντάξει, OK προχωρούμε. Ή εκείνα τα οποία, τα αποδεικτικά στοιχεία τα οποία παρουσιάζονταν για μένα στις πλείστες των περιπτώσεων ήταν ανεπαρκή για να με πείσουν να μην κάνω πρόβλεψη.»

.....

«([Ερευνώντας λειτουργός])

Ελέχθηκε ποτέ εκεί όχι δεν θα κάμουμε διότι αν κάμουμε οι προβλέψεις θα είναι υπερβολικές και πρέπει να τις μειώσουμε κτλ.;

([AK])

Το τι γινόταν σε συγκεκριμένη συνάντηση, δεν θυμάμαι ποια συνάντηση ότι το budget για προβλέψεις είναι σε συγκεκριμένο ύψος. Οπότε πρέπει να βρούμε τρόπο να είμαστε σε εκείνο το budget.

([Ερευνώντας λειτουργός])

Ποιος το είπε τούτο το πράμα;

([AK])

Ο Χατζημιτσή.

([Ερευνώντας λειτουργός])

Ο Χατζημιτσή δηλαδή είναι που έλεγχε;

([AK])

Είναι ο CFO. Ήταν ο CFO. Είναι Chief Financial Officer.

([Ερευνώντας λειτουργός])

Που είπε το budget είναι τόσο άρα...

([AK])

Όταν κάθεται και βλέπει και υπολογίζει ότι αν βγουν οι προβλέψεις μου ας πούμε που τα 100 εκ. πάνε 300 που έπρεπε να κάμω, έχει σημαντικό impact πάνω στα αποτελέσματα της Τράπεζας. Επηρεάζονται οι επενδυτές ...

([Ερευνώντας λειτουργός])

Άρα αυτό που έλεγε ο Χατζημιτσής ήταν ανεξαρτήτως των οικονομικών πραγματικοτήτων που υπήρχαν για τους πελάτες εμείς έχουμε τούτο το budget και τούτο θα κάμουμε.

([AK])

Μάλιστα.

([Ερευνώντας λειτουργός])

Είναι τούτο το μήνυμα;

([AK])

Ναι. Να τα μοιράσουμε εκεί όσο μπορούμε αναλόγως τις προβλέψεις.

([Ερευνώντας λειτουργός])

Και υπήρχε κάποια αντίδραση από τους υπόλοιπους;

([AK])

Όχι.

([Ερευνώντας λειτουργός])

Και τούτο χρονικά που τοποθετείται;

([AK])

Ήταν μέσα στο 2010 ή 2011 αν δεν με απατά η μνήμη μου.

([Ερευνώντας λειτουργός])

Και εσάς πως σας επηρέασε τούτο;

([AK])

Δεν με επηρέασε. **Οτιδήποτε εκτός από εκείνα τα οποία έπρεπε να γίνονταν. Όταν σου λέει έχω budget για προβλέψεις τί σημαίνει budget για προβλέψεις. Έχει έτσι ορισμό πουθενά;»**

.....

«*([AK])*

Ουσιαστικά το σημμένο παιχνίδι. Κοίταξε, από τη στιγμή που προκαθορίζεις το πλαίσιο που θα κινηθείς, βάζεις τον πήχη ότι ως εδώ θα πάω, αντιλαμβάνεσαι ότι απ' εκεί και κάτω δεν έχει άλλος τρόπος που να πεις ας πούμε θα μοιράσω, αντί να του δώσω τούτου ξέρω εγώ 10 εκ. 15, μπορεί να του δώσω 5 ή να μην δώσω εδώ να δώσω πιο κάτω για να είμαι within του budget του οποίου καθόρισα.

([Ερευνώντας λειτουργός])

Στη συνάντηση που σε κάποια στιγμή είπε ο Χατζημιτσής ότι έχουμε budget εσείς οι υπόλοιποι ξέρατε πόσο ήταν το budget;

([AK])

Όχι δεν ξέραμε, εγώ έμεινα με το στόμα ανοιχτό όταν άκουσα τούτη την κουβέντα είπα εντάξει κατάλαβα τι θα γίνει.

([Ερευνώντας λειτουργός])

Υπάρχει κάτι άλλο που πρέπει να μας πείτε σε σχέση με τούτο το πλαίσιο που αναφέρθηκε ο Χατζημιτσής όλο αυτό το θέμα επιπρόσθετα από όσα έχετε πει;

([ΑΚ])

Όχι ουσιαστικά ο τρόπος σας είπα ότι ήταν η διαδικασία που ακολουθείτο θα μπορούσε να ήταν πολύ καλύτερη και να βγάζει πολλά καλύτερα αποτελέσματα. Η μείωση ή η μη αναγνώριση των προβλέψεων για συγκεκριμένους πελάτες που δεν γινόταν δεν υποστηριζόταν με facts τα οποία να καταδεικνύει ότι όντως ναι, το probability να αποπληρώσει ο πελάτης είναι περισσότερο παρά να μην πληρώσει. Τούτα όλα όμως θα μπορούσαν, σας λέω να καλέσετε και τα άτομα της υπηρεσίας που ετοιμάζαν τις προβλέψεις, την ██████████ και άτομα της ομάδας, τα άλλα όπως είναι ο ██████████, είναι η ██████████, είναι ο ██████████ όπου ξεκινούσε από ένα σημείο εκκίνησης και κατάληγαν οπουδήποτε αλλού σε κάποιες περιπτώσεις.»

.....

«([Ερευνώντας λειτουργός])

Εσείς εκφράσετε μια άποψη ότι δεν τηρούνταν τα διεθνή λογιστικά πρότυπα στη συγκεκριμένη περίπτωση σε ότι αφορά τον υπολογισμό των προβλέψεων.

([ΑΚ])

Όχι τούτο νομίζω και ένα μωρό μπορεί να σου το πει δηλαδή τις διαδικασίες που ακολουθούνταν. Δηλαδή το να μην ακολουθείς κάποια πράγματα, το να δεχτώ κάποια estimates, κάποιους υπολογισμούς και να έχουν κάποια ευελιξία είναι πολλά λογικό. Το να ξεφεύγω τελείως κάτι πάει λάθος.

([Ερευνώντας λειτουργός])

Δηλαδή το αποτέλεσμα ήταν με βάση τη μη εφαρμογή των προτύπων ήταν ότι η Τράπεζα οδηγήθηκε τούτη την περίοδο που συζητούμε σε underprovisioning σε ότι αφορά..

([ΑΚ])

Το έκρυψε. Ήταν κρυμμένο το πρόβλημα κάτω από το χαλί. Το πρόβλημα ήταν κάτω από το χαλί. Εμείς ξέραμε ότι ήμασταν under provided και ο κίνδυνος ήταν τότε θα κτυπήσουν...»

«([Ερευνώντας λειτουργός])

Άρα υπάρχει μια θέση ότι η Τράπεζα was under providing σε ότι αφορά τις προβλέψεις.

([ΑΚ])

Μάλιστα.»

ΣΗΜΕΙΟ Α.2.

Η Τράπεζα, στη σελ. 3 των γραπτών της παραστάσεων, υπό τον τίτλο: «Ισχυρισμός της ΕΚΚ και μάρτυρα ότι οι προβλέψεις υπολογίζονταν ώστε να είναι εντός του προϋπολογισμού», αναφέρει τα ακόλουθα:

«Μια απλή σύγκριση των προϋπολογισμών για τα έτη 2010 και 2011 για προβλέψεις απομείωσης δανείων με το πραγματικό έξοδο θα κατέδειχνε αβίαστα ότι ο ισχυρισμός είναι παντελώς λανθασμένος.»

EKK:

Η ΕΚΚ δεν αποδέχεται την πιο πάνω θέση. Η μαρτυρία του κ. [ΑΚ] καθώς και άλλα στοιχεία, ως θα αναλυθούν στο επόμενο Μέρος, καταδεικνύουν τη χειραγώγηση στην οποία προέβαινε η Τράπεζα επί των προβλέψεων της. Το γεγονός ότι τελικά οι προβλέψεις τα έτη 2010 και 2011 ήταν μεγαλύτερες από τα προϋπολογιζόμενα ποσά δεν αναιρεί την προσπάθεια που καταβαλλόταν από τα στελέχη της Τράπεζας να μειώσουν τις προβλέψεις με αθέμιτο τρόπο.

Σχετική είναι και η επιστολή της ΚΤΚ προς την Τράπεζα ημερομηνίας 9 Απριλίου 2010, στην οποία αναφέρονται τα εξής:

«Παρατηρήθηκε η ενσυνείδητη προσπάθεια της τράπεζας να προβεί σε ρύθμιση λογαριασμών ώστε να μην ταξινομηθούν ως μη εξυπηρετούμενα.»

Η πιο πάνω παρατήρηση δεικνύει την «κουλτούρα» χειραγώγησης των προβλέψεων που υπήρχε στην Τράπεζα.

ΣΗΜΕΙΟ Α.3.

Η Τράπεζα, στη σελ. 3 των γραπτών της παραστάσεων, υπό τον τίτλο «Έκθεση της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου», αναφέρει τα ακόλουθα:

«Στην έκθεση της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου ημερομηνίας Δεκέμβριος 2012 δεν εκφράζεται διαφωνία σχετικά με το ύψος των προβλέψεων. Σ' αυτή γίνεται αναφορά για μείωση του ύψους των προβλέψεων από την αρχική άποψη της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου, που σε πολλές περιπτώσεις αφορούσε αξιολόγηση στα μέσα του έτους 2011.»

EKK:

Η ΕΚΚ δεν αποδέχεται την πιο πάνω θέση, λαμβάνοντας υπόψη τις ακόλουθες αναφορές στην Έκθεση της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου ημερομηνίας Δεκεμβρίου 2012:

- Στο Παράρτημα Δ της εν λόγω Έκθεσης αναφέρεται για παράδειγμα το εξής (περίπτωση ██████████):
«Η πρόβλεψη ακυρώθηκε από το Maxí Compt με το δικαιολογητικό ότι η επικείμενη υποθήκευση οικιών θα εκμηδένιζε το άνοιγμα. Η απόφαση περιλαμβάνει όμως και άλλες προϋποθέσεις (επιπρόσθετες χορηγήσεις €2 εκ., μεταβίβαση ακινήτων στα ██████████ στο όνομα της Τράπεζας κ.α., ενώ σε τηλεφωνική επικοινωνία με τον CRO μας ανέφερε ότι ακόμα και μετά την ολοκλήρωση των προϋποθέσεων, θα υφίσταται άνοιγμα ύψους €9 εκ περίπου. Συνεπώς η ακύρωση της πρόβλεψης δεν θεωρείται δικαιολογημένη.»
- Στο Παράρτημα Δ της εν λόγω Έκθεσης υπάρχει η εξής κατάληξη:
«59.548 (εκ) Είτε δεν δικαιολογείται πλήρως είτε δεν αιτιολογείται καθόλου η απόφαση για ακύρωση της πρόβλεψης.»

ΣΗΜΕΙΟ Α.4.

Η Τράπεζα, στη σελ. 4 των γραπτών της παραστάσεων (2^η, 3^η, 4^η παράγραφος), ισχυρίζεται τα ακόλουθα:

«Δεν εκφράζεται διαφωνία σχετικά με το ύψος των προβλέψεων ούτε στην «Έκθεση των Υπηρεσιών Ελέγχου Συγκροτήματος για το 2011-Αξιολόγηση των Συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου» που ο κ. [ΚΤ] απέστειλε στη ΚΤΚ στις 23 Απριλίου 2012.»

Ο Γενικός Ελεγκτής συμμετείχε στις συζητήσεις των προβλέψεων και καθηκόντως εξέφραζε ελεύθερα την άποψη του. Αυτό επιβεβαιώνει στην κατάθεση του ο κ. [ΚΤ] ημερομηνίας 5.12.2014.

Κατά τον ουσιώδη χρόνο της ετοιμασίας των οικονομικών καταστάσεων για το έτος 2011, ο τέως Γενικός Ελεγκτής συμμετείχε στη συζήτηση για τις προβλέψεις στην Επιτροπή Ελέγχου ΔΣ. Μόνο σε μία περίπτωση, αυτής της ██████████, εξέφρασε διαφωνία για το ύψος των προβλέψεων, ύψους €5 εκατ. Και φυσικά ούτε και εξέφρασε διαφωνία στην έκθεση του προς τη ΚΤΚ στις 23 Απριλίου 2012, ως όφειλε να πράξει εάν διαφωνούσε.»

ΕΚΚ:

Η ΕΚΚ δεν αποδέχεται τον πιο πάνω ισχυρισμό λαμβάνοντας υπόψη ότι, οι όποιες ενέργειες του κ. [ΚΤ] στα πλαίσια των καθηκόντων του, δεν αναιρούν το ότι ο ίδιος επιβεβαιώνει ότι η Τράπεζα χειραγωγούσε τις προβλέψεις επισφαλειών. Το εξής απόσπασμα από την κατάθεση του κ. [ΚΤ], όπου περιγράφει συζήτηση του Μαΐου του 2012 μεταξύ του ιδίου, του κ. Κυπρή, του κ. Χατζημιτσή και του κ. Πεχλιβανίδη για το κατά πόσον έπρεπε να γίνει πρόβλεψη στην περίπτωση δανείων της Uniastrum, είναι ενδεικτικό παράδειγμα της στάσης που τηρούσε η Τράπεζα για χειραγώγηση των προβλέψεων:

«([ΚΤ])

Εγώ θυμάμαι διότι σας το είχα πει και προηγουμένως ότι του έγινε παρατήρηση για μια συγκεκριμένη περίπτωση από τον κ. Χατζημιτσή. Αλλά εγώ παρατήρηση του [ΑΚ] ούτε εκεί, ούτε μετέπειτα και θα δείτε ότι συνέχιζα να τον παίρνω. Άρα ούτε επηρεάζομαι από τον καθένα, ούτε πήρα actions εναντίον του [ΑΚ], ούτε παρατήρηση έφαγε ο [ΑΚ] από εμένα. Αυτό είναι το πρώτο. Το δεύτερο, αν ελέχθηκε κάποιες φορές ότι θα πάμε πάνω από το budget το επιβεβαιώνω, αλλά όχι με τον τρόπο που το λέει ο [ΑΚ]. Και θα σας δώσω ένα παράδειγμα και μπορείτε να το επιβεβαιώσετε. Μπορεί να σου το ξαναείπα [Ερευνώντας λειτουργός]. **Ήμουν στη Ρωσία νομίζω θα ήταν για τα provisions 30.6.2012. Ήταν μετά που είχαβάλει το δικό μου τον internal auditor, πρέπει να ξέρετε πάντοτε ότι έχουμε στις ξένες τις χώρες προ πάντως στη Ρωσία, ειδικά στη Uniastrum είναι πολύ δύσκολο να κάνεις το audit όπως το κάνουμε στην Κύπρο ή όπως το κάνουμε στην Ουκρανία με το AGRO το οποίο μεταφέραμε τώρα στη Ρωσία. Είτε στην Αγγλία, είτε στην Ελλάδα. Είναι δύσκολο να συνεννοηθείς μαζί τους παρά το γεγονός ότι στείλαμε και ανθρώπους από την Κύπρο για να ξέρουν τον τρόπο κτλ. Αφού με ενημέρωσε ήρθαμε σε κάποιες υποθέσεις τις οποίες στην πρώτη για παράδειγμα σε μία από αυτές είχε πει ο κ. Κυπρή αφού αναλύθηκε, και γνώριζα εκεί, ήταν τρία δάνεια που είχε αυτή η εταιρεία, στη μία περίπτωση έγιναν 7 rescheduling χωρίς αποπληρωμή κεφαλαίου και τόκου. Στην άλλη έγιναν έντεκα, στο άλλο δάνειο της εταιρείας 11 φορές rescheduling, σας τα λέω έτσι ακριβώς όπως τα θυμάμαι. Είπε ο κ. Κυπρή μετά από παρουσίαση από τον υπεύθυνο ότι δεν χρειάζεται provision αυτή η περίπτωση. Και τότε προς έκπληξη τους φυσικά, είπα πέστε μου ένα λόγο που δεν χρειάζεται να γίνει πρόβλεψη με αυτά τα δεδομένα;**

([Ερευνώντας λειτουργός])

Που είμαστε τώρα;

([ΚΤ])

Είμαστε στη Uniastrum σε συνάντηση provisions, μπορεί να ήταν τον Μάιο του 2012. Πέστε μας ένα λόγο κ. Κυπρή με αυτά τα δεδομένα τόσες φορές rescheduling, καμία αποπληρωμή ούτε κεφαλαίου ούτε τόκου, για άνοιγμα γιατί δεν πρέπει να γίνει provision, πετάχτηκε και διαμαρτυρήθηκε ο κ. Χατζημιτσή και είπε μα αν είναι έτσι που θα συζητούμε τα provisions δεν θα καταλήξουμε ποτέ μας, εδώ υπάρχει συναίνεση. Του είπα τι εννοείς συναίνεση; Υπάρχει διαφωνία από εμένα, αν θέλετε να μην κάνετε provisions να γραφτεί στα πρακτικά της επιτροπής ότι ο γενικός ελεγκτής διαφωνεί. **Τότε πετάχτηκε, απέναντι μου ήταν ο κ. Πεχλιβανίδης, και είπε το ακόλουθο «Μα [ΚΤ] δεν μπορούμε να τα κάνουμε όλα προβλέψεις» και του απάντησα «αυτό δεν είναι το δικό μου κριτήριο κ. Πεχλιβανίδη»**

και αναγκάστηκαν μετά και τις δύο υποθέσεις να τις κάνουν provision που είχα εγείρει θέματα. Και έγγραφα και άλλα θέματα ...

([Ερευνώντας λειτουργός])

Τελικά γίνεται 30.6.2012 provision για τούτες;

([ΚΤ])

Ναι, τελικά αναγκάστηκαν παρά το γεγονός μπήκε στα πρακτικά ότι ζήτησα κάτι στο τέλος τα έκαμαν. **Απλώς σας λέω την απάντηση του κ. Πεχλιβανίδη που μπορεί να δίδει το νόημα του [ΑΚ]**

ΣΗΜΕΙΟ Α.5.

Η Τράπεζα, στη σελ. 4 των γραπτών της παραστάσεων, υπό τον τίτλο «Επιστολές της ΚΤΚ της Κύπρου», αναφέρει τα ακόλουθα:

«Η ΚΤΚ υπέβαλε αρχικές εισηγήσεις για διενέργεια πρόσθετων προβλέψεων και ζήτησε την επαναξιολόγηση από την Τράπεζα στο τέλος του 2011. Η Τράπεζα εφάρμοσε πλήρως τις οδηγίες της ΚΤΚ. Για τους πελάτες που η Τράπεζα έκρινε ότι δεν χρειάζονταν προβλέψεις, δόθηκαν από τη Τράπεζα προς τη ΚΤΚ επαρκείς εξηγήσεις, π.χ. για νέες εξασφαλίσεις ή/και αναμενόμενες αποπληρωμές δανείων.

Όπως αναφέρει και ο τέως Γενικός Ελεγκτής στη κατάθεση του προς την ΕΚΚ ημερομηνίας 5.12.2014, η «ΚΤΚ πείστηκε» με τις εξηγήσεις που δόθηκαν από τη Τράπεζα (σελίδα 50 της επιστολής ΕΚΚ 10/12/2015). Επιπρόσθετα, σε μαρτυρία ανώτερου λειτουργού της ΚΤΚ ενώπιον του Κακουργιοδικείου στην υπόθεση 32370/2014 έγινε σαφής αναφορά ότι η ΚΤΚ ήταν ικανοποιημένη με το ποσό των προβλέψεων για απομείωση δανείων στο τέλος του έτους 2011.»

ΕΚΚ:

Η ΕΚΚ δεν αποδέχεται την πιο πάνω θέση λαμβάνοντας υπόψη την επιστολή της ΚΤΚ ημερομηνίας 10.5.2012 προς την Τράπεζα, η οποία αποστάληκε μεταγενέστερα των εξηγήσεων που παρείχε η Τράπεζα, στην οποία, μεταξύ άλλων, η ΚΤΚ αναφέρει τα ακόλουθα:

«Τέλος παρατηρούμε ότι η Τράπεζα σας δεν συμμορφώθηκε πλήρως με την απαίτηση της παραγράφου 8 της πιο πάνω επιστολής μας με ημερομηνία 29 Δεκεμβρίου 2011 και με τις απαιτήσεις της παραγράφου 4 της επιστολής μας με ημερομηνία 13 Δεκεμβρίου 2011 με θέμα την επιτόπια εποπτική επιθεώρηση του καταστήματος της Τράπεζα στην Ελλάδα. Οι υπό αναφορά παράγραφοι απαιτούσαν τη διενέργεια πρόσθετων ειδικών προβλέψεων για συγκεκριμένους πελάτες. Σχετικά παρακαλώ σημειώστε ότι η υπό αναφορά απαίτηση παύει να ισχύει μόνο στην περίπτωση που το άνοιγμα εξασφαλίσεων έχει μειωθεί είτε μέσω αποπληρωμών ή λήψης πρόσθετων εξασφαλίσεων. **Συναφώς, παρακαλώ όπως φροντίσετε για την πλήρη συμμόρφωση, εντός του πρώτου εξαμήνου του 2012, με τις απαιτήσεις της παραγράφου 4 της επιστολής μας με ημερομηνία 13 Δεκεμβρίου 2011 και της παραγράφου 8 της επιστολής μας με ημερομηνία 29 Δεκεμβρίου 2011.**»

Περαιτέρω, παρακαλώ σημειώστε ότι η απαίτηση μας όπως η Τράπεζα προβεί σε αυξημένες γενικές προβλέψεις οι οποίες να απεικονίζουν επαρκώς την αυξημένη πιθανότητα αθέτησης σε ένα σημαντικό μέρος του χαρτοφυλακίου χορηγήσεων παραμένει καθώς η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου δεν συμεριζεται τη θέση σας ότι το ύψος των υφιστάμενων γενικών προβλέψεων είναι ικανοποιητικό.»

ΣΗΜΕΙΟ Α.6.

Η Τράπεζα, στη σελ. 5 των γραπτών της παραστάσεων, στην 3^η παράγραφο, ισχυρίζεται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

«Η θέση της ΕΚΚ ότι όποτε τα δάνεια είναι μεγαλύτερα των εξασφαλίσεων σε καταναγκαστική τιμή («άνοιγμα») αυτό είναι αρκετό για την «αυτόματη» διενέργεια πρόβλεψης δεν συνάδει με τις διατάξεις του ΔΛΠ 39.»

ΕΚΚ:

Η ΕΚΚ απορρίπτει τον πιο πάνω ισχυρισμό. Η θέση της ΕΚΚ όπως εκφράζεται μέσα από την κλήση σε παραστάσεις και με βάση τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, είναι η διαπίστωση, αρχικά, της μη ικανότητας αποπληρωμής του πιστούχου και είναι μετά από τη διαπίστωση αυτή που υπολογίζεται το ύψος της πρόβλεψης, νοουμένου ότι υπάρχει εξασφαλιστικό κενό.

ΣΗΜΕΙΟ Α.7.

Η Τράπεζα, στη σελ. 6 των γραπτών της παραστάσεων, στην 1^η παράγραφο, ισχυρίζεται τα ακόλουθα:

«Επιπρόσθετα των εισπράξεων από σταθερές επιβαρύνσεις (fixed charges) πρέπει να λαμβάνονται υπόψη πιθανές εισπράξεις από τις εργασίες του δανειολήπτη, από κυμαινόμενες εξασφαλίσεις (floating charges) και από προσωπικές εγγυήσεις.»

ΕΚΚ:

Η ΕΚΚ δεν αποδέχεται τον πιο πάνω ισχυρισμό λαμβάνοντας υπόψη το ακόλουθο απόσπασμα από την επιστολή της Τράπεζας ημερομηνίας 17.3.2015 προς τους ερευνώντες λειτουργούς της ΕΚΚ από την οποία προκύπτει ότι, για το έτος 2011 δεν υπήρχε πρόνοια για απόδοση αξίας στις προσωπικές εγγυήσεις (personal guarantees) και εταιρικές εγγυήσεις (corporate guarantees) οι οποίες δίνονταν ως εξασφάλιση σε δανειοδοτήσεις πελάτων:

Σχετικά με την επιστολή σας ημερ. 11 Μαρτίου 2015 με αρ. αναφοράς 03.09.001.001.008.006 σας αναφέρουμε ότι, σύμφωνα με την πολιτική προβλέψεων (Provisioning Policy) της Τράπεζας, που ήταν σε ισχύ κατά τα έτη 2010 και 2011 δεν υπήρχε πρόνοια για απόδοση αξίας στις προσωπικές εγγυήσεις (personal guarantees) και εταιρικές εγγυήσεις (corporate guarantees) οι οποίες δίνονταν ως εξασφάλιση σε δανειοδοτήσεις πελατών.

Στη πολιτική προβλέψεων του Σεπτεμβρίου 2012 υπήρχε πρόνοια για μη απόδοση αξίας στις προσωπικές και εταιρικές εγγυήσεις εκτός εάν υποστηρίζονταν από εμπράγματα εξασφαλίσεις, (No value given unless they are supported with Tangible Securities).

Με εκτίμηση

Γιώργος Μαρκίδης
Δ-Διαχείρισης Πιστωτικού Κινδύνου

Κοιν: CEO
GCRO
M-Legal Services

ΣΗΜΕΙΟ Α.8.

Η Τράπεζα, στη σελ. 6 των γραπτών της παραστάσεων, υπό τον τίτλο «Ουσιώδης χρόνος», αναφέρει τα ακόλουθα:

«Στην επιστολή της ΕΚΚ συχνά γίνονται αναφορές για εκθέσεις/πληροφορίες που έγιναν γνωστές πολύ αργότερα από τις 31.12.2011 (π.χ. [REDACTED]) και σχόλια/ισχυρισμοί που έγιναν το 2014 και επηρεάζονται ή/και λαμβάνουν υπόψη τις εξελίξεις μετά τις 31.12.2011.»

«Όπως θα επεξηγηθεί με λεπτομέρεια πιο κάτω είναι η θέση της Τράπεζας ότι η ΕΚΚ δεν έχει προβεί στη δέουσα έρευνα αναφορικά με τις ισχυριζόμενες παραβάσεις και ούτε είναι ξεκάθαρη η μεθοδολογία πάνω στην οποία έχει βασιστεί για να καταλήξει στο προκαταρκτικό συμπέρασμα ότι προκύπτουν παραβάσεις του Νόμου 116(Ι)/2005 και του Νόμου 190(Ι)/2007».

ΕΚΚ:

Η ΕΚΚ αποδέχεται ότι αναφέρεται σε στοιχεία μετά τις 31.12.2011 και σημειώνει ότι, π.χ. εκθέσεις μεταγενέστερες από τις 31.12.2011, έχουν χρησιμοποιηθεί για να βοηθήσουν στην κατανόηση της κατάστασης κατά τις 31.12.2011 και **μόνον**. Σχετικό παράδειγμα είναι η Έκθεση της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου ημερομηνίας μεν του Δεκεμβρίου 2012, αλλά απόλυτα συναφής δε, ως προς τις 31.12.2011 (το αντικείμενο της Έκθεσης ήταν οι προβλέψεις κατά τις 31.12.2011).

Επίσης η Επιτροπή απορρίπτει τον ισχυρισμό της Εταιρείας για μη διενέργεια δέουσας έρευνας και για μη ξεκάθαρη μεθοδολογία, λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία τα οποία αναλύονται στο επόμενο Μέρος.

ΣΗΜΕΙΟ Α.9.

Η Τράπεζα, στη σελ. 7 των γραπτών της παραστάσεων ισχυρίζεται τα ακόλουθα:

«Στην παρουσίαση της υπόθεσης, η Επιτροπή παρέλειψε να λάβει υπόψη και/ή να αποστείλει στην Τράπεζα μια βασική σελίδα από το έγγραφο «Audit findings for the year ended 31 December 2011.» ημερ. 20.4.2012, που αναφέρεται στην υπό κρίση περίοδο. Οι ενδείξεις είναι ότι η σελίδα 22 του εν λόγω εγγράφου δεν τέθηκε ενώπιον της Επιτροπής από τους Ερευνώντες Λειτουργούς και/ή από την Υπηρεσία. Το θέμα αυτό αναλύεται στη συνέχεια αλλά πιστεύουμε ότι θα πρέπει να διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο στην παρούσα διαδικασία.»

Στη συνέχεια η Τράπεζα, στις σελ. 37, 38 και 39 των γραπτών της παραστάσεων, αναφέρει τα ακόλουθα σχετικά με τις θέσεις της ΕΚΚ για την Έκθεση των Ελεγκτών Ernst & Young ημερομηνίας 20.4.2012 προς την Επιτροπή Ελέγχου της Τράπεζας με τίτλο «Audit findings for the year ended 31 December 2011»:

«Η ΕΚΚ στην επιστολή της ημερομηνίας 10.12.2015 παραθέτει αποσπάσματα από τις σελίδες 21 και 23 της Έκθεσης των Ελεγκτών αγνοώντας το περιεχόμενο της σελίδας 22 όπου οι ίδιοι οι Εξωτερικοί Ελεγκτές της Τράπεζας αναφέρουν τα ακόλουθα: «There are differences between the audit team's estimates of required provisions by segment and those recorded by the Bank. **However, the net charge for the year is considered reasonable.** In our estimates, we have taken into consideration the representations made by top management regarding certain loans on the attention list». Αυτό αποδεικνύει για ακόμη μια φορά ότι η ΕΚΚ αγνοεί πλήρως το γεγονός ότι οι προβλέψεις περιλαμβάνονται σε οικονομικές καταστάσεις που είχαν τύχει έγκρισης από τους εξωτερικούς ελεγκτές της Τράπεζας αλλά και ότι ακόμη και η ΚΤΚ ήταν ικανοποιημένη με το ποσό των εν λόγω προβλέψεων.

Η Τράπεζα έχει εξωτερικούς Ελεγκτές. Οι Εξωτερικοί Ελεγκτές είναι αναγνωρισμένος ελεγκτικός οίκος. Έχουν εκφράσει σαφή άποψη ότι ο σχετικός υπολογισμός ήταν «reasonable». Γιατί η ΕΚΚ δεν χρησιμοποιεί τη σελίδα 22; Η σελίδα αυτή τέθηκε ποτέ ενώπιον της Επιτροπής; Είναι η Επιτροπή η οποία αποφάσισε στις 14.9.2015 ότι έπρεπε η Τράπεζα να κληθεί «να προβεί σε παραστάσεις». Επικαλείται τις σελίδες 21 και 23. Γιατί δεν επικαλείται και γιατί δεν χρησιμοποίησε και/ή δεν έλαβε υπόψη τη σελίδα

22; Πέραν της παράβασης κάθε αρχής χρηστής διοίκησης, πρόκειται για ένα πολύ σοβαρό λάθος το οποίο θα πρέπει να καταλήξει στην απόρριψη των συγκεκριμένων κατηγοριών.

Πέραν των πιο πάνω, που έπρεπε να βασιστεί η Τράπεζα; Οι Εξωτερικοί Ελεγκτές εκφράζουν μία σαφέστατη άποψη, και η Τράπεζα μέσω των αρμοδίων οργάνων και λειτουργιών ενεργεί σύμφωνα με τις υποδείξεις και απόψεις των Εξωτερικών Ελεγκτών. Έπρεπε η Τράπεζα να δράσει διαφορετικά;

Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι Εξωτερικοί Ελεγκτές έσφαλαν; Εάν ναι, παρακαλούμε να μας το υποδείξει, ούτως ώστε να γνωρίζουμε ακριβώς τι θα πρέπει να πράξουμε ως Τράπεζα.

Συνοπτικά και συμπερασματικά, η Τράπεζα ενήργησε στη βάση των επίσημων απόψεων και συμπερασμάτων των Εξωτερικών Ελεγκτών και οι σχετικές ενέργειες της θα πρέπει να θεωρηθούν ορθές και/ή εύλογες.

Τονίζουμε ότι και η ΚΤΚ έχει την ίδια άποψη όπως αυτή που εκφράζεται πιο πάνω, ανεξάρτητα από επί μέρους σχόλια. Αυτό αναφέρθηκε και ενώπιον του Ποινικού Δικαστηρίου από την κα [REDACTED], αρμόδιο λειτουργό της ΚΤΚ. Η Κεντρική θεωρεί ορθές και/ή εύλογες τις σχετικές προβλέψεις της Τράπεζας. Η Επιτροπή μελέτησε τη μαρτυρία της κας [REDACTED] ενώπιον του Ποινικού Δικαστηρίου; Η ΚΤΚ δεν είχε ουσιαστικό πρόβλημα ούτε με τις διεργασίες της Τράπεζας ούτε με τις ενέργειες στις οποίες προέβηκε σε σχέση με το επίδικο θέμα.»

EKK:

Η ΕΚΚ ζήτησε να καταγραφεί ότι, στο Πόρισμα των ερευνώντων λειτουργών ημερομηνίας 18.6.2015, είχε συμπεριληφθεί αυτούσια η σελίδα 22 από το έγγραφο «*Audit findings for the year ended 31 December 2011*», η οποία έφερε αρίθμηση ως σελ. 102 του εν λόγω Πορίσματος. Η σελίδα 22 του εν λόγω εγγράφου λήφθηκε υπόψη από την ΕΚΚ πριν τη λήψη απόφασης για κλήση σε παραστάσεις της Τράπεζας και των Διοικητικών της Συμβούλων/Γενικού Διευθυντή, παρόλο ότι δεν γίνεται επίκληση της εν λόγω σελίδας στην απόφαση. Το Πόρισμα των ερευνώντων λειτουργών τέθηκε υπόψη της Τράπεζας κατά την επιθεώρηση του διοικητικού φακέλου της υπόθεσης και η Τράπεζα έλαβε αντίγραφο αυτού.

Η Επιτροπή σημειώνει ότι, στη σελίδα 22 του εν λόγω εγγράφου, σημαντική είναι η αναφορά των εξωτερικών ελεγκτών ότι «*in our estimates, we have taken into consideration the representations made by top management regarding certain loans on the attention list*», από την οποία φαίνεται ότι η άποψη των εξωτερικών ελεγκτών είχε άμεση εξάρτηση από τις παραστάσεις/υπολογισμούς του «*top management*.»

Για τον ισχυρισμό της Τράπεζας ότι οι προβλέψεις περιλαμβάνονται σε οικονομικές καταστάσεις που είχαν τύχει έγκρισης από τους εξωτερικούς ελεγκτές της Τράπεζας, η ΕΚΚ επαναλαμβάνει τα όσα ήδη κατέγραψε στο **Σημείο Α.1.** ανωτέρω.

Ως προς το κατά πόσον οι εξωτερικοί ελεγκτές της Τράπεζας έσφαλαν, η Επιτροπή σημειώνει ότι δεν είναι η αρμόδια εποπτική αρχή επί του ελέγχου των ελεγκτών της Τράπεζας για να τοποθετηθεί.

ΣΗΜΕΙΟ Α.10.

Η Τράπεζα, στις γραπτές της παραστάσεις, αναφέρει τα ακόλουθα σε σχέση με την κατάθεση/μαρτυρία που λήφθηκε από τον κ. [ΑΚ]:

➤ Σελίδα 15

«Ο μάρτυρας κ. [ΚΤ] αντικρούει τον ισχυρισμό του κ. [ΑΚ] για «τρομοκρατία» αναφέροντας συγκεκριμένα «..έγινε παρατήρηση για μια συγκεκριμένη περίπτωση από τον κ. Χατζημιτσή. Αλλά εγώ παρατήρηση του [ΑΚ] ούτε εκεί, ούτε μετέπειτα και θα δείτε ότι συνέχιζα να τον παίρνω. Άρα ούτε επηρεάζομαι από τον καθένα, ούτε πήρα actions εναντίον του [ΑΚ], ούτε παρατήρηση έφαγε ο [ΑΚ] από εμένα..»

ΕΚΚ:

Η ΕΚΚ σημειώνει ότι ο κ. [ΑΚ] δεν αναφέρθηκε για «τρομοκρατία» εκ μέρους του προϊστάμενου του, κ. [ΚΤ], προς τον ίδιο. Οι αναφορές του κ. [ΑΚ] είναι απόλυτα συγκεκριμένες και αφορούν τον κ. Χατζημιτσή και όχι τον κ. [ΚΤ] (βλέπε κατάθεση κ. [ΑΚ] στο **Σημείο Α.1.** ανωτέρω).

➤ **Σελίδα 16-1**

«Ο μάρτυρας [[ΑΚ]] δεν γνωρίζει καν το όνομα του ΔΠΧΑ που διέπει τις προβλέψεις για απομείωση δανείων.

Κάνει αναφορά στο ΔΛΠ 37 «Προβλέψεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Ενδεχόμενα Περιουσιακά Στοιχεία», το οποίο όμως δεν εφαρμόζεται για προβλέψεις που καλύπτονται από το ΔΛΠ 39 «Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και Επιμέτρηση».

ΕΚΚ:

Η ΕΚΚ σημειώνει ότι η λανθασμένη αναφορά στο ΔΛΠ 37 από τον κ. [ΑΚ] επί ενός άκρως τεχνικού θέματος δεν αναιρεί την ορθότητα της ανάλυσης του επί της επιμέτρησης των προβλέψεων. Στην κλήση σε παραστάσεις που εστάλη στην Τράπεζα, η ΕΚΚ δεν επικαλείται το ΔΛΠ 37 αλλά μόνον το ΔΛΠ 39.

➤ **Σελίδα 16-2**

«Ο μάρτυρας [[ΑΚ]] ισχυρίζεται ότι η άποψη του/της Υπηρεσίας του ήταν πάντοτε ορθή.

Τα στοιχεία που χαρακτηρίζει «ανεπαρκή» παρέχονταν από τα τραπεζικά στελέχη που είχαν την άμεση επαφή με το δανειολήπτη και γνώριζαν καλύτερα την οικονομική κατάσταση του πελάτη.

Επίσης η μαρτυρία το 2014 δεν συνάδει με την επίσημη έκθεση της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου στην οποία γίνεται αναφορά σε «στοχευμένες ενέργειες... για τη λήψη επιπρόσθετων εξασφαλίσεων και άλλων μέτρων για βελτίωση της ικανότητας αποπληρωμής...».

ΕΚΚ:

Η ΕΚΚ σημειώνει ότι τα τραπεζικά στελέχη που είχαν την άμεση επαφή με τον δανειολήπτη, αντί να ενεργούν ορθολογιστικά ως προς το σχηματισμό των προβλέψεων, λειτουργούσαν στη βάση της **ελπίδας** ως προς τις ενδεχόμενες και αβέβαιες μελλοντικές ενέργειες των πιστούχων. Είναι γι' αυτό το λόγο που έπασχε η διαδικασία του σχηματισμού προβλέψεων. Αυτός είναι ο ισχυρισμός του κ. [ΑΚ] ο οποίος αποτυπώνεται στην κατάθεσή του (βλέπε **Σημείο Α.1.** ανωτέρω)

➤ **Σελίδα 16-3**

«Ο μάρτυρας θεωρεί τον εαυτό του και ειδικό [REDACTED] και κρίνει ότι η [REDACTED] «δεν έβγαινε». Δηλαδή διαφωνεί με τους μετόχους της που επένδυναν σε αυτή, τους διευθυντές και τους ελεγκτές της που ακόμα και σήμερα (5 χρόνια μετά το συμπέρασμα

του κ. [ΑΚ] ότι «πρέπει να κλείσει την ίδια ώρα») κρίνουν ότι είναι συνεχιζόμενη επιχείρηση (going concern).»

ΕΚΚ:

Η ΕΚΚ σημειώνει ότι δεν τίθεται θέμα κατά πόσον ο κ. [ΑΚ] ήταν ειδικός σε [REDACTED] αλλά ότι ήταν ειδικός, λόγω της θέσης του στην Τράπεζα, επί της επιμέτρησης των προβλέψεων. Ειδικός, λόγω της θέσης του, ήταν επίσης και ο κ. [ΚΤ] ο οποίος, ως προκύπτει από τα πιο κάτω αποσπάσματα της κατάθεσής του, φαίνεται να συμεριζεται την τοποθέτηση του κ. [ΑΚ] για την οικονομική κατάσταση της [REDACTED]:

«([ΚΤ])

Ναι, μπορείτε να πείτε στη περίπτωση της [REDACTED] εγώ δεν ένιωθα ικανοποιημένος καθόλου ότι υπήρχαν εξασφαλίσεις και υπήρχαν μόνο τα *personal guarantee* και επειδή έλεγαν οι άλλοι ξέρεις μα υπάρχει *floating charge* και έχει μεγάλη αξία το [REDACTED] και είναι πλούσιοι οι μεγαλομέτοχοι και θα βάλουν επιπρόσθετα χρήματα και έβαζαν ως τώρα, εγώ θα έλεγα και θυμούμαι αυτή τη περίπτωση ειδικά, εγώ θέλω *tangible security*.»

([ΚΤ])

Δεν είναι τόσο άσχημη η [REDACTED] όμως. Δεν νιώθουμε τόσο πολλά ότι χρειάζεται *provision* η [REDACTED] όπως η [REDACTED]. Δεν νιώθαμε αυτό το πράγμα για την [REDACTED]. Ήταν δύσκολοι καιροί αλλά ήταν εκεί. Η [REDACTED] έχει και κάποιον πίσω της. Νομίζω τον [REDACTED] αν δεν κάνω λάθος.

([ΚΤ])

Συμφωνώ. Δεν διαφωνώ με αυτά που γράφτηκαν αλλά βασιζόμαστε στον [REDACTED] ο οποίος έχει μεγάλη οικονομική ευχέρεια. Νομίζω όμως τώρα η εταιρεία πάει καλύτερα. Νομίζω δεν θυμάμαι, δεν ξέρω. Δηλαδή δεν ήταν τα ίδια τα προβλήματα, δεν ήταν τόσο χάλι η κατάσταση αυτής της εταιρείας όπως ήταν της [REDACTED].»

Σημειώνεται επίσης ότι, το αν η [REDACTED] κρίνεται συνεχιζόμενη επιχείρηση (going concern), είναι διαφορετικό από τη μη ικανότητα αποπληρωμής και τη δημιουργία πρόβλεψης εάν το δάνειο της επιχείρησης δεν έχει επαρκείς εξασφαλίσεις.

ΣΗΜΕΙΟ Α.11.

Η Τράπεζα, στη σελ. 19 των γραπτών της παραστάσεων, αναφέρει τα ακόλουθα σε σχέση με την κατάθεση που λήφθηκε από τον κ. [ΚΤ]:

«Ο μάρτυρας [[ΚΤ]] δεν επιβεβαιώνει ότι οι προβλέψεις έπρεπε να γίνουν «εντός του Budget» όπως ήταν ο ισχυρισμός του κ. [ΑΚ].»

ΕΚΚ:

Η ΕΚΚ αποδέχεται ότι αυτό που ανέφερε ότι κ. [ΚΤ] στην κατάθεσή του ήταν ότι: «αν ελέχθηκε κάποιες φορές ότι θα πάμε πάνω από το budget το επιβεβαιώνω, αλλά όχι με τον τρόπο που το λέει ο [ΑΚ].».

Η ΕΚΚ σημειώνει όμως ότι, από την εξέταση του συνόλου του αποσπάσματος της κατάθεσης του κ. [ΚΤ] (βλέπε Σημείο Α.4. ανωτέρω) είναι σαφές ότι υιοθετεί τη θέση του κ. [ΑΚ] περί «κουλούρας» *under-provisioning* στην Τράπεζα- («Απλώς σας λέω την απάντηση του κ. Πεχλιβανίδη που μπορεί να δίδει το νόημα του [ΑΚ].....»).

ΣΗΜΕΙΟ Α.12.

Η Τράπεζα, στις σελ. 21-22 των γραπτών της παραστάσεων, αναφέρει τα ακόλουθα σε σχέση με την κατάθεση του κ. [ΑΠ], εκ των συντακτών της Έκθεσης Υπηρεσίας Θεώρησης Χρηματοδοτήσεων Δεκεμβρίου του 2012 με θέμα «*Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις*»:

«.....

- *Η μείωση είναι από τις «αρχικές εισηγήσεις» της Υπηρεσίας Credit Control που έγιναν κατά τη διάρκεια του 2011. Η Υπηρεσία αρχικά εισηγείτο πρόβλεψη για τυχόν μελλοντικές ζημιές ή/και αγνοούσε τις μετέπειτα εξελίξεις με τις οποίες η Τράπεζα ενίσχυσε τη θέση της. Αυτό εξάλλου αναφέρεται και στην Έκθεση των Υπηρεσιών Ελέγχου Συγκροτήματος για το 2011 ημερομηνίας 23.4.2012 προς την ΚΤΚ της Κύπρου στην οποία γίνεται αναφορά για «στοχευμένες ενέργειες με σκοπό την καλυτέρευση της θέσης της...λήψης επιπρόσθετων εξασφαλίσεων και άλλων μέτρων για βελτίωση της ικανότητας αποπληρωμής...»*
- *Οι τροποποιήσεις έγιναν κατόπιν συζήτησης όλων των απόψεων, περιλαμβανομένων και των απόψεων των διευθυντών Corporate και Recoveries οι οποίοι είχαν την άμεση επαφή με το δανειολήπτη, γνώριζαν λεπτομερώς την οικονομική του κατάσταση, και συζητούσαν συγκεκριμένα υλοποιήσιμα μέτρα. Τα στελέχη αυτά επεξήγησαν πλήρως προς τις Επιτροπές Midi, Maxi και Ελέγχου Δ.Σ. (στη παρουσία της Υπηρεσίας Credit Control), τις ενέργειες που συμφωνήθηκαν προκαταρκτικά ή/και τελεσίδικα με τους πελάτες και που αναμένετο να βελτιώσουν σημαντικά τη θέση της Τράπεζας ώστε να υπάρξει μείωση των προβλέψεων – ενίσχυση των εξασφαλίσεων ή/και μείωση στα υπόλοιπα των χορηγήσεων.*
- *Οι εξηγήσεις έγιναν δεκτές τον ουσιώδη χρόνο, δηλαδή κατά την έγκριση των οικονομικών καταστάσεων για το έτος 2011, και από την Υπηρεσία Credit Control/Εσωτερικού Ελέγχου. Γι'αυτό δεν εκφράζεται διαφωνία ούτε στην συνεδρία της Επιτροπής Ελέγχου Δ.Σ. ούτε στην Έκθεση των Υπηρεσιών Ελέγχου Συγκροτήματος για το 2011 ημερομηνίας 23.4.2012 προς την ΚΤΚ της Κύπρου.»*

ΕΚΚ:

Η ΕΚΚ σημειώνει ότι, από το ακόλουθο απόσπασμα της κατάθεσης του κ. [ΑΚ], δεν προκύπτει ότι οι τροποποιήσεις γίνονταν κατόπιν ουσιαστικής και διεξοδικής συζήτησης των απόψεων:

«([ΑΚ])

Απλώς η διαδικασία που ακολουθείτο δεν ήταν η ενδεδειγμένη. Δηλαδή να συζητηθεί ο πελάτης, να πούμε ποια είναι τα plus ποια είναι τα minus για να καταλήξεις που θα καταλήξεις. Εδώ γινόταν, και είναι εντάξει, ΟΚ προχωρούμε. Ή εκείνα τα οποία, τα αποδεικτικά στοιχεία τα οποία παρουσιάζονταν για μένα στις πλείστες των περιπτώσεων ήταν ανεπαρκή για να με πείσουν να μην κάνω πρόβλεψη.»

Επίσης, εάν δεν υπήρξε στην Έκθεση των Υπηρεσιών Ελέγχου Συγκροτήματος για το 2011 ημερομηνίας 23.4.2012, η οποία αποστάληκε και στην ΚΤΚ, καταγραφή του προβληματικού της διαδικασίας των προβλέψεων, αυτό δεν αναιρεί το γεγονός του under-provisioning, ως περιγράφεται στην κλήση σε παραστάσεις.

ΣΗΜΕΙΟ Α.13.

Η Τράπεζα, στις γραπτές της παραστάσεις, ισχυρίζεται τα ακόλουθα σε σχέση με την επιστολή ημερομηνίας 29.12.2011 η οποία της αποστάληκε από την ΚΤΚ:

➤ Σελίδα 23

«....

- Η ρύθμιση προβληματικών χορηγήσεων γινόταν σε πλήρη γνώση της ΚΤΚ, στην οποία αποστέλλονταν σχετικές εκθέσεις.
- Όπως αναφέρει και η ΚΤΚ, ένας από τους λόγους για τους οποίους γινόταν η ρύθμιση ήταν για ενίσχυση στις εξασφαλίσεις εκεί όπου υπάρχει άνοιγμα εξασφαλίσεων. Πλείστες όμως ρυθμίσεις αφορούσαν παράταση αποπληρωμής επειδή η αρχική περίοδος του δανείου δεν συνάδει με τη περίοδο χρήσιμης χρήσης του περιουσιακού στοιχείου που χρησιμοποιήθηκε. **π.χ. ένα δάνειο για ξενοδοχείο χορηγείτο αρχικά για περίοδο 7 ετών και ήταν φυσικό επακόλουθο ότι σε κάποια στιγμή θα δινόταν παράταση αποπληρωμής. Το ίδιο ισχύει και για project financing.**
- Οι λειτουργοί της ΕΚΚ αναφέρουν ότι οι «ρυθμίσεις ενώ δεν υπήρχε ικανότητα αποπληρωμής, φαίνεται να αποσκοπούσε στο *under provisioning*». Στους υπολογισμούς για ειδικές προβλέψεις αξιολογείται το σύνολο των δανείων της ομάδας πελάτη, ανεξάρτητα εάν είναι ρυθμισμένα ή όχι. Άρα, σε περίπτωση απομείωσης, τότε υπολογίζεται πρόβλεψη. Επίσης τόκοι αναγνωρίζονται μόνο στο μέρος των δανείων που είναι εισπράξιμα άρα δεν τίθεται θέμα «χειραγώγησης των εισοδημάτων από τόκους» όπως ισχυρίζονται οι λειτουργοί της ΕΚΚ.»

ΕΚΚ:

Η ΕΚΚ ζήτησε να καταγραφεί ότι, τα όσα αναφέρονται στην κλήση σε παραστάσεις προς την Τράπεζα, δεν αποτελούν ισχυρισμούς των λειτουργών της ΕΚΚ, αλλά τοποθετήσεις της ίδιας της ΕΚΚ με βάση το περιεχόμενο της επιστολής της ΚΤΚ προς την Τράπεζα ημερομηνίας 29.12.2011.

Αναφορικά με το πότε γινόταν ρύθμιση (2^ο σημείο ανωτέρω), η θέση της ΕΚΚ είναι ότι, για να προχωρήσει σε ρύθμιση χρειάζεται να υφίσταται ικανότητα αποπληρωμής. Εάν δεν υπάρχει ικανότητα αποπληρωμής και γίνει η ρύθμιση, τότε αποσκοπείς σε παραπλάνηση-ακολουθεί **παράδειγμα**. Η πρακτική της Τράπεζας ήταν να προχωρεί σε ρυθμίσεις χωρίς όμως να υφίσταται ικανότητα αποπληρωμής, ως αναφέρει και η ΚΤΚ στην επιστολή της ημερομηνίας 29.12.2011 προς την Τράπεζα (απόσπασμα):

«Η Τράπεζα έχει προχωρήσει στη ρύθμιση αρκετών προβληματικών χορηγήσεων. Παρατηρήσαμε ότι σε αρκετές περιπτώσεις η ρύθμιση γίνεται εξ' ανάγκης καθώς δεν τεκμηριώνεται η ικανότητα αποπληρωμής ούτε των τόκων.»

Επίσης υποστηρικτικό της θέσης της ΕΚΚ είναι και το ακόλουθο απόσπασμα από το έγγραφο «*Audit findings for the year ended 31 December 2011*» των Εξωτερικών Ελεγκτών της Τράπεζας οι οποίοι, κάτω από το τίτλο «*Loan granting process and monitoring process-Improvements needed in the process*», αναφέρουν τα ακόλουθα:

«The rescheduling of debt repayments should be available only for viable businesses, and on terms which are not less favourable to BoC than before (e.g. interest rate)».

Παράδειγμα:

Εάν ένα δάνειο, είναι αξίας 100 χρηματικές μονάδες και φέρει επιτόκιο 10%, η τράπεζα αναγνωρίζει εισόδημα 10 χρηματικές μονάδες (100 προς 10%). Εάν το δάνειο πρέπει να απομειωθεί κατά 50 χρηματικές μονάδες σημαίνει ότι η τράπεζα θα αναγνωρίζει εισόδημα 5 χρηματικές μονάδες (100-50=50 προς 10%). **Εάν δηλαδή η τράπεζα δεν απομειώσει το δάνειο (ως όφειλε), επωφελείται διπλά: αποφεύγει ζημιά 50 χρηματικές μονάδες ΚΑΙ δείχνει αυξημένο εισόδημα κατά 5 χρηματικές μονάδες.**

➤ **Σελίδα 24**

«....

- *Επισημαίνουμε ότι το ποσό πρόσθετων ειδικών προβλέψεων που αρχικά υπολόγισε η ΚΤΚ είναι πολύ μικρότερο από το ποσό που υπολόγισε η ΕΚΚ.*
- *Η Τράπεζα εφάρμοσε πλήρως τις οδηγίες της ΚΤΚ και αξιολόγησε εκ νέου την κάθε περίπτωση στο τέλος του 2011. Για τους πελάτες που η Τράπεζα έκρινε ότι δεν χρειαζόταν προβλέψεις, δόθηκαν ικανοποιητικές εξηγήσεις, π.χ. για νέες εξασφαλίσεις ή/και αναμενόμενες αποπληρωμές δανείων.*
- *Η ενημέρωση προς την ΚΤΚ έγινε γραπτώς στις 22.2.2012 για τη Κύπρο και 21.1.2012 για την Ελλάδα, πολύ πριν την ανακοίνωση των τελικών αποτελεσμάτων για το 2011. Εάν η ΚΤΚ δεν συμφωνούσε με τις τελικές προβλέψεις στις 31.12.2011 θα το κοινοποιούσε στη Τράπεζα πριν την έκδοση των οικονομικών καταστάσεων.*
- *Όπως μαρτυρά και ο κ. [ΚΤ] «πείσθηκε η ΚΤΚ» (σελίδα 50 της επιστολής ΕΚΚ 10/12/2015) από την απάντηση που έδωσε η Τράπεζα.*
- *Επιπρόσθετα, σε μαρτυρία ανώτερου λειτουργού της ΚΤΚ ενώπιον του Κακουργιοδικείου στην υπόθεση 32370/2014 έγινε σαφής αναφορά ότι η ΚΤΚ ήταν ικανοποιημένη με το ποσό των προβλέψεων για απομείωση δανείων στο τέλος του έτους 2011.»*

ΕΚΚ:

Η ΕΚΚ απορρίπτει τους πιο πάνω ισχυρισμούς λαμβάνοντας υπόψη το ακόλουθο απόσπασμα από την επιστολή της ΚΤΚ προς την Τράπεζα ημερομηνίας 10.5.2012:

*«Τέλος παρατηρούμε ότι η Τράπεζα σας δεν συμμορφώθηκε πλήρως με την απαίτηση της παραγράφου 8 της πιο πάνω επιστολής μας με ημερομηνία 29 Δεκεμβρίου 2011 και με τις απαιτήσεις της παραγράφου 4 της επιστολής μας με ημερομηνία 13 Δεκεμβρίου 2011 με θέμα την επιτόπια εποπτική επιθεώρηση του καταστήματος της Τράπεζα στην Ελλάδα. Οι υπό αναφορά παράγραφοι απαιτούσαν τη διενέργεια πρόσθετων ειδικών προβλέψεων για συγκεκριμένους πελάτες. Σχετικά παρακαλώ σημειώστε ότι η υπό αναφορά απαίτηση παύει να ισχύει μόνο στην περίπτωση που το άνοιγμα εξασφαλίσεων έχει μειωθεί είτε μέσω αποπληρωμών ή λήψης πρόσθετων εξασφαλίσεων. **Συναφώς, παρακαλώ όπως φροντίσετε για την πλήρη συμμόρφωση, εντός του πρώτου εξαμήνου του 2012, με τις απαιτήσεις της παραγράφου 4 της επιστολής μας με ημερομηνία 13 Δεκεμβρίου 2011 και της παραγράφου 8 της επιστολής μας με ημερομηνία 29 Δεκεμβρίου 2011.***

Περαιτέρω, παρακαλώ σημειώστε ότι η απαίτηση μας όπως η Τράπεζα προβεί σε αυξημένες γενικές προβλέψεις οι οποίες να απεικονίζουν επαρκώς την αυξημένη πιθανότητα αθέτησης σε ένα σημαντικό μέρος του χαρτοφυλακίου χορηγήσεων παραμένει καθώς η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου δεν συμερίζεται τη θέση σας ότι το ύψος των υφιστάμενων γενικών προβλέψεων είναι ικανοποιητικό.»

Επίσης η ΕΚΚ δεν αποδέχεται ότι η ΚΤΚ «πείσθηκε», αφού η μαρτυρία του κ. [ΚΤ] αφορούσε ένα συγκεκριμένο πιστούχο.

ΣΗΜΕΙΟ Α.14.

Η Τράπεζα, στις γραπτές της παραστάσεις στη σελ. 25, ισχυρίζεται τα ακόλουθα σε σχέση με την επιστολή ημερομηνίας 10.5.2012 η οποία της αποστάληκε από την ΚΤΚ:

«.....

- *Από το περιεχόμενο του πιο πάνω αποσπάσματος [επιστολή ΚΤΚ ημ. 10.5.2012] οι λειτουργοί της ΕΚΚ συμπέραναν ότι η Τράπεζα δεν συμμορφώθηκε με τις σχετικές απαιτήσεις της ΚΤΚ στις 31/12/2011.*

- Το αντίθετο ισχύει. Η ΚΤΚ απαιτεί, σε περίπτωση που το άνοιγμα εξασφαλίσεων δεν έχει μειωθεί ως αναμένετο στις 31.12.2011, είτε μέσω αποπληρωμών ή λήψης πρόσθετων εξασφαλίσεων, να πραγματοποιηθούν οι εν λόγω προβλέψεις το πρώτο εξάμηνο του 2012. Δηλαδή τα δάνεια που με τη συμφωνία της ΚΤΚ παρέμειναν σε Attention list στις 31.12.2011 και στο βαθμό που συνέχιζε να υπάρχει άνοιγμα στις εξασφαλίσεις, θα έπρεπε να γίνει πρόβλεψη στις 30.6.2012.»

EKK:

Η ΕΚΚ ζήτησε να καταγραφεί ότι, τα όσα αναφέρονται στην κλήση σε παραστάσεις προς την Τράπεζα, δεν αποτελούν ισχυρισμούς των λειτουργών της ΕΚΚ, αλλά τοποθετήσεις της ίδιας της ΕΚΚ με βάση το περιεχόμενο της επιστολής της ΚΤΚ προς την Τράπεζα ημερομηνίας 10.5.2012.

Η ΕΚΚ δεν αποδέχεται τις επεξηγήσεις της Τράπεζας ως προς τις απαιτήσεις της ΚΤΚ αφού το περιεχόμενο της επιστολής της ΚΤΚ ημερομηνίας 10.5.2012 (το σχετικό απόσπασμα παρατίθεται ανωτέρω στο **Σημείο Α.13.**) είναι ξεκάθαρο ως προς τη μη συμμόρφωση της Τράπεζας.

ΣΗΜΕΙΟ Α.15.

Η Τράπεζα, στις γραπτές της παραστάσεις, αναφέρει τα ακόλουθα σχετικά με τις θέσεις της ΕΚΚ για τον υπολογισμό του Discounted Cash Flow (DCF) και τις παραδοχές DCF:

➤ **Σελίδα 26**

«...»

- Το ΔΛΠ δεν απαιτεί DCF exercise για όλους τους πελάτες. Το πρότυπο απαιτεί ότι η αξιολόγηση θα πρέπει να γίνεται σε εξατομικευμένη βάση για τα δάνεια που είναι σημαντικά από μόνα τους (*individually significant*). Τα περιουσιακά στοιχεία που δεν έχουν αξιολογηθεί ατομικά, θα πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο συλλογικής αξιολόγησης.
- Η πρακτική όλων των τραπεζών παγκοσμίως είναι να αξιολογούνται ατομικά μόνο τα μεγάλα δάνεια.
- Το DCF exercise γίνεται για να ληφθεί υπόψη ο παράγοντας χρόνος μέχρι την ανάκτηση κάποιων ποσών/εισροών από διάθεση εξασφαλίσεων.
- Ένας τρόπος είναι να γίνει υπολογισμός καθαρής παρούσας αξίας (NPV) του ποσού που αναμένεται να εισπραχθεί στο μέλλον.
Ένας άλλος τρόπος είναι να χρησιμοποιηθεί η αξία των υποθηκευμένων ακινήτων /εξασφαλίσεων με το σενάριο της άμεσης πώλησης. Στην περίπτωση αυτή δεν χρειάζεται προεξόφληση/DCF exercise.
Σε γενικές γραμμές η τοποθέτηση από την ΕΚΚ είναι πολύ γενική καθώς η χρήση DCF και ειδικά ο παράγοντας χρόνος για τέτοια χρήση σε ειδικές προβλέψεις, καθορίζονται από τις συγκεκριμένες συνθήκες του πελάτη κατά τον ουσιώδη χρόνο.»

EKK:

Η ΕΚΚ δεν αποδέχεται την πιο πάνω θέση λαμβάνοντας υπόψη το ακόλουθο απόσπασμα από το ΔΛΠ 39:

«Financial assets carried at amortised cost

63. *If there is objective evidence that an impairment loss on loans and receivables or held-to-maturity investments carried at amortised cost has been incurred, the amount of the loss is measured as the difference between the asset's carrying amount and **the present value of estimated future cash flows** (excluding future credit losses that have not been incurred) **discounted at the financial asset's original effective interest rate** (ie the effective interest rate*

computed at initial recognition). The carrying amount of the asset shall be reduced either directly or through use of an allowance account. The amount of the loss shall be recognised in profit or loss.»

Επίσης σχετική είναι και η ακόλουθη αναφορά από την Έκθεση «Προβλέψεις για Επισφαλείς Απαιτήσεις» της Υπηρεσίας Θεώρησης Χρηματοδοτήσεων της Τράπεζας του Δεκεμβρίου 2012 (αφορούσε την περίοδο που έληξε στις 31.12.2011):

«Διαπιστώθηκε ότι δεν γίνεται υπολογισμός DCF για όλους τους πελάτες που φέρουν ειδική πρόβλεψη (σύμφωνα με το διεθνή λογιστικό πρότυπο IAS 39) λόγω έλλειψης αυτοματοποίησης στην διαδικασία υπολογισμού.»

➤ **Σελίδα 27-2**

«...»

- Συμφωνούμε ότι η Τράπεζα χρησιμοποίησε ένα «μέσο όρο» για *original effective rate*. Και αυτό γιατί ήταν αδύνατο να εξακριβωθεί το *original effective rate* της χρηματοδότησης για κάθε ένα πελάτη, οι οποίοι είχαν πολυετή σχέση με την Τράπεζα.
- Το 6% δεν ήταν τυχαίος αριθμός. Κατόπιν απαίτησης και των εξωτερικών ελεγκτών, έγινε άσκηση το 2009 με δείγμα τα δάνεια στα *Recoveries* η οποία κατέδειξε μέσο όρο 6,2%. Τα επιτόκια μειώθηκαν μετά το 2009 και έτσι το 6% θεωρείται λογικό.»

EKK:

Η EKK δεν αποδέχεται την πιο πάνω θέση λαμβάνοντας υπόψη το απόσπασμα από το ΔΛΠ 39 ανωτέρω. Επίσης στη σελίδα 21 του εγγράφου «*Audit findings for the year ended 31 December 2011.*» ημερ. 20.4.2012, οι εξωτερικοί ελεγκτές της Τράπεζας αναφέρουν το εξής:

«IAS 39 requires that all expected cash inflows should be discounted using the original effective interest rate for each loan and not an average rate as applied by the Bank.»

➤ **Σελίδες 27-3 και 28**

«.....»

- Η Τράπεζα χρησιμοποιούσε σαν βασική μέθοδο της ανάκτησης δανείων τη μεταβίβαση υποθηκευμένων ακινήτων σε εταιρείες ειδικού σκοπού οι οποίες ανήκαν στη Τράπεζα. Η διαδικασία αυτή δεν ήταν χρονοβόρα από τη στιγμή που συμφωνείτο με το δανειολήπτη.
- Όπου δεν υπήρχε ήδη συμφωνία με τον πελάτη, η εκποίηση υπολογίζεται να γίνει στα 5 έτη.
- Σημειώνουμε ότι και η PIMCO, που διορίστηκε από τη ΚΤΚ για να υπολογίσει τις κεφαλαιουχικές ανάγκες των Κυπριακών Τραπεζών στο δεύτερο εξάμηνο του 2012, χρησιμοποίησε στους υπολογισμούς των προβλέψεων την παραδοχή για εκποίηση των εξασφαλίσεων στα 5 έτη.
- Η Ευρωπαϊκή ΚΤΚ χρησιμοποίησε την παραδοχή για εκποίηση των εξασφαλίσεων στα 3 έτη κατά τον έλεγχο της κεφαλαιουχικής επάρκειας των Κυπριακών τραπεζών το 2013.
- Για ειδικές προβλέψεις, ο παράγοντας χρόνος καθορίζεται και από τις συγκεκριμένες συνθήκες του πελάτη κατά τον ουσιώδη χρόνο.»

EKK:

Σε σχέση με τις πιο πάνω θέσεις της Τράπεζας για εκποίηση των εξασφαλίσεων στα 5 έτη, η EKK σημειώνει ότι υπήρχε συγκεκριμένη αναφορά στην Έκθεση «Προβλέψεις για Επισφαλείς Απαιτήσεις» της Υπηρεσίας Θεώρησης Χρηματοδοτήσεων της Τράπεζας (αφορούσε την περίοδο που έληξε στις 31.12.2011) η οποία καθόριζε την περίοδο από «**6 μήνες έως 16 χρόνια**», ως διαφαίνεται από το ακόλουθο απόσπασμα:

«Για όλους τους πελάτες, χρησιμοποιείται ένας ορίζοντας με μέγιστη διάρκεια 5 χρόνων ως η περίοδος εκποίησης. Με βάση τα σημερινά κυπριακά δεδομένα, η πιο πάνω περίοδος θεωρείται σχετικά μικρή-ειδικά για τις περιπτώσεις όπου οι εκποιήσεις γίνονται μέσω της δικαστικής οδού και χωρίς τη συνεργασία του πελάτη. Σύμφωνα με στοιχεία της Υπηρεσίας Recoveries, η περίοδος εκποίησης/διευθέτησης υποχρεώσεων στα Recoveries, κυμαίνεται από 6 μήνες έως 16 χρόνια.»

➤ **Σελίδα 29-1**

«.....

- «Στο τέλος του 2011 η Κυπριακή κυβέρνηση θεωρούσε ότι η κρίση στην Ευρώπη δεν θα επηρέαζε σημαντικά την Κύπρο και σύντομα η οικονομία θα επανέρχεται σε ρυθμούς ανάπτυξης 4% που ήταν ο μέσος όρος στα έτη 2005-2008.
- Με βάση τις προβλέψεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου και οι οποίες παρουσιάστηκαν στην έκθεση IMF Country report No.11/331 ημερ. Νοέμβριος 2011 το GDP αναμενόταν να κινηθεί ως ακολούθως:

2012	-1%
2013	0,8%
2014	2,0%
2015	2,8%
2016	3,0%
- Δεδομένου ότι οι τιμές των ακινήτων διαφοροποιούνται ανάλογα και με το ρυθμό ανάπτυξης της οικονομίας, θεωρούμε ότι η παραδοχή για αύξηση 2% στην αξία των ακινήτων που έγινε το 2011 ήταν λογική.»

EKK:

Η ΕΚΚ σημειώνει ότι η παραδοχή για αύξηση 2% στην αξία των ακινήτων ετησίως για πέντε (5) έτη που έγινε το έτος 2011 δεν ήταν λογική λαμβάνοντας υπόψη της, συγκεκριμένη αναφορά στην Έκθεση «Προβλέψεις για Επισφαλείς Απαιτήσεις» της Υπηρεσίας Θεώρησης Χρηματοδοτήσεων της Τράπεζας (αφορούσε την περίοδο που έληξε στις 31.12.2011), ως ακολούθως:

«Επίσης υπολογίζεται, αύξηση των τιμών στα ακίνητα κατά 2% ετησίως, για 5 έτη. Με βάση τις πρόσφατες στατιστικές για τις τιμές και τις πωλήσεις ακινήτων στην Κύπρο (που παρουσιάζουν μειώσεις και στην καλύτερη περίπτωση σταθεροποίηση) η συγκεκριμένη παράμετρος θεωρείται ότι χρήζει αναθεώρησης (προς τα κάτω).»

Αυτό ενισχύεται και από τα εξής στοιχεία που είχε ενώπιον της η Τράπεζα κατά τον ουσιώδη με βάση:

1. Την Έκθεση ΚΤΚ με τίτλο «ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ» για το 4^ο τρίμηνο του 2011:

«Περαιτέρω μείωση κατά 1,8% στις τιμές κατοικιών

- Οι τιμές κατοικιών (οικίες και διαμερίσματα) συνέχισαν την πτωτική τους πορεία και κατά το τέταρτο τρίμηνο του 2011. Οι τριμηνιαίες μειώσεις που παρατηρήθηκαν ήταν σε όλες τις επαρχίες μεγαλύτερες από τις αντίστοιχες που καταγράφονται το προηγούμενο τρίμηνο.
- Συνολικά, σε τριμηνιαία βάση, οι τιμές κατοικιών κατέγραψαν μείωση της τάξης του 1.8%, διπλάσια από εκείνη που παρατηρήθηκε κατά το τρίτο τρίμηνο του 2011.
- Τη μεγαλύτερη τριμηνιαία μείωση στις τιμές οικιών κατέγραψε η επαρχία Αμμοχώστου (4,5%), ενώ τη μεγαλύτερη τριμηνιαία μείωση στις τιμές διαμερισμάτων κατέγραψε η επαρχία Λάρνακας (4,2%).»

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας Κύπρου από τον τομέα των κατασκευών, η κατασκευαστική δραστηριότητα συνέχισε να καταγράφει αρνητική πορεία και κατά το τέταρτο τρίμηνο του 2011, χωρίς να διαφαίνονται σημάδια ανάκαμψης του κλάδου.

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με στοιχεία του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, τα πωλητήρια έγγραφα κατά το τέταρτο τρίμηνο του 2011 παρουσίασαν μείωση της τάξης του 21% σε σύγκριση με μείωση της τάξης του 5,5% το αντίστοιχο τρίμηνο του 2010.

Τέλος οι άδειες οικοδομής συνέχισαν να καταγράφουν σημαντικές μειώσεις (43,9%), γεγονός που δεν αφήνει περιθώρια αισιοδοξίας για ανάκαμψη της οικοδομικής δραστηριότητας στο άμεσο μέλλον.»

2. Την Έκθεση ΚΤΚ με τίτλο «ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ» για το 1^ο τρίμηνο του 2012:

«Συνεχίζεται η πτώση τιμών και το 2012

- Οι τιμές κατοικιών (οικίες και διαμερίσματα) υποχώρησαν περαιτέρω κατά 1% το πρώτο τρίμηνο του 2012, σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο.
- Οι μειώσεις των τιμών κατοικιών παρουσιάστηκαν πιο ήπιες σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο σε όλες τις επαρχίες εξαιρουμένου της επαρχίας Πάφου και Αμμοχώστου όπου καταγράφηκαν μειώσεις της τάξης του 3,1% και 2,4% αντίστοιχα.
- Η μικρή επιβράδυνση της αρνητικής πορείας που παρατηρήθηκε στην αγορά ακινήτων οφείλεται εν μέρει στην εφαρμογή νέων νομοθετικών μέτρων τα οποία είχαν στόχο την άμεση τόνωση της αγοράς κατοικίας.
- Τη μεγαλύτερη τριμηνιαία μείωση στις τιμές οικιών κατέγραψε η επαρχία Πάφου (3,5%) ακολουθούμενη από την επαρχία Λάρνακας (2,8%), ενώ τη μεγαλύτερη τριμηνιαία μείωση στις τιμές διαμερισμάτων κατέγραψε η επαρχία Αμμοχώστου (2,7%).

Στο ψηλότερο επίπεδο από το 2002, οπότε και υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία, έφτασε και ο αριθμός των ανέργων στον κατασκευαστικό τομέα κατά το υπό εξέταση τρίμηνο, καταγράφοντας ετήσια αύξηση 41,7%.

Οι προοπτικές για σύντομη ανάκαμψη της αγοράς ακινήτων θεωρούνται ως μη ευοίωνες, αν ληφθεί υπόψη η έλλειψη ρευστότητας στην αγορά σε συνδυασμό με τα υπό συζήτηση μέτρα περισυλλογής και εξυγίανσης της κυπριακής οικονομίας.»

➤ **Σελίδα 29-2**

«....

- Οι παράμετροι/παραδοχές που χρησιμοποίησε η Τράπεζα το 2011 ήταν λογικοί με τα τότε δεδομένα.
- Με τη χρησιμοποίηση των παραμέτρων
 - 2% αύξηση για πέντε έτη
 - κόστη πωλήσεων 15% και
 - προεξόφληση με 6%

σήμαινε ότι η καθαρή παρούσα αξία των υποθηκευμένων ακινήτων υπολογίζετο στο 70% της τρέχουσας δίκαιης αξίας.»

EKK:

Η EKK δεν αποδέχεται την πιο πάνω θέση για τους λόγους που ήδη έχει εξηγήσει ανωτέρω στο παρόν Σημείο.

ΣΗΜΕΙΟ Α.16.

Η Τράπεζα, στις γραπτές της παραστάσεις, ισχυρίζεται τα ακόλουθα σχετικά με τις θέσεις της ΕΚΚ για τη διαδικασία υπολογισμού των συλλογικών προβλέψεων:

➤ **Σελίδα 31-1**

«*Η εν λόγω μεθοδολογία χρησιμοποιήθηκε στο Stress Testing του ICAAP 2011 με τη συγκατάθεση της ΚΤΚ της Κύπρου.*»

ΕΚΚ:

Η ΕΚΚ σημειώνει ότι, το κατά πόσον η εν λόγω μεθοδολογία ακολουθήθηκε στο Stress Testing του ICAAP 2011 με τη συγκατάθεση της ΚΤΚ, δεν συνεπάγεται ότι δεν υπήρχε αδυναμία στην εφαρμογή της. Αυτό δεικνύουν και τα ακόλουθα αποσπάσματα από την Έκθεση «*Προβλέψεις για Επισφαλείς Απαιτήσεις*» της Υπηρεσίας Θεώρησης Χρηματοδοτήσεων της Τράπεζας (αναφορικά με την περίοδο που έληξε στις 31.12.2011):

«4.2.1 Υπολογισμός Probability of Default (PD)– Νέα Δάνεια Επίπεδο κινδύνου: Ψηλό

Με βάση την μεθοδολογία που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό του PD, η οποία αναπτύχθηκε και χρησιμοποιείται από το 2006, εξετάζεται το ποσοστό των δανείων που παρουσιάζουν καθυστερήσεις >90 ημερών (default) κατά το τέλος του τριμήνου υπό εξέταση. Τα PDs υπολογίζονται για κάθε τρίμηνο του έτους και ο μέσος όρος των 4 τριμήνων αποτελεί το PD για κάθε έτος. Για να υπολογιστεί το PD ενός τριμήνου εξετάζονται τα νέα δάνεια (μόνο), που δόθηκαν κατά το αντίστοιχο τρίμηνο του προηγούμενου έτους.

*Στην πιο πάνω μεθοδολογία εντοπίζεται η **αδυναμία** ότι εξετάζονται μόνο τα νέα δάνεια που δόθηκαν εντός της περιόδου υπό εξέταση, δεν λαμβάνονται δηλαδή υπόψη όλο το υγιές χαρτοφυλάκιο της Τράπεζας (υφιστάμενα και νέα δάνεια με <90 μέρες σε καθυστέρηση).*

Επίσης, σημειώνουμε ότι τα τελευταία 2 χρόνια τουλάχιστον, οι χορηγήσεις νέων δανείων έχουν μειωθεί σημαντικά (λόγω της παρούσας οικονομικής κατάστασης).

Όσον αφορά την περίοδο αξιολόγησης, σημειώνεται ότι είναι σύμφωνα με τη Βασιλεία II και ανέρχεται σε 12 μήνες.

Όμως, δεδομένου του ότι εξετάζονται μόνο τα νέα δάνεια για υπολογισμό των PDs και όχι όλο το υγιές χαρτοφυλάκιο, η περίοδος αξιολόγησης (12-15 μήνες, π.χ. από την 01/01X1 μέχρι τις 31/03/X2) κρίνεται μικρή /μη αντιπροσωπευτική.

(Σημειώνεται ότι και μετά από επεξεργασία των δεδομένων από την ΥΔΠΚ, φάνηκε ότι τα δάνεια συνήθως κάνουν default εντός των πρώτων 18 μηνών από την ημερομηνία χορήγησης τους. Μετά τους πρώτους 18 μήνες, η διαχρονική αύξηση στο ποσοστό των defaulted δανείων είναι μικρή).

Υπάρχει κίνδυνος μη αντιπροσωπευτικού υπολογισμού των συλλογικών προβλέψεων, λόγω του ότι εξετάζονται μόνο τα νέα δάνεια και όχι τα υφιστάμενα (δηλαδή όλο το υγιές χαρτοφυλάκιο) για περίοδο 12-15 μηνών.

4.2.2 Υπολογισμός Probability of Default (PD) – Αναχρηματοδοτήσεις Επίπεδο Κινδύνου: Ψηλό

Επισημαίνεται ότι λόγω των συχνών και πολλών αναχρηματοδοτήσεων, διαστρεβλώνεται η εικόνα των 'defaulted' δανείων στο τέλος του κάθε τριμήνου υπό εξέταση.

Πρόσθετα, ενόψει του ότι τα αναχρηματοδοτούμενα δάνεια μέχρι πρόσφατα δεν μαρκάρωνταν ορθά στα συστήματα της Τράπεζας, εκφράζουμε επιφυλάξεις για την πληρότητα των δεδομένων ούτως ώστε να αναπροσαρμοστούν ανάλογα οι υπολογισμοί των PDs.

Επίσης, προκύπτει αδυναμία στις περιπτώσεις όπου κατά την αναχρηματοδότηση χορηγείται νέο δάνειο για εξόφληση υφιστάμενων δανείων. Όπως προαναφέραμε, με βάση την μεθοδολογία που χρησιμοποιεί η Τράπεζα, εξετάζει μόνο τις νέες χορηγήσεις. **Όμως, οι πιο πάνω περιπτώσεις στην ουσία δεν αποτελούν νέα χρηματοδότηση, οπότε, λανθασμένα λαμβάνονται υπόψη ως τέτοιες.**

Υπάρχει κίνδυνος τα PDs που υπολογίζονται να είναι χαμηλότερα από τα πραγματικά καθότι οι συνεχείς ρυθμίσεις προβληματικών λογαριασμών συγκαλύπτουν τα εν λόγω δάνεια.»

➤ Σελίδα 31-2

«...»

- Η κατηγοριοποίηση πελατών έγινε με βάση τον τομέα εργασιών (Line of Business). Για τον Τομέα Λιανικής Τραπεζικής κρίθηκε αναγκαίο να υπάρξει περαιτέρω διαχωρισμός δεδομένου ότι οι χρηματοδοτήσεις επικεντρώνονται σε συγκεκριμένα προϊόντα.

Η Τράπεζα αξιολογεί τις μικρομεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις με βάση την συνολική οικονομική κατάσταση τους και όχι στη βάση προϊόντων.

Στη περίπτωση των IBUs, το PD και LGD θα ήταν σίγουρα πιο χαμηλά επειδή τα δάνεια ήταν πολύ καλά εξασφαλισμένα, κύρια με τραπεζικές καταθέσεις.

- Το Borrower Rating δεν υπήρχε για το σύνολο των νομικών προσώπων ούτε το 2011 ούτε και σήμερα επειδή είναι γνωστό το πρόβλημα το οποίο αντιμετώπιζε όλο το τραπεζικό σύστημα στη Κύπρο, της μη έγκαιρης προσκόμισης οικονομικών καταστάσεων.

Για σκοπούς της Βασιλείας II, η Τράπεζα υπολόγιζε τα κεφάλαια της με βάση την τυποποιημένη μέθοδο και όχι με βάση την μέθοδο των εσωτερικών διαβαθμίσεων, επειδή δεν είχε συστήματα εγκριμένα από την ΚΤΚ για την παραγωγή ratings τα οποία μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για σκοπούς υπολογισμού κεφαλαίου ή προβλέψεων. Ως εκ τούτου οι υπολογισμοί των PDs βασίζονταν στις ημέρες καθυστέρησης.»

EKK:

Η EKK δεν αποδέχεται τον ισχυρισμό της Τράπεζας για το "Borrower Rating", λαμβάνοντας υπόψη της τη σαφή θέση της ΚΤΚ, ως καταγράφεται στην επιστολή της ΚΤΚ προς την Τράπεζα ημερομηνίας 9.4.2010, σελ. 13:

«Ο έλεγχος μας κατέδειξε ότι για τον υπολογισμό του ύψους της συλλογικής απομείωσης υπάρχουν εγγενείς αδυναμίες καθώς δεν υπάρχει διαθέσιμη αξιόπιστη εσωτερική διαβάθμιση των πελατών και ο υπολογισμός έχει σαν κύρια παραδοχή ότι τα δάνεια ωριμάζουν σε περίοδο 12 με 15 μηνών. Η εν λόγω παραδοχή γίνεται για όλα τα χαρτοφυλάκια (επιχειρηματικά, ιδιωτών για όλες τις υποκατηγορίες τους). Συνεπώς, θεωρούμε την εν λόγω παραδοχή ως μη ρεαλιστική.»

➤ Σελίδα 32

«...»

- Η Τράπεζα προχώρησε σε ιδιαίτερα αυξημένες συνολικές προβλέψεις στα έτη 2010 και 2011 σε σχέση με προηγούμενα χρόνια που οι οικονομικές συνθήκες ήταν πιο ευνοϊκές:
2009: 274 εκ
2010: 374 εκ
2011: 426 εκ
- Θα πρέπει να γίνεται σύγκριση των συνολικών προβλέψεων και όχι ξεχωριστά των ειδικών και συλλογικών προβλέψεων. Και αυτό επειδή κάποιοι χρεώστες στο χαρτοφυλάκιο της συνολικής πρόβλεψης μεταφέρονται στις ειδικές προβλέψεις. Επίσης μπορεί να διαφοροποιείται το ποσοτικό κριτήριο για χρεώστες που είναι σημαντικοί από μόνοι τους και άρα η επιλογή χρεωστών για αξιολόγηση σε εξατομικευμένη βάση και αυτών που θα περιληφθούν στη συλλογική αξιολόγηση.
- Όπως αναφέρει και ο κ. [ΚΤ] στη κατάθεση του «Ήταν χειρότερη η κατάσταση του 2011 με το 2010. Θέλω να πω όμως για να λέω όλη την αλήθεια. Βλέπαμε ένα μεγάλο ποσοστό specific provisions, παρά πολλά μεγάλο και στην Ελλάδα και την Κύπρο..»

EKK:

Η ΕΚΚ δεν αποδέχεται την πιο πάνω θέση της Τράπεζας, λαμβάνοντας υπόψη της τη θέση της ΚΤΚ για το ύψος των γενικών προβλέψεων, ως καταγράφεται στην επιστολή της ΚΤΚ προς την Τράπεζα ημερομηνίας 10.5.2012, σελ. 2:

«Περαιτέρω, παρακαλώ σημειώστε ότι η απαίτηση μας όπως η Τράπεζα προβεί σε αυξημένες γενικές προβλέψεις οι οποίες να απεικονίζουν επαρκώς την αυξημένη πιθανότητα αθέτησης σε ένα σημαντικό μέρος του χαρτοφυλακίου χορηγήσεων παραμένει καθώς η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου δεν συμμερίζεται τη θέση σας ότι το ύψος των υφιστάμενων γενικών προβλέψεων είναι ικανοποιητικό.»

➤ **Σελίδα 33**

«Κατά τη γνώμη της Τράπεζας, τα δάνεια που είχαν τύχει ειδικής επισκόπησης και δεν παρουσιάστηκε ανάγκη διενέργειας ειδικής πρόβλεψης έπρεπε να ήταν σε ξεχωριστή κατηγορία χαμηλότερου πιστωτικού κινδύνου από τα δάνεια τα οποία δεν είχαν τύχει ειδικής επισκόπησης. Ως εκ τούτου χρησιμοποιήθηκε μικρότερο PD.»

EKK:

Η ΕΚΚ σημειώνει ότι η πιο πάνω θέση της Τράπεζας δεν απαντά στο γιατί, για τα δάνεια που είχαν τύχει ειδικής επισκόπησης, χρησιμοποίησε PD 5.07% σε σχέση με PD 10.14% που χρησιμοποίησε για τα δάνεια που δεν είχαν τύχει ειδικής επισκόπησης. Η Τράπεζα δεν επεξηγεί επιστημονικά το υπολογισμό του PD που χρησιμοποιήθηκε στην κάθε περίπτωση, διότι το γεγονός ότι ορισμένα δάνεια είχαν τύχει ειδικής επισκόπησης δεν υποδηλώνει ότι είχαν μικρότερο πιστωτικό κίνδυνο από τα δάνεια τα οποία δεν είχαν τύχει ειδικής επισκόπησης.

➤ **Σελίδα 33**

«Η Τράπεζα προχωρούσε σε βελτιώσεις στη διαδικασία για υπολογισμό του ύψους της συλλογικής πρόβλεψης λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις των ελεγκτών.»

EKK:

Η ΕΚΚ σημειώνει ότι, με την πιο πάνω θέση, η Τράπεζα παραδέχεται το λανθασμένο του υπολογισμού της συλλογικής πρόβλεψης.

ΣΗΜΕΙΟ Α.17.

Η Τράπεζα, στις γραπτές της παραστάσεις, ισχυρίζεται τα ακόλουθα σχετικά με τις θέσεις της ΕΚΚ για την ανάλυση του ενδεχομένου underprovisioning με βάση τις οικονομικές καταστάσεις:

➤ **Σελίδα 35-1**

«...»

- *Η παράθεση και σύγκριση των προβλέψεων του 2011 με τις προβλέψεις του 2012 είναι απαράδεκτα εσφαλμένη, διότι οι αριθμοί δεν είναι συγκρίσιμοι και αφορούν τελείως διαφορετικές οικονομικές συνθήκες.*
- *Το 2011 η Κυπριακή κυβέρνηση και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο ανέμεναν σταδιακή βελτίωση της οικονομίας. Οι οικονομικές συνθήκες άλλαξαν στο δεύτερο τρίμηνο 2012 με (α) το κούρεμα των Ελληνικών Ομολόγων τον Απρίλιο 2012 (β) την αναγνώριση των προβλημάτων ρευστότητας της Λαϊκής τράπεζας και τη κρατική ενίσχυση της, και (γ) της αδυναμίας της Κυπριακής κυβέρνησης να δανείζεται από τις διεθνείς αγορές και τη προσφυγή στο μηχανισμό στήριξης ΕΕ τον Ιούνιο 2012.*
- *Οι οικονομικές καταστάσεις του έτους 2012 ετοιμάστηκαν το Οκτώβριο 2013 και έλαβαν υπόψη το κούρεμα των καταθέσεων και τη καταναγκαστική πώληση των εργασιών στην Ελλάδα τον Μάρτιο 2013 – Αυτό αναφέρεται ρητά στις οικονομικές καταστάσεις του έτους 2012.»*

ΕΚΚ:

Η ΕΚΚ σημειώνει ότι η αδυναμία της Κυπριακής Κυβέρνησης να δανείζεται από τις διεθνείς αγορές επισυνέβη το 2011, και όχι το 2012. Ως προς τις συνθήκες που επικρατούσαν το 2011 στην Κύπρο και σχετίζονται με τις προβλέψεις, σχετικό είναι το ακόλουθο απόσπασμα από επιστολή της ΚΤΚ ημερομηνίας 29 Δεκεμβρίου 2011, προς την Τράπεζα:

«Οι δυσμενείς συνθήκες που επικρατούν στην Κύπρο προβλέπεται να οδηγήσουν σε περαιτέρω επιδείνωση της ποιότητας του χαρτοφυλακίου χορηγήσεων με τις συνεπακόλουθες αρνητικές επιπτώσεις στη ρευστότητα, κερδοφορία και κεφαλαιακή επάρκεια του συγκροτήματος. Συνεπώς, η άμεση λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση του συνεχώς αυξανόμενου πιστωτικού κινδύνου είναι πλέον επιτακτική. Σε αυτό το πλαίσιο απαιτείται όπως η τράπεζα προβεί σε ιδιαίτερα αυξημένες γενικές προβλέψεις οι οποίες να απεικονίζουν επαρκώς την αυξημένη πιθανότητα αθέτησης σε ένα σημαντικό μέρος του χαρτοφυλακίου χορηγήσεων.»

➤ **Σελίδα 35-2**

«...»

- *Ο πίνακας στη σελίδα 25 δείχνει τις ετήσιες χρεώσεις στο λογαριασμών κερδοζημιών για τα έτη 2010 και 2011.*
-
- *Η συσσωρευμένη πρόβλεψη στη Κύπρο αυξήθηκε από €552εκ. σε €649εκ. και για Ελλάδα από €451εκ. σε €631εκ.»*

ΕΚΚ:

Η ΕΚΚ αναγνωρίζει την πιο πάνω διαπίστωση της Τράπεζας αλλά θέση της ΕΚΚ είναι ότι, λαμβάνοντας υπόψη την επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης στην Κύπρο και στην Ελλάδα, από το τέλος του 2010 μέχρι το τέλος του 2011, η Τράπεζα προέβη σε «underprovisioning» κατά τις 31.12.2011 στην Κύπρο και στην Ελλάδα, καθότι η ετήσια χρέωση για προβλέψεις για το 2011 ήταν περίπου η ίδια με το 2010-θα αναμενόταν να ήταν πολύ μεγαλύτερη.

➤ **Σελίδα 36-2**

«...»

- Όπως αναφέρεται και πιο πάνω, η παράθεση και σύγκριση των προβλέψεων του 2011 με τις προβλέψεις του 2012 είναι απαράδεκτα εσφαλμένη, διότι οι αριθμοί δεν είναι συγκρίσιμοι και αφορούν τελείως διαφορετικές οικονομικές συνθήκες.
- Υπενθυμίζουμε ότι το Ελληνικό δανειακό χαρτοφυλάκιο πωλήθηκε τον Μάρτιο του 2013 σε καταναγκαστική τιμή που καθόρισε η Αρχή Εξυγίανσης / ΚΤΚ.

Το γεγονός ότι ο αγοραστής αναγνώρισε κέρδος από τη συναλλαγή αυτή πέραν του €1 δις αποδεικνύει ότι οι προβλέψεις για το 2012, που βασίστηκαν στη τιμή πώλησης, θα ήταν αχρείαστες εάν η Τράπεζα συνέχιζε τις εργασίες της.»

ΕΚΚ:

Η ΕΚΚ σημειώνει ότι η ανάλυση για τον underprovisioning γίνεται στη βάση των οικονομικών καταστάσεων της Τράπεζας και όχι επί των οικονομικών καταστάσεων της Τράπεζας Πειραιώς.

ΣΗΜΕΙΟ Α.18.

Η Τράπεζα, στη σελ. 39 των γραπτών της παραστάσεων, αναφέρει τα ακόλουθα σχετικά με τη θέση της ΕΚΚ ότι η Τράπεζα προέβη σε underprovisioning ούτως ώστε να συμμορφώνεται με τους απαιτούμενους δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας:

«.....»

- Ο ισχυρισμός είναι αυθαίρετος, μη τεκμηριωμένος και ανυπόστατος.
- Αύξηση των ειδικών προβλέψεων συνήθως σημαίνει μείωση της συλλογικής πρόβλεψης.
- Αύξηση των προβλέψεων σημαίνει και μείωση στη φορολογία.
- Η αύξηση των προβλέψεων από τη μία μειώνει τα ίδια κεφάλαια, αλλά από την άλλη βελτιώνει τα σταθμισμένα περιουσιακά στοιχεία της Τράπεζας και τις ανάγκες για κεφάλαια.»

ΕΚΚ:

Η ΕΚΚ δεν θεωρεί ότι ο ισχυρισμός της είναι αυθαίρετος, μη τεκμηριωμένος και ανυπόστατος. Η ΕΚΚ σημειώνει ότι η συνολική επίδραση επί του δείκτη CAR (Capital Adequacy Ratio) όταν η Τράπεζα προβαίνει σε προβλέψεις, είναι η χειροτέρευση του. Αυτός ήταν ένας από τους λόγους για τους οποίους η ΕΚΚ θεωρεί ότι η Τράπεζα προσπαθούσε να αποφύγει τις προβλέψεις, πέραν από το θέμα της χειραγώγησης των οικονομικών αποτελεσμάτων.

ΣΗΜΕΙΟ Α.19.

Η Τράπεζα, στις γραπτές της παραστάσεις, εξηγεί για τους πελάτες της οι οποίοι αναφέρονται στην κλήση σε παραστάσεις τη θέση της γιατί δεν χρειαζόταν κατά τον ουσιώδη χρόνο να προβεί σε προβλέψεις βάσει του ΔΛΠ 39:

1. [REDACTED]

1.1. ΤΡΑΠΕΖΑ:

«Ο προφανής λόγος γιατί έγινε η αρχική εισήγηση από την ΚΤΚ για πρόβλεψη ήταν το άνοιγμα €33 εκατ. μεταξύ των άμεσων υποχρεώσεων και των εξασφαλίσεων που υπολογίζονται σε καταναγκαστική τιμή.

Το άνοιγμα δημιουργήθηκε κυρίως λόγω της πτώσης της χρηματιστηριακής τιμής των ενεχυριασμένων μετοχών Τράπεζας Κύπρου και [REDACTED] που κατείχε ο πελάτης. Για σκοπούς του υπολογισμού της καταναγκαστικής αξίας, οι μετοχές αποτιμήθηκαν στο 75% και 50% της χρηματιστηριακής τιμής, αντίστοιχα.

[ΕΚΚ: Αυτό ορθώς έγινε διότι η Τράπεζα έλαβε υπόψη της, τη ρευστότητα του χρηματοοικονομικού μέσου και την αυξημένη πιθανότητα, άμα τη μαζική πώληση των μετοχών, να λάβει μικρότερα ποσά από το 100% της αρχικής χρηματιστηριακής αξίας.]

Η διαφορά της καταναγκαστικής αξίας και του 100% της χρηματιστηριακής τιμής των ενεχυριασμένων μετοχών ήταν €12 εκατ.

Ο δανειολήπτης ήταν επιχειρηματίας και μεγαλομέτοχος/Πρόεδρος ΔΣ της [REDACTED].

Τα δάνεια είχαν ημερομηνία αποπληρωμής 04/2013 και στις 31.12.2011 δεν ήταν ληξιπρόθεσμα. Δηλαδή δεν υπήρχε στις 31.12.2011 αντικειμενική απόδειξη ότι τα δάνεια απομειώθηκαν, όπως παραβίαση της σύμβασης, παραχώρηση έκπτωσης από τη Τράπεζα στον δανειολήπτη ή ισχυρή πιθανότητα ότι ο πιστούχος θα αρχίσει διαδικασία πτώχευσης ή άλλη χρηματοοικονομική αναδιοργάνωση.

[ΕΚΚ: Υπήρχε «*financial difficulty of the obligor*» εν τη εννοία του ΔΛΠ 39, ως αυτό διαπιστώθηκε από την ΚΤΚ στην επιστολή της προς την Τράπεζα ημερομηνίας 29.12.2011.]

Παρά τη μείωση στην αξία των εξασφαλίσεων της Τράπεζας, η διοίκηση θεωρούσε τη δεδομένη στιγμή ότι

- η μείωση στη χρηματιστηριακή αξία των ενεχυριασμένων μετοχών ήταν προσωρινή
[ΕΚΚ: Η αναφορά αυτή της Τράπεζας επιβεβαιώνει τα όσα μαρτυρά ο κ. [ΑΚ]. Η Τράπεζα δεν έκανε προβλέψεις, ενεργούσε με βάση την ελπίδα ως προς τις ενδεχόμενες και αβέβαιες μελλοντικές ενέργειες των πιστούχων και ως προς το πώς θα αντιδρούσαν τα Χρηματιστήρια].
- ο πελάτης κατείχε άλλα περιουσιακά στοιχεία τα οποία ήταν ικανά να καλύψουν τις υποχρεώσεις του
[ΕΚΚ: Τα περιουσιακά στοιχεία που κατείχε ο πελάτης δεν ήταν όμως ενεχυριασμένα προς όφελος της Τράπεζας].

Όπως αναφέρθηκε και στη ΚΤΚ, η Τράπεζα ήταν σε διαβουλεύσεις με το δανειολήπτη για τη παραχώρηση πρόσθετων εξασφαλίσεων και τακτοποίηση του δανείου. Δεν υπήρχε στις 31.12.2011 αντικειμενική απόδειξη ότι τα δάνεια προς το συγκρότημα [REDACTED] απομειώθηκαν.»

1.2. ΕΚΚ:

Η ΕΚΚ δεν έχει ικανοποιηθεί από τις θέσεις της Τράπεζας καθότι δεν αναιρούν την ανάγκη πρόβλεψης στις οικονομικές καταστάσεις κατά τον ουσιώδη χρόνο – Βλέπε σχόλια ΕΚΚ εντός του κειμένου των παραστάσεων της Τράπεζας.

2. [REDACTED]

2.1. ΤΡΑΠΕΖΑ:

«Η ΕΚΚ αναφέρεται σε πρόσθετη πρόβλεψη €11.591 χιλ ενώ η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου σε ποσό €9.411 χιλ.

Αντιλαμβανόμαστε ότι τα ποσά αυτά θα πρέπει να αφορούν τη [REDACTED] η οποία ήταν η μόνη εταιρεία του συγκροτήματος [REDACTED] με άνοιγμα στις εξασφαλίσεις που υπολογίζονται σε καταναγκαστική τιμή.

Το ακίνητο το οποίο εξασφάλιζε τις υποχρεώσεις της [REDACTED] εκτιμήθηκε από το γραφείο [REDACTED] με αγοραία αξία €15,2 εκ. και αξία καταναγκαστικής πώλησης €12 εκ, και από το γραφείο [REDACTED] με αγοραία αξία €14,25 εκ. και αξία καταναγκαστικής πώλησης €10,7 εκ. Για υπολογισμό του ανοίγματος από την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου χρησιμοποιήθηκε καταναγκαστική αξία €10,7 εκ. Με βάση τη τρέχουσα αξία το άνοιγμα θα ήταν περίπου €4 εκ μικρότερο. Επιπρόσθετα η [REDACTED] είχε τη στήριξη του συγκροτήματος [REDACTED]. Η κύρια εταιρεία του συγκροτήματος [REDACTED] είχε στις 31.12.2011 €14.833 χιλ. εξασφαλίσεις περισσότερες από τις άμεσες υποχρεώσεις

[ΕΚΚ: Η Τράπεζα δεν θα πρέπει να υπολογίζει μόνο τις άμεσες υποχρεώσεις αλλά και τις έμμεσες.]

Οι αρχικές εκτιμήσεις από την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου και τη ΚΤΚ έγιναν το Σεπτέμβριο 2011 και δεν έλαβαν υπόψη τις ακόλουθες σημαντικές εξελίξεις:

1. Αρχική συμφωνία για τη ολοκλήρωση της κατασκευής του έργου [REDACTED] στη Λάρνακα και για επένδυση σε αυτό του [REDACTED]. Το ενδιαφέρον του [REDACTED] για επένδυση σε συγκεκριμένο έργο δεν ήταν «μια απλή αναφορά» του Γ.Δ. Μεγάλων Επιχειρήσεων. Το ενδιαφέρον ήταν υπαρκτό και υλοποιήσιμο. Για το εν λόγω θέμα υπάρχουν αναφορές σε εσωτερικά σημειώματα (Loan com 241/2011 ημερ. 13/12/2011). Στις 20/04/2012 η Ανώτατη Επιτροπή Δανείων υπέβαλε εισήγηση προς το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας για την διοργάνωση Κοινοπρακτικού Δανείου, ύψους €27,5 εκ. από (α) το [REDACTED] με συμμετοχή €20 εκ-25 εκ και (β) Τράπεζα Κύπρου με συμμετοχή €2,5 εκ - €7,5 εκ.

Σκοπός του δανείου ήταν η χρηματοδότηση της ολοκλήρωσης της κατασκευής του έργου [REDACTED] στη Λάρνακα (€10 εκ) και η εξόφληση υφιστάμενων υποχρεώσεων που σχετιζόνταν με την αγορά της γης στην [REDACTED]. Από την αξιολόγηση του αιτήματος η οποία έγινε από το τμήμα Project Finance & Loan Syndication Unit διαφάνηκε ότι οι αναμενόμενες εισπράξεις από το έργο θα ανήρχοντο σε €40,8 εκ αφήνοντας ένα πλεόνασμα της τάξης των €9,6 εκ - €13,3 εκ. Δεδομένου ότι η Τράπεζα θα είχε όλο τον έλεγχο του έργου όλο το πλεόνασμα θα κατατίθετο έναντι των υποχρεώσεων του συγκροτήματος [REDACTED] για μείωση του δανεισμού. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας με απόφαση ημερ. 10/05/2012 ενέκρινε την εισήγηση της Ανώτατης Επιτροπής Δανείων.

[ΕΚΚ: Παρόλο ότι το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας ενέκρινε την εισήγηση της Ανώτατης Επιτροπής Δανείων αυτό έλαβε χώρα μετά τις 24.4.2012 που ανακοινώθηκαν οι οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας για το έτος που έληξε 31.12.2011].

2. Αναμενόμενο Πλεόνασμα €2 εκ από ήδη δρομολογημένες πωλήσεις
 - Πώληση κτηρίου [REDACTED] στη Λάρνακα σε επενδυτή από το εξωτερικό. Το ποσό της πώλησης ανήρχετο σε €1,5 εκ και το προϊόν θα χρησιμοποιείτο για εξόφληση δανείου ύψους €1 εκ στην Τράπεζα Κύπρου ενώ τα υπόλοιπα θα χρησιμοποιούνταν για τακτοποίηση εκκρεμοτήτων του συγκροτήματος. Η πώληση ολοκληρώθηκε το πρώτο τρίμηνο 2012 με τα αντίστοιχα ποσά να κατατίθενται στους λογαριασμούς.
 - Πώληση των γραφείων της εταιρείας σε Κύπριο επενδυτή ([REDACTED]) ο οποίος είχε ήδη πληρώσει προκαταβολή €400 χιλ. Το ακίνητο ήταν υποθηκευμένο στην [REDACTED] αλλά

οι πελάτες ανέμεναν να προκύψει πλεόνασμα €1 εκ μέρος του οποίου θα χρησιμοποιείτο για μείωση του δανεισμού.

3. Οι πελάτες είχαν προς πώληση 92 διαμερίσματα στη [REDACTED] (από αντιπαροχή) με ελάχιστη τιμή πώλησης €4,5 εκ και κτήματα στο [REDACTED] με αναμενόμενη τιμή πώλησης €4 εκ. Καταβάλλονταν προσπάθειες από τη Τράπεζα στο τέλος του 2011 για ενεχυρίαση των μετοχών των εταιρειών στις οποίες ανήκαν τα έργα, και η Τράπεζα είχε διαβεβαιώσεις από τους πελάτες ότι ανέμεναν να εισπράξουν σημαντικά ποσά από τη πώληση και αυτά θα μείωναν το δανεισμό τους.
4. Η Τράπεζα είχε αναθέσει την παρακολούθηση της εξέλιξης των έργων του πελάτη σε Project Manager της Τράπεζας ο οποίος και ενημέρωνε τη Διοίκηση σε τακτά χρονικά διαστήματα.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι το άνοιγμα ήταν περίπου €5 εκ, και τις ευλόγως αναμενόμενες θετικές εξελίξεις, δεν υπήρχε στις 31.12.2011 αντικειμενική απόδειξη ότι τα δάνεια προς το συγκρότημα [REDACTED] απομειώθηκαν.»

2.2 ΕΚΚ:

Η ΕΚΚ δεν έχει ικανοποιηθεί από τις θέσεις της Τράπεζας καθότι δεν αναιρούν την ανάγκη πρόβλεψης στις οικονομικές καταστάσεις κατά τον ουσιώδη χρόνο με βάση τα στοιχεία τα οποία παράθεσε η ΕΚΚ στην κλήση σε παραστάσεις.

Η ΕΚΚ επαναλαμβάνει τα όσα αναφέρει στην κλήση σε παραστάσεις αναφορικά με την [REDACTED] Group, με ιδιαίτερη έμφαση στις αναφορές για την εταιρεία [REDACTED], στα σχόλια τα οποία κατέγραψε στην έκθεση του Δεκεμβρίου 2012 η Υπηρεσία Θεώρησης Χρηματοδοτήσεων για το Συγκρότημα [REDACTED] καθώς και στα σχόλια του κ. [ΚΤ] στην κατάθεση του αναφορικά με το Συγκρότημα [REDACTED], τα οποία δικαιολογούν και μαρτυρούν την ανάγκη πρόβλεψης στις οικονομικές καταστάσεις. Επίσης βλέπε σχόλια ΕΚΚ εντός του κειμένου των παραστάσεων της Τράπεζας.

3. [REDACTED]

3.1. ΤΡΑΠΕΖΑ:

«Σύμφωνα με τις ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις του συγκροτήματος [REDACTED] στις 30.6.2011 (που είναι οι τελευταίες διαθέσιμες πριν το τέλος 2011) τα ίδια κεφάλαια που αναλογούσαν στους μετόχους ανέρχονταν σε €125 εκατ. Η οικονομική κατάσταση του πελάτη ήταν ικανοποιητική και στις εκθέσεις των ανεξάρτητων ελεγκτών για τα έτη 2011 και 2010 δεν περιέχεται οποιαδήποτε επιφύλαξη σχετικά με την μη συνέχιση των εργασιών της εταιρείας ως δρώσα οικονομική μονάδα.

Η ΚΤΚ ζήτησε την επαναξιολόγηση στις 31.12.2011 των προσωπικών δανείων μετόχων/διευθυντών του Συγκροτήματος [REDACTED] και της εταιρείας [REDACTED] Ltd τα οποία ήταν καθυστερημένα και παρουσίαζαν άνοιγμα εξασφαλίσεων. Η ΚΤΚ υπολόγισε το άνοιγμα εξασφαλίσεων σε €15.110 χιλ χρησιμοποιώντας το 50% της χρηματιστηριακής τιμής ανά μετοχή που είχαν ενεχυριαστεί στη Τράπεζα και τη καταναγκαστική τιμή των άλλων εξασφαλίσεων.

Η Τράπεζα επαναξιολόγησε τα δάνεια στις 31.12.2011 και έκρινε ότι το 50% της χρηματιστηριακής τιμής ανά μετοχή δεν ήταν δίκαιη αποτίμηση λαμβάνοντας υπόψη τη λογιστική αξία των μετοχών.

[ΕΚΚ: Αρχικά η χρηματιστηριακή αξία πρέπει να είναι το πρώτο σημείο αναφοράς ως η δίκαιη αξία με βάση τα ΔΛΠ και ακολούθως, λαμβάνοντας υπόψη την ελάχιστη ρευστότητα της μετοχής (market liquidity), πολύ σωστά εφαρμόστηκε από την ΚΤΚ, haircut 50%. Εφόσον δεν υπάρχει ικανότητα αποπληρωμής (repayment ability) από τον πιστούχο, ο υπολογισμός αποσκοπεί σε τί μπορείς να εισπράξεις ως Τράπεζα. Η «λογιστική αξία» δεν μπορεί να εισπραχθεί στις περιπτώσεις μετοχών

εταιρειών που διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο με μεγάλη έκπτωση ως προς την λογιστική τους αξία].

Στο τέλος του 2011 η Τράπεζα βρισκόταν σε διαπραγμάτευση με τους πελάτες για συνολική διευθέτηση των υποχρεώσεων τους και μελετούσε αίτημα τους για παραχώρηση διευκόλυνσης σε ιδιωτική εταιρεία συμφερόντων των βασικών μετόχων/διευθυντών με σκοπό την εξαγορά του 100% του μετοχικού κεφαλαίου της [REDACTED]. Για να γίνει η πιο πάνω εξαγορά οι πελάτες είχαν ήδη έρθει σε προκαταρκτική συμφωνία με τη [REDACTED] η οποία κατείχε το 10% με τίμημα €1,1 εκ. Το τίμημα για εξαγορά ήταν κοντά στη χρηματιστηριακή τιμή και οπωσδήποτε πολύ χαμηλότερο της λογιστικής αξίας ανά μετοχή.

Μετά το delisting της εταιρείας [REDACTED], οι πελάτες θα προχωρούσαν στην εκποίηση ακινήτων για επένδυση ώστε να αποπληρώσουν τα δάνεια τους.

Το σύνολο μετοχών που ήδη κατείχαν οι πελάτες ήταν 13.181 χιλ και η λογιστική αξία περίπου €2 ανά μετοχή.

	50% χρηματιστηριακής τιμής (€χιλ)	Με βάση τη λογιστική αξία των μετοχών (€χιλ)
Συνολικά δάνεια	23.787	23.787
Εξασφαλίσεις	<u>8.020</u>	<u>28.946</u>
(Άνοιγμα)/Πλεόνασμα	(15.767)	<u>5.159</u>

Η λογιστική αξία του συνόλου των μετοχών που ήδη κατείχαν οι βασικοί μέτοχοι/διευθυντές του Συγκροτήματος [REDACTED] ήταν περίπου €26 εκ. πλέον άλλες εξασφαλίσεις περίπου €3 εκ, σύνολο €29 εκ, που σημαίνει ότι δεν παρουσιάζεται άνοιγμα. Λαμβάνοντας υπόψη ότι κάποια από τα δάνεια είχαν και προσωπικές εγγυήσεις, η Τράπεζα έκρινε ότι στις 31.12.2011 δεν υπήρχε αντικειμενική απόδειξη ότι τα δάνεια απομειώθηκαν».

3.2. ΕΚΚ:

Η ΕΚΚ δεν έχει ικανοποιηθεί από τις θέσεις της Τράπεζας καθότι δεν αναιρούν την ανάγκη πρόβλεψης στις οικονομικές καταστάσεις κατά τον ουσιώδη χρόνο – Βλέπε σχόλια ΕΚΚ εντός του κειμένου των παραστάσεων της Τράπεζας για τη μη ικανότητα αποπληρωμής του πιστούχου, ως εκ τούτου και την ανάγκη πρόβλεψης στις οικονομικές καταστάσεις.

Επίσης σχετικά είναι και τα όσα ανέφερε στην κατάθεσή του ο κ. [ΚΤ] για το Συγκρότημα [REDACTED]:
«([ΚΤ])

Η άποψη μου ήταν συγκεκριμένη και είπα επανειλημμένα ζήτησα για τα προσωπικά δάνεια των μετόχων ή διευθυντών της [REDACTED] να γίνει πρόβλεψη. Αυτή είναι η δική μου θέση, για την απάντηση της τράπεζας πρέπει να ρωτήσετε τους ιδίους.»

4. [REDACTED]

4.1. ΤΡΑΠΕΖΑ:

«Η ΚΤΚ περιέλαβε το [REDACTED] Group στο Παράρτημα ΙΙΙ της επιστολής της ημερομηνίας 29.12.2011 προς την Τράπεζα, με εισήγηση να επαναξιολογηθεί στις 31.12.2011 για σκοπούς διενέργειας ειδικών προβλέψεων. Ο προφανής λόγος για την εισήγηση της ΚΤΚ ήταν το άνοιγμα €41 εκατ. μεταξύ των άμεσων υποχρεώσεων και των εξασφαλίσεων που υπολογίζονται σε καταναγκαστική τιμή.

Στο τέλος του 2011 η Τράπεζα υπολόγισε πρόβλεψη για απομείωση €17 εκ. και μείωσε το εισπράξιμο ποσό των δανείων από €117 εκ. σε €100 εκ. Τα ποσό αυτό ήταν πλήρως καλυμμένο με βάση τις εκτιμημένες τρέχουσες αξίες των ενυπόθηκων ξενοδοχείων. Επιπρόσθετα των υποθηκών η Τράπεζα είχε και κυμαινόμενες επιβαρύνσεις €17 εκ.

Το αρχικό άνοιγμα €41 εκ. υπολογίστηκε με βάση την καταναγκαστική τιμή πώλησης των ενυπόθηκων ξενοδοχείων.

Επειδή το [REDACTED] ήταν το 2011 δημόσια εταιρεία και συνεχιζόμενη επιχείρηση, δε θεωρούμε ότι η απομείωση θα έπρεπε να υπολογιστεί με τιμές καταναγκαστικής πώλησης. Για παράδειγμα, η Τράπεζα ήταν ήδη αποδέκτης προσφοράς για αγορά ενός ξενοδοχείου σε τιμή περίπου ίση με τη εκτιμημένη τρέχουσα αξία και οπωσδήποτε πολύ πιο ψηλά από την καταναγκαστική τιμή.

Επιπρόσθετα ο πελάτης προχωρούσε σε μέτρα για τη μείωση του τραπεζικού δανεισμού. Συμφωνήθηκε με το πελάτη η μεταβίβαση του ξενοδοχείου [REDACTED] σε εταιρία που ανήκε στη Τράπεζα για το ποσό των €22 εκ. .

[ΕΚΚ: Η μεταβίβαση του ξενοδοχείου [REDACTED] δεν πραγματοποιήθηκε ποτέ. Αυτό δεικνύει την πρακτική που εφάρμοζε η Τράπεζα όπου την ελπίδα ως προς τις ενδεχόμενες και αβέβαιες μελλοντικές ενέργειες του πιστούχου, την θεωρούσε γεγονός. Όπως έχουν αναφέρει και οι λειτουργοί του Εσωτερικού Ελέγχου της Τράπεζας, σε τέτοιες περιπτώσεις θα έπρεπε η Τράπεζα να προβεί σε πρόβλεψη και ακολούθως άμα την υλοποίηση της εμπορικής πράξης, να προβεί σε ακύρωση της πρόβλεψης, νοουμένου ότι θα προέκυπτε πλεόνασμα].

Για την απόφαση αυτή ενημερώθηκε το ΔΣ της Τράπεζας στη συνεδρία με ημερομηνία 21.2.2012. Η εταιρία θα ενοικίαζε το ξενοδοχείο επωφελούμενη από το GOP του.

Για σκοπούς υπολογισμού του ανοίγματος η αξία του ξενοδοχείου [REDACTED] ήταν €15,7 εκ., ένδειξη ότι η ανακτήσιμη τιμή είναι μεγαλύτερη της καταναγκαστικής τιμή πώλησης.

Η Τράπεζα, προχωρούσε επίσης σε επιπρόσθετα μέτρα και πήρε νέες εξασφαλίσεις:

- Μεταβίβαση του 5% των μετοχών στην [REDACTED] που κατείχε ο πελάτης στο όνομα της εταιρίας Stamoland (εταιρία της Τράπεζας Κύπρου) έναντι του ποσού των €4 εκ..
[ΕΚΚ: Ως προς την αποτίμηση του collateral, η ΕΚΚ βασίστηκε στους υπολογισμούς των λειτουργών του εσωτερικού ελέγχου κατά τον ουσιώδη χρόνο].
- Για περαιτέρω μείωση του δανεισμού τους οι πελάτες ξεκίνησαν διαδικασίες για εκποίηση του ξενοδοχείου [REDACTED] στη [REDACTED].
[ΕΚΚ: Παράδειγμα πρακτικής που εφάρμοζε η Τράπεζα όπου την ελπίδα για την πώληση του ξενοδοχείου, την θεωρούσε γεγονός].
- Όσο αφορά το ξενοδοχείο [REDACTED] (μισθωμένο ακίνητο ιδιοκτησίας της [REDACTED]) σύμφωνα με τους πελάτες, υπήρχε περίπτωση ακύρωσης της μίσθωσης έναντι τιμής την οποία θα συμφωνούσαν τα δύο μέρη. Η ακύρωση της μίσθωσης θα έφερνε ένα σεβαστό ποσό στην εταιρία το οποίο θα μείωνε τις υποχρεώσεις του συγκροτήματος.
[ΕΚΚ: Παράδειγμα πρακτικής που εφάρμοζε η Τράπεζα όπου την ελπίδα της ακύρωσης της μίσθωσης, την θεωρούσε γεγονός].
- Η Τράπεζα πέτυχε την εκχώρηση των χρεωστών της [REDACTED] (πρώην [REDACTED]) μέχρι €17 εκ, η οποία και καταχωρήθηκε στον Έφορο Εταιριών.

[ΕΚΚ: Ως προς την αποτίμηση του collateral, η ΕΚΚ βασίστηκε στους υπολογισμούς των λειτουργιών του εσωτερικού ελέγχου κατά τον ουσιώδη χρόνο].

Εκδόθηκε η απόφαση του κυπριακού δικαστηρίου για την υπόθεση █████ στις 21.12.2011 και άνοιξε τον δρόμο για την έγερση αγωγής εναντίον της █████ για €100 εκ. Σύμφωνα με τους πελάτες αναμενόταν ότι η υπόθεση θα έκλεινε με εξώδικο διακανονισμό. Η Τράπεζα ζήτησε και πέτυχε την εκχώρηση των εισπράξεων από την αγωγή.

[ΕΚΚ: Ως προς την αποτίμηση του collateral, η ΕΚΚ βασίστηκε στους υπολογισμούς των λειτουργιών του εσωτερικού ελέγχου κατά τον ουσιώδη χρόνο].

Λαμβάνοντας υπόψη τις πρόσθετες εξασφαλίσεις που βελτίωσαν τη θέση της Τράπεζας, και τη συμφωνημένη αναδιοργάνωση με τη διάθεση του ξενοδοχείου █████, η Τράπεζα έκρινε ότι το █████ θα παρέμεινε συνεχιζόμενη επιχείρηση, και ότι η πιθανή ζημία ανερχόταν στις 31.12.2011 σε €17εκ, ποσό για το οποίο και έγινε πρόβλεψη για απομείωση.»

4.2. ΕΚΚ:

Η ΕΚΚ δεν έχει ικανοποιηθεί από τις θέσεις της Τράπεζας καθότι δεν αναιρούν την ανάγκη πρόβλεψης στις οικονομικές καταστάσεις κατά τον ουσιώδη χρόνο – Βλέπε σχόλια ΕΚΚ εντός του κειμένου των παραστάσεων της Τράπεζας.

5. █████

5.1. ΤΡΑΠΕΖΑ:

«Σύμφωνα με την ΕΚΚ ενδεχομένως να έπρεπε να γίνει ειδική πρόβλεψη €36.8 εκ. «λόγω του γεγονότος ότι η πιστούχος δε φαίνεται να είχε ικανότητα αποπληρωμής και υπήρχε εξασφαλιστικό άνοιγμα.... Η εταιρική εγγύηση, με βάση την πολιτική προβλέψεων της Τράπεζας δεν έπρεπε να λαμβάνεται υπόψη στον υπολογισμό της πρόβλεψης.... Σε ότι αφορά τη συμμόρφωση με τα Διεθνή λογιστικά πρότυπα, φαίνεται να υπήρχε «significant financial difficulty of the issuer or obligor» εν τη εννοία του IAS 39».

Οι αναφορές κατά τον Αύγουστο του 2011 της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου σε καθυστερήσεις αφορούν την περίοδο στην αρχή του έτους 2011.

Στις 31.12.2011 δεν υπήρχαν καθυστερήσεις.

[ΕΚΚ: Η ΕΚΚ συμφωνεί ότι δεν υπήρχαν καθυστερήσεις το οποίο οφείλεται στο ότι η Ανώτατη Επιτροπή Δανείων Διοίκησης με απόφαση της, στις 13.4.2011, ενέκρινε την αναστολή δόσεων κεφαλαίου για το 2011].

Σύμφωνα με τις ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας στις 30.6.2011 (οι τελευταίες διαθέσιμες πριν το τέλος 2011):

- το EBIDA ήταν αρκετό για την κάλυψη των τοκοχρεολυσίων
- τα ίδια κεφάλαια που αναλογούσαν στους μετόχους ανέρχονταν σε €10,9 εκ.
- οι εκθέσεις των ελεγκτών ήταν χωρίς επιφύλαξη

Άρα δεν τεκμηριώνεται ο ισχυρισμός για οικονομική δυσχέρεια στα τέλη του 2011. Επιπρόσθετα δεν υπήρχε παραβίαση της σύμβασης, παραχώρηση έκπτωσης από τη Τράπεζα στον δανειολήπτη ή ισχυρή πιθανότητα ότι ο πιστούχος θα αρχίσει διαδικασία πτώχευσης ή άλλη χρηματοοικονομική αναδιοργάνωση.

Σε ότι αφορά τις υποχρεώσεις προς τη Τράπεζα, ενισχύθηκαν οι εξασφαλίσεις με τη λήψη Ομολόγου Κυμαινόμενης Επιβάρυνσης €15 εκ. και υποθήκης €3 εκ...».

5.2. ΕΚΚ:

Η ΕΚΚ δεν έχει ικανοποιηθεί από τις θέσεις της Τράπεζας καθότι δεν αναιρούν την ανάγκη πρόβλεψης στις οικονομικές καταστάσεις κατά τον ουσιώδη χρόνο με βάση τα στοιχεία τα οποία παράθεσε η ΕΚΚ στην κλήση σε παραστάσεις.

Η ΕΚΚ επαναλαμβάνει τα όσα αναφέρει στην κλήση σε παραστάσεις αναφορικά με την [REDACTED], με ιδιαίτερη έμφαση:

- στα σχόλια τα οποία κατέγραψε κατά την αξιολόγηση που προέβη η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου της Τράπεζας τον Αύγουστο του 2011 – υπογραμμίζεται το σχόλιο της «**Η στάση των πελατών, σε συνδυασμό με την εικόνα που παρουσιάζουν οι λογαριασμοί της εταιρείας (συσσωρευμένες ζημιές €33 εκ.) και οι περιορισμένες προοπτικές για μελλοντική κερδοφορία, εκθέτουν την Τράπεζα σε σημαντικό πιστωτικό κίνδυνο**».
- στα σχόλια του κ. [KT] στην κατάθεση του αναφορικά με την [REDACTED] – υπογραμμίζονται οι αναφορές: « **Δεν νιώθουμε τόσο πολλά ότι χρειάζεται provision η [REDACTED] όπως η [REDACTED].**», «... **Δηλαδή δεν ήταν τα ίδια τα προβλήματα, δεν ήταν τόσο χάλι η κατάσταση αυτής της εταιρείας [αναφέρεται στην [REDACTED]] όπως ήταν της [REDACTED]** » (για όλο το απόσπασμα βλέπε Σημείο Α.10 ανωτέρω),

τα οποία δικαιολογούν και μαρτυρούν την ανάγκη πρόβλεψης στις οικονομικές καταστάσεις. Επίσης βλέπε σχόλια ΕΚΚ εντός του κειμένου των παραστάσεων της Τράπεζας.

6. [REDACTED]

6.1. ΤΡΑΠΕΖΑ:

«Κατά την αξιολόγηση που προέβηκε η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου τον Αύγουστο 2011 γίνεται αναφορά ότι «...οι υποχρεώσεις αφορούν την κάλυψη μέρους των κεφαλαιακών δαπανών ανάπτυξης και επέκτασης του [REDACTED] και των ρευστοτικών αναγκών. Παρά την αύξηση του όγκου εργασιών της, συνεχίζει να πραγματοποιεί λειτουργικές ζημιές [ΕΚΚ: Η αναφορά αυτή σημαίνει αυτόματα «**ζημιογόνο γεγονός**»-«**significant financial difficulty of the obligor**»] αφού η επέκταση του [REDACTED] γίνεται με αργούς ρυθμούς με αποτέλεσμα να μην καταφέρει ακόμη να εξασφαλίσει το απαιτούμενο μερίδιο αγοράς ώστε οι δραστηριότητες τους να καταστούν κερδοφόρες... παρουσιάζει σημαντικό άνοιγμα...».

Η ΕΚΚ συμπεράνει ότι στις 31.12.2011 « ενδεχομένως να έπρεπε να γίνει ειδική πρόβλεψη ίση με το άνοιγμα εξασφαλίσεων ύψους €20.7 εκ., λόγω της μη ικανότητας αποπληρωμής και του εξασφαλιστικού κενού που φαίνεται να υπήρχε. Η προσωπική εγγύηση, με βάση την πολιτική προβλέψεων της Τράπεζας δεν έπρεπε να λαμβάνεται υπόψη στον υπολογισμό της πρόβλεψης».

Δεν τεκμηριώνεται ο ισχυρισμός για μη ικανότητα αποπληρωμής. Η εταιρεία βρισκόταν στο στάδιο ανάπτυξης και οι ζημιές ήταν αναμενόμενες.

Το 2011 η εταιρεία παρουσίασε πολύ σημαντική αύξηση στον κύκλο εργασιών της ενώ οι ζημιές περιορίστηκαν. Το EBITDA ήταν αρκετό για την κάλυψη των τοκοχρεολυσίων.

Σημαντικό είναι και το γεγονός ότι η εταιρεία στηριζόταν από τους βασικούς μετόχους που έχουν σημαντική οικονομική επιφάνεια και η πρόθεση τους για ενίσχυση της κεφαλαιουχικής της βάσης.

Στις 31.12.2011 δεν υπήρχε αντικειμενική απόδειξη ότι τα δάνεια απομειώθηκαν. Σύμφωνα και με τη κατάθεση του κ. [KT] «δεν είναι τόσο άσχημη η [REDACTED]... δεν νιώθαμε τόσο πολλά ότι χρειάζεται provision...».

6.2. ΕΚΚ:

Η ΕΚΚ δεν έχει ικανοποιηθεί από τις θέσεις της Τράπεζας καθότι δεν αναιρούν την ανάγκη πρόβλεψης στις οικονομικές καταστάσεις κατά τον ουσιώδη χρόνο λαμβάνοντας υπόψη της, το ανωτέρω σχόλιο εντός του κειμένου των παραστάσεων της Τράπεζας και το ακόλουθο απόσπασμα από την αξιολόγηση της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου τον Αύγουστο 2011:

«Παρά την αύξηση του όγκου εργασιών της, συνεχίζει να πραγματοποιεί λειτουργικές ζημιές αφού η επέκταση του [REDACTED] γίνεται με αργούς ρυθμούς, με αποτέλεσμα να μην καταφέρει ακόμη να εξασφαλίσει το απαιτούμενο μερίδιο αγοράς, ώστε οι δραστηριότητες τους να καταστούν κερδοφόρες.

Η εταιρεία [REDACTED] παρουσιάζει σημαντικό άνοιγμα ύψους €21.437 χιλ., το οποίο κρίνεται ιδιαίτερα σοβαρό, λόγω του ψηλού επενδυτικού κινδύνου.

Με βάση τις μη ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας [REDACTED] για το 2010 ο κύκλος εργασιών της εταιρείας διπλασιάστηκε και οι λειτουργικές ζημιές μειώθηκαν. Οι συσσωρευμένες ζημιές μέχρι σήμερα ανέρχονται στα €14 εκ. περίπου. Με βάση την υφιστάμενη εικόνα που παρουσιάζει η εταιρεία, για να μπορέσει να καταστεί βιώσιμη και κερδοφόρα στο μέλλον, θα πρέπει η λειτουργία της να χρηματοδοτείται είτε μέσω τραπεζικού δανεισμού είτε μέσω ενίσχυσης που θα λάβει από τους μετόχους. **Σήμερα δεν υπάρχει ικανότητα αποπληρωμής από τις συνήθεις εργασίες της.»**

7. [REDACTED]

7.1. ΤΡΑΠΕΖΑ:

«Στο Παράρτημα ΙΙΙ της επιστολής ημερομηνίας 29.12.2011 που απέστειλε η ΚΤΚ στην Τράπεζα περιλαμβάνεται το Συγκρότημα [REDACTED] σαν πελάτης που θα έπρεπε να αξιολογηθεί για σκοπούς διενέργειας ειδικών προβλέψεων για επισφαλείς απαιτήσεις στο τέλος του 2011.

Το άνοιγμα, σύμφωνα με τη ΚΤΚ, ανήρχετο σε €34,4 εκ (πάντοτε στη βάση καταναγκαστικής πώλησης των εξασφαλίσεων).

Σημειώνεται ότι η ΚΤΚ ζήτησε πρόβλεψη μόνο εφόσον «...εξακολουθεί να υπάρχει άνοιγμα εξασφαλίσεων...».

Αναφορά για τον πελάτη αυτό γίνεται στην έκθεση της Υπηρεσίας Θεώρησης Χρηματοδοτήσεων ημερομηνίας Δεκέμβριος 2012 (ένα έτος μετά την ουσιώδη ημερομηνία). Η αναφορά του κ. [ΚΤ] για αντίδραση μέλους του ΔΣ και πάλιν έγινε το 2012 και όχι το 2011. Σύμφωνα και με την κατάθεση του κ. [ΚΤ] το 2014, «... δεν νιώθαμε και εμείς ότι θα χάσουμε από αυτόν τον πελάτη...».

Η Τράπεζα ενημέρωσε την ΚΤΚ για τη σημαντική εξέλιξη ότι οι πελάτες είχαν υπογράψει τα έγγραφα για ενεχυρίαση του 66% των μετοχών της εταιρείας [REDACTED], ιδιοκτησίας των αδελφών [REDACTED] και [REDACTED].

Η Τράπεζα υπολόγισε την εσωτερική αξία των μετοχών σε περίπου στα €32 εκ. στη βάση προκαταρκτικών εκτιμήσεων που ανήκαν στο συγκρότημα [REDACTED]. Λαμβάνοντας υπόψη και την οικονομική επιφάνεια των πελατών, η Τράπεζα έκρινε ότι στις 31.12.2011 δεν υπήρχε αντικειμενική απόδειξη ότι τα δάνεια απομειώθηκαν.»

7.2. ΕΚΚ:

Η ΕΚΚ δεν έχει ικανοποιηθεί από τις θέσεις της Τράπεζας καθότι δεν αναιρούν την ανάγκη πρόβλεψης στις οικονομικές καταστάσεις κατά τον ουσιώδη χρόνο λαμβάνοντας υπόψη το ακόλουθο απόσπασμα από την Έκθεση της Υπηρεσίας Θεώρησης Χρηματοδοτήσεων με θέμα «Προβλέψεις για Επισφαλείς Απαιτήσεις»:

«Ως εξασφάλιση έναντι των υποχρεώσεων των πελατών, έχουν υπογραφεί έγγραφα ενεχυρίασης των μετοχών που κατέχουν ο [REDACTED] και [REDACTED] της εταιρείας [REDACTED] όμως η κανονική ενεχυρίαση τους δεν προχώρησε (ενημέρωση του Εφόρου Εταιρειών και του συστήματος). Σημειώνεται επίσης ότι λόγω απουσίας πρόσφατων ελεγμένων οικονομικών καταστάσεων για το 2010, δεν μπορεί να προσδοθεί αξία στις προς ενεχυρίαση μετοχές. Σύμφωνα με τους πελάτες, στο παρόν στάδιο υπάρχουν μόνο ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις για την εταιρεία [REDACTED]. Ως εκ τούτου και επειδή δεν προχώρησε η ενεχυρίαση των μετοχών αλλά ούτε μπορεί να προσδοθεί σε αυτές αξία για την ώρα δεν δικαιολογείται η ακύρωση της πρόβλεψης.»

Επίσης σημειώνεται ότι η Τράπεζα αξιολόγησε το collateral που είχε χωρίς να υπάρχουν ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις. Αυτό εξάγεται και από την αναφορά των εξωτερικών ελεγκτών της Τράπεζας στο έγγραφο «*Audit findings for the year ended 31 December 2011*»:

«For many customers, management accounts and projected cash flow statements are of questionable quality. Lack of reliable information on cash flows and repayment ability increases the risk of lending. No loans should be granted, renewed and no corporate or personal guarantees should be accepted without credible information on financial position and cash flows.»

8. [REDACTED]

8.1. ΤΡΑΠΕΖΑ:

«Στο Παράρτημα III της επιστολής ημερομηνίας 29.12.2011 που απέστειλε η ΚΤΚ στην Τράπεζα περιλαμβάνεται το Συγκρότημα [REDACTED] σαν πελάτης που θα έπρεπε να αξιολογηθεί για σκοπούς διενέργειας ειδικών προβλέψεων για επισφαλείς απαιτήσεις στο τέλος του 2011.

Το άνοιγμα, σύμφωνα με την ΚΤΚ, ανήρχετο σε €6.730 χιλ (πάντοτε στη βάση καταναγκαστικής πώλησης των εξασφαλίσεων). Σημειώνεται ότι η ΚΤΚ ζήτησε πρόβλεψη μόνο εφόσον «εξακολουθεί να υπάρχει άνοιγμα εξασφαλίσεων».

Η ΕΚΚ θεωρεί ότι θα έπρεπε επιπρόσθετα να γίνει πρόβλεψη και για το άνοιγμα μεταξύ των υποχρεώσεων και της καταναγκαστικής τιμής των εξασφαλίσεων για τα δάνεια στην Ελλάδα και Ρουμανία, αυξάνοντας το ποσό για πρόβλεψη σε €20.425 χιλ. (Το ποσό αυτό περιλαμβάνει και έμμεσες υποχρεώσεις €1.748 χιλ.).

Η αξιολόγηση της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου έγινε κατά τον Αύγουστο του 2011. Στα τέλη 2011 υπήρξαν σημαντικές εξελίξεις στη δομή και τις εργασίες του πελάτη.

Η οικογένεια [REDACTED] αποχώρησε το 2011 τόσο από τη [REDACTED] (για το δανεισμό της εταιρείας αυτής γίνεται ξεχωριστή αναφορά πιο κάτω-αρ.14) όσο και από τη [REDACTED].

Στην Κύπρο, μεταφέρθηκαν οι εργασίες των ειδών πολυτελείας σε νέα εταιρεία και μειώθηκαν οι υποχρεώσεις των εταιρειών οι οποίες διέκοψαν τις εργασίες τους κατά €5 εκ. Ως εξασφάλιση εγγράφηκε υποθήκη ισόποσης αξίας στις οικίες των θυγατέρων του κ. [REDACTED].

Επιπρόσθετα υπήρξε €1.4 εκ διαφορά μεταξύ αξίας μεταβίβασης των αποθηκών στο [REDACTED] και της καταναγκαστικής τιμής των.

Με βάση τα πιο πάνω

- οι υποχρεώσεις και το άνοιγμα στην Ελλάδα και Ρουμανία λανθασμένα συνυπολογίζονταν από την ΕΚΚ.

[ΕΚΚ: Η θέση της Τράπεζας είναι αποδεκτή].

- το άνοιγμα για τις υποχρεώσεις στην Κύπρου μειώθηκε κατά €6,4 εκ. δηλαδή περίπου το ποσό που εισηγήθηκε η ΚΤΚ για πιθανή πρόβλεψη

- το άνοιγμα θα καλυπτόταν πλήρως με την απόφαση της Ανώτατης Επιτροπής Δανείων της Τράπεζας για τη μεταβίβαση του ακινήτου στα [REDACTED] σε εταιρεία ειδικού σκοπού που ανήκει στη Τράπεζα για €21.6 εκ. έναντι καταναγκαστικής αξίας €15,2 εκ. (Τον ουσιώδη χρόνο η Τράπεζα λογικά **ανέμενε ότι η μεταβίβαση θα προχωρούσε** – τελικά δεν έγινε επειδή οι πελάτες υπολόγιζαν την αξία του ακινήτου σε περίπου €30 εκ.).

[ΕΚΚ: Παράδειγμα πρακτικής που εφάρμοξε η Τράπεζα όπου την ελπίδα της μεταβίβασης, την θεωρούσε γεγονός].

8.2. ΕΚΚ:

Η ΕΚΚ δεν έχει ικανοποιηθεί από τις θέσεις της Τράπεζας καθότι δεν αναιρούν την ανάγκη πρόβλεψης στις οικονομικές καταστάσεις κατά τον ουσιώδη χρόνο, εκτός σε ότι αφορά τις υποχρεώσεις και το άνοιγμα στην Ελλάδα και τη Ρουμανία. Η ΕΚΚ έλαβε υπόψη της το ακόλουθο απόσπασμα από το Παράρτημα Δ της Έκθεσης της Υπηρεσίας Θεώρησης Χρηματοδοτήσεων με θέμα «Προβλέψεις για Επισφαλείς Απαιτήσεις» του Δεκεμβρίου 2012 (κατά την θεώρηση εξετάστηκαν οι διαδικασίες που αφορούσαν τις προβλέψεις για τις 31.12.2011), όπου αναφέρονται τα ακόλουθα σε σχέση με το Συγκρότημα [REDACTED]:

Εισήγηση προς Midi € 000	Απόφαση Midi € 000	Απόφαση Maxi € 000	Μειώσεις Επιτροπών € 000	Εισήγηση Κεντρικής € 000	Απόκλιση από εισήγηση Κεντρικής € 000	Σχόλια
7.000	7.000	0	7.000	6.730	6.730	Η πρόβλεψη ακυρώθηκε από τη Maxi με το δικαιολογητικό ότι η επικείμενη υποθήκευση οικιών θα εκμηδένιζε το άνοιγμα. Η απόφαση περιλαμβάνει όμως και άλλες προϋποθέσεις (επιπρόσθετες χορηγήσεις €2 εκ., μεταβίβαση ακινήτων στα [REDACTED] στο όνομα της τράπεζας κ.α., ενώ σε τηλεφωνική επικοινωνία με τον CRO μας ανέφερε ότι ακόμα και μετά την

						ολοκλήρωση των προϋποθέσεων, θα υφίσταται άνοιγμα ύψους 9 εκ. περίπου. Συνεπώς η ακύρωση της πρόβλεψης δεν θεωρείται δικαιολογημένη.

9. ██████████

9.1. ΤΡΑΠΕΖΑ:

«Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς θεωρεί ότι πρέπει να γίνει πρόβλεψη για το άνοιγμα μεταξύ των υποχρεώσεων και της καταναγκαστικής τιμής των εξασφαλίσεων ύψους €14 εκ.

Οι λογαριασμοί του Ομίλου δεν περιλαμβάνονται στην έκθεση της ΚΤΚ ημερ. 29.12.2011.

Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου ανέφερε τον Αύγουστο 2011 ότι «...τα οικονομικά δεδομένα των μεγαλύτερων εταιρειών του συγκροτήματος έχουν επιδεινωθεί σε σημαντικό βαθμό... και η ικανότητα αποπληρωμής δεν μπορεί να τεκμηριωθεί και μάλιστα κρίνεται ως αμφίβολη».

Παράλληλα όμως η Υπηρεσία αναφέρει ότι «οι λογαριασμοί των πελατών εξυπηρετούνται και δεν έγινε σύσταση για προβλέψεις».

Στο τέλος του 2011 οι πελάτες προχώρησαν στην υπογραφή ΜΟΥ με την ██████████ για πώληση της αντιπροσωπίας των αυτοκινήτων ██████████ για το ποσό των €6.5εκ, που δεν περιλάμβανε τη χρήση των ακινήτων της ██████████. Οι πελάτες θα διατηρούσαν την εμπορεία τροφίμων και καλλυντικών οι οποίες και ήταν κερδοφόρες.

Συμπερασματικά, στο τέλος του 2011 δεν υπήρχε αντικειμενική απόδειξη ότι τα δάνεια απομειώθηκαν.»

9.2. ΕΚΚ:

Η ΕΚΚ δεν έχει ικανοποιηθεί από τις θέσεις της Τράπεζας καθότι δεν αναιρούν την ανάγκη πρόβλεψης στις οικονομικές καταστάσεις κατά τον ουσιώδη χρόνο με βάση τα στοιχεία τα οποία παράθεσε η ΕΚΚ στην κλήση σε παραστάσεις.

Η ΕΚΚ επαναλαμβάνει τα όσα αναφέρει στην κλήση σε παραστάσεις αναφορικά με την ██████████, με ιδιαίτερη έμφαση στα σχόλια τα οποία κατέγραψε κατά την αξιολόγησή της η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου της Τράπεζας κατά τον Αύγουστο του 2011 για εταιρείες του Συγκροτήματος ██████████, τα οποία δικαιολογούν και μαρτυρούν την ανάγκη πρόβλεψης στις οικονομικές καταστάσεις. Υπογραμμίζεται το σχόλιο της εν λόγω Υπηρεσίας ότι: «Παρά το πιο πάνω θετικό, το άνοιγμα εξακολουθεί να παραμένει σημαντικό και ανησυχητικό, ενώ τα οικονομικά δεδομένα των μεγαλύτερων εταιρειών του συγκροτήματος (ελεγχόμενες πλήρως από την οικογένεια ██████████) έχουν επιδεινωθεί σε σημαντικό βαθμό.»

10. ██████████

10.1. ΤΡΑΠΕΖΑ:

«Σύμφωνα με τη ΕΚΚ, ενδεχομένως να έπρεπε να γίνει ειδική πρόβλεψη €12.3 εκ. στις 31.12.2011 αναφορικά με τις ισόποσες υποχρεώσεις της εταιρείας ██████████ «διότι δε φαίνεται να υπήρχε ικανότητα αποπληρωμής και δεν υπήρχαν εξασφαλίσεις.»

Η μαρτυρία που επικαλείται η ΕΚΚ αναφέρεται σε γεγονότα του Ιουλίου/Αυγούστου 2012. Συγκεκριμένα, η ΕΚΚ επικαλείται έκθεση της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου ημερομηνίας 26.7.2012 και συζητήσεις στην Επιτροπή Ελέγχου ΔΣ στις 31.7.2012 και 28.8.2012.

Κατά τον ουσιώδη χρόνο το Δεκέμβριο 2011, η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου/Θεώρησης Χρηματοδοτήσεων δεν έκανε εισήγηση για πρόβλεψη και δεν υπήρχαν πληροφορίες για πραγματοποιηθείσες ζημιές.

Το οφειλόμενο από τη ██████████ ποσό αφορούσε κύρια ένα δάνειο το οποίο η ██████████ είχε αγοράσει από την Τράπεζα και που εκδόθηκε αρχικά σε άλλο επενδυτή στο υπό ανέγερση εμπορικό κέντρο ██████████ στην πόλη ██████████. Σαν αποτέλεσμα, η ██████████ απέκτησε δικαιώματα για 9.000 τμ στο εμπορικό κέντρο, αξίας €12 εκ περίπου.

Η κατασκευή του εμπορικού κέντρου συνολικού εμβαδού 40.000 τμ στο ██████████ καθυστέρησε την περίοδο 2008-2010 λόγω της οικονομικής κρίσης στη Ρωσία. Τα δάνεια αναχρηματοδοτήθηκαν και στα τέλη 2011 η κατασκευή του εμπορικού κέντρου ήταν κοντά στην ολοκλήρωση.

Δεδομένου ότι η κατασκευή του εμπορικού κέντρου δεν είχε ακόμη ολοκληρωθεί, δεν ήταν δυνατόν να εγγραφούν αυτά τα ημιτελή κτίρια ως υποθήκη, αλλά είχαν εκχωρηθεί τα δικαιώματα. Η ύπαρξη αυτής της εξασφάλισης επιβεβαιώθηκε από τα αρχεία της Τράπεζας στη Ρωσία.

Επιπρόσθετα η ██████████ είχε εκχωρήσει τις αναμενόμενες εισπράξεις από τα δάνεια του ██████████ που αγόρασε από τη Τράπεζα το 2008.

Λαμβάνοντας υπόψη και τις εξασφαλίσεις, δεν υπήρχε αντικειμενική απόδειξη ότι τα δάνεια απομειώθηκαν στα τέλη του 2011.»

10.2. ΕΚΚ:

Η ΕΚΚ δεν έχει ικανοποιηθεί από τις θέσεις της Τράπεζας καθότι δεν αναιρούν την ανάγκη πρόβλεψης στις οικονομικές καταστάσεις κατά τον ουσιώδη χρόνο με βάση τα στοιχεία τα οποία παράθεσε η ΕΚΚ στην κλήση σε παραστάσεις.

Η ΕΚΚ επαναλαμβάνει τα όσα αναφέρει στην κλήση σε παραστάσεις αναφορικά με την ██████████, με ιδιαίτερη έμφαση στα σχόλια τα οποία κατέγραψε η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου στις 26.7.2012 για την εν λόγω εταιρεία καθώς και στα όσα καταγράφηκαν στα πρακτικά της συνεδρίας της Επιτροπής Ελέγχου ημερομηνίας 28.8.2012, τα οποία δικαιολογούν και μαρτυρούν την ανάγκη πρόβλεψης στις οικονομικές καταστάσεις.

Υπογραμμίζεται το ακόλουθο απόσπασμα από τη συνεδρία της Επιτροπής Ελέγχου στις 28.8.2012, το οποίο είναι σχετικό ως προς το λανθασμένο του μη σχηματισμού πρόβλεψης στις 31.12.2011:

«Ο Γενικός Ελεγκτής ανέφερε ότι βασίζεται στις διαπιστώσεις του Εσωτερικού Ελεγκτή και των Κυπρίων και Ελλαδιτών στελεχών της Uniastrum Bank ότι δεν έχουν δει οποιοδήποτε έγγραφο που να αποδεικνύει την εγγραφή υποθήκης.»

[Σημείωση ΕΚΚ: Η Uniastrum Bank είχε παραχωρήσει δάνειο στην ██████████]

11. ██████████

11.1. ΤΡΑΠΕΖΑ:

«Σύμφωνα με τη ΕΚΚ, ενδεχομένως να έπρεπε να γίνει ειδική πρόβλεψη στις 31.12.2011 αναφορικά με τις υποχρεώσεις €17 εκ της εταιρείας [REDACTED] «διότι δε φαίνεται να υπήρχε ικανότητα αποπληρωμής και υπήρχε επίσης άνοιγμα εξασφαλίσεων €8,451 χιλ.».

Η μαρτυρία που επικαλείται η ΕΚΚ αναφέρεται σε γεγονότα του Ιουλίου/Αυγούστου 2012. Συγκεκριμένα, η ΕΚΚ επικαλείται έκθεση της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου ημερομηνίας 26.7.2012 και συζητήσεις στην Επιτροπή Ελέγχου ΔΣ στις 31.7.2012 και 28.8.2012.

[ΕΚΚ: Η αναφορά σε στοιχεία μετά τις 31.12.2012 σκοπεί στο να βοηθήσει στην κατανόηση της κατάστασης κατά τις 31.12.2011 και μόνον, όπως για παράδειγμα η αναφορά « [REDACTED] loan has been rescheduled eleven times»].

Κατά τον ουσιώδη χρόνο το Δεκέμβριο 2011, η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου/Θεώρησης Χρηματοδοτήσεων δεν έκανε εισήγηση για πρόβλεψη και δεν υπήρχαν πληροφορίες για πραγματοποιηθείσες ζημιές.

Το οφειλόμενο από τη [REDACTED] ποσό αφορούσε (α) δάνειο για αγορά 7.000 τμ στο υπό ανέγερση εμπορικό κέντρο [REDACTED] στην πόλη [REDACTED] (β) αγορά ακινήτου στη Μόσχα.

Η κατασκευή του εμπορικού κέντρου συνολικού εμβαδού 40.000 τμ στο [REDACTED] καθυστέρησε την περίοδο 2008-2010 λόγω της οικονομικής κρίσης στη Ρωσία. Τα δάνεια αναχρηματοδοτήθηκαν και στα τέλη 2011 η κατασκευή του εμπορικού κέντρου ήταν κοντά στην ολοκλήρωση. Δεδομένου ότι η κατασκευή του εμπορικού κέντρου δεν είχε ακόμη ολοκληρωθεί, δεν ήταν δυνατόν να εγγραφούν αυτά τα ημιτελή κτίρια ως υποθήκη, αλλά είχαν εκχωρηθεί τα δικαιώματα αξίας RUR 384 εκ (€9,2 εκ).

Τα δάνεια εξασφαλίστηκαν με δέσμευση των δικαιωμάτων του συμβολαίου επένδυσης για τη αγορά 7.000 τμ στο εμπορικό κέντρο στο [REDACTED], και με υποθήκη του ακινήτου στη Μόσχα αξίας RUR 355 εκ (€8.6 εκ.).

Λαμβάνοντας υπόψη και τις εξασφαλίσεις αξίας 17,8 εκ. δεν υπήρχε αντικειμενική απόδειξη ότι τα δάνεια απομειώθηκαν στα τέλη του 2011.»

11.2. ΕΚΚ:

Η ΕΚΚ δεν έχει ικανοποιηθεί από τις θέσεις της Τράπεζας καθότι δεν αναιρούν την ανάγκη πρόβλεψης στις οικονομικές καταστάσεις κατά τον ουσιώδη χρόνο με βάση τα στοιχεία τα οποία παράθεσε η ΕΚΚ στην κλήση σε παραστάσεις.

Η ΕΚΚ επαναλαμβάνει τα όσα αναφέρει στην κλήση σε παραστάσεις αναφορικά με την εταιρεία [REDACTED], με ιδιαίτερη έμφαση στα στοιχεία που υποβλήθηκαν από τον κ. [KT] για τα δεδομένα της εταιρείας [REDACTED] στις 31.12.2011, στα σχόλια τα οποία κατέγραψε η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου στις 26.7.2012, στα πρακτικά της Επιτροπής Ελέγχου Δ.Σ. ημερομηνίας 31.7.2012 και 28.8.2012 καθώς στα σχόλια του κ. [KT] στην κατάθεση του αναφορικά με την εταιρεία [REDACTED], τα οποία δικαιολογούν και μαρτυρούν την ανάγκη πρόβλεψης στις οικονομικές καταστάσεις. Επίσης βλέπε σχόλια ΕΚΚ εντός του κειμένου των παραστάσεων της Τράπεζας.

12. [REDACTED]

12.1. ΤΡΑΠΕΖΑ:

«Σύμφωνα με τη ΕΚΚ «ενδεχομένως να έπρεπε να γίνει ειδική επιτροσόφηση πρόβλεψη €15.4 εκ. (διαφορά μεταξύ ανοίγματος και πρόβλεψης) στις 31.12.2011 αναφορικά με τις υποχρεώσεις της εταιρείας [REDACTED] διότι δε φαίνεται να υπήρχε ικανότητα αποπληρωμής το 2011 (μεταφέρθηκε στο PAMCO structure) και υπήρχε επίσης άνοιγμα εξασφαλίσεων.»

Η μαρτυρία που επικαλείται η ΕΚΚ αναφέρεται σε γεγονότα του Ιουλίου/Αυγούστου 2012. Συγκεκριμένα, η ΕΚΚ επικαλείται έκθεση της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου ημερομηνίας 26.7.2012 και συζητήσεις στην Επιτροπή Ελέγχου ΔΣ στις 31.7.2012 και 28.8.2012.

[ΕΚΚ: Η αναφορά σε στοιχεία μετά τις 31.12.2012 σκοπεί στο να βοηθήσει στην κατανόηση της κατάστασης κατά τις 31.12.2011 και μόνον].

Η χρηματοδότηση αφορούσε την κατασκευή υπόγειου εμπορικού κέντρου κοντά στην [REDACTED]. Τα δικαιώματα επένδυσης (investment rights) για το έργο άνηκαν στην εταιρεία [REDACTED] η οποία και εκχώρησε τις μετοχές της στη Τράπεζα. Για καλύτερη εξασφάλιση της, η Uniastrum Bank εξασφάλισε επιπρόσθετα την εγγραφή υποθήκης πάνω σε βιομηχανικό ακίνητο στην [REDACTED] ιδιοκτησίας των πελατών με εκτιμημένη αξία \$6,2 εκ.

Οι εργασίες ανέγερσης και τα δικαιώματα επένδυσης ανεστάλησαν από την Κυβέρνηση της Μόσχας το 2008, λόγω ζημιών που προκλήθηκαν σε ένα ιστορικό κτίριο της [REDACTED] που βρίσκεται σε κοντινή απόσταση.

Η Τράπεζα αξιολόγησε την επικερδότητα του εμπορικού κέντρου και διαφάνηκε ότι σε περίπτωση αποπεράτωσης του θα απέφερε τελικό κέρδος ύψους \$16,5 εκ. (μετά την εξόφληση όλων των δανείων και κατασκευαστικών έργων).

Στις 17.12.2011 ο πελάτης συμφώνησε με την Κυβέρνηση της Μόσχας για την επιμήκυνση των δικαιωμάτων επένδυσης και τη ολοκλήρωση του έργου (η συμφωνία θα έπρεπε να επικυρωθεί σε μεταγενέστερο στάδιο από το δικαστήριο και να καταχωρηθεί) με τον όρο η [REDACTED] να καταβάλει αποζημίωση στη [REDACTED] για τις ζημιές που προκλήθηκαν. Οι διαπραγματεύσεις με την [REDACTED] ήταν σε εξέλιξη τον Ιανουάριο 2012 και η πρόταση ήταν να παραχωρηθεί στην [REDACTED] μερίδιο 30% στο έργο.

Στις 31.12.2011, λαμβάνοντας υπόψη και κάποιες άλλες υποχρεώσεις του εργολάβου, και σαν ενδιάμεσο βήμα μέχρι την οριστικοποίηση των όρων συμφωνίας συνεργασίας του εργολάβου με την [REDACTED], η Τράπεζα αποφάσισε να δημιουργήσει πρόβλεψη σε ποσοστό 35% επί του δανείου (δηλαδή το €8,3 εκ έναντι δανείου €23,6 εκ). Αυτή ήταν τη δεδομένη στιγμή η καλύτερη εκτίμηση της ζημιάς απομείωσης, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις σχετικές πληροφορίες που ήταν γνωστές στο τέλος της περιόδου αναφοράς.

Όπως αναφέρεται και στα πρακτικά της Επιτροπής Ελέγχου Δ.Σ. ημερομηνίας 28.8.2012 « .. υπάρχουν προφορικές διαβεβαιώσεις ότι η [REDACTED] αντιμετωπίζει θετικά την αναβίωση του investment contract για την ανάπτυξη του ακινήτου (όπου η εξασφάλιση μας μέσω investment rights). Προϋπόθεση η παραχώρηση δικαιωμάτων στο contract προς την [REDACTED], πράγμα που αποτελεί θέμα διαπραγματεύσεως...»

Στην ίδια συνεδρία ο Γενικός Ελεγκτής κ. [ΚΤ] «τόνισε ότι εάν δεν διευθετηθεί το πιο πάνω θέμα για την εταιρεία [REDACTED] όσο και για τις άλλες εταιρείες για τις οποίες έθεσε θέμα η Κεντρική Τράπεζα της Ρωσίας, τότε θα πρέπει το Συγκρότημα να προβεί σε αύξηση κεφαλαίου της Uniastrum Bank». Δηλαδή δεν αμφισβητήθηκε το ποσό της πρόβλεψης ούτε και στις 30.6.2012.»

12.2. ΕΚΚ:

Η ΕΚΚ δεν έχει ικανοποιηθεί από τις θέσεις της Τράπεζας καθότι δεν αναιρούν την ανάγκη πρόβλεψης στις οικονομικές καταστάσεις κατά τον ουσιώδη χρόνο. Σημειώνεται η ακόλουθη αναφορά από τα πρακτικά της Επιτροπής Ελέγχου Δ.Σ. ημερομηνίας 28.8.2012 από την οποία διαφαίνεται ότι η Τράπεζα

απέφευγε να προβεί σε ορθές προβλέψεις στην περίπτωση της εταιρείας ██████████ θεωρώντας ως γεγονός την ελπίδα για αναβίωση του investment contract για την ανάπτυξη του ακινήτου:

«Μετά από συντονισμένες ενέργειες, **υπάρχουν προφορικές διαβεβαιώσεις** ότι η ██████████ αντιμετωπίζει θετικά την αναβίωση του investment contract για την ανάπτυξη του ακινήτου (όπου η εξασφάλιση μας μέσω investment rights). Προϋπόθεση η παραχώρηση δικαιωμάτων στο contract προς την ██████████, πράγμα που αποτελεί θέμα διαπραγμάτευσης. Το ακίνητο βρίσκεται σε εξαιρετική θέση στο κέντρο τη Μόσχας (██████████). Η αποπεράτωση του θα απαιτήσει πόρους που θα παρασχεθούν είτε από ενδιαφερόμενους επενδυτές είτε από την Τράπεζα. Δεν γίνεται περαιτέρω πρόβλεψη.»

Σημειώνεται περαιτέρω ότι η ανωτέρω ανάλυση από την Τράπεζα αφορά περίοδο, έξι (6) μήνες μετά τις 31.12.2011 (Πρακτικά Επιτροπής Ελέγχου 28.8.2012).

13. ██████████

13.1. ΤΡΑΠΕΖΑ:

«Η συνολική χρηματοδότηση €38 εκ (€14 εκ Τράπεζα Κύπρου Ουκρανίας και €24 εκ Τράπεζα Κύπρου – Κύπρος) αφορούσε την κατασκευή εμπορικού κέντρου στο κέντρο της πόλης ██████████ της Ουκρανίας. Η χρηματοδότηση εξασφαλίζεται με υποθήκες και η εκτιμημένη αξία του εμπορικού κέντρου ανερχόταν σε €41.5 εκ.

Οι πελάτες είχαν νοικιάσει 97% των 12.104 τμ του εμπορικού μέρους του κέντρου και 18% από τα 4.604 τμ του γραφειακού χώρου. Υπήρχαν επίσης 1.330 τμ χώροι διασκέδασης προς ενοικίαση.

Αυτή είναι η μοναδική περίπτωση για την οποία η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου έκανε εισήγηση για πρόβλεψη, ύψους €5 εκ..

[ΕΚΚ: Το στοιχείο αυτό δεικνύει τη λανθασμένη ενέργεια της Τράπεζας να μην προβεί στη σχετική πρόβλεψη].

Όπως ρητά αναφέρεται, η Επιτροπή Ελέγχου ΔΣ συζήτησε διεξοδικά τις υποχρεώσεις της ██████████ στις 16.2.2012, άκουσε τις απόψεις της διεύθυνσης και του Γενικού Ελεγκτή και με βάση όλες τις σχετικές πληροφορίες έκρινε ότι δεν υπήρχε αντικειμενική απόδειξη ότι τα δάνεια απομειώθηκαν στα τέλη του 2011 και δεν απαιτείτο πρόβλεψη.

Η Επιτροπή έλαβε υπόψη ότι:

- το έργο θεωρείτο βιώσιμο και ικανό να αποπληρώσει πλήρως τα δάνεια
- υπήρχαν ήδη ενεχυριασμένα ενοίκια \$1,8 εκ ετησίως
- υπήρχαν κενοί χώροι προς ενοικίαση ή πώληση – ήταν σε εξέλιξη διαπραγμάτευση με το Group ██████████ για την ενοικίαση 2.000 τμ.
- Ο μεγαλομέτοχος της ██████████ ήταν πρόθυμος να ενεχυριάσει το 30% των μετοχών ιδιοκτησίας του στην εταιρεία ██████████ η οποία κατασκεύαζε αγροτικά μηχανήματα
- οι πελάτες αποδέχτηκαν το διορισμό εξωτερικού οικονομικού Διαχειριστή ο οποίος θα έλεγχε τα έσοδα και τις πληρωμές της εταιρείας και γενικά θα προστάτευε τα συμφέροντα της Τράπεζας.»

13.2. ΕΚΚ:

Η ΕΚΚ δεν έχει ικανοποιηθεί από τις θέσεις της Τράπεζας καθότι δεν αναιρούν την ανάγκη πρόβλεψης στις οικονομικές καταστάσεις κατά τον ουσιώδη χρόνο – Βλέπε σχόλια ΕΚΚ εντός του κειμένου των παραστάσεων της Τράπεζας.

14. ██████████

14.1. ΤΡΑΠΕΖΑ:

«Σύμφωνα με τη ΕΚΚ, «ενδεχομένως να έπρεπε να γίνει ειδική πρόβλεψη ύψους €10.011.000 (απαίτηση ΚΤΚ) στις 31.12.2011 αναφορικά με τις υποχρεώσεις της εταιρείας [REDACTED]. Για να απαιτήσει η ΚΤΚ να διενεργηθεί η σχετική πρόβλεψη, αυτό σήμαινε ότι η εταιρεία ενδεχομένως να μην είχε ικανότητα αποπληρωμής των υποχρεώσεων της και υπήρχε εξασφαλιστικό κενό στις 31.12.2011. Η λήψη προσωπικής εγγύησης, με βάση την πολιτική προβλέψεων της Τράπεζας δεν θα έπρεπε να λαμβάνεται υπόψη στον υπολογισμό της πρόβλεψης. Όσο αφορά τη συμμόρφωση με τα Διεθνή λογιστικά πρότυπα, φαίνεται να υπήρχε *significant financial difficulty of the issuer or obligor* εν τη εννοία του IAS 39.»

Η αρχική εισήγηση για πρόβλεψη έγινε από τη ΚΤΚ ίσως λόγω του ότι συνδέθηκε η εταιρεία με το Συγκρότημα [REDACTED].

(Σημειώνεται ότι οι υποχρεώσεις της εταιρείας έχουν λανθασμένα συμπεριληφθεί και στις υποχρεώσεις του Ομίλου [REDACTED]-8 πιο πάνω).

[ΕΚΚ: Η θέση της Τράπεζας είναι αποδεκτή].

Το σύνολο των μετοχών το οποίο κατείχε ο κ. [REDACTED] είχε πριν τα τέλη του 2011 εξαγοραστεί από την οικογένεια [REDACTED].

Η εταιρεία έπαιρνε μέτρα για αντιμετώπιση της κρίσης στο κλάδο αυτοκινήτου και τη συρρίκνωση του κύκλου εργασιών της. Ταυτόχρονα γίνονταν συζητήσεις με τη Τράπεζα για μείωση των υπολοίπων και ενίσχυση των εξασφαλίσεων.

Στο τέλος του 2011 οι τραπεζικές υποχρεώσεις της εταιρείας με τη Τράπεζα δεν παρουσίαζαν οποιεσδήποτε εκκρεμότητες και ήταν ενήμεροι.

Λαμβάνοντας υπόψη και τη σημαντική οικονομική δύναμη της οικογένειας [REDACTED], δεν υπάρχει καμία μαρτυρία και δεν στοιχειοθετείται η άποψη για οικονομική δυσχέρεια του δανειολήπτη ή άλλη αντικειμενική απόδειξη ότι τα δάνεια απομειώθηκαν.»

14.2. ΕΚΚ:

Η ΕΚΚ δεν έχει ικανοποιηθεί από τις θέσεις της Τράπεζας καθότι δεν αναιρούν την ανάγκη πρόβλεψης στις οικονομικές καταστάσεις κατά τον ουσιώδη χρόνο με βάση τα στοιχεία τα οποία παράθεσε η ΕΚΚ στην κλήση σε παραστάσεις.

Η ΕΚΚ επαναλαμβάνει τα όσα αναφέρει στην κλήση σε παραστάσεις αναφορικά με την με την εταιρεία [REDACTED], με ιδιαίτερη έμφαση στα όσα αναφέρει η ΚΤΚ προς την Τράπεζα με την επιστολή της ημερομηνίας 13.12.2011 όπου απαιτούσε από την Τράπεζα να διενεργήσει ειδική πρόβλεψη ύψους €10.011 εκ. αναφορικά με την εταιρεία [REDACTED] για τις 31.12.2011 και στα όσα σχετικά αναφέρονται στα πρακτικά της Επιτροπής Ελέγχου Δ.Σ. ημερομηνίας 16.2.2012, τα οποία δικαιολογούν και μαρτυρούν την ανάγκη πρόβλεψης στις οικονομικές καταστάσεις.

Η ΕΚΚ θεωρεί ότι, για να απαιτήσει η ΚΤΚ να διενεργηθεί η ειδική πρόβλεψη ύψους €10.011 εκ., αυτό σήμαινε ότι η εταιρεία [REDACTED] δεν είχε ικανότητα αποπληρωμής των υποχρεώσεων της κατά τις 31.12.2011 και υπήρχε εξασφαλιστικό κενό.

Περαιτέρω η Επιτροπή σημειώνει ότι, από τα ακόλουθα, διαφαίνεται ότι η Τράπεζα απέφευγε να προβεί σε προβλέψεις θεωρώντας ως γεγονός την ελπίδα για λήψη προσωπικής εγγύησης από τον κ. [REDACTED]:

- Η Τράπεζα, στην επιστολή της ημερομηνίας 23.1.2012 προς την ΚΤΚ, αναφέρει μεταξύ άλλων τα ακόλουθα: «**Η οικογένεια [REDACTED] διαθέτει αξιόλογη οικονομική επιφάνεια και θα επιδιωχθεί η λήψη της προσωπικής εγγύησης του κ. [REDACTED] ο οποίος στηρίζει την εταιρεία. Οι λογαριασμοί είναι ενήμεροι. Δεν διενεργήθηκε πρόβλεψη.**»
- Με βάση τα πρακτικά της Επιτροπής Ελέγχου Δ.Σ. ημερομηνίας 31.7.2012, ο κ. [REDACTED] αρνήθηκε, όταν του ζητήθηκε, να παράσχει προσωπική εγγύηση.

Ως προς τις προσωπικές εγγυήσεις, σημειώνεται ότι, ακόμα και εάν ελαμβάνετο η προσωπική εγγύηση από τον κ. [REDACTED], δεν θα μπορούσε να ληφθεί υπόψη στον υπολογισμό της πρόβλεψης με βάση τη σχετική πολιτική της Τράπεζας (επιστολή Τράπεζας ημερομηνίας 17.3.2015 – Βλ. Σημείο Α.7. ανωτέρω).

15. [REDACTED]

15.1. ΤΡΑΠΕΖΑ:

«Σύμφωνα με την ΕΚΚ «ενδεχομένως να έπρεπε να γίνει ειδική πρόβλεψη ύψους €9.960.000 (απαίτηση Κεντρικής Τράπεζας) στις 31.12.2011 αναφορικά με τις υποχρεώσεις του Συγκροτήματος [REDACTED]. Για να απαιτήσει η Κεντρική Τράπεζα να διενεργηθεί η σχετική πρόβλεψη, αυτό σήμαινε ότι η εταιρεία ενδεχομένως να μην είχε ικανότητα αποπληρωμής των υποχρεώσεων της κατά τις 31.12.2011 και υπήρχε εξασφαλιστικό κενό. Σε ότι αφορά τη συμμόρφωση με τα Διεθνή λογιστικά πρότυπα, φαίνεται να υπήρχε «significant financial difficulty of the issuer or obligor» εν τη εννοία του IAS 39.»

Ο Όμιλος [REDACTED] δραστηριοποιείτο το 2011 στην πώληση αυτοκινήτων ως επίσημος αντιπρόσωπος της [REDACTED] και [REDACTED] μέσω 5 εταιρειών.

Τα δάνεια περιλαμβάνουν τρεχούμενους λογαριασμούς και leasing ακινήτων και αυτοκινήτων.

Για την αντιμετώπιση της ύφεσης στην Ελληνική οικονομία, ο δανειολήπτης είχε προβεί σε πλήρη αναδιοργάνωση των εταιρειών του Ομίλου με αιχμές την μείωση των εξόδων λειτουργίας και την αύξηση των πωλήσεων μεταχειρισμένων αυτοκινήτων.

Μόνο 2 εταιρείες παρέμειναν σε πλήρη λειτουργία. Αριθμός ακινήτων του Ομίλου ήταν προς πώληση για σκοπούς μείωσης του συνολικού δανεισμού.

Μετά τη αναδιοργάνωση των εταιρειών του Ομίλου, δύο μικρές ζημιογόνες εταιρείες παρέμειναν αδρανείς και η Τράπεζα έκανε πλήρη πρόβλεψη €304 χιλ. στις 31.12.2011.

Επίσης τα μισθωμένα ακίνητα μιας άλλης μη λειτουργικής εταιρείας είχαν σημαντική μείωση στη καταναγκαστική αξία τους και η Κύπρου Leasing έκανε πρόβλεψη €1,870 χιλ. στις 31/12/2011.

Οι 2 βασικές εταιρείες που παρέμειναν σε πλήρη λειτουργία ετύγχαναν της στήριξης του τραπεζικού συστήματος και συνέχιζαν να εξυπηρετούν τα δάνεια τους τα οποία είχαν αναδιοργανωθεί.

Δεν υπάρχει καμία μαρτυρία και δεν στοιχειοθετείται η άποψη για οικονομική δυσχέρεια του δανειολήπτη ή άλλη αντικειμενική απόδειξη ότι τα δάνεια απομειώθηκαν.»

15.2. ΕΚΚ:

Η ΕΚΚ δεν έχει ικανοποιηθεί από τις θέσεις της Τράπεζας καθότι δεν αναιρούν την ανάγκη πρόβλεψης στις οικονομικές καταστάσεις κατά τον ουσιώδη χρόνο με βάση τα στοιχεία τα οποία παράθεσε η ΕΚΚ στην κλήση σε παραστάσεις.

Η ΕΚΚ επαναλαμβάνει τα όσα αναφέρει στην κλήση σε παραστάσεις αναφορικά με τον Όμιλο [REDACTED], με ιδιαίτερη έμφαση στα όσα αναφέρει η ΚΤΚ προς την Τράπεζα με την επιστολή της

ημερομηνίας 13.12.2011 όπου απαιτούσε από την Τράπεζα να διενεργήσει ειδική πρόβλεψη ύψους €9.960 εκ. αναφορικά με το Συγκρότημα [REDACTED] και στα όσα σχετικά αναφέρονται στα πρακτικά της Επιτροπής Ελέγχου Δ.Σ. ημερομηνίας 16.2.2012, τα οποία δικαιολογούν και μαρτυρούν την ανάγκη πρόβλεψης στις οικονομικές καταστάσεις.

Η ΕΚΚ θεωρεί ότι, για να απαιτήσει η ΚΤΚ να διενεργηθεί η ειδική πρόβλεψη ύψους €9.960 εκ., αυτό σήμαινε ότι ο Όμιλος [REDACTED] δεν είχε ικανότητα αποπληρωμής των υποχρεώσεων της κατά τις 31.12.2011 και υπήρχε εξασφαλιστικό κενό.

16. [REDACTED]

16.1. ΤΡΑΠΕΖΑ:

«Σύμφωνα με την ΕΚΚ, στις 31.12.2011 «δεν φαίνεται να υπήρχε ουσιαστική βελτίωση στην ικανότητα αποπληρωμής της πιστούχου και εφόσον εξακολουθούσε να υπάρχει άνοιγμα εξασφαλίσεων ενδεχομένως να έπρεπε να γίνει ειδική πρόβλεψη ύψους €12.414.000 (απαίτηση Κεντρικής Τράπεζας) στις 31.12.2011 αναφορικά με τις υποχρεώσεις της εταιρείας [REDACTED].

Σε ότι αφορά τις προσωπικές εγγυήσεις, η προσωπική εγγύηση, με βάση την πολιτική προβλέψεων της Τράπεζας δεν έπρεπε να λαμβάνεται υπόψη στον υπολογισμό της προβλεψης...»

Η αποπληρωμή των δανείων είχε συμφωνηθεί να γίνει με εισπράξεις από

- μισθώματα από ακίνητο επί της οδού [REDACTED], το οποίο έχει μισθωθεί στη [REDACTED] για 20 χρόνια.
- τη πώληση 9 μεζονέτων και μιας μονοκατοικίας στην περιοχή της Εκάλης.
- Άλλες επιχειρηματικές δραστηριότητες του στην Ελλάδα, π.χ. λειτουργία των [REDACTED] στη [REDACTED] και στη [REDACTED]
- Προσωπικούς πόρους

Η συνήθης πρακτική της Τράπεζας ήταν να μη λαμβάνει υπόψη προσωπικές εγγυήσεις στον υπολογισμό των προβλέψεων για επιχειρηματικά δάνεια. Στη συγκεκριμένη περίπτωση όμως, το δάνειο είχε και προσωπικό χαρακτήρα και ήταν μέρος της δανειακής συμφωνίας ότι ο δανειολήπτης και η σύζυγος του θα συνεισέφεραν στην αποπληρωμή του δανείου. Έτσι εξασφαλίστηκε η προσωπική εγγύηση τόσο του πρωτοφειλέτη όσο και της συζύγου του κας [REDACTED] ύψους €14 εκ για να καλύψει πλήρως το άνοιγμα.

Για τη περίοδο 06/2010 μέχρι 12/2011 οι πελάτες κατέβαλαν συνολικά €1,44 εκ έναντι των οφειλών τους στην Τράπεζα Κύπρου στην Ελλάδα. Ποσό €450 χιλ. προήλθε από ιδίους πόρους ενώ τα υπόλοιπα προήλθαν από τις εργασίες του συγκροτήματος.

Δεν υπάρχει καμία μαρτυρία για ζημιόγνοο γεγονός και δεν στοιχειοθετείται η άποψη για οικονομική δυσχέρεια του δανειολήπτη που συνεπάγεται ζημία απομείωσης.»

16.2. ΕΚΚ:

Η ΕΚΚ δεν έχει ικανοποιηθεί από τις θέσεις της Τράπεζας καθότι δεν αναιρούν την ανάγκη πρόβλεψης στις οικονομικές καταστάσεις κατά τον ουσιώδη χρόνο με βάση τα στοιχεία τα οποία παράθεσε η ΕΚΚ στην κλήση σε παραστάσεις.

Η ΕΚΚ επαναλαμβάνει τα όσα αναφέρει στην κλήση σε παραστάσεις αναφορικά με την εταιρεία [REDACTED], τα οποία δικαιολογούν και μαρτυρούν την ανάγκη πρόβλεψης στις οικονομικές καταστάσεις. Υπογραμμίζονται τα όσα αναφέρει η ΚΤΚ προς την Τράπεζα με την επιστολή της ημερομηνίας 13.12.2011 όπου καλούσε την Τράπεζα να αξιολογήσει εκ νέου την περίπτωση της εταιρείας [REDACTED] η οποία είχε άνοιγμα εξασφαλίσεων ύψους €12.414 εκ. στις 31.12.2011

και στην περίπτωση που δεν υπήρχε ουσιαστική βελτίωση στην ικανότητα αποπληρωμής του δανεισμού και εξακολουθούσε να υπάρχει άνοιγμα εξασφαλίσεων, να διενεργήσει άμεσα ειδικές προβλέψεις. Η Τράπεζα, στην απάντησή της ημερομηνίας 23.1.2012 προς την ΚΤΚ ανέφερε, μεταξύ άλλων, ότι «**Σύμφωνα με τον φορέα, γίνονται προσπάθειες πώλησης των ακινήτων στην Εκάλη, λόγω όμως του οικονομικού κλίματος αυτό δεν έχει καταστεί εφικτό μέχρι σήμερα**», από το οποίο φαίνεται ότι, κατά τον ουσιώδη χρόνο, δεν υπήρχε ουσιαστική βελτίωση στην ικανότητα αποπληρωμής της πιστούχου.

Ως προς τις προσωπικές εγγυήσεις του πρωτοφειλέτη και της συζύγου του, σημειώνεται ότι, δεν θα έπρεπε να λαμβάνεται υπόψη στον υπολογισμό της πρόβλεψης με βάση τη σχετική πολιτική της Τράπεζας (επιστολή Τράπεζας ημερομηνίας 17.3.2015 – Βλ. Σημείο Α.7. ανωτέρω).

17.

17.1. ΤΡΑΠΕΖΑ:

«Η ΚΤΚ ζήτησε όπως η Τράπεζα θα πρέπει να αξιολογήσει εκ νέου το δάνειο στο τέλος του 2011. Σύμφωνα με την ΕΚΚ «δεν φαίνεται να υπήρχε ουσιαστική βελτίωση στην ικανότητα αποπληρωμής του δανεισμού και εφόσον εξακολουθούσε να υπάρχει άνοιγμα εξασφαλίσεων ενδεχομένως να έπρεπε να γίνει ειδική πρόβλεψη ύψους €11.850.000 (απαίτηση ΚΤΚ) στις 31.12.2011 αναφορικά με τις υποχρεώσεις του Συγκροτήματος. Σε ότι αφορά τη συμμόρφωση με τα Διεθνή λογιστικά πρότυπα, φαίνεται να υπήρχε «*significant financial difficulty of the issuer or obligor*» εν τη εννοία του IAS 39.

Ο Όμιλος δραστηριοποιείτο το 2011 στην πώληση αυτοκινήτων και βαρέων μηχανημάτων ως επίσημος αντιπρόσωπος της κ.α.

Δεδομένου του αρνητικού κλίματος το οποίο επικρατούσε στην Ελλάδα, η εταιρεία προχώρησε σε σημαντική αναδιάρθρωση των εργασιών της, μείωση των λειτουργικών εξόδων και συγχώνευση θυγατρικών εταιρειών με απορρόφηση τους από την εταιρεία. Γίνονταν διαπραγματεύσεις με τις τράπεζες για αναδιοργάνωση των δανείων σε κοινοπρακτικό δάνειο στο οποίο η Τράπεζα θα συμμετείχε με μερίδιο 6.4%, με παράλληλη ενίσχυση των εξασφαλίσεων.

Τα οικονομικά στοιχεία της εταιρείας το 2011, παρά το γεγονός ότι παρουσίαζαν ζημιές, παρουσίαζαν θετικά ίδια κεφάλαια και ικανοποιητικές ταμειακές ροές. Δεν υπάρχει καμία μαρτυρία και δεν στοιχειοθετείται η άποψη για οικονομική δυσχέρεια του δανειολήπτη ή άλλη αντικειμενική απόδειξη ότι τα δάνεια απομειώθηκαν.»

17.2. ΕΚΚ:

Η ΕΚΚ δεν έχει ικανοποιηθεί από τις θέσεις της Τράπεζας καθότι δεν αναιρούν την ανάγκη πρόβλεψης στις οικονομικές καταστάσεις κατά τον ουσιώδη χρόνο με βάση τα στοιχεία τα οποία παράθεσε η ΕΚΚ στην κλήση σε παραστάσεις.

Η ΕΚΚ επαναλαμβάνει τα όσα αναφέρει στην κλήση σε παραστάσεις αναφορικά με τον, τα οποία δικαιολογούν και μαρτυρούν την ανάγκη πρόβλεψης στις οικονομικές καταστάσεις. Υπογραμμίζονται τα όσα αναφέρει η ΚΤΚ προς την Τράπεζα με την επιστολή της ημερομηνίας 13.12.2011 όπου καλούσε την Τράπεζα να αξιολογήσει εκ νέου την περίπτωση του η οποία είχε άνοιγμα εξασφαλίσεων ύψους €11.850.000 εκ. στις 31.12.2011 και στην περίπτωση που δεν υπήρχε ουσιαστική βελτίωση στην ικανότητα αποπληρωμής του δανεισμού και εξακολουθούσε να υπάρχει άνοιγμα εξασφαλίσεων, να διενεργήσει άμεσα ειδικές προβλέψεις. Η Τράπεζα, στην απάντησή της ημερομηνίας 23.1.2012 προς την ΚΤΚ ανέφερε, μεταξύ άλλων, ότι «**Παρά την αρνητική συγκυρία που έχει οδηγήσει στη συρρίκνωση της δραστηριότητας και τη συσσώρευση ζημιών που**

αποδυναμώνουν την κεφαλαιακή διάρθρωση του ομίλου,...» από το οποίο φαίνεται ότι, κατά τον ουσιώδη χρόνο, δεν υπήρχε ουσιαστική βελτίωση στην ικανότητα αποπληρωμής της πιστούχου.

18. ██████████

18.1. ΤΡΑΠΕΖΑ:

«Η ΚΤΚ ζήτησε όπως η Τράπεζα θα πρέπει να αξιολογήσει εκ νέου το δάνειο στο τέλος του 2011. Σύμφωνα με την ΕΚΚ «δε φαίνεται να υπήρχε ουσιαστική βελτίωση στην ικανότητα αποπληρωμής του δανεισμού και εφόσον εξακολουθούσε να υπάρχει άνοιγμα εξασφαλίσεων ενδεχομένως να έπρεπε να γίνει ειδική πρόβλεψη ύψους €10.316.000 (απαίτηση Κεντρικής Τραπεζας) στις 31.12.2011 αναφορικά με τις υποχρεώσεις του ██████████. Σε ότι αφορά τη συμμόρφωση με τα Διεθνή λογιστικά πρότυπα, φαίνεται να υπήρχε «significant financial difficulty of the issuer or obligor» εν τη εννοία του IAS 39».

Οι πελάτες είχαν πάρει ουσιαστικά μέτρα για βελτίωση των χρηματοοικονομικών επιδόσεων του Ομίλου.

Στην απάντηση της Τράπεζας προς τη ΚΤΚ αναφέρεται ότι ο Όμιλος καταγράφει θετικές ταμειακές ροές, είναι απολύτως τυπικός στις υποχρεώσεις του με άμεση καταβολή των τόκων και με προπληρωμή δόσης κεφαλαίου που ήταν πληρωτέα το 2012.

Δεν υπάρχει καμία μαρτυρία και δεν στοιχειοθετείται η άποψη για οικονομική δυσχέρεια του δανειολήπτη ή άλλη αντικειμενική απόδειξη ότι τα δάνεια απομειώθηκαν.»

18.2. ΕΚΚ:

Η ΕΚΚ δεν έχει ικανοποιηθεί από τις θέσεις της Τράπεζας καθότι δεν αναιρούν την ανάγκη πρόβλεψης στις οικονομικές καταστάσεις κατά τον ουσιώδη χρόνο με βάση τα στοιχεία τα οποία παράθεσε η ΕΚΚ στην κλήση σε παραστάσεις.

Η ΕΚΚ επαναλαμβάνει τα όσα αναφέρει στην κλήση σε παραστάσεις αναφορικά με την ██████████, τα οποία δικαιολογούν και μαρτυρούν την ανάγκη πρόβλεψης στις οικονομικές καταστάσεις. Υπογραμμίζονται τα όσα αναφέρει η ΚΤΚ προς την Τράπεζα με την επιστολή της ημερομηνίας 13.12.2011 όπου καλούσε την Τράπεζα να αξιολογήσει εκ νέου την περίπτωση της ██████████ η οποία είχε άνοιγμα εξασφαλίσεων ύψους €10.316.000 εκ. στις 31.12.2011 και στην περίπτωση που δεν υπήρχε ουσιαστική βελτίωση στην ικανότητα αποπληρωμής του δανεισμού και εξακολουθούσε να υπάρχει άνοιγμα εξασφαλίσεων, να διενεργήσει άμεσα ειδικές προβλέψεις. Η Τράπεζα, στην απάντησή της ημερομηνίας 23.1.2012 προς την ΚΤΚ ανέφερε, μεταξύ άλλων, ότι «**Αν και τα οικονομικά στοιχεία παρουσιάζουν επιδείνωση, όπως όλες οι εταιρείες του κλάδου (μείωση κύκλου εργασιών του Ομίλου τον 6/2011 σε €125 εκ. από €189 εκ., αύξηση ζημιών προ φόρων τον 6/2011 σε €15.6 εκ. από €8 εκ.),**», από το οποίο φαίνεται ότι, κατά τον ουσιώδη χρόνο, δεν υπήρχε ουσιαστική βελτίωση στην ικανότητα αποπληρωμής της πιστούχου.

19. ██████████

19.1. ΤΡΑΠΕΖΑ:

«Η ΚΤΚ ζήτησε όπως η Τράπεζα θα πρέπει να αξιολογήσει εκ νέου το δάνειο στο τέλος του 2011. Σύμφωνα με την ΕΚΚ «δε φαίνεται να υπήρχε ουσιαστική βελτίωση στην ικανότητα αποπληρωμής του δανεισμού και εφόσον εξακολουθούσε να υπήρχε άνοιγμα εξασφαλίσεων €7.207.000 (απαίτηση Κεντρικής Τράπεζας) στις 31.12.2011 αναφορικά με τις υποχρεώσεις του ██████████. Σε ότι αφορά τη συμμόρφωση με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, φαίνεται να υπήρχε «significant financial difficulty of the issuer or obligor» εν τη εννοία του IAS39 »

Το συνολικό άνοιγμα στις εξασφαλίσεις €7.61 εκ καλύπτεται πλήρως από την εκχώρηση της απαίτησης του πελάτη από την εταιρία ██████████, η οποία στις 31.12.2011 εκτιμάτο σε περίπου €10 εκ.

Το τελικό ποσό που τελικά επιδικάστηκε υπέρ του πελάτη ήταν €9,45 εκ., από το οποίο ποσό ύψους €6.4 εκ. έχει εκχωρηθεί εις όφελος της Τράπεζας Κύπρου μέσω σχετικών ρητρών της συμφωνίας δανειοδότησης (loan covenants).

Δεδομένου της έκβασης της δικαστικής υπόθεσης φαίνεται ότι τα μεταγενέστερα γεγονότα επιβεβαιώνουν την ορθότητα της απόφασης για μη διενέργεια πρόβλεψης στις 31.12.2011.»

19.2. ΕΚΚ:

Η ΕΚΚ δεν έχει ικανοποιηθεί από τις θέσεις της Τράπεζας καθότι δεν αναιρούν την ανάγκη πρόβλεψης στις οικονομικές καταστάσεις κατά τον ουσιώδη χρόνο με βάση τα στοιχεία τα οποία παράθεσε η ΕΚΚ στην κλήση σε παραστάσεις.

Η ΕΚΚ επαναλαμβάνει τα όσα αναφέρει στην κλήση σε παραστάσεις αναφορικά με τον ██████████ τα οποία δικαιολογούν και μαρτυρούν την ανάγκη πρόβλεψης στις οικονομικές καταστάσεις. Υπογραμμίζονται τα όσα αναφέρει η ΚΤΚ προς την Τράπεζα με την επιστολή της ημερομηνίας 13.12.2011 όπου καλούσε την Τράπεζα να αξιολογήσει εκ νέου την περίπτωση του ██████████ ο οποίος είχε άνοιγμα εξασφαλίσεων ύψους €7.207 εκ. στις 31.12.2011 και στην περίπτωση που δεν υπήρχε ουσιαστική βελτίωση στην ικανότητα αποπληρωμής του δανεισμού και εξακολουθούσε να υπάρχει άνοιγμα εξασφαλίσεων, να διενεργήσει άμεσα ειδικές προβλέψεις. Η Τράπεζα, στην απάντησή της ημερομηνίας 23.1.2012 προς την ΚΤΚ ανέφερε, μεταξύ άλλων, ότι «**Οι διευκολύνσεις στην Ελλάδα εξυπηρετούνται από τον Όμιλο στην Κύπρο καθώς δεν υφίστανται στην παρούσα φάση εισοδήματα στην Ελλάδα**», από το οποίο φαίνεται ότι, κατά τον ουσιώδη χρόνο, δεν υπήρχε ουσιαστική βελτίωση στην ικανότητα αποπληρωμής της πιστούχου. Από την εν λόγω αναφορά της Τράπεζας εξάγεται το συμπέρασμα για ύπαρξη «ζημιολογίου γεγονότος -financial difficulty of the obligor».

Επιπρόσθετα η Επιτροπή σημειώνει ότι, παρά την ενημέρωση που παρείχε η Τράπεζα προς την ΚΤΚ στην επιστολή της ημερομηνίας 23.1.2012 για το «██████████», ως ακολούθως:

«██████████. Για το συγκεκριμένο project έχουν χορηγηθεί από την Τράπεζα μας συνολικά €3.8 εκ. (Δ.Τ.Λ. και Α.Α.Λ.) με πιστούχο την εταιρία ██████████ η οποία ανέλαβε το 2006 να κατασκευάσει ██████████ στην Λάρισα. Το ██████████ πωλήθηκε κατά την κατασκευαστική περίοδο στον όμιλο «██████████» (██████████ συμφερόντων). Εξαιτίας διαφωνίας που προέκυψε μεταξύ της πιστούχου μας και της «██████████», η υπόθεση οδηγήθηκε σύμφωνα με τα συμβατικώς οριζόμενα, στην διαδικασία του arbitration (διαιτησία) η οποία αναμένεται να ολοκληρωθεί το α' τρίμηνο του 2012 (το ύψος της αποζημίωσης που θα επιδικασθεί υπέρ της πιστούχου, εκτιμάται σε €10 εκ.»,

στην επιστολή της ημερομηνίας 18.5.2015 προς τους ερευνώντες λειτουργούς της ΕΚΚ, η Τράπεζα παραδέχεται ότι έλαβε μέχρι και τις 18.5.2015, μόνο το ποσό του €1.5 εκ:

«Από το συνολικό ποσό των €4.3 εκ. σε μετρητά, καθαρό ποσό ύψους €1.5 εκ. (μετά την πληρωμή ΦΠΑ και άλλων φόρων στην Ελλάδα ύψους €550 χιλ.) καταβλήθηκε στους πελάτες και κατατέθηκε έναντι των υποχρεώσεων τους στην Τράπεζα».

Το πιο πάνω ενισχύει το ότι, στον ουσιώδη χρόνο, η Τράπεζα θα έπρεπε να προχωρήσει με σχετική πρόβλεψη για τον Όμιλο ως οι οδηγίες της ΚΤΚ.

20. ██████████

20.1. ΤΡΑΠΕΖΑ:

«Η ΚΤΚ ζήτησε όπως η Τράπεζα θα πρέπει να αξιολογήσει εκ νέου το δάνειο στο τέλος του 2011. Σύμφωνα με την ΕΚΚ «δεν φαίνεται να υπήρχε ουσιαστική βελτίωση στην ικανότητα αποπληρωμής του δανεισμού και εφόσον εξακολουθούσε να υπάρχει άνοιγμα εξασφαλίσεων ενδεχομένως να έπρεπε να γίνει επιπρόσθετη ειδική πρόβλεψη ύψους €8.929.000 (€19.929.000 απαίτηση Κεντρικής Τράπεζας - €11.000.000 πρόβλεψη) στις 31.12.2011 αναφορικά με τις υποχρεώσεις της εταιρείας [REDACTED]. Σε ότι αφορά τη συμμόρφωση με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, φαίνεται να υπήρχε «significant financial difficulty of the issuer or obligor» εν τη εννοία του IAS 39.

Οι χορηγήσεις αφορούσαν εγγυητικές καλής εκτέλεσης.

Η εταιρεία από τις αρχές του 2010 ουσιαστικά είχε αδρανοποιηθεί λόγω έλλειψης ρευστότητας. Το έργο [REDACTED] για το οποίο είχαν εκδοθεί εγγυητικές καλής εκτέλεσης από την Τράπεζα μας ήταν εκτελεσμένο στο 74%, τεκμηριωμένο γεγονός και από ανεξάρτητο μηχανικό, με υπόλοιπο προς εκτέλεση που ξεπερνά τα €55 εκ. Ωστόσο δεν υπήρχε η δυνατότητα συνέχισης του έργου επειδή η [REDACTED] κηρύχθηκε έκπτωτη.

Στις 2.11.2010 η [REDACTED] είχε κάνει αίτηση για υπαγωγή στο άρθρο 99 το οποίο απαγορεύει την κατάπτωση των εγγυητικών.

[ΕΚΚ: Αυτό σημαίνει ικανοποίηση του «loss event», «financial difficulty of the obligor».]

Η Τράπεζα ήρθε στα τέλη του 2011 σε συμφωνία με τη Κοινοπραξία [REDACTED] και κατατέθηκε αίτηση υποκατάστασης της [REDACTED] από την Κοινοπραξία αυτή. Με βάση τη συμφωνία, η Τράπεζα θα έπρεπε να καταβάλει στην Κοινοπραξία [REDACTED] ποσό €10,25 εκ. καθώς και ποσό €750 χιλ. για την εξόφληση υποχρεώσεων του έργου προς το [REDACTED].

Ως εκ τούτου έγινε πρόβλεψη ύψους €11 εκ. στις 31.12.2011.

[ΕΚΚ: Το γεγονός ότι έγινε πρόβλεψη ύψους €11 εκ. στις 31.12.2011 λήφθηκε υπόψη αφού, ως αναφέρεται και στην κλήση σε παραστάσεις, Τράπεζα όφειλε, στην προκειμένη περίπτωση να προβεί σε επιπρόσθετη ειδική πρόβλεψη ύψους €8.929.000 (€19.929.000 απαίτηση ΚΤΚ - €11.000.000 πρόβλεψη) στις 31.12.2011].

Η επίσημη έγκριση για υποκατάσταση της [REDACTED] από την Κοινοπραξία [REDACTED] τελικά δόθηκε στις 22.8.2012, με απαλλαγή της [REDACTED] από την ευθύνη για τις υπολειπόμενες εργασίες. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας στις 4.9.2012 έγινε η καταβολή της αποζημίωσης και ακύρωση των εγγυητικών καλής εκτέλεσης από την [REDACTED].

Η ορθή εκτίμηση της ζημίας επιβεβαιώνεται από τα μετέπειτα γεγονότα.»

20.2. ΕΚΚ:

Η ΕΚΚ δεν έχει ικανοποιηθεί από τις θέσεις της Τράπεζας καθότι δεν αναιρούν την ανάγκη πρόβλεψης στις οικονομικές καταστάσεις κατά τον ουσιαστικό χρόνο – Βλέπε σχόλια ΕΚΚ εντός του κειμένου των παραστάσεων της Τράπεζας.

21.

21.1. ΤΡΑΠΕΖΑ:

«Η ΚΤΚ ζήτησε όπως η Τράπεζα θα πρέπει να αξιολογήσει εκ νέου το δάνειο στο τέλος του 2011.

Σύμφωνα με την ΕΚΚ «δεν φαίνεται να υπήρχε ουσιαστική βελτίωση στην ικανότητα αποπληρωμής του δανεισμού και εφόσον εξακολουθούσε να υπάρχει άνοιγμα εξασφαλίσεων ενδεχομένως να έπρεπε να γίνει ειδική πρόβλεψη ύψους €13.587.000 (€21.587.000 απαίτηση ΚΤΚ - €8.000.000 που είναι η αξία των

δύο Ε/Ε που θα επιστρέφονταν) στις 31.12.2011 αναφορικά με τις υποχρεώσεις της εταιρείας ██████████. Σε ότι αφορά τη συμμόρφωση με τα Διεθνή λογιστικά πρότυπα, φαίνεται να υπήρχε «significant financial difficulty of the issuer or obligor» εν τη εννοία του IAS 39»

Ο όμιλος αντιμετώπιζε έντονα ρευστοτικά προβλήματα λόγω καθυστερήσεων πληρωμών από τους βασικούς πελάτες του που ήταν το ██████████ και ██████████ αυτού.

[ΕΚΚ: Αυτό συνιστά παραδοχή ως προς το «loss event-significant financial difficulty of the obligor»].

Η πώληση ακινήτου στη Ρωσία το 2011 βοήθησε την εταιρεία να αποπληρώσει μέρος των υποχρεώσεων της, τόσο σε τράπεζες όσο και σε λοιπούς πιστωτές της.

Στο τέλος του 2011 είχε συμφωνηθεί η εκταμίευση κοινοπρακτικού δανείου από τις πιστώτριες τράπεζες για εκτιμώμενο ποσό €246 εκ., το οποίο αναλύεται:

- €177εκ. αφορά αναχρηματοδότηση υφιστάμενων τραπεζικών υποχρεώσεων και τόκων
- €34 εκ. αφορά πρόσθετες χρηματοδοτήσεις
- €20εκ. αφορά αναχρηματοδοτήσεις σε περιπτώσεις κατάπτωσης εγγυητικών επιστολών
- €15εκ. αφορά την κάλυψη εγγυητικών επιστολών που θα εκδοθούν

Η Τράπεζα Κύπρου θα συμμετείχε μόνο στη αναχρηματοδότηση υφιστάμενων υπολοίπων, με συνολικό ποσό συμμετοχής €17,7 εκ.

Ο ισχυρισμός ότι το δάνειο ήταν ανείσπρακτο καταρρίπτεται από το γεγονός ότι όλες οι μεγάλες Ελληνικές τράπεζες συνέχιζαν να στηρίζουν την εταιρεία και ήταν διατεθειμένες να χορηγήσουν πρόσθετες χρηματοδοτήσεις.

Δεν υπάρχει καμία μαρτυρία και δεν στοιχειοθετείται η άποψη για οικονομική δυσχέρεια του δανειολήπτη που συνεπάγεται ζημία απομείωσης.»

21.2. ΕΚΚ:

Η ΕΚΚ δεν έχει ικανοποιηθεί από τις θέσεις της Τράπεζας καθότι δεν αναιρούν την ανάγκη πρόβλεψης στις οικονομικές καταστάσεις κατά τον ουσιώδη χρόνο – Βλέπε σχόλια ΕΚΚ εντός του κειμένου των παραστάσεων της Τράπεζας.

Περαιτέρω σημειώνεται η ακόλουθη αναφορά από την Έκθεση της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου/Credit Review του Ιουνίου 2011 από την οποία διαφαίνεται ότι η Τράπεζα απέφευγε να προβεί σε προβλέψεις στην περίπτωση του Ομίλου ██████████ θεωρώντας ως γεγονός την ελπίδα για σύναψη κοινοπρακτικού ομολογιακού δανείου προκειμένου να επιτευχθεί μείωση του ανοίγματος:

«ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

- Ο Όμιλος είναι σε συνδιαχείριση με το Credit Risk/Recoveries από τις 18/10/2010 λόγω έντονων ρευστοτικών προβλημάτων και δυσκολίας στην αποπληρωμή των υποχρεώσεων. Τα εν λόγω προβλήματα εκτιμάται ότι έχουν προκύψει αφενός από σημαντικές καθυστερήσεις στην είσπραξη απαιτήσεων από το ██████████ και στη σημαντική μείωση διενέργειας νέων κατασκευαστικών έργων και αφετέρου στο μεγάλο άνοιγμα του ομίλου το 2008 στο εξωτερικό, ιδίως στη Ρωσία, για έργα τα οποία απαιτήσαν μεγάλα ποσά για την υλοποίηση τους χωρίς την αναμενόμενη απόδοση καθώς οι τιμές των ακινήτων υποχώρησαν σημαντικά.
- Στο παρόν στάδιο εξετάζεται από τις τράπεζες η αναχρηματοδότηση του συνολικού δανεισμού με νέο κοινοπρακτικό δάνειο ύψους €242εκ έναντι βαρών στο σύνολο των ακινήτων του ομίλου σε Ελλάδα και Εξωτερικό. Επειδή οι διαδικασίες για το ανωτέρω είναι χρονοβόρες, είχε εγκριθεί bridge financing ύψους €7εκ στο οποίο συμμετέχει και η Τράπεζα με το ΔΤΛ των €858χιλ.

- Κατά την ημερομηνία του ελέγχου, οφείλονταν υπόλοιπο τόκων του Γ' τριμήνου 2010 ύψους €100χιλ περίπου.
- Από ενοποιημένα οικονομικά στοιχεία 2009 βάσει ΔΠΧΠ, προκύπτει σημαντική επιδείνωση με μεγάλη μείωση του κύκλου εργασιών, σημαντικές ζημιές, πολύ υψηλές υποχρεώσεις (€360εκ) και αρνητικές ταμειακές ροές (-€17εκ). Σύμφωνα με ενοποιημένο ισολογισμό 9/2010, προκύπτει μείωση κατά 44% των πωλήσεων, σημαντικές ζημιές αλλά και θετικές ταμειακές ροές (€26,8εκ).
- Λόγω των σημαντικών οικονομικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει ο Όμιλος, αξιολογείται ως **doubtful**.
- Έχει εξετασθεί για σκοπούς προβλέψεων αλλά **δεν έχει διενεργηθεί πρόβλεψη εν αναμονή των εξελίξεων για τη σύναψη του κοινοπρακτικού ομολογιακού δανείου η οποία προσδοκείται ότι θα μειώσει το άνοιγμα.**».

22. ██████████

22.1. ΤΡΑΠΕΖΑ:

Σύμφωνα με την ΕΚΚ, «ενδεχομένως να έπρεπε να γίνει ειδική πρόβλεψη ύψους €37.522.000 στις 31.12.2011 αναφορικά με τις υποχρεώσεις του Ομίλου ██████████ αφού η εταιρεία δε φαίνεται να είχε την ικανότητα αποπληρωμής των υποχρεώσεων της και υπήρχε ισόποσο εξασφαλιστικό κενό στις 31.12.2011. Σε ότι αφορά τη συμμόρφωση με τα Διεθνή λογιστικά πρότυπα, φαίνεται να υπήρχε «*significant financial difficulty of the issuer or obligor*» εν τη εννοία του IAS 39.»

Εις απάντηση των πιο πάνω, η Τράπεζα ανέφερε ότι οι άμεσες χορηγήσεις €26,5 εκ εξασφαλιζόνταν πλήρως με εισπρακτέα ποσά από τη ██████████, επιχείρηση του ██████████, τα οποία υποστηρίζονταν με Πιστοποιήσεις Εκτέλεσης Εργασίας.

Οι έμμεσες απαιτήσεις της Τράπεζας €10.973 χιλ αφορούσαν στην έκδοση εγγυητικών επιστολών για εγκατάσταση ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού και παροχής ισχύος ρεύματος και επικοινωνιών στις επεκτάσεις ██████████ και ██████████ του ██████████.

Το έργο εκτελείτο κανονικά και δεν αναμένετο να ζητηθεί η κατάπτωση των εγγυητικών επιστολών που είχαμε εκδώσει. Ως εκ τούτου δεν αναμένετο ουδεμία ζημιά από τις εγγυητικές.»

22.2. ΕΚΚ:

Η ΕΚΚ δεν έχει ικανοποιηθεί από τις θέσεις της Τράπεζας καθότι δεν αναιρούν την ανάγκη πρόβλεψης στις οικονομικές καταστάσεις κατά τον ουσιώδη χρόνο λαμβάνοντας υπόψη τα ακόλουθα τα οποία αναφέρονται στην Έκθεση Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου/Credit Review της Τράπεζας (Ελλάδα) του Ιουνίου 2011:

«.....

- Ο λογαριασμός βρίσκεται σε WLR (Watch List Report) από τον 10/2005. Η τελευταία απομείωση του υπολοίπου έγινε τον 4/2008. Οφείλονται τόκοι €4,8 εκ. ωστόσο η Τράπεζα δεν προχωρεί σε καταγγελία, καθώς σύμφωνα με τη Διεύθυνση Νομικού κάτι τέτοιο θα δυσχέρανε τη θέση του πελάτη απέναντι στο ██████████ και θα δημιουργούσε περαιτέρω καθυστέρηση στην είσπραξη των απαιτήσεων.
- Η εταιρεία συμμετέχει μέσω κοινοπραξιών με τον όμιλο ██████████ σε έργα επέκτασης του ██████████. Για το λόγο αυτό έχουν εκδοθεί Ε/Ε καλής εκτέλεσης.
- Υφίσταται ελεγμένος ισολογισμός της εταιρείας, όπου προκύπτει κακή οικονομική κατάσταση με σημαντικές ζημιές και υψηλό τραπεζικό δανεισμό, ο οποίος στο σύνολο του προέρχεται από την Τράπεζα.
- Υφίσταται κάλυψη από εκχωρημένες απαιτήσεις, η είσπραξη των οποίων καθυστερεί σημαντικά, λόγω της δικαστικής διαμάχης με την ██████████. Για το λόγο αυτό, ο λογαριασμός

αξιολογείται ως *doubtful*. Σημειώνεται ότι δεν έχει διενεργηθεί πρόβλεψη για το Β εξάμηνο 2010.»

(B) Παραστάσεις κ. Γιάννη Κυπρή και Χρίστη Χατζημιτσή

ΣΗΜΕΙΟ Β.1.

Ο κ. Κυπρή εγείρει θέμα για την επάρκεια της έρευνας της ΕΚΚ διότι δεν λήφθηκαν καταθέσεις από όλους τους εμπλεκόμενους στην υπόθεση, συμπεριλαμβανομένου και του εκπροσώπου των εξωτερικών ελεγκτών της Εταιρείας, και ισχυρίζεται ότι οι ερευνώντες λειτουργοί και η ΕΚΚ δεν αξιολόγησαν τις αναφορές που έγιναν από την κα [REDACTED], στην κατάθεση της.

Το ίδιο θέμα εγείρει στις παραστάσεις του και ο κ. Χατζημιτσής.

ΕΚΚ:

Η ΕΚΚ σημειώνει ότι δεν παρεμβαίνει στις έρευνες που διεξάγονται από τους ερευνώντες λειτουργούς, αλλά εξετάζει τα όσα οι ερευνώντες λειτουργοί θέτουν ενώπιον της με το πόρισμα και αποφασίζει κατά πόσο δικαιολογείται / στοιχειοθετείται η υπόθεση για να κληθούν τα οποιαδήποτε εμπλεκόμενα πρόσωπα σε παραστάσεις, όπως και έπραξε στη συγκεκριμένη περίπτωση.

Σχετικά με το θέμα, η ΕΚΚ ζήτησε να καταγραφεί ότι η κατάθεση της κας [REDACTED], λειτουργού στην Υπηρεσία Credit Control της Τράπεζας, πράγματι δεν συμπεριλαμβανόταν στο Πόρισμα αλλά η σωρεία στοιχείων που τέθηκαν ενώπιον της για την παρούσα υπόθεση δικαιολογούσαν και τεκμηρίωναν επαρκώς την κλήση σε παραστάσεις της Τράπεζας και των Διοικητικών της Συμβούλων/Γενικού Διευθυντή.

Σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στο σημείωμα του ανώτερου λειτουργού κ. [REDACTED] ημερομηνίας 9.8.2017, οι ερευνώντες λειτουργοί έλαβαν υπόψη τους την κατάθεση της κας [REDACTED] (παρόλο ότι δεν συμπεριλήφθηκε στο Πόρισμα) και παρατίθεται το ακόλουθο απόσπασμα από αυτήν το οποίο φαίνεται να δεικνύει την άσκηση πίεσης για μείωση των προβλέψεων ενόψει του ότι η κα [REDACTED] αναφέρεται σε 'αντιδράσεις':

«Εκείνο που θυμούμαι, ελέγεται ότι τούτο εν το budget και μπορεί κάποιοι να αντιδρούσαν ότι εντάξει, εν το budget τζέινο...»

Η ΕΚΚ μελέτησε τα αποσπάσματα από την κατάθεση της κας [REDACTED] τα οποία παρατίθενται στις γραπτές παραστάσεις του κ. Κυπρή και του κ. Χατζημιτσή και δεν θεωρεί ότι διαφοροποιούν την παρουσίαση της υπόθεσης, δεδομένων των υπολοίπων στοιχείων που τέθηκαν ενώπιον της ΕΚΚ με το Πόρισμα των ερευνώντων λειτουργών (έγγραφα/μαρτυρίες/πρακτικά κ.α).

ΣΗΜΕΙΟ Β.2.

Ο κ. Κυπρή εγείρει θέμα για το χρόνο εξέτασης της υπόθεσης, ενόψει του ότι η υπόθεση αφορά τη δημοσιοποίηση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας για το 2011.

Το ίδιο σημείο εγείρει στις παραστάσεις του και ο κ. Χατζημιτσής.

ΕΚΚ:

Η ΕΚΚ σημειώνει, ότι τηρουμένου του άρθρου 10 του περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου (Ν.58(Ι)/1999), καμιά από τις σχετικές νομοθεσίες δεν τάσσει στην Επιτροπή προθεσμία μέσα στην οποία πρέπει να προβεί σε συγκεκριμένη έρευνα. Το έργο το οποίο έχει να επιτελέσει η ΕΚΚ,

μπορεί να λάβει χώρα σε οποιοδήποτε χρόνο, ανεξάρτητα από το χρόνο υποβολής ή δημοσιοποίησης των πληροφοριών από τον εκδότη.

Κατά πόσον λοιπόν, η ΕΚΚ, στην προκειμένη περίπτωση, έχει ασκήσει τις αρμοδιότητές της σε εύλογο χρόνο, αποτελεί παράγοντα που πρέπει να αξιολογηθεί υπό τις περιστάσεις της παρούσας υπόθεσης.

ΣΗΜΕΙΟ Β.3.

Ο κ. Κυπρή εγείρει θέμα ότι η θέση της ΕΚΚ αναφορικά με ενδεχόμενη παράβαση εκ μέρους του τού άρθρου 40(1) του Ν.190(Ι)/2007 έγινε σε λανθασμένη νομική βάση και δεν μπορεί να ευσταθήσει και να παράξει έννομα αποτελέσματα.

Το ίδιο σημείο εγείρει στις παραστάσεις του και ο κ. Χατζημιτσής.

ΕΚΚ:

Αναφορικά με τον πιο πάνω ισχυρισμό, η ΕΚΚ σημειώνει ότι οι Διοικητικοί Σύμβουλοι της Τράπεζας και ο Γενικός Διευθυντής έχουν προβεί σε υποβολή πληροφοριών, ήτοι η δήλωσή τους η οποία συμπεριλήφθηκε στην ετήσια οικονομική έκθεση της Τράπεζας για το έτος που έληξε 31.12.2011, την οποία ήταν υπόχρεοι να υποβάλουν, ως προβλέπεται από το άρθρο 9(7) του Ν.190(Ι)/2007, και η ΕΚΚ εξετάζει το ενδεχόμενο επιβεβαίωσης παραπλανητικών πληροφοριών εκ μέρους τους με τις δηλώσεις τους, όπου σχετικό είναι το άρθρο 40(1) του ίδιου Νόμου. Ως εκ τούτου η ΕΚΚ θεωρεί ότι οι Διοικητικοί Σύμβουλοι της Τράπεζας και ο Γενικός Διευθυντής, με βάση τα ενώπιον της στοιχεία, ορθά κλήθηκαν σε παραστάσεις για ενδεχόμενη παράβαση του άρθρου 40(1) του Ν.190(Ι)/2007.

Περαιτέρω η ΕΚΚ σημειώνει ότι, στην προκειμένη περίπτωση, δεν εξετάζεται ο τύπος των δηλώσεων (δηλ. το κατά πόσον οι δηλώσεις ακολουθούν το κείμενο του άρθρου 9(7) του Ν.190(Ι)/2007), αλλά η ουσία των όσων οι Διοικητικοί Σύμβουλοι και ο Γενικός Διευθυντής επιβεβαίωσαν.

Τέλος η ΕΚΚ σημειώνει ότι, στην προκειμένη περίπτωση, δεν επικαλέστηκε τις σχετικές διατάξεις στο Μέρος ΙΙ του Ν. 190(Ι)/2007 καθότι η έρευνα δεν αφορά το κατά πόσον οι Διοικητικοί Σύμβουλοι/Γενικός Διευθυντής της Τράπεζας προέβηκαν στις δηλώσεις οι οποίες συμπεριλαμβάνονται στην ετήσια οικονομική έκθεση της Εταιρείας για το έτος που έληξε 31.12.2011, αφού αυτό οι Διοικητικοί Σύμβουλοι και ο Γενικός Διευθυντής το έχουν πράξει. Λαμβάνοντας υπόψη το αντικείμενο της έρευνας, αυτή δεν βασίζεται στα άρθρα 15 και 16 του Ν. 190(Ι)/2007. Οι Διοικητικοί Σύμβουλοι και ο Γενικός Διευθυντής κλήθηκαν σε παραστάσεις για ενδεχόμενη παράβαση του άρθρου 40(1) του Ν.190(Ι)/2007 καθότι προέβησαν στη δήλωση η οποία συμπεριλήφθηκε στην ετήσια οικονομική έκθεση της Εταιρείας για το έτος που έληξε 31.12.2011, η οποία αποτελεί προσωπική τους υποχρέωση.

(Γ) Παραστάσεις κ.κ. Θεόδωρου Αριστοδήμου, Χρίστου Μουσκή, Γεώργιου Γεωργιάδη, Βασίλη Ρολόγη, Κώστα Σεβέρη, Κώστα Χατζήπαπα, Μάνθου Μαυρομάτη, Νικόλαου Τσάκου και Σταύρου Κωνσταντινίδη ('οι ενδιαφερόμενοι')

ΣΗΜΕΙΟ Γ.1.

Οι ενδιαφερόμενοι παραπέμπουν στα άρθρα 15 και 16 του Ν. 190(Ι)/2007 προβάλλοντας τον ισχυρισμό ότι θα πρέπει να διαπιστωθεί ότι όντως υπήρξε παράβαση από την Τράπεζα οποιοσδήποτε πρόνοιας του Ν. 190(Ι)/2007 και στη συνέχεια, ότι η παράβαση αυτή οφειλόταν, μεταξύ άλλων, και στην υπαιτιότητα είτε λόγω εσκεμμένης παράλειψης ή αμέλειας αυτών.

ΕΚΚ:

Η ΕΚΚ σημειώνει ότι, λαμβάνοντας υπόψη το αντικείμενο της έρευνας, η απόφασή της για κλήση σε παραστάσεων των ενδιαφερομένων, δεν βασίζεται στα άρθρα 15 και 16 του Ν. 190(Ι)/2007. Οι ενδιαφερόμενοι κλήθηκαν σε παραστάσεις για ενδεχόμενη παράβαση του άρθρου 40(1) του Ν.190(Ι)/2007 καθότι προέβησαν στη δήλωση η οποία συμπεριλήφθηκε στην ετήσια οικονομική έκθεση της Τράπεζας για το έτος που έληξε 31.12.2011, η οποία αποτελεί προσωπική τους υποχρέωση.

Στην προκειμένη περίπτωση η ΕΚΚ δεν διερευνά κατά πόσον η παράβαση της Τράπεζας οφειλόταν σε υπαιτιότητα, εσκεμμένη παράλειψη ή αμέλεια των Διοικητικών Συμβούλων αλλά διερευνά την ίδια την πράξη των Διοικητικών Συμβούλων να επιβεβαιώσουν παραπλανητικές πληροφορίες μέσω της δήλωσης τους.

ΣΗΜΕΙΟ Γ.2.

Οι ενδιαφερόμενοι ισχυρίζονται ότι κανένας εξ αυτών, ακόμη και αυτοί που ήταν μέλη της Επιτροπής Ελέγχου του Διοικητικού Συμβουλίου, δεν είχαν και δεν μπορούσαν να είχαν οποιαδήποτε συμμετοχή στον καθ' εαυτό καθορισμό των προβλέψεων και να αποφασίσουν αν θα έπρεπε να γίνουν πρόσθετες προβλέψεις για οποιοδήποτε συγκεκριμένο ποσό.

ΕΚΚ:

Η Επιτροπή δεν αποδέχεται τον πιο πάνω ισχυρισμό σε ότι αφορά τα Μέλη της Επιτροπής Ελέγχου της Τράπεζας καθότι είναι η Επιτροπή Ελέγχου η οποία ήταν επιφορτισμένη με το καθήκον της συμμόρφωσης της Τράπεζας με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, και ως εκ τούτου αρμόδια να ελέγξει την επάρκεια των προβλέψεων. Ήταν τα Μέλη της Επιτροπής Ελέγχου που ελάμβαναν τις τελικές αποφάσεις και είχαν την τελική ευθύνη γι' αυτές.

Το ακόλουθο απόσπασμα από τα Πρακτικά της Συνεδρίας της Επιτροπής Ελέγχου ημερομηνίας 16.2.2012 αποτελεί παράδειγμα το οποίο δεικνύει ότι στοιχεία παρουσιάζονταν ενώπιον των Μελών της Επιτροπής Ελέγχου για αξιολόγηση και λήψη απόφασης, παρέχοντας τους την ευχέρεια για τον καθορισμό των προβλέψεων:

«(i) [REDACTED]

Η ΚΤΚ απαιτεί ειδική πρόβλεψη €33 εκατ. Η Εκτελεστική Διεύθυνση διαβεβαίωσε την Επιτροπή ότι μπορούν να ληφθούν περιουσιακά στοιχεία ως πρόσθετη εξασφάλιση.»

(Δ) Παραστάσεις άλλων Διοικητικών Συμβούλων της Τράπεζας

Σημείο Δ.1.

Διοικητικοί Σύμβουλοι της Τράπεζας εγείρουν θέμα ότι οι εξωτερικοί ελεγκτές της Τράπεζας βεβαίωσαν τη συμμόρφωση των οικονομικών καταστάσεων με τα ΔΠΧΑ, προκειμένου να δικαιολογήσουν την από μέρους τους υπογραφή της Δήλωσης η οποία αποτελεί μέρος της ετήσιας έκθεσης της Τράπεζας για τις 31.12.2011.

ΕΚΚ: Ως προς το θέμα που εγείρεται, σχετική είναι η τοποθέτηση της ΕΚΚ στο **Σημείο Α.1.** ανωτέρω.

Σημείο Δ.2.

Ο κ. Ανδρέας Αρτέμης, Διοικητικός Σύμβουλος της Τράπεζας, εγείρει θέμα για παράλειψη της ΕΚΚ να λάβει υπόψη τη σελίδα 22 από το έγγραφο «*Audit findings for the year ended 31 December 2011*».

ΕΚΚ: Ως προς το θέμα που εγείρεται, σχετική είναι η τοποθέτηση της ΕΚΚ στο **Σημείο Α.9.** ανωτέρω.

Σημείο Δ.3.

Διοικητικοί Σύμβουλοι της Τράπεζας εγείρουν θέμα ότι δεν θα μπορούσαν αν είχαν συμμετοχή στον καθορισμό των προβλέψεων και να αποφασίσουν για τις προβλέψεις.

ΕΚΚ: Ως προς το θέμα που εγείρεται, σχετική είναι η τοποθέτηση της ΕΚΚ στο **Σημείο Γ.2.** ανωτέρω σε ότι αφορά τους Διοικητικούς Συμβούλους οι οποίοι συμμετείχαν στην Επιτροπή Ελέγχου της Τράπεζας.

Σημείο Δ.4.

Ο κ. Ανδρέας Αρτέμης, διοικητικός σύμβουλος της Τράπεζας, εγείρει θέμα ότι θα πρέπει να διαπιστωθεί παράβαση από την Τράπεζα οποιοσδήποτε πρόνοιας του Ν. 190(Ι)/2007 και στη συνέχεια, ότι η παράβαση αυτή οφειλόταν, μεταξύ άλλων, και σε υπαιτιότητα είτε λόγω εσκεμμένης παράλειψης ή αμέλειας του.

ΕΚΚ: Ως προς το θέμα που εγείρεται, σχετική είναι η τοποθέτηση της ΕΚΚ στο **Σημείο Γ.1.** ανωτέρω.

(Ε) Νομικά σημεία

Η ΕΚΚ σημειώνει ότι τα νομικά σημεία τα οποία εγείρονται στις παραστάσεις των εμπλεκόμενων προσώπων, θα τύχουν χειρισμού ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου, το οποίο είναι το πλέον αρμόδιο, εάν και εφόσον καταχωρηθούν προσφυγές και εγερθούν.

Στη συνέχεια η ΕΚΚ κατέληξε στα ακόλουθα:

Μέρος Ι: Στοιχεία που έχουν ληφθεί υπόψη για τη διαπίστωση των παραβάσεων:

Για την περίοδο που έληξε στις 31.12.2011, τα πιο κάτω στοιχεία έχουν ληφθεί υπόψη για τη διαπίστωση των παραβάσεων:

(Α) ΜΑΡΤΥΡΙΑ [ΑΚ] ΣΤΗΝ ΥΠΟΘΕΣΗ UNIASTRUM

Στα πλαίσια άλλης έρευνας (Uniastrum), ο ερευνώντας λειτουργός (κ. ██████████) έλαβε κατάθεση από τον κ. [ΑΚ], προϊστάμενο μίας από τις υπηρεσίες εσωτερικού ελέγχου που ασχολείται με την αξιολόγηση των πιστωτικών κινδύνων. Κατά την κατάθεση του αναφέρθηκαν από τον κ. [ΑΚ] τα εξής:

«...Α.Κ: Ναι, διότι ετύχαινε στο παρελθόν, εσυμμετείχα στην επιτροπή που εσυζητήτουν, στο mini, στο mini committee (σημείωση-εννοεί midi committee) που εσυζητούνταν οι προβλέψεις, όπου η προσωπική μου άποψη, το οποίο εδιατύπωσα τζαι στον γενικό ελεγκτή, που επηαίναμε μαζί, ήταν ένα θέατρο του παραλόγου. Τζαι εδέχτηκα τζαι κριτικής γιατί εμίλησα κάποιες φορές εις το audit committee(σημείωση-εννοεί midi committee), ότι εν μου έπεφτε λόος. Σαν internal auditor να λέω ότι κάτι το οποίο εναι σωστό, τεκμηριωμένο, εταιρεία που έλεγα τότε ότι έπρεπε να κάμουν προβλέψεις πριν θκυό πριν τρία χρόνια, εε εσου πέφτει λόος να μιλήσεις ήντα που να κάμει η επιτροπή, τσαι έρκεται σήμερα τζαι αναγνώρισε κοντά στα 30-35 εκατομμύρια πρόβλεψη η Τράπεζα, που μπήκαν φέτος, πράματα τα οποία...

P.X: Εν μιλάς για της Uniastrum, μια εταιρεία η οποία...

A.K: Όι εν μιλώ για τη *Uniastrum*, μια Κυπριακή Εταιρεία, που εσυζητούσαμε για τα *individual, individual assessment*, που εγίνετον το οποίο είχαμε *strong, substantiated case*, ότι έπρεπε να γίνει, αλλά... όι εν θα γίνει, γι' αυτούς και αυτούς τους λόγους, πολύ ανεπαίσθητα ότι... **χωρίς οποιονδήποτε ενδοιασμό λέω ότι, ο τρόπος που ελειτούργαν ποσώς εσύναδε με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και την οποιαδήποτε αρχή...** Ήταν έναν, έναν ποτούντο Αραβικό παζάρι... πολύ απλά. Τα οποία απλώς ακολουθούνταν ήταν οι θεσμοί υποτίθεται... Είχαν θεσμό ότι έπρεπε να καλέσω τους διάφορους που τις διάφορες υπηρεσίες, που το *Sanctioning*, που το.. διάφοροι Γενικοί Διευθυντές και εγίνετου λέω σας ... **ήταν μια παράσταση η οποία εμένα πραγματικά με ελυπούσαι. Το να πηαίνω τζιαμέ και να θωρώ και να ξεκινούμεν ή ακούουνταν πράγματα τα οποία ... έλεα ότι έννε δυνατόν να τα ακούω. Ότι έχω budget ας πούμε για προβλέψεις τόσα, πράγματα τα οποία εκάμνασε να νιώθεις πολλά άβολα, ότι επήαινες σε ένα στημένο παιχνίδι ...**

P.X: Ήταν προκαθορισμένο δηλαδή το πόσο ποσό πρέπει να κάμνουμε για πρόβλεψη και απλώς έπρεπε να βάλουμε τους αριθμούς κάτω...

A.K: **Να τους δουλέψουμε του αριθμούς. Το οποίο εγώ ήμουν σίγουρος, όχι εγώ ... ο καθένας που θα είχε access σε τούτη την πληροφόρηση ότι κάπου θα εκτύπα τούτο το πράμα. Δηλαδή εν μπορείς να συγκαλύφεις, να συγκαλύφεις μια πληγή, να τη χώνεις που πάνω, να τη χώνεις, κάπου εν να εκραγεί δηλαδή είναι ένα ηφαιστειο το οποίο απλώς έβαλλες του που πάνω ένα που τούτο νάιλον που ξέρεις ότι σε κάποια φάση εν να πάρει και να κρούσουν ούλλοι. Τούτο το πράμα εφαινέτον και δεν εχρειάζετον να είσαι expert στο αντικείμενο για να το αντιληφθείς.»**

(B) ΚΑΤΑΘΕΣΗ [AK] ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑΣ 15.10.2014

Στα πλαίσια της παρούσας έρευνας, στις 15.10.2014, λήφθηκε κατάθεση από τον κ.[AK]. Κατά την κατάθεσή του αναφέρθηκαν από τον κ. [AK], τα εξής, τα οποία σχετίζονται με την συζήτηση που ελάμβανε χώραν στην Επιτροπή Προβλέψεων Midι και κατ' επέκταση με τον τρόπο υπολογισμού των ειδικών προβλέψεων:

«([AK])

Όχι ... μελλοντικές ενέργειες, κάτι το οποίο θα γινόταν για να μην αναγνωρίσω σήμερα προβλέψεις. Σίγουρα τούτο το πράμα από τη στιγμή που η αξιολόγηση μου καταδεικνύει ότι είναι κάτι το οποίο είναι *solid* και θα πραγματοποιηθεί δεν μου απαγορεύει κανένας να βασιστώ πάνω σε τούτο το πράμα. Και τα διεθνή λογιστικά πρότυπα σου λένε *best estimate*. Αλλά από τη στιγμή που ξέρεις ότι η πιθανότητα του να γίνει ή ο πελάτης να μην συμφωνήσει ή ακόμα μπορεί να είναι προτάσεις που μπορεί να είτε ο διευθυντής της υπηρεσίας ότι θα προσπαθήσω να πετύχω τούτο το πράμα για μένα τούτες είναι σοβαρές ενδείξεις ότι τούτο το πράμα που τη στιγμή που υπάρχει *present obligation* εκείνη την ώρα το αναγνωρίζω και αν για οποιονδήποτε λόγο την επόμενη περίοδο αλλάξουν οι συνθήκες αλλάσουν τα δεδομένα.»

.....

«([AK])

Provision Contingent Liabilities and Assets. Είναι το *guideline* που σε καθοδηγεί πώς να κάνεις προβλέψεις. Όχι το πώς να υπολογήσεις. Διότι είναι *principles based* και σου λέει λάβε υπόψη σου όλα τα δεδομένα που έχεις μπροστά σου και οι προβλέψεις πρέπει να είναι *prudent substantiated*, πρέπει να είναι *probable* και, και, και για να κάμεις πρόβλεψη. Οπότε για μένα προσωπικά η εκτίμηση ότι στις πλείστες των περιπτώσεων δεν ίσχυαν τούτα τα πράματα. Δηλαδή στις περιπτώσεις που λέγαμε εμείς ότι έπρεπε να είναι *doubtful* αισθανόμουν ότι ήταν *fully substantiated* διότι ο πελάτης αδυνατούσε να αποπληρώσει. Ήταν *highly probable* ότι ήταν *incompetent* ο πελάτης να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του. Όμως από τη στιγμή που έρχεται και λέει ότι είμαι σε διαβουλεύσεις με τον πελάτη ότι θα

ενισχύσει τις εξασφαλίσεις, εντάξει το παίρνουμε παρακάτω. Η περίπτωση για παράδειγμα της [REDACTED] είναι από τις περιπτώσεις όπου είναι τόσο εμφανείς οι αδυναμίες της εταιρείας που δεν έχει επιλογή, παρά να αναγνωρίσεις την οποιαδήποτε αναμενόμενη ζημιά. Διότι μια εταιρεία που τη στιγμή που κάνει λειτουργικές ζημιές by definition σημαίνει πρέπει να κλείσει την ίδια ώρα. Κάθε μέρα που δουλεύει προσθέτει losses. Οπότε τούτο το πράμα, και φάνηκε ότι επειδή για εκείνη τη συγκεκριμένη περίπτωση έβαλαν λεφτά μέσα και οι μέτοχοι, όντως έβαλαν, αλλά δεν ήταν αρκετά δεν έβγαине, έβλεπες ότι πάλι ο δανεισμός δεν μπορούσε να εξυπηρετηθεί. Ήταν τεράστια τα κόστη που χρειαζόταν για να λειτουργήσει η εταιρεία και δεν έβγαине. Δεν σημαίνει ότι αναμένω ότι οι μέτοχοι θα ενισχύσουν την εταιρεία, δεν κάνω εγώ προβλέψεις. Οπότε δεν γινόταν επαρκής εφαρμογή των κριτηρίων του συγκεκριμένου προτύπου.»

.....

«([AK])

Εγώ είπα ότι η συγκεκριμένη εταιρεία αντιμετωπίζει σοβαρότατα οικονομικά προβλήματα. Ότι κάνει λειτουργικές ζημιές, έχει συσσωρευμένο αρνητικό αποθεματικό. Οι πελάτες έβαλαν κάποια λεφτά μέσα όμως οι προβλέψεις τους για αύξηση του μεριδίου αγοράς ότι θα συνεισφέρει και θα μπορέσουν να φτάσουν λίαν πολύ σύντομα σε break even point δεν το βλέπω να συμβαίνει. Οπότε η δική μου η εισήγηση θα ήταν να γίνει πρόβλεψη.

([Ερευνώντας λειτουργός])

Τι έγινε μετά;

([AK])

Η κουβέντα του ήταν ότι δεν είναι δουλειά δική σου.

([Ερευνώντας λειτουργός])

Η κουβέντα ποιού;

([AK])

Του Χατζημιτσή συγκεκριμένως είπε δεν είναι δουλειά δική σου τούτο το πράμα.

([Ερευνώντας λειτουργός])

Με τρόπο προσβλητικό, σε πρόσβαλε;

([AK])

Ναι, η συγκεκριμένη κουβέντα που είπε προς τον [ΚΤ] «κάμε καλά τον δικό σου».

([Ερευνώντας λειτουργός])

Ενώπιον όλων;

([AK])

Ναι ενώπιον όλων. Αλλά τώρα αν θα θυμηθεί κανένας τούτη τη κουβέντα, απλώς λέω την.

([Ερευνώντας λειτουργός])

Πώς το είπε;

([AK])

Κάμε τον καλά τον δικό σου.

([Ερευνώντας λειτουργός])

Να μεν μιλά δηλαδή;

([AK])

Ναι.»

.....

«([Ερευνώντας λειτουργός])

Μετά από τούτο το επεισόδιο εσύ πως ένιωθες; Ένωθες ότι ήσουν περιορισμένος στο να πεις οτιδήποτε και άρα δεν το έκαμνες;

([AK])

Ασφαλέστατα, και σε κάποιες φορές που είχα άποψη δεν μπορούσα να μιλήσω διότι αισθανόμουν ότι ...

([Ερευνώντας λειτουργός])

Θα επαναληφθεί το ίδιο σκηνικό.

([AK])

Ότι θα με δαχτυλοδείξει και λόγω της εξουσίας που είχε μπορούσε να έλεγε του [KT] και στην Επιτροπή ξέρεις μην τον φέρνεις μαζί σου.

([Ερευνώντας λειτουργός])

Μιλούμε για τον Χατζημιτσή τωρά;

([AK])

Ναι, που πολλά εύκολα μπορούσε να το κάμει.»

.....

«([AK])

Απλώς η διαδικασία που ακολουθείτο δεν ήταν η ενδεδειγμένη. Δηλαδή να συζητηθεί ο πελάτης, να πούμε ποια είναι τα plus ποια είναι τα minus για να καταλήξεις που θα καταλήξεις. Εδώ γινόταν, ναι είναι εντάξει, OK προχωρούμε. Ή εκείνα τα οποία, τα αποδεικτικά στοιχεία τα οποία παρουσιάζονταν για μένα στις πλείστες των περιπτώσεων ήταν ανεπαρκή για να με πείσουν να μην κάνω πρόβλεψη.»

.....

«([Ερευνώντας λειτουργός])

Ελέχθηκε ποτέ εκεί όχι δεν θα κάμουμε διότι αν κάμουμε οι προβλέψεις θα είναι υπερβολικές και πρέπει να τις μειώσουμε κτλ.;

([AK])

Το τι γινόταν σε συγκεκριμένη συνάντηση, δεν θυμάμαι ποια συνάντηση ότι το budget για προβλέψεις είναι σε συγκεκριμένο ύψος. Οπότε πρέπει να βρούμε τρόπο να είμαστε σε εκείνο το budget.

([Ερευνώντας λειτουργός])

Ποιος το είπε τούτο το πράμα;

([AK])

Ο Χατζημιτσή.

([Ερευνώντας λειτουργός])
Ο Χατζημιτσής δηλαδή είναι που έλεγχε;

([ΑΚ])
Είναι ο CFO. Ήταν ο CFO. Είναι Chief Financial Officer.

([Ερευνώντας λειτουργός])
Που είπε το budget είναι τόσο άρα...

([ΑΚ])
Όταν κάθεσαι και βλέπεις και υπολογίζεις ότι αν βγουν οι προβλέψεις μου ας πούμε που τα 100 εκ. πάνε 300 που έπρεπε να κάμω, έχει σημαντικό impact πάνω στα αποτελέσματα της Τράπεζας. Επηρεάζονται οι επενδυτές ...

([Ερευνώντας λειτουργός])
Άρα αυτό που έλεγε ο Χατζημιτσής ήταν ανεξαρτήτως των οικονομικών πραγματικοτήτων που υπήρχαν για τους πελάτες εμείς έχουμε τούτο το budget και τούτο θα κάμουμε.

([ΑΚ])
Μάλιστα.

([Ερευνώντας λειτουργός])
Είναι τούτο το μήνυμα;

([ΑΚ])
Ναι. Να τα μοιράσουμε εκεί όσο μπορούμε αναλόγως τις προβλέψεις.

([Ερευνώντας λειτουργός])
Και υπήρχε κάποια αντίδραση από τους υπόλοιπους;

([ΑΚ])
Όχι.

([Ερευνώντας λειτουργός])
Και τούτο χρονικά που τοποθετείται;

([ΑΚ])
Ήταν μέσα στο 2010 ή 2011 αν δεν με απατά η μνήμη μου.

([Ερευνώντας λειτουργός])
Και εσάς πως σας επηρέασε τούτο;

([ΑΚ])
Δεν με επηρέασε. Οτιδήποτε εκτός από εκείνα τα οποία έπρεπε να γίνονταν. Όταν σου λέει έχω budget για προβλέψεις τί σημαίνει budget για προβλέψεις. Έχει έτσι ορισμό πουθενά;»

.....

«([ΑΚ])
Ουσιαστικά το στημένο παιχνίδι. Κοίταξε, από τη στιγμή που προκαθορίζεις το πλαίσιο που θα κινηθείς, βάζεις τον πήχη ότι ως εδώ θα πάω, αντιλαμβάνεσαι ότι απ' εκεί και κάτω δεν έχει άλλος τρόπος που να

πεις ας πούμε θα μοιράσω, αντί να του δώσω τούτου ξέρω εγώ 10 εκ. 15, μπορεί να του δώσω 5 ή να μην δώσω εδώ να δώσω πιο κάτω για να είμαι within του budget του οποίου καθόρισα.

([Ερευνώντας λειτουργός])

Στη συνάντηση που σε κάποια στιγμή είπε ο Χατζημιτσής ότι έχουμε budget εσείς οι υπόλοιποι ξέρατε πόσο ήταν το budget;

([ΑΚ])

Όχι δεν ξέραμε, εγώ έμεινα με το στόμα ανοιχτό όταν άκουσα τούτη την κουβέντα είπα εντάξει κατάλαβα τι θα γίνει.

([Ερευνώντας λειτουργός])

Υπάρχει κάτι άλλο που πρέπει να μας πείτε σε σχέση με τούτο το πλαίσιο που αναφέρθηκε ο Χατζημιτσής όλο αυτό το θέμα επιπρόσθετα από όσα έχετε πει;

([ΑΚ])

Όχι ουσιαστικά ο τρόπος σας είπα ότι ήταν η διαδικασία που ακολουθείτο θα μπορούσε να ήταν πολύ καλύτερη και να βγάζει πολλά καλύτερα αποτελέσματα. Η μείωση ή η μη αναγνώριση των προβλέψεων για συγκεκριμένους πελάτες που δεν γινόταν δεν υποστηριζόταν με facts τα οποία να καταδεικνύει ότι όντως ναι, το probability να αποπληρώσει ο πελάτης είναι περισσότερο παρά να μην πληρώσει. Τούτα όλα όμως θα μπορούσαν, σας λέω να καλέσετε και τα άτομα της υπηρεσίας που ετοίμαζαν τις προβλέψεις, την ██████████ και άτομα της ομάδας, τα άλλα όπως είναι ο ██████████, είναι η ██████████, είναι ο ██████████ όπου ξεκινούσε από ένα σημείο εκκίνησης και κατάληγαν οπουδήποτε αλλού σε κάποιες περιπτώσεις.»

.....

«([Ερευνώντας λειτουργός])

Εσείς εκφράσετε μια άποψη ότι δεν τηρούνταν τα διεθνή λογιστικά πρότυπα στη συγκεκριμένη περίπτωση σε ότι αφορά τον υπολογισμό των προβλέψεων.

([ΑΚ])

Όχι τούτο νομίζω και ένα μωρό μπορεί να σου το πει δηλαδή τις διαδικασίες που ακολουθούνταν. Δηλαδή το να μην ακολουθείς κάποια πράγματα, το να δεχτώ κάποια estimates, κάποιους υπολογισμούς και να έχουν κάποια ευελιξία είναι πολλά λογικό. Το να ξεφεύγω τελείως κάτι πάει λάθος.

([Ερευνώντας λειτουργός])

Δηλαδή το αποτέλεσμα ήταν με βάση τη μη εφαρμογή των προτύπων ήταν ότι η Τράπεζα οδηγήθηκε τούτη την περίοδο που συζητούμε σε underprovisioning σε ότι αφορά..

([ΑΚ])

Το έκρυψε. Ήταν κρυμμένο το πρόβλημα κάτω από το χαλί. Το πρόβλημα ήταν κάτω από το χαλί. Εμείς ξέραμε ότι ήμασταν under provided και ο κίνδυνος ήταν τότε θα κτυπήσουν...»

«([Ερευνώντας λειτουργός])

Άρα υπάρχει μια θέση ότι η Τράπεζα was under providing σε ότι αφορά τις προβλέψεις.

([ΑΚ])

Μάλιστα.»

(Γ) ΚΑΤΑΘΕΣΗ [ΚΤ] ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑΣ 5.12.2014

Η πρακτική του under-provisioning την οποία ακολουθούσε η Τράπεζα, επιβεβαιώνεται και με βάση το πιο κάτω απόσπασμα από την κατάθεση του κ. [ΚΤ], ημερομηνίας 5.12.2014:

«([ΚΤ])

Εγώ θυμάμαι διότι σας το είχα πει και προηγουμένως ότι του έγινε παρατήρηση για μια συγκεκριμένη περίπτωση από τον κ. Χατζημιτσή. Αλλά εγώ παρατήρηση του [ΑΚ] ούτε εκεί, ούτε μετέπειτα και θα δείτε ότι συνέχιζα να τον παίρνω. Άρα ούτε επηρεάζομαι από τον καθένα, ούτε πήρα actions εναντίον του [ΑΚ], ούτε παρατήρηση έφαγε ο [ΑΚ] από εμένα. Αυτό είναι το πρώτο. Το δεύτερο, αν ελέγχθηκε κάποιες φορές ότι θα πάμε πάνω από το budget το επιβεβαιώνω, αλλά όχι με τον τρόπο που το λέει ο [ΑΚ]. Και θα σας δώσω ένα παράδειγμα και μπορείτε να το επιβεβαιώσετε. Μπορεί να σου το ξαναείπα [Ερευνώντας Λειτουργός]. Ήμουν στη Ρωσία νομίζω θα ήταν για τα provisions 30.6.2012. Ήταν μετά που είχα βάλει το δικό μου τον internal auditor, πρέπει να ξέρετε πάντοτε ότι έχουμε στις ξένες τις χώρες προ πάντως στη Ρωσία, ειδικά στη Uniastrum είναι πολύ δύσκολο να κάνεις το audit όπως το κάνουμε στην Κύπρο ή όπως το κάνουμε στην Ουκρανία με το AGRO το οποίο μεταφέραμε τώρα στη Ρωσία. Είτε στην Αγγλία, είτε στην Ελλάδα. Είναι δύσκολο να συνεννοηθείς μαζί τους παρά το γεγονός ότι στείλαμε και ανθρώπους από την Κύπρο για να ξέρουν τον τρόπο κτλ. Αφού με ενημέρωσε ήρθαμε σε κάποιες υποθέσεις τις οποίες στην πρώτη για παράδειγμα σε μία από αυτές είχε πει ο κ. Κυπρή αφού αναλύθηκε, και γνώριζα εκεί, ήταν τρία δάνεια που είχε αυτή η εταιρεία, στη μία περίπτωση έγιναν 7 rescheduling χωρίς αποπληρωμή κεφαλαίου και τόκους. Στην άλλη έγιναν έντεκα, στο άλλο δάνειο της εταιρείας 11 φορές rescheduling, σας τα λέω έτσι ακριβώς όπως τα θυμάμαι. Είτε ο κ. Κυπρή μετά από παρουσίαση από τον υπεύθυνο ότι δεν χρειάζεται provision αυτή η περίπτωση. **Και τότε προς έκπληξη τους φυσικά, είπα πέστε μου ένα λόγο που δεν χρειάζεται να γίνει πρόβλεψη με αυτά τα δεδομένα;**

([Ερευνώντας λειτουργός])

Που είμαστε τώρα;

([ΚΤ])

Είμαστε στη Uniastrum σε συνάντηση provisions, μπορεί να ήταν τον Μάιο του 2012. Πέστε μας ένα λόγο κ. Κυπρή με αυτά τα δεδομένα τόσες φορές rescheduling, καμία αποπληρωμή ούτε κεφαλαίου ούτε τόκου, για άνοιγμα γιατί δεν πρέπει να γίνει provision, πετάχτηκε και διαμαρτυρήθηκε ο κ. Χατζημιτσής και είπα μα αν είναι έτσι που θα συζητούμε τα provisions δεν θα καταλήξουμε ποτέ μας, εδώ υπάρχει συναίνεση. Του είπα τι εννοείς συναίνεση; Υπάρχει διαφωνία από εμένα, αν θέλετε να μην κάνετε provisions να γραφτεί στα πρακτικά της επιτροπής ότι ο γενικός ελεγκτής διαφωνεί. **Τότε πετάχτηκε, απέναντι μου ήταν ο κ. Πεχλιβανίδης, και είπε το ακόλουθο «Μα [ΚΤ] δεν μπορούμε να τα κάνουμε όλα προβλέψεις» και του απάντησα «αυτό δεν είναι το δικό μου κριτήριο κ. Πεχλιβανίδη» και αναγκάστηκαν μετά και τις δύο υποθέσεις να τις κάνουν provision που είχα εγείρει θέματα. Και έγγραφα και άλλα θέματα ...**

([Ερευνώντας λειτουργός])

Τελικά γίνεται 30.6.2012 provision για τούτες;

([ΚΤ])

Ναι, τελικά αναγκάστηκαν παρά το γεγονός μπήκε στα πρακτικά ότι ζήτησα κάτι στο τέλος τα έκαμαν. **Απλώς σας λέω την απάντηση του κ. Πεχλιβανίδη που μπορεί να δίδει το νόημα του [ΑΚ].....».**

Βάσει των όσων αναφέρονται στο πιο πάνω απόσπασμα, ο κ. Πεχλιβανίδης επιβεβαίωσε την πρακτική του underprovisioning την οποία ακολουθούσε η Τράπεζα. Η ΕΚΚ κατέληξε σε αυτό το συμπέρασμα λαμβάνοντας υπόψη της όλα τα ενώπιον της στοιχεία που συνηγορούν σε αυτή την πρακτική και κυρίως το περιεχόμενο των επιστολών που η ΚΤΚ απέστειλε στην Τράπεζα.

(Δ) ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΑΠΟ ΕΚΘΕΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΘΕΩΡΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2012 ΜΕ ΘΕΜΑ «ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΙΣΦΑΛΕΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ»

«Μειώσεις προβλέψεων από τις Επιτροπές Προβλέψεων (Midi και Maxi Committee)

Οι αρχικές εισηγήσεις από την Υπηρεσία Credit Control, έχουν διαμορφωθεί ως ακολούθως σε συνέχεια των συναντήσεων των επιτροπών – Midi και Maxi:

- Το συνολικό ποσό ειδικών προβλέψεων που εισηγήθηκε η Υπηρεσία Credit Control προς το Midi Committee, για το 2^ο εξάμηνο 2011 ανήλθε σε €261 εκ.
- Στο Midi Committee (ημερ. 17.1.2012) αποφασίστηκαν συνολικές μειώσεις ύψους €71 εκ. στο πιο πάνω ποσό των €261 εκ.
- Επιπλέον, στο Maxi Committee (ημερ. 17.01.2012) αποφασίστηκαν περαιτέρω μειώσεις ύψους €58 εκ., ανεβάζοντας τη συνολική μείωση στα €129 εκ. (49%).

Οι πιο πάνω μειώσεις έγιναν ενόψει διαβεβαιώσεων από τη Διεύθυνση της Τράπεζας (προς τις Επιτροπές Midi, Maxi και Ελέγχου Δ.Σ.), για ενέργειες που θα γίνουν προσεχώς από τους πελάτες που εξαιρέθηκαν από τις προβλέψεις και οι οποίες αναμένεται να βελτιώσουν σημαντικά τη θέση της Τράπεζας.»

Αυτή η ραγδαία μείωση της τάξεως του 50% στις προβλέψεις αποτελεί ένδειξη χειραγώγησης των προβλέψεων (underprovisioning), καθότι δε δικαιολογείται ευλόγως η τόσο μεγάλη απόκλιση στους υπολογισμούς μεταξύ της αρμόδιας υπηρεσίας της Εταιρείας (Credit Control) και των Επιτροπών Maxi και Midi.

Σχετική είναι η αναφορά του κ. [ΑΚ]: «Δηλαδή το να μην ακολουθείς κάποια πράγματα, το να δεχτώ κάποια estimates, κάποιους υπολογισμούς και να έχουν κάποια ευελιξία είναι πολλά λογικό. Το να ξεφεύγω τελείως κάτι πάει λάθος.» (βλ. Μέρος I(B))

(Ε) ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΚΑΤΑΘΕΣΗ [ΑΠ] ΕΚ ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ ΤΗΣ ΠΙΟ ΠΑΝΩ ΕΚΘΕΣΗΣ

«([Ερευνώντας λειτουργός])

Σημειώνεται επίσης ότι οι ειδικές προβλέψεις όπως υπολογίστηκαν για το δεύτερο εξάμηνο του 2011, 261 εκ. ακολούθως μειώθηκαν κατά 129 εκ. από την MIDI και MAXI committees. Οι μειώσεις έγιναν κατόπιν διαβεβαιώσεων από τη διεύθυνση προς τις επιτροπές MIDI και MAXI και Ελέγχου για μελλοντικές ενέργειες των εμπλεκόμενων πελατών οι οποίες αναμένεται να βελτιώσουν σημαντικά τη θέση της Τράπεζας. Ποια ήταν η ανησυχία για τούτο το πράμα και λέτε σημειώνεται επίσης ότι;

([ΑΠ])

Για τούτο το πράμα η ανησυχία ήταν ότι υπήρχαν κάποιες μειώσεις με τις οποίες δεν συμφωνούσαμε εμείς.

([Ερευνώντας λειτουργός])

Δηλαδή;

([ΑΠ])

Δηλαδή π.χ. έγιναν κάποιες μειώσεις από τις επιτροπές με τη δικαιολογία ότι το άνοιγμα προέκυψε κυρίως λόγω μείωσης των μετοχών της Τράπεζας τις οποίες επένδυσαν σημαντικά ποσά οι πελάτες, π.χ.

([Ερευνώντας λειτουργός])

Μετοχές της Τράπεζας, της Τράπεζας Κύπρου;

([ΑΠ])

Μάλιστα.

.....

([Ερευνώντας λειτουργός])

Πέστε μας τώρα για το θέμα τούτο που είχε ραγδαίες μειώσεις στη MIDI και την MAXI.

([ΑΠ])

Η ανησυχία μας ήταν ότι κάποιες δικαιολογίες οι οποίες είχαν δοθεί δεν ήταν prudent policy ως πούμε.

.....»

(ΣΤ) ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΑΠΟ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑΣ 29.12.2011

«1. Η ποιότητα του χαρτοφυλακίου χορηγήσεων του συγκροτήματος έχει επιδεινωθεί σημαντικά. Ιδιαίτερα μας ανησυχούν τα χαρτοφυλάκια στην Κύπρο και στην Ελλάδα. Οι μη-εξυπηρετούμενες χορηγήσεις στο Κυπριακό χαρτοφυλάκιο χορηγήσεων ανέρχονται σε 13,3%. Περαιτέρω, εάν λάβουμε υπόψη το ύψος των ρυθμισμένων λογαριασμών τότε το προβληματικό χαρτοφυλάκιο ανέρχεται σε ιδιαίτερα ανησυχητικά επίπεδα. Σχετικά σημειώνουμε ότι 14% του Κυπριακού χαρτοφυλακίου χορηγήσεων παρουσιάζει καθυστερήσεις πέραν των 3 μηνών και 11% του Κυπριακού χαρτοφυλακίου χορηγήσεων παρουσιάζει καθυστερήσεις μέχρι 3 μήνες. Οι ανησυχίες μας σε σχέση με το Ελληνικό χαρτοφυλάκιο χορηγήσεων σας έχουν κοινοποιηθεί σε σχετική επιστολή μας με ημερομηνία 13 Δεκεμβρίου 2011.

Η συνεχής ρύθμιση προβληματικών λογαριασμών ενδεχομένως να συγκαλύπτει σημαντικές ζημιές μεταφέροντας την αναγνώριση τους σε βάθος χρόνου. Επιπλέον, σε σχέση με τις ρυθμιζόμενες χορηγήσεις η Τράπεζα συνεχίζει να αναγνωρίζει έσοδα από τόκους οι οποίοι δεν έχουν ακόμα εισπραχθεί και που πιθανώς να μην εισπραχθούν.

Η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου ανησυχεί ιδιαίτερα για την ποιότητα του Κυπριακού χαρτοφυλακίου χορηγήσεων και αναμένει σημαντικές ζημιές από επισφαλείς απαιτήσεις ενόψει της χειροτέρευσης του οικονομικού κλίματος, των μέτρων δημοσιονομικής εξυγίανσης και της ανεργίας και τις αναπόφευκτες επιπτώσεις τους στο ιδιωτικό διαθέσιμο εισόδημα και στην κατανάλωση. Επιπρόσθετα, η ικανότητα αποπληρωμής των δανειοληπτών δυσχεραίνεται περαιτέρω από οποιεσδήποτε αυξήσεις στα δανειστικά επιτόκια.

Επίσης σημειώνεται, με ιδιαίτερη ανησυχία, η εξάρτηση για την αποπληρωμή ενός μεγάλου μέρους του χαρτοφυλακίου χορηγήσεων από τη μελλοντική εκποίηση ακινήτων. Σχετικά, ελλοχεύουν αυξημένοι κίνδυνοι και πιθανές ζημιές σε περίπτωση σημαντικής μείωσης των τιμών ή/και λόγω αδυναμίας της αγοράς ακινήτων να απορροφήσει μαζικές πωλήσεις.»

«4. Η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου προβληματίζεται έντονα για τις δραστηριότητες του συγκροτήματος στη **Ρωσία**. Σχετικά μας απασχολούν τα ακόλουθα ζητήματα:

- Στελέχωση της Τράπεζας και ο βαθμός εκπροσώπησης και ελέγχου από τη μητρική τράπεζα

- Επάρκεια και αποτελεσματικότητα του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων
- Ποιότητα του χαρτοφυλακίου χορηγήσεων ενόψει της μεγάλης πιστωτικής επέκτασης κατά το 2010
- **Επάρκεια προβλέψεων για επισφαλείς απαιτήσεις**
- Προοπτικές ανάπτυξης και άντλησης καταθέσεων
- Κερδοφορία»

«7. Από το δείγμα πελατών που αξιολογήσαμε καταλήξαμε στα πιο κάτω συμπεράσματα:

- i. Το επιχειρηματικό χαρτοφυλάκιο προς μεγάλες επιχειρήσεις παρουσιάζει μεγάλη συγκέντρωση. Σχετικά, παρατηρήσαμε ότι οι υποχρεώσεις των 12 μεγαλύτερων πελατών του επιχειρηματικού κέντρου διοίκησης αποτελούν το 22% του επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου της Κύπρου.
- ii. **Πολλοί πελάτες είναι υπερδανεισμένοι με αποτέλεσμα να αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην εξυπηρέτηση του δανεισμού τους. Σε αρκετές περιπτώσεις οι επιχειρήσεις δυσκολεύονται να αποπληρώσουν τους τόκους του δανεισμού τους. Σαν αποτέλεσμα για ένα σημαντικό αριθμό χορηγήσεων η ικανότητα αποπληρωμής βασίζεται εξ ολοκλήρου στη μελλοντική εκποίηση ακινήτων παρά στα επαναλαμβανόμενα εισοδήματα του πελάτη.**
- iii. Πολλοί πελάτες αδυνατούν να εξυπηρετήσουν το δανεισμό τους αλλά εμφανίζονται ως ενήμεροι καθώς είναι πλήρως εξασφαλισμένοι ή/και έχουν ρυθμιστεί.
- iv. **Η Τράπεζα έχει προχωρήσει στη ρύθμιση αρκετών προβληματικών χορηγήσεων. Παρατηρήσαμε ότι σε αρκετές περιπτώσεις η ρύθμιση γίνεται εξ ανάγκης καθώς δεν τεκμηριώνεται η ικανότητα αποπληρωμής ούτε των τόκων. Η Τράπεζα προσπαθεί κατά τη ρύθμιση να ενισχύσει τις εξασφαλίσεις της εκεί όπου υπάρχει άνοιγμα εξασφαλίσεων. Περαιτέρω, παρατηρήθηκαν σημαντικές ανατιμήσεις στα χρεωστικά επιτόκια.**
- v. Οι εταιρείες ανάπτυξης γης, στις οποίες υπάρχουν σημαντικά ανοίγματα, αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην εξυπηρέτηση του δανεισμού τους σαν αποτέλεσμα της μείωσης των πωλήσεων. Περαιτέρω, πολλές εταιρείες ανάπτυξης γης έχουν ψηλά επίπεδα τραπεζικού δανεισμού. Σε αρκετές περιπτώσεις, η αποπληρωμή του δανεισμού εξαρτάται εξ ολοκλήρου από την εκποίηση ακινήτων, η ανάπτυξη των οποίων είτε δεν έχει αρχίσει, είτε έχει ανασταλεί, ενώ για την υλοποίηση της θα χρειαστεί πρόσθετα δανεισμός. Αναφορικά με τα έργα που έχουν ολοκληρωθεί ή βρίσκονται υπό εξέλιξη, διαπιστώθηκε ότι υπάρχει σημαντικός αριθμός απούλητων μονάδων, ενδεικτικό της κατάστασης που επικρατεί στην αγορά ακινήτων. **Ενόψει των πιο πάνω αρνητικών δεδομένων, η Τράπεζα προβαίνει επανειλημμένα σε παράταση της αποπληρωμής των χορηγήσεων προς εταιρείες ανάπτυξης γης. Σε κάποια χρηματοδοτούμενα έργα παρατηρήθηκε η μη εφαρμογή του project financing με αποτέλεσμα την ανεπαρκή παρακολούθηση των έργων και της διαχείρισης των εισπράξεων.»**

«8. Η επιτόπια επιθεώρηση κατέδειξε ότι η Τράπεζα θα πρέπει να διενεργήσει πρόσθετες ειδικές προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις συνολικού ύψους €74 εκατομμυρίων. Στο επισυναπτόμενο Παράρτημα II καταγράφονται οι πελάτες για τους οποίους απαιτείται πρόσθετη ειδική πρόβλεψη καθώς και το ποσό της αναγκαίας πρόβλεψης κατά την ημερομηνία της επιθεώρησης. Απαιτείται όπως η Τράπεζα διενεργήσει τις πρόσθετες ειδικές προβλέψεις κατά το 2011.»

«9. Στο συνημμένο Παράρτημα III καταγράφονται πελάτες οι οποίοι παρουσιάζουν σοβαρά προβλήματα και για τους οποίους πιθανώς η Τράπεζα να χρειαστεί στο εγγύς μέλλον να προβεί στη διενέργεια ειδικής πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις. Σε σχέση με τους υπό αναφορά πελάτες η Τράπεζα θα πρέπει να αξιολογήσει εκ νέου την κάθε περίπτωση στο τέλος του 2011. Στις περιπτώσεις όπου η εν λόγω αξιολόγηση καταδεικνύει ότι δεν υπάρχει ουσιαστική βελτίωση στην ικανότητα εξυπηρέτησης του δανεισμού και εξακολουθεί να υπάρχει άνοιγμα

εξασφαλίσεων, τότε η Τράπεζα θα πρέπει να διενεργήσει άμεσα ειδικές προβλέψεις. Σε αυτό το πλαίσιο, για όσους από τους εν λόγω πελάτες δεν διενεργήσετε ειδική πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις, παρακαλώ όπως μέχρι τις 29 Φεβρουαρίου 2012 μας ενημερώσετε λεπτομερώς για τους λόγους της απόφασής σας. Σχετική ενημέρωση αναμένουμε και για τους πελάτες του καταστήματος σας στην Ελλάδα που καταγράφονται στο Παράρτημα ΙΙΙ της επιστολής μας με ημερομηνία 13 Δεκεμβρίου 2011.»

Λαμβάνοντας υπόψη τα όσα αναφέρονται στο εν λόγω απόσπασμα, η Τράπεζα, μέσω των συνεχόμενων ρυθμίσεων (ενώ δεν υπήρχε ικανότητα αποπληρωμής) αποσκοπούσε στο underprovisioning και κατά συνέπεια στην παραπλάνηση των επενδυτών.

Επίσης η Τράπεζα, επιπρόσθετα από το underprovisioning, χειραγωγούσε και τα εισοδήματα της από τόκους, αφού συνέχιζε να αναγνωρίζει έσοδα από τόκους χορηγήσεων που θα έπρεπε να είχαν απομειωθεί και, επιπρόσθετα, αυτά τα έσοδα ήταν αυξημένα λόγω της ανατίμησης των επιτοκίων των εν λόγω χορηγήσεων, γεγονός που καθιστά πολλαπλασιαστικό τον επηρεασμό των οικονομικών αποτελεσμάτων.

(Ζ) ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΑΠΟ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΗΣ ΚΤΚ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑΣ 13.12.2011

«2. Από το δείγμα πελατών που αξιολογήσαμε καταλήξαμε στα πιο κάτω συμπεράσματα:

- i. Η οικονομική κατάσταση των Ελληνικών επιχειρήσεων έχει επηρεαστεί σημαντικά από την ύφεση της Ελληνικής οικονομίας. Ο κύκλος εργασιών και κατά συνέπεια οι ταμειακές ροές και η κερδοφορία πολλών επιχειρήσεων έχουν μειωθεί σημαντικά με αποτέλεσμα να αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην εξυπηρέτηση του δανεισμού τους.*
- ii. Η Τράπεζα έχει προχωρήσει στη ρύθμιση αρκετών χορηγήσεων με την αναστολή δόσεων κεφαλαίου. Ως αποτέλεσμα αρκετές επιχειρήσεις βρίσκονται σε πρόγραμμα αποπληρωμής μόνο τόκων. Παρόλα αυτά παρατηρήσαμε ότι σε αρκετές περιπτώσεις οι επιχειρήσεις δυσκολεύονται να πληρώσουν τους τόκους του δανεισμού τους. Περαιτέρω, σε αρκετές περιπτώσεις η ικανότητα ανταπόκρισης στο πρόγραμμα αποπληρωμής εξαρτάται από τη βελτίωση του μακροοικονομικού περιβάλλοντος το οποίο όμως χειροτερεύει σαν αποτέλεσμα των μέτρων δημοσιονομικής εξυγίανσης.*
- iii. Μεγάλα προβλήματα αντιμετωπίζουν οι κατασκευαστικές εταιρείες που ασχολούνται με έργα του Ελληνικού Δημοσίου και τα οποία έχουν σταματήσει. Μεγάλη πτώση στις πωλήσεις αντιμετωπίζουν όλες οι επιχειρήσεις λιανικού εμπορίου και ειδικότερα οι εταιρείες πώλησης αυτοκινήτων. Δυσκολίες στην αποπληρωμή παρατηρούνται σε χορηγήσεις των οποίων η αποπληρωμή εξαρτάται από εισπρακτέα ενοίκια λόγω μείωσης των ενοικίων.*
- iv. Πολλοί πελάτες είναι υπερδανεισμένοι. Σε αρκετές περιπτώσεις τα ψηλά επίπεδα δανεισμού χρηματοδότησαν την αγορά ακίνητης περιουσίας.*
- v. Για πολλούς πελάτες η Τράπεζα βασίζεται στις εξασφαλίσεις (προσημειώσεις ακινήτων) για αποπληρωμή. Στα αποτελέσματα ελλοχεύουν αυξημένοι κίνδυνοι και πιθανές σημαντικές ζημιές σε περίπτωση σημαντικής μείωσης στις τιμές των ακινήτων. Σημειώνεται ότι η αγορά ακινήτων είναι ανενεργή καθώς δεν γίνεται καμία σχεδόν αγοραπωλησία. Συνεπώς, η αγοραία αξία και το ποσοστό κάλυψης ενδέχεται να είναι πολύ διαφορετικό λόγω της απουσίας αγοραστών.*
- vi. Στις περιπτώσεις όπου η Τράπεζα, κατά την παραχώρηση του δανείου, βασίστηκε στις εξασφαλίσεις, η ικανότητα των πελατών να ανταποκριθούν στο πρόγραμμα αποπληρωμής έχει μειωθεί.*
- vii. Σε αρκετές περιπτώσεις δεν έχουν γίνει επανεκτιμήσεις και η αξία των εξασφαλίσεων υπολογίζεται με αξίες του 2008/2009.*
- viii. Μεγάλο μέρος του χαρτοφυλακίου χορηγήσεων σε μεγάλες επιχειρήσεις είναι ανεξασφάλιστο.»*

«3. Σε σχέση με τον Τομέα Ιδιωτών, η επιθεώρηση μας κατέδειξε τα ακόλουθα:

- i. Η Τράπεζα έχει εντατικοποιήσει τις ρυθμίσεις λόγω των δυσμενών μακροοικονομικών συνθηκών. Συγκεκριμένα, παρατηρήσαμε ότι μόλις παρατηρηθούν καθυστερήσεις πέραν των 30 ημερών εξετάζεται η περίπτωση ρύθμισης της χορήγησης. Οι ρυθμίσεις συνήθως προβλέπουν παραχώρηση περιόδου χάριτος κεφαλαίου ή/και επιμήκυνση της περιόδου αποπληρωμής. Στις περιπτώσεις ανέργων καθορίζεται ελάχιστη δόση, μικρότερη από τους τόκους.
- ii. Αρκετές χορηγήσεις έχουν ρυθμιστεί πέραν της μιας φοράς.
- iii. Οι επισφάλειες των ρυθμιζόμενων χορηγήσεων αυξάνονται μετά τη λήξη της περιόδου χάριτος κεφαλαίου.
- iv. Οι ρυθμίσεις ανά μήνα παρουσιάζονται υψηλότερες για τους μήνες Ιούνιο και Δεκέμβριο.
- v. Από τους ρυθμισμένους λογαριασμούς το 39% είναι ενήμεροι, το 25% παρουσιάζει καθυστερήσεις μέχρι 30 μέρες, το 31% παρουσιάζει καθυστερήσεις από 31-90 μέρες και το 5% παρουσιάζει καθυστερήσεις πέραν των 90 ημερών.
[Σημείωση ΕΚΚ: Δηλαδή το 61% των ρυθμισμένων λογαριασμών παρουσίαζαν καθυστέρηση-απόδειξη της χειραγώγησης των προβλέψεων-γίνονταν ρυθμίσεις ενώ δεν υπήρχε ικανότητα αποπληρωμής με σκοπό να αποφεύγονται οι προβλέψεις].
- vi. Το ποσοστό των ανέργων στο χαρτοφυλάκιο ιδιωτών είναι περίπου στο 15%. Από στοιχεία που παράγονται σχετικά με τη ρύθμιση οφειλών, από το Μάιο μέχρι τέλος Αυγούστου 2011, το ποσοστό δανείων (στεγαστικά και καταναλωτικά) που έχουν ρυθμιστεί σε ανέργους ανέρχονται στο 13% των συνολικών ρυθμίσεων για την εν λόγω περίοδο.
[Σημείωση ΕΚΚ: Δηλαδή η Εταιρεία προχώρησε σε ρυθμίσεις δανείων όταν αντικειμενικά οι πιστούχοι (άνεργοι) δεν είχαν ικανότητα αποπληρωμής με σκοπό να αποφεύγονται οι προβλέψεις].
- vii. Οι πιο πολλές επισφάλειες παρουσιάζονται σε δάνεια που έχουν παραχωρηθεί τα έτη 2007, 2008 και 2009. Συγκεκριμένα σημειώνεται ότι το 53% των επισφαλειών σε στεγαστικά δάνεια αφορούν δάνεια που έχουν παραχωρηθεί τα έτη 2007 και 2008. Τα δάνεια που δόθηκαν τα αντίστοιχα έτη ανέρχονται στο 34% των συνολικών στεγαστικών δανείων.»

«4. Η επιτόπια επιθεώρηση κατέδειξε ότι η Τράπεζα θα πρέπει να διενεργήσει πρόσθετες ειδικές προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις συνολικού ύψους €90 εκατομμυρίων. Στο επισυναπτόμενο Παράρτημα II καταγράφονται οι πελάτες για τους οποίους απαιτείται πρόσθετη ειδική πρόβλεψη καθώς και το ποσό της αναγκαίας πρόβλεψης κατά την ημερομηνία της επιθεώρησης. Απαιτείται όπως η Τράπεζα διενεργήσει τις πρόσθετες ειδικές προβλέψεις κατά το 2011.»

«5. Στο συνημμένο Παράρτημα III καταγράφονται πελάτες οι οποίοι παρουσιάζουν σοβαρά προβλήματα και για τους οποίους πιθανώς η Τράπεζα να χρειαστεί στο εγγύς μέλλον να προβεί στη διενέργεια ειδικής πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις. Σε σχέση με τους υπό αναφορά πελάτες η Τράπεζα θα πρέπει να αξιολογήσει εκ νέου την κάθε περίπτωση στο τέλος του 2011. Στις περιπτώσεις όπου η εν λόγω αξιολόγηση καταδεικνύει ότι δεν υπάρχει ουσιαστική βελτίωση στην ικανότητα αποπληρωμής του δανεισμού και εξακολουθεί να υπάρχει άνοιγμα εξασφαλίσεων, τότε η Τράπεζα θα πρέπει να διενεργήσει άμεσα ειδικές προβλέψεις.»

«6. Η επιτόπια επιθεώρηση κατέδειξε ότι στο χαρτοφυλάκιο χορηγήσεων του καταστήματος ελλοχεύουν αυξημένοι πιστωτικοί κίνδυνοι οι οποίοι προκαλούν έντονες εποπτικές ανησυχίες. Τα μέτρα δημοσιονομικής εξυγίανσης έχουν μειώσει σημαντικά την αγοραστική δύναμη των καταναλωτών με όλα τα αρνητικά συνεπακόλουθα στη δυνατότητα των επιχειρήσεων και των ιδιωτών να

εξυπηρετήσουν το δανεισμό τους. Η επερχόμενη εφαρμογή της εργασιακής εφεδρείας και οι νέες φορολογίες αναμένεται να μειώσουν περαιτέρω την ήδη περιορισμένη ικανότητα αποπληρωμής.

Η αύξηση των μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων συνεχίζεται και αναμένεται να συνεχιστεί λόγω των δύσκολων μακροοικονομικών συνθηκών. Ιδιαίτερα σημειώνουμε την αύξηση που παρατηρείται στον τομέα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και στον τομέα ιδιωτών. Οι μη-εξυπηρετούμενες χορηγήσεις συμπεριλαμβανομένων και αυτών που είναι πλήρως εξασφαλισμένες ανέρχονται στο 13% του συνολικού χαρτοφυλακίου. **Ο υπό αναφορά δείκτης, λόγω της έκτασης των ρυθμίσεων και επαναρυθμίσεων που γίνονται, δεν αντικατοπτρίζει επακριβώς την ποιότητα του χαρτοφυλακίου χορηγήσεων.** Ενδεικτικά, αναφέρεται ότι το 36% του συνολικού επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου της Τράπεζας βρίσκεται υπό παρακολούθηση.

[Σημείωση ΕΚΚ: Αυτό που λέει η ΚΤΚ είναι ότι ο δείκτης των μη-εξυπηρετούμενων δανείων ήταν παραπλανητικός. Η Εταιρεία παραπλανούσε ως προς την ποιότητα του χαρτοφυλακίου χορηγήσεων της].

Όλα τα πιο πάνω καταδεικνύουν το μέγεθος των πιθανών ζημιών και καθιστούν επιτακτική τη διενέργεια σημαντικών γενικών προβλέψεων για επισφαλείς απαιτήσεις. Σχετικά απαιτείται όπως η Τράπεζα προβεί σε ιδιαίτερα αυξημένες γενικές προβλέψεις οι οποίες να απεικονίζουν επαρκώς την αυξημένη πιθανότητα αθέτησης σε ένα σημαντικό μέρος του χαρτοφυλακίου χορηγήσεων.»

«8. Οι δύσκολες μακροοικονομικές συνθήκες που επικρατούν στην Ελλάδα αναμένεται να οδηγήσουν σε περαιτέρω επιδείνωση της ποιότητας του χαρτοφυλακίου χορηγήσεων της Τράπεζας με όλες τις συνεπακόλουθες αρνητικές επιπτώσεις στη ρευστότητα και την κερδοφορία.»

Από τα πιο πάνω, επιβεβαιώνεται ότι η Τράπεζα μέσω των συνεχόμενων ρυθμίσεων, ενώ δεν υπήρχε ικανότητα αποπληρωμής, αποσκοπούσε στο underprovisioning. Η αναφορά ότι «Οι ρυθμίσεις ανά μήνα παρουσιάζονται υψηλότερες για τους μήνες Ιούνιο και Δεκέμβριο» καταδεικνύει την πρόθεση της Τράπεζας να χειραγωγεί τις προβλέψεις, διότι οι μήνες Ιούνιος και Δεκέμβριος ήταν οι δύο μήνες του χρόνου κατά τους οποίους γίνονταν οι υπολογισμοί των προβλέψεων. Οπότε η Τράπεζα, μέσω των συνεχών ρυθμίσεων, πετύχαινε τη μη εμφάνιση των δανείων αυτών ως μη εξυπηρετούμενων και άρα πετύχαινε και τη μείωση των σχετικών προβλέψεων.

Οι πρακτικές που περιγράφονται πιο πάνω ήταν επαναλαμβανόμενο φαινόμενο για την Τράπεζα. Μέσα στα πλαίσια της έρευνας της ΕΚΚ, έχει περιέλθει στην κατοχή της ΕΚΚ, επιστολή της ΚΤΚ προς την Τράπεζα, ημερομηνίας 9 Απριλίου 2010, στην οποία αναφέρεται το εξής (σελίδα 17):

«Παρατηρήθηκε η ενσυνείδητη προσπάθεια της Τράπεζας να προβεί σε ρύθμιση λογαριασμών ώστε να μην ταξινομηθούν ως μη εξυπηρετούμενοι.»

(Η) ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΑΠΟ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑΣ 10.5.2012

«Τέλος παρατηρούμε ότι η Τράπεζα σας δεν συμμορφώθηκε πλήρως με την απαίτηση της παραγράφου 8 της πιο πάνω επιστολής μας με ημερομηνία 29 Δεκεμβρίου 2011 και με τις απαιτήσεις της παραγράφου 4 της επιστολής μας με ημερομηνία 13 Δεκεμβρίου 2011 με θέμα την επιτόπια εποπτική επιθεώρηση του καταστήματος της Τράπεζα στην Ελλάδα. Οι υπό αναφορά παράγραφοι απαιτούσαν τη διενέργεια πρόσθετων ειδικών προβλέψεων για συγκεκριμένους πελάτες. Σχετικά παρακαλώ σημειώστε ότι η υπό αναφορά απαίτηση παύει να ισχύει μόνο στην περίπτωση που το άνοιγμα εξασφαλίσεων έχει μειωθεί είτε μέσω αποπληρωμών ή λήψης πρόσθετων εξασφαλίσεων. Συναφώς, παρακαλώ όπως φροντίσετε για την πλήρη συμμόρφωση, εντός του πρώτου εξαμήνου του 2012, με τις απαιτήσεις της παραγράφου 4 της επιστολής μας με ημερομηνία 13 Δεκεμβρίου 2011 και της παραγράφου 8 της επιστολής μας με ημερομηνία 29 Δεκεμβρίου 2011.»

Από το περιεχόμενο του πιο πάνω αποσπάσματος προκύπτει ότι η Τράπεζα δε συμμορφώθηκε πλήρως με τις σχετικές απαιτήσεις της ΚΤΚ, ως όφειλε, αφού δεν προέβη στις προβλέψεις που έπρεπε να γίνουν στις 31.12.2011, ενώ στην εν λόγω επιστολή γίνεται εκ νέου προτροπή να πραγματοποιηθούν οι εν λόγω προβλέψεις το πρώτο εξάμηνο του 2012.

(Θ) ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ DISCOUNTED CASH FLOW (DCF)

Σύμφωνα με εύρημα της έκθεσης της Υπηρεσίας Θεώρησης Χρηματοδοτήσεων Δεκεμβρίου 2012 με θέμα «Προβλέψεις για επισφαλείς Απαιτήσεις»-Ημερομηνία Αναφοράς **31.12.2011**,

«4.ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ

4.1.4 Discounted Cashflow Exercise – εφαρμογή

Με βάση το διεθνές λογιστικό πρότυπο (IAS 39), πρέπει να γίνεται DCF υπολογισμός (discounted cash flow exercise), για όλους τους πελάτες που φέρουν πρόβλεψη.

Για το ενεργό χαρτοφυλάκιο, γίνεται υπολογισμός DCF, μόνο για πελάτες με άνοιγμα επί άμεσων υποχρεώσεων πέραν των €500 χιλ, με βάση προφορικές οδηγίες του ΓΔΚΣ, [REDACTED]. Στο provisioning policy παρόλο που αναφέρεται ότι δεν γίνεται DCF για όλους τους πελάτες οι οποίοι φέρουν ειδική πρόβλεψη, εντούτοις δεν γίνεται αναφορά στο επίπεδο materiality (άνοιγμα >€500 χιλ.)

Στην περίπτωση του χαρτοφυλακίου των Recoveries, ο υπολογισμός DCF γίνεται μόνο (I)για τους πελάτες με καθαρά υπόλοιπα (net of set-offs κλπ), σε επίπεδο συγκροτήματος > €1.5εκ και (II) για τους πελάτες που προηγουμένως είχαν υπόλοιπα >€1.5εκ και εφαρμοζόταν DCF αλλά σήμερα τα υπόλοιπα τους έχουν μειωθεί κάτω από το €1.5εκ.

Ο λόγος που δεν γίνονται DCF υπολογισμοί για όλους τους πελάτες που φέρουν πρόβλεψη, είναι η έλλειψη αυτοματοποίησης, που επιφέρει στενά χρονικά πλαίσια για διεκπεραίωση της διαδικασίας και οι χρονοβόρες δια χειρός εργασίες που απαιτούνται. Επίσης στην περίπτωση των Recoveries, ο όγκος των πελατών με πρόβλεψη είναι ιδιαίτερα μεγάλος.

Πιθανές Συνέπειες

Μη ορθοί υπολογισμοί με βάση το ΔΛΠ IAS 39»

Σύμφωνα με το αναθεωρημένο Provisioning Policy Statement του **Φεβρουαρίου του 2012**, «In 2007, 2008, 2009, 2010 and **2011** a detailed cash flow exercise was carried out for the largest provided customers of BOC Cyprus and Greece for determining the final provision amount (more than 200 groups were reviewed for Cyprus and more than 48 groups for Greece). For all other countries that a provision was made a DCF calculation was used to determine the final provision amount.»

Σύμφωνα με το αναθεωρημένο Provisioning Policy Statement του **Σεπτεμβρίου του 2012** «The Present Value of expected future cash flows should be calculated to determine the present gap of facilities to comply with IAS 39 and determine the amount of provision that needs to be accounted for where customers have indication of impairment. In 2007, 2008, 2009, 2010, **2011** and 2012 a detailed cash flow exercise was carried out for determining the final provision amount for:

1. Cyprus – all provided non – recoveries customers of BOC Cyprus with individual provision > 500k and for Recoveries customers with Total Group Facilities > 1.5 m.
2. Greece – for all Recoveries' Division customers with balances > 500k.
3. UK – for all customers with balances > STG 1m.

4. *Russia – for all customers with balances >RUR 5m.*
5. *For Romania and Ukraine for all customers that a provision was made.»*

Με σημείο αναφοράς το **2011**, όπως φαίνεται πιο πάνω, δίνονται διαφορετικές εκδοχές της διαδικασίας υπολογισμού των ειδικών προβλέψεων.

Ανεξάρτητα του πιο πάνω, προκύπτει ότι δεν γίνονταν σωστοί υπολογισμοί των ειδικών προβλέψεων στις περιπτώσεις πελατών που έφεραν ειδική πρόβλεψη χωρίς να εφαρμόζεται DCF. Η ειδική πρόβλεψη για τους πελάτες αυτούς υπολογιζόταν λανθασμένα στη βάση του εξασφαλιστικού ανοίγματος. Το γεγονός αυτό, εάν συνδυαστεί με άλλες παρατηρήσεις επί υποθέσεων (assumptions) της Τράπεζας (βλέπε Μέρος Ι(Ι)), δεικνύει πως η Τράπεζα στις 31.12.2011 προέβη σε underprovisioning επί των προβλέψεων για απομείωση των χορηγήσεων.

(I) ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ DISCOUNTED CASH FLOW

Effective Rate

Στην έκθεση της Υπηρεσίας Θεώρησης Χρηματοδοτήσεων Δεκεμβρίου 2012 με θέμα «*Προβλέψεις για Επισφαλείς Απαιτήσεις*», διαπιστώθηκε ότι, για τον υπολογισμό του DCF για το χαρτοφυλάκιο της Κύπρου, η Τράπεζα δεν χρησιμοποιούσε το original effective rate της χρηματοδότησης (ως προνοείται από το ΔΛΠ 39), αλλά ένα flat rate 6% για όλους τους πελάτες.

Σύμφωνα με το αναθεωρημένο Provisioning Policy Statement του **Φεβρουαρίου του 2012**, ο υπολογισμός του DCF γινόταν ως εξής: «*The net proceeds are discounted back to present values using a rate of 6% for Cyprus.*». Στις υπόλοιπες χώρες (Ελλάδα, Αγγλία, Ρωσία, Ουκρανία και Ρουμανία) ο υπολογισμός γινόταν χρησιμοποιώντας το original effective rate του δανείου.

Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι: Εάν το original effective rate του προβληματικού δανειολήπτη ήταν 7% και η Τράπεζα χρησιμοποιούσε στον υπολογισμό του DCF, 6%, τότε κατέληγε σε χαμηλότερη πρόβλεψη.

Δεν κατέστη δυνατό να ποσοτικοποιηθεί ο ακριβής αντίκτυπος επί των προβλέψεων, από αυτή την ενέργεια της Τράπεζας, αλλά παραμένει ως γεγονός ότι η Τράπεζα δεν εφάρμοζε σωστά το Δ.Λ.Π. 39.

Ορίζοντας εκποιήσεων ακινήτων

Στην έκθεση της Υπηρεσίας Θεώρησης Χρηματοδοτήσεων του Δεκεμβρίου 2012 (ημερομηνία αναφοράς 31.12.2011) διαπιστώνεται το εξής:

«*Για όλους τους πελάτες της Κύπρου το 2011, χρησιμοποιείτο ένας ορίζοντας με μέγιστη διάρκεια 5 χρόνων ως η περίοδος εκποίησης. Με βάση τα σημερινά Κυπριακά δεδομένα, η πιο πάνω περίοδος θεωρείται σχετικά μικρή – ειδικά για τις περιπτώσεις όπου οι εκποιήσεις γίνονται μέσω της δικαστικής οδού και χωρίς τη συνεργασία του πελάτη.*»

Αυτή η ενέργεια της Τράπεζας, είχε ως αποτέλεσμα το underprovisioning επί των προβλέψεων για απομείωση των χορηγήσεων, διότι γίνονταν υπολογισμοί DCF στη βάση εκποίησης των ακινήτων σε πέντε (5) χρόνια, όταν στην πραγματικότητα χρειαζόνταν περισσότερα χρόνια μέχρι η Τράπεζα να εκποιήσει τα εν λόγω ακίνητα.

Τιμές ακινήτων

Στην έκθεση της Υπηρεσίας Θεώρησης Χρηματοδοτήσεων του Δεκεμβρίου 2012 (Ημερομηνία αναφοράς 31.12.2011) διαπιστώνεται το εξής:

«Επίσης υπολογίζεται αύξηση των τιμών στα ακίνητα κατά 2% ετησίως, για 5 έτη. Με βάση τις πρόσφατες στατιστικές για τις τιμές και τις πωλήσεις ακινήτων στην Κύπρο (που παρουσιάζουν μειώσεις και στην καλύτερη περίπτωση σταθεροποίηση), η συγκεκριμένη παράμετρος θεωρείται ότι χρήζει αναθεώρησης (προς τα κάτω).»

Το θέμα των τιμών των ακινήτων στην Κύπρο έχει διερευνηθεί και μέσω της ιστοσελίδας της ΚΤΚ και έχουν διαπιστωθεί τα εξής:

Έκθεση ΚΤΚ με τίτλο «ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ» για το 4^ο τρίμηνο του 2011

«Περαιτέρω μείωση κατά 1,8% στις τιμές κατοικιών

- Οι τιμές κατοικιών (οικίες και διαμερίσματα) συνέχισαν την πτωτική τους πορεία και κατά το τέταρτο τρίμηνο του 2011. Οι τριμηνιαίες μειώσεις που παρατηρήθηκαν ήταν σε όλες τις επαρχίες μεγαλύτερες από τις αντίστοιχες που καταγράφονται το προηγούμενο τρίμηνο.
- Συνολικά, σε τριμηνιαία βάση, οι τιμές κατοικιών κατέγραψαν μείωση της τάξης του 1.8%, διπλάσια από εκείνη που παρατηρήθηκε κατά το τρίτο τρίμηνο του 2011.
- Τη μεγαλύτερη τριμηνιαία μείωση στις τιμές οικιών κατέγραψε η επαρχία Αμμοχώστου (4,5%), ενώ τη μεγαλύτερη τριμηνιαία μείωση στις τιμές διαμερισμάτων κατέγραψε η επαρχία Λάρνακας (4,2%).»

«Σύμφωνα με τα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας Κύπρου από τον τομέα των κατασκευών, η κατασκευαστική δραστηριότητα συνέχισε να καταγράφει αρνητική πορεία και κατά το τέταρτο τρίμηνο του 2011, χωρίς να διαφαίνονται σημάδια ανάκαμψης του κλάδου.»

«Επιπρόσθετα, σύμφωνα με στοιχεία του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, τα πωλητήρια έγγραφα κατά το τέταρτο τρίμηνο του 2011 παρουσίασαν μείωση της τάξης του 21% σε σύγκριση με μείωση της τάξης του 5,5% το αντίστοιχο τρίμηνο του 2010.»

«Τέλος οι άδειες οικοδομής συνέχισαν να καταγράφουν σημαντικές μειώσεις (43,9%), γεγονός που δεν αφήνει περιθώρια αισιοδοξίας για ανάκαμψη της οικοδομικής δραστηριότητας στο άμεσο μέλλον.»

Έκθεση ΚΤΚ με τίτλο «ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ» για το 1^ο τρίμηνο του 2012

«Συνεχίζεται η πτώση τιμών και το 2012

- Οι τιμές κατοικιών (οικίες και διαμερίσματα) υποχώρησαν περαιτέρω κατά 1% το πρώτο τρίμηνο του 2012, σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο.
- Οι μειώσεις των τιμών κατοικιών παρουσιάστηκαν πιο ήπιες σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο σε όλες τις επαρχίες εξαιρουμένου της επαρχίας Πάφου και Αμμοχώστου όπου καταγράφηκαν μειώσεις της τάξης του 3,1% και 2,4% αντίστοιχα.
- Η μικρή επιβράδυνση της αρνητικής πορείας που παρατηρήθηκε στην αγορά ακινήτων οφείλεται εν μέρει στην εφαρμογή νέων νομοθετικών μέτρων τα οποία είχαν στόχο την άμεση τόνωση της αγοράς κατοικίας.
- Τη μεγαλύτερη τριμηνιαία μείωση στις τιμές οικιών κατέγραψε η επαρχία Πάφου (3,5%) ακολουθούμενη από την επαρχία Λάρνακας (2,8%), ενώ τη μεγαλύτερη τριμηνιαία μείωση στις τιμές διαμερισμάτων κατέγραψε η επαρχία Αμμοχώστου (2,7%).»

«Στο ψηλότερο επίπεδο από το 2002, οπότε και υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία, έφτασε και ο αριθμός των ανέργων στον κατασκευαστικό τομέα κατά το υπό εξέταση τρίμηνο, καταγράφοντας ετήσια αύξηση 41,7%.»

« Οι προοπτικές για σύντομη ανάκαμψη της αγοράς ακινήτων θεωρούνται ως μη ευσίωνες, αν ληφθεί υπόψη η έλλειψη ρευστότητας στην αγορά σε συνδυασμό με τα υπό συζήτηση μέτρα περισυλλογής και εξυγίανσης της κυπριακής οικονομίας.»

Με βάση τα πιο πάνω, προκύπτει ότι οι σχετικοί υπολογισμοί (DCF) της Τράπεζας στη βάση αυξήσεων των τιμών των ακινήτων στην Κύπρο κατά 2% ετησίως, για πέντε χρόνια, δεν ήταν ευλόγως δικαιολογημένοι σε σχέση με τις παρατηρήσεις της ΚΤΚ για την εν λόγω περίοδο (4^ο τρίμηνο του 2011 και 1^ο του 2012).

Το γεγονός αυτό, ήταν ένας από τους πολλούς παράγοντες που συνδυαστικά είχαν ως αποτέλεσμα η Τράπεζα να κατέληξε σε underprovisioning επί των προβλέψεων της απομείωσης των χορηγήσεων στις οικονομικές της καταστάσεις για την περίοδο που έληξε στις 31.12.2011.

(Κ) ΜΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ ΣΤΙΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΥΠΗΡΧΕ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΑΠΟΠΛΗΡΩΜΗΣ (ΜΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΜΕΝΕΣ ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ) ΑΛΛΑ ΥΠΗΡΧΕ ΠΛΗΡΗΣ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ

Απόσπασμα από κατάθεση κ. [ΚΤ] ημερομηνίας 5.12.2014:

«([ΚΤ])

Να απαντήσω την τελευταία ερώτηση κατά πόσο ένας πελάτης ο οποίος δεν έχει ικανότητα αποπληρωμής αλλά είναι fully secured κατά πόσο είναι ορθό να μην γίνεται provision. **Νιώθω ότι ένας πελάτης ο οποίος δεν έχει ικανότητα αποπληρωμής θα έπρεπε να γίνεται DCF το οποίο θα χαμήλωνε πάρα πολύ τη σημερινή αξία και θα σου έδειχνε ότι χρειάζεται provision και ειδικά σε περιπτώσεις ή σε χρόνια που τα οποία υπάρχει κρίση στον τομέα. Δηλαδή δεν υπάρχει προοπτική να καλυτερεύσουν τα πράγματα. Και δεν θα υπάρχει ικανότητα αποπληρωμής. Άρα το να δίδεις δάνειο για να σου πληρώνει τους τόκους για να μην φαίνεται ότι είναι non performing νομίζω είναι το χειρότερο πράγμα [Σημείωση ΕΚΚ: Την πρακτική δηλαδή την οποία εφάρμοζε η Τράπεζα]. Έπρεπε να γίνεται DCF όπως έγινε και για τον [REDACTED] τώρα και για τον [REDACTED], άσχετα αν είναι καλυμμένοι ή δεν είναι καλυμμένοι και γίνεται provision. Έπρεπε κατά τη δική μου γνώμη τώρα που βλέπω τα πράγματα ξανά ότι αυτές οι περιπτώσεις οι οποίες δεν είχαν την ικανότητα αποπληρωμής και τους έδινες και δάνειο ας πούμε, ειδικά όταν τους έδινες και δάνειο για να πληρώνουν τους τόκους ότι έπρεπε να γίνει DCF για πέντε χρόνια που έπρεπε να πάρει η αποπληρωμή. Να τα κάμεις discounted, να υπολογίσεις πόσο θα ήταν η αξία των ακινήτων μετά από πέντε χρόνια, να τα κάμεις discounted, να βρεις τις σημερινές αξίες, να το συγκρίνεις με το υπόλοιπο του δανείου και αν υπήρχε άνοιγμα να γίνει provision.»**

Η ανάλυση στην οποία προβαίνει ο Εσωτερικός Ελεγκτής Συγκροτήματος είναι πλήρως επεξηγηματική και κατατοπιστική.

Ως εκ τούτου προκύπτει ότι ένας από τους παράγοντες που οδήγησαν την Τράπεζα σε underprovisioning, ήταν και η αδυναμία της να υπολογίσει σωστά τις προβλέψεις για απομείωση δανείων στις περιπτώσεις που φαινομενικά ο προβληματικός πιστούχος ήταν καλυμμένος (δεν υπήρχε εξασφαλιστικό κενό) αλλά στην πραγματικότητα εάν η Τράπεζα εφάρμοζε σωστά τον υπολογισμό του DCF (δηλαδή με τις σωστές παραμέτρους-βλ. πιο πάνω) θα προέκυπτε άνοιγμα και θα χρειαζόταν πρόβλεψη για απομείωση.

(Λ) ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ

Σύμφωνα με την παράγραφο 64 του Δ.Λ.Π. 39

«An entity first assesses whether objective evidence of impairment exists individually for financial assets that are individually significant, and individually or collectively for financial assets that are not individually significant (see paragraph 59). If an entity determines that no objective evidence of impairment exists for an individually assessed financial asset, whether significant or not, it includes the asset in group of financial assets with similar credit risk characteristics and collectively assess them for impairment. Assets that are individually assessed for impairment and for which impairment loss is or continues to be recognized are not included in a collective assessment of impairment.»

Σημειώνεται ότι οι συλλογικές προβλέψεις υπολογίζονται γενικά ως εξής: EAD x PD x LGD (Exposures at Default x Probability of Default x Loss Given Default)

Επιστολή ΚΤΚ προς την Τράπεζα ημερομηνίας 29.12.2011

Η ΚΤΚ στην επιστολή της προς την Τράπεζα ημερομηνίας 29.12.2011, στη σελίδα 2 (αναφορικά με το χαρτοφυλάκιο της Κύπρου) αναφέρει τα εξής: «Οι δυσμενείς συνθήκες που επικρατούν στην Κύπρο προβλέπεται να οδηγήσουν σε περαιτέρω επιδείνωση της ποιότητας του χαρτοφυλακίου χορηγήσεων με τις συνεπακόλουθες αρνητικές επιπτώσεις στη ρευστότητα, κερδοφορία και κεφαλαιακή επάρκεια του συγκροτήματος. Συνεπώς, η άμεση λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση του αυξημένου πιστωτικού κινδύνου είναι πλέον επιτακτική. Σε αυτό το πλαίσιο απαιτείται όπως η Τράπεζα προβεί σε ιδιαίτερα αυξημένες γενικές προβλέψεις οι οποίες να απεικονίζουν επαρκώς την αυξημένη πιθανότητα αθέτησης σε ένα σημαντικό μέρος του χαρτοφυλακίου χορηγήσεων.»

Στον πιο κάτω πίνακα φαίνονται αναλυτικά οι χρεώσεις για συλλογικές προβλέψεις (από λογαριασμό κερδοζημιών - Profit & Loss a/c) στην Κύπρο για το 2010 και 2011 (σε χιλιάδες):

31/12/2010	Specific	Collective	Total
Cyprus Reporting Units	117.366	27.600	144.966
Greece Reporting Units	172.473	12.124	184.597
Reporting Units in Russia	16.376	8.086	24.461
Other Countries (includes mainly UK, Ukraine and Romania)	16.741	3.732	20.472
TOTAL	322.955	51.542	374.497

31/12/2011	Specific	Collective	Total
Cyprus Reporting Units	131.409	0	131.409
Greece Reporting Units	209.699	7.605	217.304
Reporting Units in Russia	33.762	20.709	54.472
Other Countries (includes mainly UK, Ukraine and Romania)	21.927	1.175	23.102
TOTAL	396.797	29.490	426.287

Ενώ η ΚΤΚ απαιτήσε όπως «η Τράπεζα προβεί σε ιδιαίτερα αυξημένες γενικές προβλέψεις οι οποίες να απεικονίζουν επαρκώς την αυξημένη πιθανότητα αθέτησης σε ένα σημαντικό μέρος του χαρτοφυλακίου χορηγήσεων», η Τράπεζα δεν συμμορφώθηκε με τις απαιτήσεις της ΚΤΚ και δεν προχώρησε σε αύξηση των συλλογικών προβλέψεων για το χαρτοφυλάκιο της Κύπρου.

Επιστολή ΚΤΚ προς την Τράπεζα ημερομηνίας 13.12.2011

Η ΚΤΚ στην επιστολή της προς την Τράπεζα, ημερομηνίας 13.12.2011, στη σελίδα 5 (αναφορικά με το χαρτοφυλάκιο της Ελλάδος) αναφέρει τα εξής: « ...Όλα τα πιο πάνω καταδεικνύουν το μέγεθος των πιθανών ζημιών και καθιστούν επιτακτική τη διενέργεια σημαντικών γενικών προβλέψεων για επισφαλείς απαιτήσεις. Σχετικά απαιτείται όπως η Τράπεζα προβεί σε ιδιαίτερα αυξημένες γενικές προβλέψεις οι οποίες να απεικονίζουν επαρκώς την αυξημένη πιθανότητα αθέτησης σε ένα σημαντικό μέρος του χαρτοφυλακίου χορηγήσεων.»

Στον πιο κάτω πίνακα φαίνονται οι συλλογικές προβλέψεις στην Ελλάδα (από λογαριασμό κερδοζημιών – Profit & Loss a/c) για το 2010 και 2011 (σε χιλιάδες):

31/12/2010	Specific	Collective	Total
Cyprus Reporting Units	117.366	27.600	144.966
Greece Reporting Units	172.473	12.124	184.597
Reporting Units in Russia	16.376	8.086	24.461
Other Countries (includes mainly UK, Ukraine & Romania)	16.741	3.732	20.472
TOTAL	322.955	51.542	374.497

31/12/2011	Specific	Collective	Total
Cyprus Reporting Units	131.409	0	131.409
Greece Reporting Units	209.699	7.605	217.304
Reporting Units in Russia	33.762	20.709	54.472
Other Countries (includes mainly UK, Ukraine & Romania)	21.927	1.175	23.102
TOTAL	396.797	29.490	426.287

Ενώ η ΚΤΚ απαίτησε «όπως η Τράπεζα προβεί σε ιδιαίτερα αυξημένες γενικές προβλέψεις οι οποίες να απεικονίζουν επαρκώς την αυξημένη πιθανότητα αθέτησης σε ένα σημαντικό μέρος του χαρτοφυλακίου χορηγήσεων», η Τράπεζα δεν συμμορφώθηκε με τις απαιτήσεις της ΚΤΚ και προχώρησε σε αμελητέα αύξηση των συλλογικών προβλέψεων για το χαρτοφυλάκιο της Ελλάδας (€7.605.000 μόνον).

Επιστολή ΚΤΚ προς την Τράπεζα ημερομηνίας 10.5.2012

Η ΚΤΚ σε επιστολή της προς την Τράπεζα, ημερομηνίας 10.5.2012, στη σελίδα 2, αναφέρει τα εξής σχετικά με τις συλλογικές προβλέψεις:

«Περαιτέρω, παρακαλώ σημειώστε ότι η απαίτηση μας όπως η Τράπεζα προβεί σε αυξημένες γενικές προβλέψεις οι οποίες να απεικονίζουν επαρκώς την αυξημένη πιθανότητα αθέτησης σε ένα σημαντικό μέρος του χαρτοφυλακίου χορηγήσεων παραμένει καθώς η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου δεν συμερίζεται τη θέση σας ότι το ύψος των υφιστάμενων γενικών προβλέψεων είναι ικανοποιητικό.»

Έκθεση Υπηρεσίας Θεώρησης Χρηματοδοτήσεων Δεκεμβρίου 2012 με θέμα «Προβλέψεις για Επισφαλείς Απαιτήσεις Έτος Αναφοράς 31.12.2011

Στην Έκθεση αναφέρονται συγκεκριμένα τα εξής (αφορά τις προβλέψεις για Κύπρο):

«

- **Υπολογισμός του Probability of Default (PD)**

Στην μεθοδολογία υπολογισμού του PD (για τις συλλογικές προβλέψεις) εντοπίστηκε η αδυναμία ότι αξιολογούνται μόνο τα νέα δάνεια που χορηγήθηκαν εντός μιας περιόδου, δηλαδή δεν λαμβάνεται υπόψη όλο το υγιές χαρτοφυλάκιο. Επίσης, καθώς ο υπολογισμός του PD βασίζεται σε νέες χορηγήσεις

οι οποίες αξιολογούνται για περίοδο 12 μηνών, η περίοδος των 12 μηνών κρίνεται μη αντιπροσωπευτική/επαρκής.

Λόγω των πιο πάνω υπάρχει κίνδυνος μη αντιπροσωπευτικού υπολογισμού συλλογικών προβλέψεων.

Γίνεται εισήγηση όπως εξεταστεί το ενδεχόμενο αναθεώρησης της μεθοδολογίας για τον υπολογισμό των PD, ώστε να λαμβάνεται υπόψη όλο το υγιές χαρτοφυλάκιο για περίοδο 12 μηνών.

Αναμένεται επαναξιολόγηση της μεθοδολογίας.

▪ **Υπολογισμός του PD – Αναχρηματοδοτήσεις**

Επισημαίνεται ότι λόγω των συχνών και πολλών αναχρηματοδοτήσεων η εικόνα των δανείων που παρουσιάζουν αθέτηση στο τέλος της κάθε περιόδου υπό εξέταση διαστρεβλώνεται. Επίσης, νέα δάνεια που χορηγούνται για αναχρηματοδότηση υφιστάμενων δανείων λανθασμένα λαμβάνονται υπόψη κατά τον υπολογισμό του PD, όπου η μεθοδολογία της Τράπεζας βασίζεται μόνο σε νέες χρηματοδοτήσεις.

Υπάρχει κίνδυνος ο υπολογισμός των PD's να είναι χαμηλότερος από ότι είναι στην πραγματικότητα λόγω των συνεχών ρυθμίσεων προβληματικών δανείων.

Γίνεται εισήγηση όπως αυτοματοποιηθεί η διαδικασία μαρκαρίσματος των αναχρηματοδοτούμενων λογαριασμών. Σε συνέχεια, κατά τον υπολογισμό των PD να γίνονται τροποποιήσεις ώστε να μην λαμβάνονται υπόψη τυχόν αναχρηματοδοτήσεις μέσω νέων δανείων.

Έχουν γίνει σημαντικά βήματα προς την αυτοματοποίηση.

▪ **Υπολογισμός του PD – Κατηγοριοποίηση**

Οι οδηγίες της Βασιλείας II για τον υπολογισμό των PDs προνοούν όπως τα δάνεια κατηγοριοποιηθούν με βάση κάποια κοινά χαρακτηριστικά. Παρατηρήθηκε ότι, όσο αφορά τα δάνεια των μικρομεσαίων και μεγάλων επιχειρήσεων δεν γίνεται καθόλου κατηγοριοποίηση και ως εκ τούτου υπολογίζεται ένα PD για όλες τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και ένα για όλες τις μεγάλες. Επίσης, το PD που εφαρμόζεται στις μεγάλες επιχειρήσεις εφαρμόζεται και στο χαρτοφυλάκιο των IBU's. Οι πελάτες της λιανικής τραπεζικής κατηγοριοποιούνται με βάση το προϊόν τους.

Υπάρχει κίνδυνος μη αντιπροσωπευτικού υπολογισμού των PDs για τα χαρτοφυλάκια των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, μεγάλων επιχειρήσεων και των IBUs.

Γίνεται εισήγηση όπως εντατικοποιηθούν οι προσπάθειες για κατηγοριοποίηση των πελατών (Line 2 & 3) με βάση το Borrower's Rating και των πελατών λιανικής τραπεζικής με βάση το Credit Scoring. Επίσης, να υπολογιστεί ξεχωριστό PD για τους πελάτες των IBU.

Αναμένεται απόφαση από Ανώτερη Διεύθυνση και η υλοποίηση τους εξαρτάται από την υλοποίηση των συστημάτων διαβάθμισης πελατών.»

Επιστολή ΚΤΚ προς την Τράπεζα ημερομηνίας 9.4.2010

Η ΚΤΚ σε επιστολή της προς την Τράπεζα, ημερομηνίας 9.4.2010, στη σελίδα 13, αναφέρει τα εξής:
«Ο έλεγχος μας κατέδειξε ότι για τον υπολογισμό του ύψους της συλλογικής απομείωσης υπάρχουν εγγενείς αδυναμίες καθώς δεν υπάρχει διαθέσιμη αξιόπιστη εσωτερική διαβάθμιση των πελατών και ο υπολογισμός έχει σαν κύρια παραδοχή ότι τα δάνεια ωριμάζουν σε περίοδο 12 με 15 μηνών. Η εν λόγω

παραδοχή γίνεται για όλα τα χαρτοφυλάκια (επιχειρηματικά, ιδιωτών για όλες τις υποκατηγορίες τους). Συνεπώς, θεωρούμε την εν λόγω παραδοχή ως μη ρεαλιστική.»

Υπολογισμός του PD – amounts specifically reviewed

Για τον υπολογισμό της συλλογικής πρόβλεψης για το έτος που έληξε στις 31.12.2011, η Τράπεζα καταχώρησε τα δάνεια σε κατηγορίες (consumer, business, corporate) και χρησιμοποίησε συγκεκριμένους υπολογιζόμενους συντελεστές ως PD.

Για τα δάνεια που είχαν τύχει ειδικής επισκόπησης - specifically reviewed (και για τα οποία δεν λογιστικοποιήθηκε ειδική πρόβλεψη), η Τράπεζα χρησιμοποίησε PD που ήταν 50% του PD για τα δάνεια που δεν είχαν τύχει ειδικής επισκόπησης. Συγκεκριμένα, για τα δάνεια που είχαν τύχει ειδικής επισκόπησης χρησιμοποίησε PD 5.07% σε σχέση με PD 10.14% που χρησιμοποίησε για τα δάνεια που δεν είχαν τύχει ειδικής επισκόπησης.

Στις 21.5.2015 αποστάληκε επιστολή στην Τράπεζα με την οποία της ζητήθηκε να ενημερώσει τους ερευνώντες λειτουργούς της ΕΚΚ για «την επιστημονική εξήγηση με βάση την οποία το PD που χρησιμοποιήθηκε για τα «amounts specifically reviewed» μειώθηκε στο 5.07% σε σχέση με PD 10.14% που χρησιμοποιήθηκε για τα «amounts not reviewed»».

Με επιστολή που απέστειλε η Τράπεζα στις 28.5.2015, ανέφερε τα ακόλουθα: «Σε συνέχεια της επιστολής σας ημερομηνίας 21 Μαΐου 2015 σε σχέση με το πιο πάνω θέμα και μετά από επικοινωνία μας με τις αρμόδιες Διευθύνσεις, έχει διαφανεί ότι δεν υπάρχει στην υπηρεσία της Τράπεζας σήμερα το άτομο ή τα άτομα που θα μπορούσαν να απαντήσουν στο ερώτημα σας ως προς την επιστημονική εξήγηση για τον υπολογισμό του PD που χρησιμοποιήθηκε για τα amounts specifically reviewed σε σχέση με το PD που χρησιμοποιήθηκε για τα amounts not reviewed.»

Η ενέργεια της Τράπεζας για μείωση του PD, δεν είχε επιστημονικό υπόβαθρο, διότι το γεγονός ότι τα δάνεια αυτά είχαν τύχει ειδικής επισκόπησης δεν υποδηλοί ότι είχαν μικρότερο πιστωτικό κίνδυνο από τα δάνεια τα οποία δεν είχαν τύχει ειδικής επισκόπησης. Ως εκ τούτου δεν έπρεπε να φέρουν μικρότερο PD.

Τα πιο πάνω ευρήματα επιβεβαιώθηκαν μέσω του τελικού αποτελέσματος για την αύξηση της συλλογικής πρόβλεψης για το χαρτοφυλάκιο της Κύπρου (μηδέν) στις 31.12.2011, ως ο πιο κάτω πίνακας (σε χιλιάδες):

31/12/2010	Specific	Collective	Total
Cyprus Reporting Units	117.366	27.600	144.966
Greece Reporting Units	172.473	12.124	184.597
Reporting Units in Russia	16.376	8.086	24.461
Other Countries (includes mainly UK, Ukraine & Romania)	16.741	3.732	20.472
TOTAL	322.955	51.542	374.497
31/12/2011	Specific	Collective	Total
Cyprus Reporting Units	131.409	0	131.409
Greece Reporting Units	209.699	7.605	217.304
Reporting Units in Russia	33.762	20.709	54.472
Other Countries (includes mainly UK, Ukraine & Romania)	21.927	1.175	23.102
TOTAL	396.797	29.490	426.287

(M) ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ UNDERPROVISIONING ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

i. Χρεώσεις για προβλέψεις για απομειώσεις δανείων - year end 2010-2012 (σε χιλιάδες - Επιστολή Εταιρείας 7.4.2015)

31/12/2010	Specific	Collective	Total
Cyprus Reporting Units	117.366	27.600	144.966
Greece Reporting Units	172.473	12.124	184.597
Reporting Units in Russia	16.376	8.086	24.461
Other Countries (includes mainly UK, Ukraine & Romania)	16.741	3.732	20.472
TOTAL	322.955	51.542	374.497

31/12/2011	Specific	Collective	Total
Cyprus Reporting Units	131.409	0	131.409
Greece Reporting Units	209.699	7.605	217.304
Reporting Units in Russia	33.762	20.709	54.472
Other Countries (includes mainly UK, Ukraine & Romania)	21.927	1.175	23.102
TOTAL	396.797	29.490	426.287

31/12/2012	Specific	Collective	Total
Cyprus Reporting Units	990.703	195.407	1.186.110
Greece Reporting Units	551.745	415.142	966.887
Reporting Units in Russia	57.508	31.380	88.888
Other Countries (includes mainly UK, Ukraine & Romania)	60.277	3.994	64.271
TOTAL	1.660.233	645.923	2.306.156

ii. Σχετικό απόσπασμα από κατάθεση κ. [ΚΤ]:

«([ΚΤ])

Από τις διαδικασίες που είδαμε αν μου επιτρέψετε γιατί ανάλυσα τα θέματα, μου τίθενται κάποιες απορίες. Π.χ. όταν κοιτάξω τα *collective provisions* 31/12/2010 σε σύγκριση με 31/12/2011 τα *collective provisions* στην Κύπρο το 2010 είναι 159 και το 2011 είναι 159.

([Ερευνώντας λειτουργός])

Ενώ λέτε ότι θα έπρεπε να ήταν αυξημένα το 2011, είναι τούτο που υπονοείτε;

([ΚΤ])

Ήταν χειρότερη η κατάσταση του 2011 με το 2010. Θέλω να πω όμως για να λέω όλη την αλήθεια. Βλέπαμε ένα μεγάλο ποσοστό *specific provisions*, πάρα πολλά μεγάλο και στην Ελλάδα και στην Κύπρο. Όμως για εκείνα που δεν έκανες έπρεπε να πέσουν μέσα στο *collective provisions*. Και για την Ελλάδα ήταν 60 με 68 τον ένα χρόνο σε σύγκριση με τον άλλο. Αυτά εμένα με φέρνουν σε μεγάλη περιέργεια. Δεν μου δόθηκε η ευκαιρία όταν σου παρουσιάζει κάποιος εκεί στη συνάντηση, αντιλαμβάνεσαι δεν μπορείς να κρίνεις.

[Σημείωση ΕΚΚ: Όταν η συλλογική πρόβλεψη παραμένει η ίδια-δεν υπάρχει χρέωση στο λογαριασμών κερδοζημιών. Ως εκ τούτου, αυτό το οποίο αναφέρει ο κ. [ΚΤ] για το χαρτοφυλάκιο της Κύπρου (ότι η συλλογική πρόβλεψη παρέμεινε η ίδια το 2011 σε σχέση με αυτή του 2010) συνάδει με τον πιο πάνω πίνακα].»

Βάσει των όσων αναφέρονται στα σημεία i και ii ανωτέρω, οι συνολικές προβλέψεις για την Κύπρο και την Ελλάδα για το 2010 ήταν €329.563. Οι συνολικές προβλέψεις για την Κύπρο και την Ελλάδα για το 2011 ήταν €348.713. Δηλαδή η αύξηση των προβλέψεων ήταν αμελητέα.

Λαμβάνοντας υπόψη την επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης στην Κύπρο και στην Ελλάδα, από το τέλος του 2010 μέχρι το τέλος του 2011, η Τράπεζα προέβη σε «*underprovisioning*» κατά τις 31.12.2011 στην Κύπρο και στην Ελλάδα, καθότι, με βάση την επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης στην Κύπρο και στην Ελλάδα, από το τέλος του 2010 μέχρι το τέλος του 2011, δεν υπήρξε σημαντική αύξηση των προβλέψεων στις δύο αυτές χώρες.

Επίσης, η Τράπεζα προέβη σε *underprovisioning*, αφού, οι προβλέψεις για την Ελλάδα μεταξύ 2011 και 2012 παρουσιάζουν αισθητή αύξηση (το 2011 ήταν €217.304 ενώ το 2012 ήταν €966.887) και αυτό δεν δικαιολογείται μόνο από την επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης στην Ελλάδα από το 2011 μέχρι το τέλος του 2012, αλλά και από το ότι η Τράπεζα προέβη σε *underprovisioning* το 2011 (Ελληνικό Χαρτοφυλάκιο).

(N) ΕΚΘΕΣΗ ΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΤΗΣ ERNST & YOUNG ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑΣ 20 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2012

Σημειώνονται οι αναφορές «**Improvements needed in the loan impairment estimation process**» και «**Improvements needed in the process**», ως φαίνονται πιο κάτω:

Key audit issues

Provisions for Impaired Loans and Advances

Improvements needed in the loan impairment estimation process

- In estimating provisions on an individual basis, discounted cash flows (DCF) techniques were used to estimate the net present value of expected recoveries for (i) about 50% in value of the loans transferred to the Recoveries division and (ii) the largest risky exposures in the non-recoveries loan portfolio.
 - The DCF calculations include estimates regarding the amount and timing of collections from sale of mortgaged land and buildings. Cash flows from floating charges, the borrower's operations and personal guarantees are usually not quantified or taken into account. In our view, any expected cash flows from the borrower's operations and other sources of funds should be taken into account when determining the present value of the loan.
 - IAS 39 requires that all expected cash inflows should be discounted using the original effective interest rate for each loan and not an average rate as applied by the Bank.
- The current models used for the calculation of portfolio provisions use inputs for Ageing, Probability of Default (PD) and Loss Given Default (LGD).
 - The past due history of restructured loans is not taken into consideration in determining the ageing of the loans and this impacts the PD. In our view, the ageing of these loans should not be reset.
 - The PD estimated by the Bank is a crude migration matrix showing the development of loans within a one year horizon.
 - The LGD ratios are generally based on management estimates. In our view, the LGD should be calculated based on verifiable historic data.
 - The IT tool which the Bank has developed for the calculation of provisions assessed on a portfolio basis in Cyprus has still not been implemented, mainly due to hardware issues. A similar tool is currently being developed for the Greek operations. The Group should take the necessary actions to implement these provisioning tools as soon as possible.

Key audit issues

Loan granting process and monitoring process

Improvements needed in the process

- ▶ For many customers, management accounts and projected cash flow statements are of questionable quality. Lack of reliable information on cash flows and repayment ability increases the risk of lending. No loans should be granted, renewed and no corporate or personal guarantees should be accepted without credible information on financial position and cash flows.
- ▶ Collateral is also important but, given the practical difficulties and timeframe for seizing and realising mortgaged property, it should carry a smaller weight in the decision to grant credit.
- ▶ Collaterals which secure multiple customer accounts are still not allocated on an account level. The Recoveries division continues to maintain a separate collaterals database, leading to significant time being consumed at each loan review to update collateral information. It is imperative to have only one, updated, platform across the entire Group, with collateral data on an account by account basis. We understand that a business requirement has been prepared since July 2009, however the project has been delayed.
- ▶ The rescheduling of debt repayments should be available only for viable businesses, and on terms which are not less favourable to BoC than before (e.g. interest rate).
- ▶ There are many cases in Recoveries which are outstanding for over 5 or even 10 years. Delinquent loans tie up capital and resources and the Group should continue its efforts to settle recovery cases the soonest.

The recession continues to affect the borrowers' repayment ability. This, combined with the reduction in collateral values (mainly real estate) is expected to lead to increased impairment losses and further pressures on liquidity. It is imperative to continuously monitor and review large exposures and customer groups which have a higher inherent risk i.e. all those on the attention lists of BoC and the Central Bank. Immediate recovery procedures should be initiated for those borrowers that cannot demonstrate their viability.

(Ξ) ΔΕΙΚΤΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΗΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

1. Επιστολή ΚΤΚ ημερομηνίας 9.4.2010

Η ΚΤΚ σε επιστολή της προς την Τράπεζα ημερομηνίας 9.4.2010 με θέμα «Εποπτική εξέταση και αξιολόγηση του Συγκροτήματος της Τράπεζας» αναφέρει, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

«Με βάση την ανάλυση των κινδύνων και τα αποτελέσματα των σεναρίων προσομείωσης ακραίων καταστάσεων όπως υπολογίστηκαν από την ΚΤΚ, η τράπεζα πρέπει να τηρεί ελάχιστο δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας ύψους 10.2% για να καλύψει και τους κινδύνους του Πυλώνα II. Ο καθορισμός του ύψους του ελάχιστου δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας βασίζεται στην υπόθεση ότι ο υπολογισμός των κεφαλαιακών απαιτήσεων του Πυλώνα I για τις 31 Δεκεμβρίου 2009 με βάση το πακέτο πληροφόρησης COREP, έγινε αφού διορθώθηκαν αρκετά από τα λάθη που εντοπίστηκαν κατά τον έλεγχο που διεξήγαγε η ΚΤΚ και τα οποία αναφέρονται στην επιστολή μας ημερομηνίας 19 Νοεμβρίου 2009 ενώ όσα λάθη παραμένουν θα διορθωθούν κατά τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων για τις 31 Μαρτίου 2010.»

2. Επιστολή ΚΤΚ ημερομηνίας 19.1.2011

Η ΚΤΚ σε επιστολή προς την Τράπεζα ημερομηνίας 19.1.2011 με θέμα «Εποπτική εξέταση και αξιολόγηση σύμφωνα με το άρθρο 26(6) των περί Τραπεζικών Εργασιών Νόμων 1997-2010» αναφέρει, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

«Με βάση την αξιολόγηση των κινδύνων που η Τράπεζα σας αναλαμβάνει και τα αποτελέσματα του σεναρίου προσομείωσης ακραίων καταστάσεων της ΚΤΚ της Κύπρου, η Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρεία Λτδ πρέπει να διατηρεί ελάχιστο δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας σε ενοποιημένη βάση ύψους 10.9%.»

3. Ανακοίνωση Τράπεζας ημερομηνίας 9.12.2011

Η Τράπεζα στην ανακοίνωση της ημερομηνίας 9.12.2011 με τίτλο «*Αναθεωρημένα αποτελέσματα κεφαλαιακής άσκησης της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών*» ανέφερε, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

Η Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρεία Λτδ («Τράπεζα Κύπρου» ή «Τράπεζα») σημειώνει τις ανακοινώσεις που έγιναν σήμερα από την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (EAT) και την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου (ΚΤΚ) αναφορικά με την κεφαλαιακή άσκηση, η οποία κατέδειξε τα ακόλουθα αποτελέσματα για την Τράπεζα Κύπρου.

Η κεφαλαιακή άσκηση που προτάθηκε από την EAT και συμφωνήθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 26 Οκτωβρίου 2011 απαιτεί από τις τράπεζες να ενισχύσουν την κεφαλαιακή τους θέση με τη δημιουργία προσωρινού κεφαλαιακού αποθέματος (capitalbuffer) για την έκθεσή τους σε κρατικά ομόλογα αντικατοπτρίζοντας τις τρέχουσες τιμές αγοράς των ομολόγων. Επιπρόσθετα, απαιτεί από τις τράπεζες τη δημιουργία αποθέματος κεφαλαίου ώστε ο δείκτης κυρίων βασικών ιδίων κεφαλαίων να ανέλθει σε 9% στο τέλος Ιουνίου 2012. Το τελικό κεφαλαιακό έλλειμμα υπολογίστηκε με βάση στοιχεία του Σεπτεμβρίου 2011. Το ποσό του κεφαλαιακού αποθέματος για κρατικά ομόλογα δεν θα αναθεωρηθεί. Το τελικό κεφαλαιακό έλλειμμα υπολογίστηκε με βάση τον ισολογισμό στις 30 Σεπτεμβρίου 2011, ενώ τα αποτελέσματα της προκαταρκτικής άσκησης τα οποία ανακοινώθηκαν στις 27 Οκτωβρίου 2011 υπολογίστηκαν με βάση τον ισολογισμό στις 30 Ιουνίου 2011.

Η Κεφαλαιακή Άσκηση που διενεργήθηκε σε 71 Ευρωπαϊκές Τράπεζες, συμπεριλαμβανομένης και της Τράπεζας Κύπρου, αποσκοπεί στην δημιουργία έκτακτου και προσωρινού κεφαλαιακού αποθέματος (capitalbuffer) για αντιμετώπιση των τρεχουσών ανησυχιών της αγοράς από τον κίνδυνο της έκθεσης σε κρατικά ομόλογα και των άλλων υπολειμματικών πιστωτικών κινδύνων που σχετίζονται με το δυσμενές περιβάλλον της αγοράς. Αυτό το περιθώριο δεν έχει στόχο να καλύψει ζημιές από κυβερνητικά ομόλογα αλλά να διαβεβαιώσει τις αγορές για την ικανότητα των τραπεζών να αντεπεξέλθουν σεμια σειρά από κρίσεις και να εξακολουθούν να διατηρούν επαρκή κεφάλαια.

Σύμφωνα με την κεφαλαιακή άσκηση που διενεργήθηκε από την EAT σε συνεργασία με την Κεντρική Τράπεζα Κύπρου, το κεφαλαιακό έλλειμμα για την Τράπεζα Κύπρου ανέρχεται σε €1.560 εκατ. το οποίο πρέπει να καλυφθεί μέχρι το τέλος Ιουνίου 2012. Η EAT σκοπεύει να υπολογίσει μετατρέψιμα αξιόγραφα (contingent convertibles), τα οποία δύνανται να απορροφήσουν πιθανές ενδεχόμενες ζημιές, ως αποδεκτά για το κεφαλαιακό περιθώριο προστασίας. Η Τράπεζα Κύπρου διαθέτει Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Ενισχυμένου Κεφαλαίου (ΜΑΕΚ) ύψους €887 εκατ. τα οποία συμπεριλαμβάνονται στον δείκτη βασικών ιδίων κεφαλαίων (Tier 1 ratio), είναι συμβατά με τις σχετικές πρόνοιες της Βασιλεία III και έχουν τη δυνατότητα να απορροφήσουν πιθανές ενδεχόμενες ζημιές. Λαμβάνοντας υπόψη τα €887 εκατ. ΜΑΕΚ, το επιπλέον κεφαλαιακό έλλειμμα σύμφωνα με την EAT ανέρχεται σε €673 εκατ. Η Τράπεζα Κύπρου είναι σε θέση να καλύψει το κεφαλαιακό έλλειμμα ύψους €673 εκατ. μέσω της ολοκλήρωσης της έκδοσης Δικαιωμάτων Προτίμησης μέχρι €396 εκατ. η οποία προσφέρεται σε υφιστάμενους μετόχους και κατόχους επιλέξιμων μετατρέψιμων αξιωνόπως ανακοινώθηκε στις 3 Νοεμβρίου 2011, ενίσχυσης των κεφαλαίων από κέρδη των 9 μηνών μέχρι τον Ιούνιο 2012 καθώς και άλλων ενεργειών συμπεριλαμβανομένης της αποτελεσματικής διαχείρισης σταθμισμένων στοιχείων ενεργητικού.

4. Επιστολή ΚΤΚ ημερομηνίας 3.1.2012

Η ΚΤΚ σε επιστολή προς την Τράπεζα ημερομηνίας 3.1.2012 με θέμα «*Εποπτική εξέταση και αξιολόγηση σύμφωνα με το άρθρο 26(6) των περί Τραπεζικών Εργασιών Νόμων 1997-2010*» αναφέρει τα ακόλουθα:

3 Ιανουαρίου 2012

Κύριο Ανδρέα Ηλιάδη
Διευθύνοντα Σύμβουλο
Τράπεζας Κύπρου Δημόσιας Εταιρείας Λτδ
Λευκωσία

ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΗ - ΜΕ ΤΟ ΧΕΡΙ

Αξιότιμε κύριε,

**Θέμα: Εποπτική εξέταση και αξιολόγηση σύμφωνα με το άρθρο
26(6) των περί Τραπεζικών Εργασιών Νόμων 1997-2011**

Αναφερόμαστε στην επιστολή μας ημερομηνίας 29 Δεκεμβρίου 2011 σχετικά με το πιο πάνω θέμα.

Με βάση την αξιολόγηση των κινδύνων που η τράπεζά σας αναλαμβάνει - εξαιρουμένων των κινδύνων από την έκθεση σε κυβερνητικά ομόλογα - και τα αποτελέσματα του σεναρίου προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, η Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρεία Λτδ πρέπει να διατηρεί ελάχιστο δείκτη πρωτοβάθμιων κεφαλαίων (Tier 1) σε ενοποιημένη βάση, ύψους 11,4%. Επιπρόσθετα, τα κεφάλαια που απαιτούνται για τους κινδύνους από την έκθεση σε κυβερνητικά ομόλογα ανέρχονται σε €391 εκατομμύρια και αντιπροσωπεύουν τη διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας των ομολόγων μετά την απομείωση και της αγοραίας αξίας τους κατά την 30^η Σεπτεμβρίου 2011 με βάση τις τιμές που χρησιμοποίησε η τράπεζα. Συναφώς η τράπεζά σας παρουσίαζε συνολικό έλλειμμα κεφαλαίου €903 εκατομμυρίων κατά την 30^η Σεπτεμβρίου 2011 σε σχέση με τις εποπτικές απαιτήσεις κάτω από τον Πυλώνα II συμπεριλαμβανομένου και του ποσού των €391 εκατομμυρίων που αντιπροσωπεύει τα απαιτούμενα κεφάλαια για κάλυψη των κινδύνων από την έκθεση σε κυβερνητικά ομόλογα.

Σύμφωνα με την άσκηση κεφαλαιακής ενίσχυσης, η οποία διενεργήθηκε από την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (European Banking Authority) σε συνεργασία με την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, το έλλειμμα κεφαλαίου της τράπεζάς σας ανέρχεται σε €1,560 εκατομμύρια και αφού ληφθούν υπόψη τα υφιστάμενα μετατρέψιμα αξιόγραφα ενισχυμένου κεφαλαίου, μειώνεται σε €670 εκατομμύρια. Σχετικά σας έχουμε ήδη καλέσει

με επιστολή μας ημερομηνίας 27 Δεκεμβρίου 2011 να μας υποβάλετε τα σχέδιά σας, μέχρι τις 20 Ιανουαρίου 2012, για ενίσχυση της κεφαλαιακής σας θέσης ούτως ώστε μέχρι τον Ιούνιο του 2012 να έχει εκμηδενιστεί το έλλειμμα κεφαλαίου που προέκυψε από την άσκηση κεφαλαιακής ενίσχυσης.

Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, το υπολειπόμενο έλλειμμα κεφαλαίου για κάλυψη των εποπτικών απαιτήσεων κάτω από τον Πυλώνα II ανέρχεται σε €233 εκατομμύρια και πρέπει να εκμηδενιστεί μέχρι το τέλος του 2012. Η νέα έκθεση αναφορικά με τις ΕΔΑΚΕ του Συγκροτήματος της Τράπεζας Κύπρου Δημόσιας Εταιρείας Λτδ θα πρέπει να περιλαμβάνει τα σχέδιά σας για εξάλειψη του υπολειπόμενου ελλείμματος κεφαλαίου των €233 εκατομμυρίων.

Με εκτίμηση,

Κ. Σ. Πουλλής
Ανώτερος Διευθυντής
Διεύθυνση Ρυθμίσεως και Εποπτείας
Τραπεζικών Ιδρυμάτων

Κοινοποίηση:

Κύριο Θεόδωρο Αριστοδήμου, Πρόεδρο Διοικητικού Συμβουλίου
Κύριο Κώστα Σεβέρη, Πρόεδρο Επιτροπής Διαχείρισης Κίνδυνων Διοικητικού Συμβουλίου
Κύριο Γιώργο Γεωργιάδη, Πρόεδρο Επιτροπής Ελέγχου Διοικητικού Συμβουλίου

Κατά τον ουσιώδη χρόνο υπολογισμού των προβλέψεων για το 2011, οι κεφαλαιακές ανάγκες της Τράπεζας είχαν ως εξής:

- Τη δημιουργία προσωρινού κεφαλαιακού αποθέματος (capital buffer) για την έκθεση της σε κρατικά ομόλογα αντικατοπτρίζοντας τις τρέχουσες τιμές αγοράς των ομολόγων.
- Τη δημιουργία αποθέματος κεφαλαίου ώστε ο δείκτης κύριων ιδίων κεφαλαίων να ανέλθει σε 9% στο τέλος Ιουνίου 2012.
- €233 εκ. για κάλυψη των εποπτικών απαιτήσεων κάτω από τον Πυλώνα II μέχρι το τέλος του 2012.

Με βάση τις πιο πάνω αυξημένες κεφαλαιακές ανάγκες προκύπτει ότι η Τράπεζα προέβινε σε underprovisioning ούτως ώστε να συμμορφώνεται με τους απαιτούμενους δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας

Μέρος II: ΔΩΔΕΚΑΜΗΝΟ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31.12.2011 - ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ

(1) Παράβαση της Τράπεζας του άρθρου 9(4)(γ) του Ν.190(Ι)/2007 αναφορικά με την κατάρτιση της ετήσιας οικονομικής της έκθεσης για το έτος που έληξε στις 31.12.2011 η οποία δημοσιοποιήθηκε στις 24.4.2012

Για το άρθρο 9(4)(γ) του Ν.190(Ι)/2007 βλέπε Παράρτημα.

Για το άρθρο 143(2) του περί Εταιρειών Νόμου βλέπε Παράρτημα.

Η Τράπεζα έχει προβεί σε παράβαση του άρθρου 9(4)(γ) του Ν.190(Ι)/2007 καθότι, οι ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές της καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31.12.2011, οι οποίες περιλαμβάνονται στην ετήσια οικονομική της έκθεση για το έτος που έληξε 31.12.2011, δεν έχουν καταρτιστεί σύμφωνα με τον περί Εταιρειών Νόμο και συγκεκριμένα, δεν έχουν καταρτιστεί σύμφωνα με τις πρόνοιες του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου (ΔΛΠ) 39 διότι η Τράπεζα δεν προέβη σε περαιτέρω προβλέψεις για απομείωση χορηγήσεων ύψους τουλάχιστον €362.000.000 (*).

[(*) **ΕΚΚ:** Έγινε διόρθωση στο αρχικό ποσό που υπολογίστηκε από την ΕΚΚ -μειώθηκε €12.286.000- καθότι έγινε δεκτή η θέση της Τράπεζας ότι οι υποχρεώσεις και το άνοιγμα του [REDACTED] στην Ελλάδα και Ρουμανία δεν θα πρέπει να συνυπολογίζονται για σκοπούς προβλέψεων (Βλέπε Σημείο Α.19. ανωτέρω, στοιχείο 8). Ως εκ τούτου έγινε μείωση στον υπολογισμό των συνολικών πρόσθετων προβλέψεων για το χαρτοφυλάκιο της Κύπρου. Ένεκα της διόρθωσης έγινε αναθεώρηση των αρχικών υπολογισμών της ΕΚΚ που αφορούν το χαρτοφυλάκιο της Κύπρου, και κατ' επέκταση και των αρχικών υπολογισμών για το συνολικό χαρτοφυλάκιο του Συγκροτήματος. Όλοι οι υπολογισμοί που παρουσιάζονται κατωτέρω είναι κατόπιν της αναθεώρησης.]

Σύμφωνα με τις παραγράφους 58-60 του ΔΛΠ 39:

58 *An entity shall assess at the end of each reporting period whether there is any objective evidence that a financial asset or group of financial assets is impaired. If any such evidence exists, the entity shall apply paragraph 63 (for financial assets carried at amortised cost), paragraph 66 (for financial assets carried at cost) or paragraph 67 (for available-for-sale financial assets) to determine the amount of any impairment loss.*

59 *A financial asset or a group of financial assets is impaired and impairment losses are incurred if, and only if, there is objective evidence of impairment as a result of one or more events that occurred after the initial recognition of the asset (a 'loss event') and that loss event (or events) has an impact on the estimated future cash flows of the financial asset or group of financial assets that can be reliably estimated. It may not be possible to identify a single, discrete event that caused the impairment. Rather the combined effect of several events may have caused the impairment. Losses expected as a result of future events, no matter how likely, are not recognised. Objective evidence that a financial asset or group of assets is impaired includes observable data that comes to the attention of the holder of the asset about the following loss events:*

(a) significant financial difficulty of the issuer or obligor;

(b) a breach of contract, such as a default or delinquency in interest or principal payments;

(c) the lender, for economic or legal reasons relating to the borrower's financial difficulty, granting to the borrower a concession that the lender would not otherwise consider;

(d) it becoming probable that the borrower will enter bankruptcy or other financial reorganisation;

(e) the disappearance of an active market for that financial asset because of financial difficulties; or

(f) observable data indicating that there is a measurable decrease in the estimated future cash flows from a group of financial assets since the initial recognition of those assets, although the decrease cannot yet be identified with the individual financial assets in the group, including:

- (i) *adverse changes in the payment status of borrowers in the group (eg an increased number of delayed payments or an increased number of credit card borrowers who have reached their credit limit and are paying the minimum monthly amount); or*
- (ii) *national or local economic conditions that correlate with defaults on the assets in the group (eg an increase in the unemployment rate in the geographical area of the borrowers, a decrease in property prices for mortgages in the relevant area, a decrease in oil prices for loan assets to oil producers, or adverse changes in industry conditions that affect the borrowers in the group).*

Συνεπεία των πιο πάνω, με βάση τον πίνακα που ακολουθεί η Τράπεζα έπρεπε να εμφανίσει αύξηση στις συνολικές ζημιές της, **€362.000.000** τουλάχιστον. Ως αποτέλεσμα, η Τράπεζα έπρεπε να εμφανίσει μείωση στα ίδια κεφάλαια της, κατά **€362.000.000** τουλάχιστον. Δηλαδή τα ίδια κεφάλαια της Τράπεζας έπρεπε να μειωθούν από **€2.344.635.000** σε **€1.982.635.000**, τουλάχιστον, με άμεσο αντίκτυπο επί των κεφαλαιακών της δεικτών.

Υπολογισμός συνολικών επιπρόσθετων προβλέψεων για το χαρτοφυλάκιο της Κύπρου / το χαρτοφυλάκιο Ρωσίας και Ουκρανίας / το χαρτοφυλάκιο της Ελλάδας για τις 31.12.2011:	
	Ποσό € 000
Χαρτοφυλάκιο Κύπρου (*)	198.868
Χαρτοφυλάκιο Ρωσίας & Ουκρανίας	41.306
Χαρτοφυλάκιο Ελλάδα	121.796
Σύνολο	361.970
	≈362.000

(*) **EKK:** Έγινε διόρθωση στο αρχικό ποσό που υπολογίστηκε από την EKK -μειώθηκε **€12.286.000**- καθώς έγινε δεκτή η θέση της Τράπεζας ότι οι υποχρεώσεις και το άνοιγμα του [REDACTED] στην Ελλάδα και Ρουμανία δεν θα πρέπει να συνυπολογίζονται για σκοπούς προβλέψεων (βλέπε **Σημείο A.19., στοιχείο 8** ανωτέρω και **βλέπε στοιχείο 1.8.** κατωτέρω).

Συγκεκριμένα, το περιεχόμενο των εν λόγω ετήσιων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων δεν συνάδει με τις πρόνοιες των παραγράφων 58-59, κάτω από τον τίτλο «Impairment and uncollectibility of financial assets» του ΔΛΠ. 39 διότι έπρεπε να γίνει ειδική πρόβλεψη ύψους €362.000.000 σε χρόνο κατά τον οποίο υπήρχε «objective evidence of impairment», αφού:

- 1. Η Τράπεζα δεν προέβη σε (περαιτέρω) προβλέψεις για αριθμό πελατών της από το χαρτοφυλάκιο Κύπρου, παρότι οι συγκεκριμένοι πελάτες πληρούσαν την προϋπόθεση (a) «significant financial difficulty of the issuer or obligor» του Δ.Λ.Π. 39, και κατ' επέκταση η Τράπεζα έπρεπε να εμφανίσει αύξηση στις συνολικές ζημιές της €198.868.000 τουλάχιστον. Ειδικότερα:**

1.1 [REDACTED]:

Σύμφωνα με τα στοιχεία υποβλήθηκαν από τον κ. [ΚΤ], τα δεδομένα του [REDACTED] στις 31.12.2011 είχαν ως εξής:

Άμεσες Υποχρεώσεις € 000	Έμμεσες Υποχρεώσεις € 000	Συνολικές Υποχρεώσεις € 000	Εξασφαλίσεις € 000	Άνοιγμα € 000	Αρχική εισήγηση για πρόβλεψη € 000
83.409	15.300	98.709	49.381	49.328	34.280

Πρακτικά Επιτροπών Midi και Maxi

Τα πρακτικά της **Επιτροπής Midi** ημερομηνίας 20.12.2011 με θέμα «Προβλέψεις για Επισφαλείς Χρεώστες Τράπεζας Κύπρου για το 2011» αναφέρουν τα ακόλουθα:

«Να γίνει πρόβλεψη για το ύψος του ανοίγματος μόνο για 2 εταιρείες του συγκροτήματος, αφού μεταφερθούν εξασφαλίσεις βάσει gross guarantees που υπάρχουν.»

Τα πρακτικά της **Επιτροπής Maxi** ημερομηνίας 17.1.2012 με θέμα «Προβλέψεις για Επισφαλείς Χρεώστες Τράπεζας Κύπρου για το 2011» αναφέρουν τα ακόλουθα:

«Αποφασίστηκε όπως για το Συγκρότημα ██████████ ακυρωθεί η πρόβλεψη που διενεργήθηκε κατόπιν υπόδειξης της ΚΤΚ. Τον τελευταίο χρόνο οι πελάτες χωρίς να υποχρεούνται έφεραν €15 εκ. μετρητά και αγόρασαν μετοχές της Τράπεζας Κύπρου τις οποίες και μας ενεχυρίασαν. Το άνοιγμα δημιουργήθηκε λόγω πτώσης στην τιμή της μετοχής. Αυτό συνέβηκε σε πολλούς πελάτες και εντούτοις δεν είναι ο κύριος λόγος διενέργειας πρόβλεψης. Σημειώθηκε ότι κατόπιν συμφωνίας με τους πελάτες δόθηκε το δικαίωμα να μην πληρώνουν ούτε τόκους. Συμφωνήθηκε όπως εντός του 2012 να γίνει προσπάθεια συμφωνίας με τους πελάτες έστω για καταβολή των δεδουλευμένων τόκων. Παραμένει σε Special Attention A.»

Τα πρακτικά της **Επιτροπής Ελέγχου Δ.Σ.** ημερομηνίας 16.2.2012 αναφέρουν τα ακόλουθα:

«Η ΚΤΚ απαιτεί ειδική πρόβλεψη €33 εκατ. Η Εκτελεστική Διεύθυνση διαβεβαίωσε την Επιτροπή ότι μπορούν να ληφθούν περιουσιακά στοιχεία ως πρόσθετη εξασφάλιση.»

Επιστολές από/προς την ΚΤΚ

Η παράγραφος 8 της επιστολής της ΚΤΚ ημερομηνίας 29.12.2011 προς την Τράπεζα, μετά την εποπτική εξέταση και αξιολόγηση του χαρτοφυλακίου στην Κύπρο, αναφέρει τα ακόλουθα:

«Η επιτόπια επιθεώρηση κατέδειξε ότι η τράπεζα θα πρέπει να διενεργήσει πρόσθετες ειδικές προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις συνολικού ύψους €74 εκατομμυρίων. Στο επισυναπτόμενο Παράρτημα II καταγράφονται οι πελάτες για τους οποίους απαιτείται πρόσθετη ειδική πρόβλεψη καθώς και το ποσό της αναγκαίας πρόβλεψης κατά την ημερομηνία της επιθεώρησης. Απαιτείται όπως η Τράπεζα διενεργήσει τις πρόσθετες ειδικές προβλέψεις κατά το 2011.»

Σύμφωνα με το Παράρτημα II, η ΚΤΚ απαιτούσε από την Τράπεζα να διενεργήσει ειδική πρόβλεψη ύψους €33.436 εκ. αναφορικά με το συγκρότημα ██████████ για τις 31.12.2011.

Εις απάντηση, η Τράπεζα στις 22.2.2012 απέστειλε επιστολή στην ΚΤΚ στην οποία της ανέφερε τα ακόλουθα: *«Δεν διενεργήθηκε πρόβλεψη. Οι πελάτες (χωρίς να υποχρεούνται) έφεραν τον τελευταίο χρόνο €15 εκ. μετρητά και αγόρασαν μετοχές της Τράπεζας Κύπρου τις οποίες ενεχυρίασαν. Το άνοιγμα μεταβάλλεται ανάλογα με τη διακύμανση στην τιμή των ενεχυριασμένων μετοχών και οι λογαριασμοί θα παραμείνουν υπό στενή παρακολούθηση με στόχο την επίτευξη συμφωνίας με τους πελάτες για σταδιακή αποπληρωμή.»*

Έκθεση Υπηρεσίας Θεώρησης Χρηματοδοτήσεων

Στο Παράρτημα Δ της έκθεσης της Υπηρεσίας Θεώρησης Χρηματοδοτήσεων με θέμα «Προβλέψεις για Επισφαλείς Απαιτήσεις» του Δεκεμβρίου 2012, (κατά τη θεώρηση εξετάστηκαν οι διαδικασίες που αφορούσαν τις προβλέψεις για τις 31.12.2011), γίνεται αναφορά στα ακόλουθα σε σχέση με το Συγκρότημα ██████████:

Εισηγήση προς Midi € 000	Απόφαση Midi € 000	Απόφαση Maxi € 000	Μειώσεις Επιτροπών € 000	Εισηγήση Κεντρικής € 000	Απόκλιση από εισήγηση Κεντρικής € 000	Σχόλια
34.280	34.280	-	34.280	33.436	33.436	Αποφασίστηκε να ακυρωθεί η πρόβλεψη καθότι το άνοιγμα προέκυψε κυρίως λόγω μείωσης των μετοχών της Τράπεζας στις οποίες επένδυσαν σημαντικά ποσό οι πελάτες (πλέον εντάσσεται στους Special Attention A). Η εκτελεστική διεύθυνση της Τράπεζας διαβεβαίωσε την επιτροπή ελέγχου ότι μπορούν να ληφθούν περιουσιακά στοιχεία ως πρόσθετη εξασφάλιση. Στο μεταξύ η μετοχή της Τράπεζας Κύπρου έχει σημειώσει περαιτέρω μείωση κατά το 2012.

Σχετικό απόσπασμα από κατάθεση [ΑΠ]

Στην κατάθεση του, ο κ. [ΑΠ] ανέφερε τα ακόλουθα αναφορικά με το Συγκρότημα ████████:

«([Ερευνώντας λειτουργός])

Συγγνώμη πριν να πάμε εκεί θέλω να πάμε ξανά πίσω στις μετοχές. Κάτι είπατε για τις μετοχές για αγορά μετοχών Τραπεζής Κύπρου. Ξανά πέστε μας το.

([ΑΠ])

Το πλήρες κείμενο που ήταν για τη ████████, το συγκρότημα εταιρειών ..

([Ερευνώντας λειτουργός])

Η ████████ είναι στη Ρουμανία αλλά την έκαναν booked στη Κύπρο;

([ΑΠ])

Ναι ήταν booked στη Κύπρο. Τα σχόλια τα οποία γράφτηκαν στη ████████...

([Ερευνώντας λειτουργός])

Μιλούμε για MIDI ή MAXI τώρα;

([ΑΠ])

Σας είπα ότι δεν έχω σημείωση εδώ ποια πρακτικά είναι. Να ακυρωθεί η πρόβλεψη καθότι το άνοιγμα προέκυψε κυρίως λόγω μείωσης των μετοχών της τράπεζας στις οποίες επένδυσαν σημαντικά ποσά οι πελάτες. Πλέον εντάσσεται στους special attention A. Η εκτελεστική διεύθυνση της τράπεζας

διαβεβαίωσε την επιτροπή ελέγχου ότι μπορούν να ληφθούν περιουσιακά στοιχεία ως πρόσθετη εξασφάλιση. Στο μεταξύ η μετοχή της Τράπεζας Κύπρου έχει σημειώσει περαιτέρω μείωση κατά το 2012. Η άποψη μας ήταν ότι έπρεπε να μπει και όταν μπουν τα περιουσιακά στοιχεία τότε να ακυρωθεί η πρόβλεψη.

([Ερευνώντας λειτουργός])
Να αντιστραφεί.

([ΑΠ])
Μάλιστα.»

Σύμφωνα με τα πιο πάνω στοιχεία έπρεπε να γίνει ειδική πρόβλεψη ύψους **€33.436.000** (απαίτηση ΚΤΚ) στις 31.12.2011 αναφορικά με τις υποχρεώσεις του Συγκροτήματος [REDACTED]. Το Συγκρότημα δεν είχε ικανότητα αποπληρωμής των υποχρεώσεων του και γι' αυτό το λόγο η ΚΤΚ απαίτησε να διενεργηθεί η σχετική πρόβλεψη. Η δικαιολογία της Τράπεζας προς την ΚΤΚ για την μη διενέργεια πρόβλεψης στις 31.12.2011, επιβεβαιώνει τις θέσεις του κ. [ΑΚ] περί χειραγώγησης των προβλέψεων από την Τράπεζα (Μέρος Ι(Α) και (Β)).

Σε ότι αφορά τη συμμόρφωση με τα Διεθνή λογιστικά πρότυπα, υπήρχε «**significant financial difficulty of the issuer or obligor**» εν τη εννοία του IAS 39.

1.2 [REDACTED]

Σύμφωνα με τα στοιχεία που υποβλήθηκαν από τον κ. [ΚΤ], τα δεδομένα του Συγκροτήματος [REDACTED] στις 31.12.2011 είχαν ως εξής:

Άμεσες Υποχρεώσεις € 000	Έμμεσες Υποχρεώσεις € 000	Συνολικές Υποχρεώσεις € 000	Εξασφαλίσεις € 000	Άνοιγμα € 000	Αρχική εισήγηση για πρόβλεψη € 000
75.666	49.673	125.339	90.689	36.023	9.411

Σχόλια Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου

Κατά την αξιολόγηση που προέβηκε η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου, το Σεπτέμβριο του 2011, κατέγραψε τα πιο κάτω σχόλια για το Συγκρότημα [REDACTED]:

[REDACTED] (εταιρεία του Συγκροτήματος)

«Ιδιοκτήτρια μεγάλου τεμαχίου γης στην [REDACTED] το οποίο αγοράστηκε τον 8/2007 με δάνειο ύψους €17.5 εκ. του οποίου το υπόλοιπο σήμερα ανέρχεται στα €18.7 εκ. Οι όροι αποπληρωμής προνοούν καταβολή των τόκων κάθε εξαμηνία και εξόφληση του δανείου τον 12/2011. Οι καθυστερήσεις ύψους €534.000 αφορούν τους τόκους της πρώτης εξαμηνίας του 2011. Οι τόκοι της προηγούμενης εξαμηνίας καλύφθηκαν μέσω της χορήγησης πρόσθετου δανεισμού έναντι υποθήκευσης προσωπικής περιουσίας. Η ανάπτυξη του τεμαχίου έχει ανασταλεί λόγω της κρίσης στην αγορά ακινήτων.

Οι συνολικές υποχρεώσεις της εταιρείας εξασφαλίζονται με Α' υποθήκη επί του κτήματος στην [REDACTED]. Η αρχική εκτίμηση του ακινήτου ήταν €20.5 εκ./€17 εκ., όμως μετά από επανεκτίμηση που διενεργήθηκε τον 7/2009, η καταναγκαστική αξία του ακινήτου μειώθηκε στα €10.7 εκ. Υφίστανται και δεσμευμένα γραμμάτια (λογ/σμοί-07-) ύψους €176.000 και οι υποχρεώσεις της εταιρείας σήμερα παρουσιάζουν συνολικό άνοιγμα €8 εκ.

Βάση αποφάσεων της Τράπεζας, μέχρι τις 31.5.2010 αναμενόταν η υποβολή προτάσεων από τους πελάτες για κάλυψη του ανοίγματος. Δεν έχουν υποβάλει κάποια πρόταση μέχρι σήμερα. Ενόψει της σοβαρής αβεβαιότητας στην αποπληρωμή του δανείου το άνοιγμα κατατάσσεται ως Doubtful και ο υπόλοιπος δανεισμός ως Substandard.»

Πρακτικά Επιτροπών Midi, Maxi και Ελέγχου Δ.Σ.

Τα πρακτικά της **Επιτροπής Midi** ημερομηνίας 20.12.2011 με θέμα «Προβλέψεις για Επισφαλείς Χρεώστες Τράπεζας Κύπρου για το 2011» αναφέρουν τα ακόλουθα:

«Εγκρίνεται η εισήγηση για πρόβλεψη για την εταιρεία [REDACTED] και τον [REDACTED], και να μπουν €6 εκ. για την εταιρεία [REDACTED] σε Special Attention C1.»

Τα πρακτικά της **Επιτροπής Maxi** ημερομηνίας 17.1.2012 με θέμα «Προβλέψεις για Επισφαλείς Χρεώστες Τράπεζας Κύπρου για το 2011» αναφέρουν τα ακόλουθα:

«Όσον αφορά την πρόβλεψη που διενεργήθηκε στην εταιρεία [REDACTED] εγκρίθηκε η ακύρωση της ενόψει της θετικής εξέλιξης ενός μεγάλου έργου που εκτελεί η [REDACTED] στην Λάρνακα. Το έργο αυτό χρηματοδοτήθηκε από την [REDACTED] και ο δανεισμός ανέρχεται σε €15 εκ. Υπάρχει ενδιαφέρον από την [REDACTED] για την αγορά του 24% του έργου για ποσό €12 εκ. τουλάχιστον. Νοούμενου ότι κλείσει η συμφωνία αυτή τότε θα προχωρήσουμε σε αναχρηματοδότηση του υπόλοιπου €3 εκ. με την [REDACTED] και πρόσθετα θα χορηγήσουμε €7 εκ. για την ολοκλήρωση του έργου το οποίο έχει προς είσπραξη πρόσθετα €26 εκ. Η χορήγηση αυτή θα γίνει με πλήρη εξασφάλιση και τα έσοδα θα χρησιμοποιηθούν για την μείωση των υπολοίπων του Συγκροτήματος. Αυτό αναμένεται να ολοκληρωθεί μέχρι τέλος του 01/2012.»

Τα πρακτικά της **Επιτροπής Ελέγχου Δ.Σ.** ημερομηνίας 16.2.2012 αναφέρουν τα ακόλουθα:

«Η ΚΤΚ ζητά ειδική πρόβλεψη €12 εκατ. Η Εκτελεστική Διεύθυνση ανέφερε «ότι οι πελάτες θα παραχωρήσουν πρόσθετη εξασφάλιση από ένα μεγάλο έργο που εκτελείται στην Λάρνακα για μείωση του ανοίγματος. Οι ελεγκτές Ernst & Young επεσήμαναν ότι εάν δεν ληφθούν τα αναγκαία μέτρα τότε η Τράπεζα Κύπρου θα υποστεί ζημιά από τον εν λόγω πελάτη.»

Επιστολές από/προς ΚΤΚ

Σύμφωνα με την επιστολή της ΚΤΚ ημερομηνίας 29.12.2011 που απέστειλε στην Τράπεζα μετά την εποπτική εξέταση και αξιολόγηση του χαρτοφυλακίου της Τράπεζας στην Κύπρο, θα έπρεπε η Τράπεζα να διενεργήσει ειδική πρόβλεψη αναφορικά με το συγκρότημα [REDACTED] ύψους €12.018 εκ.

Εις απάντηση, η Τράπεζα στις 22.2.2012 απέστειλε επιστολή στην ΚΤΚ στην οποία της ανέφερε τα ακόλουθα: «Δεν έγινε πρόβλεψη. Διαφαίνονται θετικές εξελίξεις από νέο έργο που ανέλαβε η [REDACTED] στη Λάρνακα με χρηματοδότηση από την [REDACTED] (€15 εκ.). Έχει ήδη εκφραστεί ενδιαφέρον από τη [REDACTED] για αγορά 24% του έργου έναντι ελάχιστου ποσού €12 εκ., ενώ με την ολοκλήρωση της πιο πάνω συμφωνίας, το υπόλοιπο κόστος προς αποπεράτωση θα χρηματοδοτηθεί από την Τράπεζα Κύπρου, με πλήρη εξασφάλιση και εκχώρηση των πρόσθετων εσόδων €26 εκ. που αναμένεται να δημιουργηθούν, για μείωση των υποχρεώσεων του συγκροτήματος.»

Έκθεση Υπηρεσίας Θεώρησης Χρηματοδοτήσεων

Στο Παράρτημα Δ της έκθεσης της Υπηρεσίας Θεώρησης Χρηματοδοτήσεων με θέμα «Προβλέψεις για Επισφαλείς Απαιτήσεις» του Δεκεμβρίου 2012, (κατά τη θεώρηση εξετάστηκαν οι διαδικασίες που

αφορούσαν τις προβλέψεις για τις 31.12.2011), γίνεται αναφορά στα ακόλουθα σε σχέση με το Συγκρότημα ██████:

Εισήγηση προς Midi € 000	Απόφαση Midi € 000	Απόφαση Maxi € 000	Μειώσεις Επιτροπών € 000	Εισήγηση Κεντρικής € 000	Απόκλιση από εισήγηση Κεντρικής € 000	Σχόλια
9.411	9.411	427	8.984	12.018	11.591	Το Midi Committee συμφώνησε με την εισήγηση για πρόβλεψη. Το Maxi Committee τελικά κράτησε μόνο την εισήγηση για τον ██████. Η πρόβλεψη για την ██████ ακυρώθηκε ενόψει των θετικών εξελίξεων σε σχέση με ένα έργο το οποίο ανεγείρεται στη Λάρνακα έχει ήδη χρηματοδοτηθεί από την ██████. ██████ υπάρχει ενδιαφέρον για αγορά του 24% από την ██████ και εξετάζεται η μεταφορά του εν λόγω δανεισμού στην Τράπεζα μας.

Κάτω από τον πιο κάτω πίνακα αναφέρονται τα ακόλουθα: «Η εταιρεία ██████ αντιμετωπίζει οικονομικές δυσκολίες. Δεν πραγματοποιεί ικανοποιητικές πωλήσεις, τα έργα της παρουσιάζουν ελλείματα και δεν μπορεί να εξακριβωθεί η ακριβής εικόνα του ανοίγματος καθότι υπάρχουν ελλιπή στοιχεία όσον αφορά την αξία και τον αριθμό των απούλητων μονάδων. Ανεξάρτητα από την οικονομική θέση της ██████, η εταιρεία ██████ παρουσιάζει σημαντικό άνοιγμα (€9 εκ.) λόγω της μείωσης στην τιμή ακινήτου που διαθέτει. **Ακόμα και αν οι θετικές εξελίξεις σε σχέση με το νέο εμπορικό έργο στην Λάρνακα βελτιώσουν την οικονομική θέση της εταιρείας ██████, η εισροή κερδών δεν αναμένεται να είναι αρκετή για να καλύψει και το άνοιγμα που παρουσιάζει η εταιρεία ██████. Συνεπώς δεν δικαιολογείται η ακύρωση της πρόβλεψης για την ██████ ύψους €9 εκ. περίπου.»**

Επιστολές προς/από Τράπεζα

Με επιστολή ημερομηνίας 20.3.2015 ζητήθηκε από την Τράπεζα να αναφέρει τα ακόλουθα αναφορικά με το Συγκρότημα ██████:

1. «Κατά πόσο ολοκληρώθηκε το μεγάλο έργο της εταιρείας ██████ στη Λάρνακα και εάν ναι πότε ολοκληρώθηκε.
2. Στη περίπτωση που ολοκληρώθηκε το εν λόγω έργο, κατά πόσο υποθηκεύτηκε προς όφελος της Τράπεζας και εάν ναι πότε και σε ποια αξία.

3. Κατά πόσο πωλήθηκε το 24% του εν λόγω έργου στην [REDACTED] και εάν ναι τότε πωλήθηκε και σε ποια τιμή.»

Εις απάντηση των πιο πάνω, η Τράπεζα στις 29.4.2015 απέστειλε επιστολή στην ΕΚΚ στην οποία ανέφερε τα ακόλουθα:

1. «Παρά το γεγονός ότι δε δίδεται πληροφόρηση από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς σε ότι αφορά το έργο στο οποίο αναφέρεται το ερώτημα, φαίνεται από αναφορές στους φακέλους του πελάτη ότι πρόκειται για το έργο [REDACTED] το οποίο χρηματοδοτήθηκε από την [REDACTED]. Παρά τις διάφορες πληροφορίες στους φακέλους του πελάτη για πρόθεση ανάληψης του έργου από την Τράπεζα Κύπρου (με εξόφληση της [REDACTED]) αυτό δεν υλοποιήθηκε.
2. Ενόψει του πιο πάνω, η απάντηση στο εν λόγω ερώτημα είναι αρνητική.
3. Ενόψει του ότι το έργο ήταν και εξακολουθεί να είναι χρηματοδοτούμενο από την [REDACTED] δεν γνωρίζουμε ούτε είμαστε σε θέση να δώσουμε οποιαδήποτε απάντηση στο εν λόγω ερώτημα.»

Σχετικό απόσπασμα από κατάθεση [ΚΤ]

Στην κατάθεση του, ο κ. [ΚΤ] ανέφερε τα ακόλουθα αναφορικά με το Συγκρότημα [REDACTED]:

«([ΚΤ])

Και λαμβάνονταν υπόψη ήταν η εποχή η οποία έκαμε το audit η ΚΤΚ. Αντιλαμβάνεσαι και είναι εδώ, για την [REDACTED] εγώ δεν ήταν η πρώτη φορά που είχα πει να γίνει συνολικό provision. Και φαίνονται ως πούμε στις εισηγήσεις μας. Γι' αυτό σας δώσαμε και το table. Όμως έρχονταν και έλεγαν θα αναπτυχθεί εκείνο στη Λάρνακα και θα συνεισφέρει απ' εδώ κτλ. Τι θέλετε να κάμει το audit όταν ο banker και ο γενικός Διευθυντής έρχεται και σου λέει αυτό το πράμα στο τέλος. Και έρχεται μάλιστα και στο MAXI committee και σου λέει αυτά τα πράματα.»

Σύμφωνα με τα πιο πάνω στοιχεία έπρεπε να γίνει ειδική πρόβλεψη τουλάχιστον ύψους €11.591.000 (€12.018.000 απαίτηση ΚΤΚ - €427.000 πρόβλεψη που έγινε) στις 31.12.2011 αναφορικά με τις υποχρεώσεις του Συγκροτήματος [REDACTED]. Το Συγκρότημα δεν είχε ικανότητα αποπληρωμής των υποχρεώσεων του (*significant financial difficulty of the issuer or obligor*) και για αυτό το λόγο η ΚΤΚ απαίτησε να διενεργηθεί η σχετική πρόβλεψη. Η δικαιολογία της Τράπεζας προς την ΚΤΚ για την μη διενέργεια πρόβλεψης στις 31.12.2011 δεν ήταν επαρκής με βάση την ανάλυση της Υπηρεσίας Θεώρησης Χρηματοδοτήσεων.

Σε ότι αφορά τη συμμόρφωση με τα Διεθνή λογιστικά πρότυπα, υπήρχε «*significant financial difficulty of the issuer or obligor*» εν τη εννοία του IAS 39.

1.3 [REDACTED] Group

Σύμφωνα με τα στοιχεία που υποβλήθηκαν από τον κ. [ΚΤ], τα δεδομένα του Συγκροτήματος [REDACTED] στις 31.12.2011 είχαν ως εξής:

Άμεσες Υποχρεώσεις € 000	Έμμεσες Υποχρεώσεις € 000	Συνολικές Υποχρεώσεις € 000	Εξασφαλίσεις € 000	Άνοιγμα € 000	Αρχική εισήγηση για πρόβλεψη € 000
82.044	1.298	83.341	71.802	16.572	16.546

Σχόλια Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου

Κατά την αξιολόγηση που προέβηκε η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου τον Αύγουστο του 2011, κατέγραψε τα πιο κάτω σχόλια για το Συγκρότημα [REDACTED]:

[REDACTED] (Μέτοχοι/Διευθυντές του Συγκροτήματος),
[REDACTED] (εταιρεία του Συγκροτήματος)

«... Το δάνειο που παραχωρήθηκε στους διευθυντές κ.κ. [REDACTED] ύψους €13.3 εκ. για εξόφληση των υποχρεώσεων τους προς την [REDACTED] και τα δάνεια που παραχωρήθηκαν στους διευθυντές κ.κ. [REDACTED] και [REDACTED] ύψους €3.8 εκ. για αγορά μετοχών παρουσιάζονται ληξιπρόθεσμα. Οι δεδουλευμένοι τόκοι για το δεύτερο εξάμηνο του 2010 αναμένεται να πληρωθούν μέχρι τέλος Μαΐου και στη συνέχεια θα παραχωρηθούν νέα δάνεια με λήξη τον 12/2011 για εξόφληση των υφιστάμενων δανείων. Η αποπληρωμή τους αναμένεται να προέλθει από μερίσματα και από πώληση προσωπικής ακίνητης περιουσίας.

Το δάνειο που παραχωρήθηκε στην εταιρεία [REDACTED] για την αγορά μετοχών της δημόσιας εταιρείας [REDACTED], το οποίο μεταφέρθηκε στην Υπηρεσία Recoveries τον 9/2009 για λήψη νομικών μέτρων, εξοφλήθηκε με παραχώρηση νέου δανείου ύψους €5.669 εκ. με περίοδο χάριτος ενός έτους στην καταβολή κεφαλαίου, και σταδιακή εξόφληση μέχρι τον 4/2017. Με την αναχρηματοδότηση του δανείου ενισχύθηκαν οι εξασφαλίσεις με λήψη δεσμευμένης κατάθεσης και ενίσχυση των υποθηκών.

Οι ελεγμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του 2010 για το συγκρότημα παρουσιάζουν την πιο κάτω εικόνα:

- Τα εισοδήματα του συγκροτήματος το 2010 μειώθηκαν δραματικά σε σχέση με το 2009 (μείωση 47% και μείωση 37% το 2009 σε σχέση με το 2008). Η μείωση για το 2010 οφείλεται κυρίως στην πώληση εταιρειών [REDACTED] κατά το τέλος του 2009.
- Η ζημιά μετά τη φορολογία το 2010 ανήλθε σε €9.9 εκ. (2009: κέρδος €6.6 εκ.). Στην κερδοφορία για το 2009 συμπεριλαμβάνονταν μη επαναλαμβανόμενα κέρδη ύψους €7.2 εκ. που προήλθαν από πωλήσεις εξαρτημένων εταιρειών (του ναυτικού τομέα), καθώς και κέρδη ύψους €12.5 εκ. που προήλθαν από πώληση ή επανεκτίμηση ακινήτων.
- Η μόχλευση του συγκροτήματος το 2010 παρέμεινε στα ίδια επίπεδα με το 2009 (1.5 περίπου), αφού τα ξένα και τα ίδια κεφάλαια μεταβλήθηκαν σημαντικά.

Λαμβάνοντας υπόψη τη ρευστοτική στενότητα και τη ζημιογόνα πορεία του συγκροτήματος και των αρνητικών προοπτικών της οικονομίας, η ικανότητα αποπληρωμής των πελατών είναι αβέβαιη.

Ενόψει της αβεβαιότητας στην εξυπηρέτηση των υποχρεώσεων των πελατών και του σημαντικού ανοίγματος οι υποχρεώσεις των πελατών κατατάσσονται ως ακολούθως:

- Οι κοινές υποχρεώσεις των μετόχων/διευθυντών που καλύπτονται από εμπράγματα εξασφαλίσεις κατατάσσονται Substandard €4.395.000 και το άνοιγμα τους Doubtful €13.583 εκ.
- Οι υποχρεώσεις της εταιρείας [REDACTED] που καλύπτονται από δεσμευμένη κατάθεση κατατάσσονται Good €1.000.000 και οι υπόλοιπες Substandard €4.752 εκ.
- Οι υπόλοιπες υποχρεώσεις του συγκροτήματος κατατάσσονται α) οι υποχρεώσεις που καλύπτονται από δεσμευμένη κατάθεση Good €77 χιλ., β) οι έμμεσες υποχρεώσεις που αφορούν βεβαιώσεις/εγγυήσεις Requires Attention €2.725 χιλ. γ) οι υπόλοιπες υποχρεώσεις Substandard €61.840 χιλ.»

Πρακτικά Επιτροπής Midi

16.546	0	0	16.546	15.110	15.110	Αποφασίστηκε να ακυρωθεί η πρόβλεψη ενόψει αγοράς ακινήτου από την Τράπεζα (██████ στη Λεμεσό) προς €9 εκ. που θα χρησιμοποιηθούν κυρίως για τακτοποίηση εκκρεμοτήτων/μείωση του δανεισμού. Αυστηρά ομιλούντες, οι εισπράξεις από την αγορά ακινήτου από την Τράπεζα θα χρησιμοποιηθούν για μείωση των υποχρεώσεων των εταιρειών του συγκροτήματος ενώ οι εισηγήσεις της Κεντρικής για προβλέψεις αφορούν τα προσωπικά δάνεια τα οποία είναι πλήρως καθυστερημένα και παρουσιάζουν σημαντικά ανοίγματα. Σύμφωνα με τον Banker αφού εκτελεσθεί πλήρως η απόφαση για τα δάνεια των εταιρειών θα εξεταστεί το ενδεχόμενο ομαλοποίησης των προσωπικών δανείων. Το προκαταρκτικό αίτημα των πελατών είναι η χορήγηση πρόσθετων €10 εκ. (το πιο πιθανόν είναι ότι δεν θα χορηγηθούν προσωπικά αλλά στις εταιρείες όμως ακόμα δεν έχουν καταλήξει συγκεκριμένα). Ο διαμορφούμενος δανεισμός θα εξασφαλιστεί πλήρως με υποθήκες.

Στα σχόλια, κάτω από τον πίνακα, αναφέρονται τα ακόλουθα: «Σημειώνεται ότι την 1.1.2011 υφίστατο πρόβλεψη ύψους €5.018 εκ. που αφορούσε την ██████. Στις 30.6 λήφθηκε απόφαση για ακύρωση της εν λόγω πρόβλεψης όμως τελικά η τελική πρόβλεψη για την οποία έγινε εισήγηση για το 2011 ήταν €16 εκ. δηλαδή αύξηση κατά €11 εκ. σε σχέση με το ποσό στην αρχή του 2011.»

Επιστολές προς/από την Τράπεζα

Με επιστολή ημερομηνίας 20.3.2015 ζητήθηκε από την Τράπεζα να ενημερώσει για τα ακόλουθα αναφορικά με το Συγκρότημα ██████:

1. «Κατά πόσο μεταβιβάστηκαν οι μετοχές της εταιρείας [REDACTED] στην Τράπεζα η οποία έχει στην ιδιοκτησία της [REDACTED] συνεχόμενα οικόπεδα στη Λεμεσό και εάν μεταβιβάστηκαν τότε έγινε η μεταβίβαση.
2. Πότε ξεκίνησαν οι διαβουλεύσεις με το συγκρότημα [REDACTED] για το ενδεχόμενο μεταβίβασης της εταιρείας [REDACTED].
3. Κατά πόσο μετοχές της εταιρείας [REDACTED] ή περιουσιακά της στοιχεία ήταν ήδη ενεχυριασμένες/υποθηκευμένα προς όφελος της Τράπεζας και εάν ναι σε ποια αξία, κατά τις 31.12.2011.»

Εις απάντηση των πιο πάνω, η Τράπεζα στις 29.4.2015 απέστειλε επιστολή στην ΕΚΚ στην οποία ανέφερε τα ακόλουθα:

1. «Η μεταβίβαση των μετοχών της [REDACTED] παρόλο που είχε συμφωνηθεί με τους πελάτες δεν ολοκληρώθηκε ποτέ. Η μεταβίβαση της εταιρείας στην Τράπεζα Κύπρου ήταν μέρος συμφωνίας η οποία περιλάμβανε και τη χορήγηση νέων διευκολύνσεων για εξαγορά των μετοχών της [REDACTED] και [REDACTED] της εταιρείας. Η χορήγηση των νέων διευκολύνσεων δεν εγκρίθηκε από την Τράπεζα με αποτέλεσμα οι πελάτες να μην προχωρήσουν στην εκτέλεση της συμφωνίας μεταβίβασης.
2. Οι διαβουλεύσεις με το συγκρότημα ξεκίνησαν στα μέσα του 2011 και σκοπό είχαν την αναδιοργάνωση (restructuring) των υποχρεώσεων του Συγκροτήματος. Σκοπός της μεταβίβασης των μετοχών της [REDACTED] ήταν η εξόφληση των καθυστερήσεων των υποχρεώσεων του Συγκροτήματος.
3. Οι μετοχές της [REDACTED] δεν ήταν ενεχυριασμένες αλλά περιουσιακά στοιχεία ήταν υποθηκευμένα σε όφελος της Τράπεζας. Συγκεκριμένα:
 - Τα ακίνητα με αρ. εγγραφής [REDACTED] – Υποθηκευμένα αρ. υποθήκης [REDACTED] για ποσό €4.830.000 ημερ. 13.5.2009
 - Στις 13.8.2013 λήφθηκε νέα υποθήκη για το ποσό των €4.100.000 [REDACTED]».

Σχετικό απόσπασμα από κατάθεση [ΚΤ]

Στην κατάθεσή του, ο κ. [ΚΤ] ανέφερε τα ακόλουθα αναφορικά με το Συγκρότημα [REDACTED]:

«([Ερευνώντας λειτουργός])

Όσο αφορά την [REDACTED], εσείς καταρχήν στους πίνακες που μας αποστέilate κατατάξετε την [REDACTED] ως doubtful στις αξιολογήσεις που έχετε κάνει.

([ΚΤ])

[REDACTED] ή τα προσωπικά ανοίγματα και πότε;

([Ερευνώντας λειτουργός])

Μιλούμε για τον 6/2011 στο report το δικό σας που μας αποστέilate...

([ΚΤ])

Μιλούμε για τα προσωπικά του [REDACTED], του [REDACTED].

([Ερευνώντας λειτουργός])

Εδώ στη λίστα που μας αποστέilate αναφέρεται [REDACTED] Group.

([KT])

Ναι, αλλά βάλαμε ένα ποσό. Το ποσό αναφέρεται και στα προσωπικά. Μιλούμε για το group. Άρα τα group περιλαμβάνει και τα προσωπικά και το άνοιγμα εδώ που είδαμε το δικό μας αναφέρεται στα προσωπικά, να το διευκρινίσω. Δηλαδή του █████, του █████, του █████, ίσως και της █████ την οποία ναι, θυμάμαι πάρα πολύ καλά ότι ζητήσαμε πρόβλεψη. Αν θυμάμαι καλά στην αρχή έγινε, μετά έγινε reversal.

([Ερευνώντας λειτουργός])

Εν πάση περιπτώσει εσείς στην αξιολόγηση σας τον 6/2011 κατατάξατε τα προσωπικά δάνεια μετόχων της █████ ως doubtful. Η ΚΤΚ είχε ζητήσει από την τράπεζα να γίνει αξιολόγηση ξανά του πελάτη για το year end του 2011. Στην απάντηση της η τράπεζα προς την Κεντρική ανέφερε ότι είχε συμφωνηθεί με τους πελάτες, η μεταβίβαση των μετοχών της εταιρείας █████ σε όφελος της τράπεζας η οποία έχει █████ συνεχόμενα οικόπεδα στη Λεμεσό με forced sale value 9 εκ. Εσάς ποια είναι η άποψη σας, που τη στιγμή που δεν υπήρχε κάποια υπογραφή, είχε συμφωνηθεί αναφέρει η απάντηση της τράπεζας, εσάς ποια είναι η άποψη σας; Θα έπρεπε να γίνει πρόβλεψη 31.12;

([KT])

Η άποψη μας είναι ξεκάθαρη και την έχουμε πει. Αυτή είναι η απάντηση της τράπεζας. Εγώ δεν μπορώ να κρίνω την απάντηση της τράπεζας.

([Ερευνώντας λειτουργός])

Θέλουμε την άποψη τη δική σας.

([KT])

Η άποψη μου ήταν συγκεκριμένη και είπα επανειλημμένα ζητήσα για τα προσωπικά δάνεια των μετόχων ή διευθυντών της █████ να γίνει πρόβλεψη. Αυτή είναι η δική μου θέση, για την απάντηση της τράπεζας πρέπει να ρωτήσετε τους ιδίους.»

Σύμφωνα με τα πιο πάνω στοιχεία έπρεπε να γίνει ειδική πρόβλεψη τουλάχιστον ύψους **€15.110.000** (απαίτηση της ΚΤΚ στις 31.12.2011 αναφορικά με τις υποχρεώσεις του Συγκροτήματος █████). Οι εισπράξεις από την αγορά ακινήτου από την Τράπεζα, θα χρησιμοποιούνταν για μείωση των υποχρεώσεων εταιρειών του συγκροτήματος ενώ η ΚΤΚ ζήτησε την επαναξιολόγηση προσωπικών δανείων μετόχων/διευθυντών και της εταιρείας █████ Ltd για σκοπούς διενέργειας ειδικών προβλέψεων για επισφαλείς απαιτήσεις για τις 31.12.2011, τα οποία ήταν πλήρως καθυστερημένα και παρουσίαζαν άνοιγμα εξασφαλίσεων.

Σε ότι αφορά τη συμμόρφωση με τα Διεθνή λογιστικά πρότυπα, υπήρχε **«significant financial difficulty of the issuer or obligor»** εν τη εννοία του IAS 39.

1.4 █████

Σύμφωνα με στοιχεία που υποβλήθηκαν από τον κ. [KT] τα δεδομένα του Συγκροτήματος █████ στις 31.12.2011 είχαν ως εξής:

Άμεσες Υποχρεώσεις € 000	Έμμεσες Υποχρεώσεις € 000	Συνολικές Υποχρεώσεις € 000	Εξασφαλίσεις € 000	Άνοιγμα € 000	Αρχική εισήγηση για πρόβλεψη € 000
116.425	861	117.286	75.392	41.894	40.987

Σχόλια Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου

Κατά την αξιολόγηση που προέβηκε η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου κατά τον Αύγουστο του 2011, κατέγραψε τα πιο κάτω σχόλια για εταιρείες του Συγκροτήματος [REDACTED]:

Δημόσιες εταιρείες: [REDACTED]

[REDACTED]	Άνοιγμα εξασφαλίσεων
[REDACTED]	9.687.000
[REDACTED]	9.363.000
[REDACTED]	17.125.000
Άλλες εταιρείες	4.242.000
Σύνολο	40.417.000

«Λόγω των ρευστοτικών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι πελάτες εξαιτίας της οικονομικής κρίσης έχει γίνει νέα αναδιάρθρωση των υποχρεώσεων τους. Στα πλαίσια της καινούργιας αναδιάρθρωσης έχουν χορηγηθεί νέα δάνεια ομαλοποίησης ύψους €67.5 εκ. και εγκρίθηκε η αλλαγή στον τρόπο αποπληρωμής των υφιστάμενων δανείων. Τον 10/2011 μετά από νέες εκτιμήσεις των τριών ξενοδοχείων [REDACTED] και [REDACTED] δημιουργήθηκε σημαντικό άνοιγμα συνολικού ύψους €36 εκ.»

«Βάσει των ελεγμένων οικονομικών καταστάσεων του 2009 της εταιρείας [REDACTED] (F.I. 9,4 και B.R. 10) και της [REDACTED] (F.I. 10 και B.R. 10) δεν υπάρχει ικανότητα αποπληρωμής. Οι εργασίες τους είναι ζημιογόνες και η μόχλευση τους πολύ ψηλή.»

«Οι πελάτες καταβάλουν προσπάθειες για εκποίηση του ξενοδοχείου [REDACTED] ή εξασφάλιση δανείου από άλλη τράπεζα ([REDACTED] €20 εκ.) για ισόποση μείωση των υποχρεώσεων τους με την Τράπεζα. Αναφέρεται επίσης το γεγονός ότι εκκρεμεί απαίτηση των πελατών έναντι της [REDACTED] για την υπόθεση [REDACTED] το 2005.»

«Ενόψει των πιο πάνω το ισόποσο των εξασφαλίσεων κατατάσσεται Substandard και το υπόλοιπο Doubtful.»

Πρακτικά Επιτροπών Midi και Maxi

Τα πρακτικά της **Επιτροπής Midi** ημερομηνίας 20.12.2011 με θέμα «Προβλέψεις για Επισφαλείς Χρεώστες Τράπεζας Κύπρου για το 2011» αναφέρουν τα ακόλουθα:

«[REDACTED]: Γίνονται ενέργειες πώλησης του ξενοδοχείου [REDACTED] για €20 εκ. περίπου. Εάν ολοκληρωθεί η πώληση, τότε οι υπόλοιπες υποχρεώσεις θα μπορούν να εξυπηρετούνται από τις εργασίες του Συγκροτήματος. Να γίνει πρόβλεψη για €8 εκ. μόνο για την εταιρεία [REDACTED], η πρόβλεψη για την εταιρεία [REDACTED] να παραμείνει και όλες οι άλλες εταιρείες του συγκροτήματος να μπου Special Attention A.»

Τα πρακτικά της **Επιτροπής Maxi** ημερομηνίας 17.1.2012 με θέμα «Προβλέψεις για Επισφαλείς Χρεώστες Τράπεζας Κύπρου για το 2011» αναφέρουν τα ακόλουθα:

«Σχετικά με το **Συγκρότημα** [REDACTED] σημειώθηκε ότι το ξενοδοχείο [REDACTED] θα πρέπει να το μεταβιβάσουμε σε εταιρεία της Τράπεζας ώστε να μειωθεί ο δανεισμός. Ενόψει αυτού δεν χρειάζεται πρόσθετη πρόβλεψη πέραν αυτής που διενεργήθηκε την πρώτη εξαμηνία 2011 στην εταιρεία [REDACTED].»

Επιστολές από/προς ΚΤΚ

Στο Παράρτημα III της επιστολής ημερομηνίας 29.12.2011 που απέστειλε η ΚΤΚ στην Τράπεζα, μετά την εποπτική εξέταση και αξιολόγηση του χαρτοφυλακίου της Τράπεζας στην Κύπρο, καταγράφονται οι πελάτες οι οποίοι θα έπρεπε να αξιολογηθούν για σκοπούς διενέργειας ειδικών προβλέψεων για επισφαλείς απαιτήσεις στο τέλος του 2011. Μεταξύ αυτών των πελατών ήταν το Συγκρότημα [REDACTED] και συγκεκριμένα οι πιο κάτω εταιρείες του Συγκροτήματος:

	Άνοιγμα εξασφαλίσεων
[REDACTED]	9.744.000
[REDACTED]	9.580.000
[REDACTED]	126.000
[REDACTED]	347.000
[REDACTED]	1.341.000
[REDACTED]	269.000
Σύνολο	21.407.000

Στο εν λόγω Παράρτημα η ΚΤΚ ανέφερε τα ακόλουθα: «Στις περιπτώσεις όπου η εν λόγω αξιολόγηση καταδεικνύει ότι δεν υπάρχει ουσιαστική βελτίωση στην ικανότητα εξυπηρέτησης του δανεισμού και εξακολουθεί να υπάρχει άνοιγμα εξασφαλίσεων τότε η Τράπεζα θα πρέπει να διενεργήσει άμεσα ειδικές προβλέψεις.»

Εις απάντηση, η Τράπεζα στις 15.3.2012 απέστειλε επιστολή στην οποία ανέφερε στην ΚΤΚ τα ακόλουθα:

« [REDACTED] (άνοιγμα = 21.4 εκ.)

[REDACTED]

Έχει συμφωνηθεί με τους πελάτες η μεταβίβαση ενυπόθηκου ακινήτου (ξενοδοχείο [REDACTED] στη [REDACTED]) εκτιμημένης αξίας €22.53 εκ./€15.7 εκ. (open market value/forced sale value) σε property company της Τράπεζας.

Με την ολοκλήρωση της μεταβίβασης, ο δανεισμός του συγκροτήματος θα υποβιβαστεί κατά €18 εκ. περίπου.

Συμφωνήθηκε επίσης όπως γίνει επαναχρηματοδότηση του υπόλοιπου δανεισμού των εταιρειών του συγκροτήματος.»

Έκθεση Υπηρεσίας Θεώρησης Χρηματοδοτήσεων

Στο Παράρτημα Δ της έκθεσης της Υπηρεσίας Θεώρησης Χρηματοδοτήσεων με θέμα «Προβλέψεις για Επισφαλείς Απαιτήσεις» του Δεκεμβρίου 2012 (κατά την θεώρηση εξετάστηκαν οι διαδικασίες που αφορούσαν τις προβλέψεις για τις 31.12.2011), γίνεται αναφορά στα ακόλουθα σε σχέση με το Συγκρότημα [REDACTED]:

Εισήγηση προς Midi	Απόφαση Midi € 000	Απόφαση Maxi € 000	Μειώσεις Επιτροπών € 000	Εισήγηση Κεντρικής € 000	Απόκλιση από εισήγηση	

€ 000					Κεντρικής € 000	Σχόλια
40.623	25.000	17.231	7.769	21.407	4.176	Ο λόγος είναι η Τράπεζα πρόκειται να αγοράσει το [REDACTED] και θα μειωθεί ο δανεισμός ως εκ τούτου δεν χρειάζεται πρόσθετη πρόβλεψη επί του ποσού του 6/2011 που ήταν €17.096.»

Με επιστολή που απέστειλε η Τράπεζα στις 31.3.2015 στους ερευνώντες λειτουργούς της ΕΚΚ ανέφερε τα ακόλουθα αναφορικά με το ξενοδοχείο [REDACTED]:

Σε συνέχεια επιστολής σας ημερομηνίας 20/03/2015 σε σχέση με το πιο πάνω θέμα και μετά από σχετική ενημέρωση από την Υπηρεσία Ανάκτησης Χρεών Μεγάλων Επιχειρήσεων Λευκωσίας σας παραθέτουμε την απάντηση της Τράπεζας μας:

1. Το ξενοδοχείο [REDACTED] δεν έχει μεταφερθεί στο όνομα της Τράπεζας.
2. Δεν γνωρίζουμε κατά πόσο υπήρχαν στο παρελθόν διαβουλεύσεις με τους πελάτες για μεταβίβαση του ξενοδοχείου στην Τράπεζα. Από το διορισμό των Διευθυντών / Παραλήπτεων και μετά ο στόχος είναι να πωληθούν τα ξενοδοχεία σε τρίτους.
3. Το ξενοδοχείο [REDACTED] ήταν υποθηκευμένο στην Τράπεζα στις 31/12/2011.
 - Εκτιμήσεις ξενοδοχείου ημερ. 22/6/2012 ΟΜΒ €23.000Κ FSV €17.250Κ
 - Εκτιμήσεις ξενοδοχείου ημερ. 11/11/2010 ΟΜΒ €22.500Κ FSV €15.750Κ

Σχετικό απόσπασμα από κατάθεση [ΚΤ]

Στην κατάθεσή του, ο κ. [ΚΤ] ανέφερε τα ακόλουθα αναφορικά με το Συγκρότημα [REDACTED]:

«([Ερευνώντας λειτουργός])

Πάμε στο Συγκρότημα της [REDACTED]. Η ΚΤΚ απαιτήσε να γίνει αξιολόγηση στο year end του 2011 και απαντά η τράπεζα με αυτό που βλέπετε μπροστά σας. Έχει συμφωνηθεί με τους πελάτες η μεταβίβαση ανυπόθηκου ακινήτου εκτιμημένης αξίας 22,5 εκ. Σύμφωνα με τον πίνακα που μας αποστείλατε τον 6/2011 η εταιρεία ποσό ύψος 40 εκ. τους κατατάξατε ως doubtful για το συγκεκριμένο συγκρότημα. Μετά απαντά αυτό που απαντά η τράπεζα προς την Κεντρική. Εσείς για το year end 31.12.2011 με βάση τα νέα δεδομένα τέλος πάντων αυτό που απάντησε η τράπεζα προς την Κεντρική θεωρείτε ότι θα έπρεπε να γίνει provision για το πόσο του ανοίγματος ή όχι;

(([ΚΤ]))

Εμένα δεν με ικανοποιεί αυτό το πράγμα για τον εξής λόγο. Πιστεύω ότι ήδη το ξενοδοχείο το [REDACTED] ήταν ήδη υποθηκευμένο, δεν θυμάμαι το ποσό που ήταν υποθηκευμένο. Πλην μία εκτίμηση, δεν ξέρω πόσα ήταν στα βιβλία μας, φαντάζομαι αυτή η εκτίμηση έγινε πρόσφατα με το forced sale value 15,7 το οποίο λαμβάνουμε υπόψη και κρίνουμε ότι η μείωση αυτού του δανεισμού δεν θα μπορούσε να εξυπηρετηθεί ο δανεισμός για να μην κάμεις πρόβλεψη. Αν δηλαδή ακόμα και να μεταβιβαζόταν αυτό το ξενοδοχείο στην τράπεζα, ήταν ήδη υποθηκευμένο άρα υπάρχει το άνοιγμα, πάνω κάτω, δεν ξέρω τις αξίες που έκαμε η προηγούμενη εκτίμηση. Δεν μπορώ να κρίνω αν ήταν σωστή ή όχι αυτή η εκτίμηση. Πρέπει να διαβάσω την εκτίμηση. Αλλά νομίζω ότι οι δικαιολογίες που λέει εδώ, δεν λέει ότι δεν πρέπει να γίνει, δηλαδή με την ολοκλήρωση της μεταβίβασης ο δανεισμός του συγκροτήματος

θα υποβιβαστεί κατά 18 εκ. Δεν λέει ότι υπάρχει ικανότητα αποπληρωμής. Συμφωνήθηκε επίσης όπως γίνει επαναχρηματοδότηση των υπόλοιπων. Που τη στιγμή που λέει ότι θα γίνει επαναχρηματοδότηση σημαίνει δεν υπάρχει ικανότητα αποπληρωμής. Είναι η προσωπική μου άποψη. Πρέπει να ρωτήσετε αυτούς που τα έγραψαν πως τα εννοούσαν και γιατί πείσθηκε η ΚΤΚ.»

Σύμφωνα με τα πιο πάνω στοιχεία έπρεπε να γίνει ειδική επιπρόσθετη πρόβλεψη ύψους €24.663 εκ. (€41.894-€17.231) στις 31.12.2011 αναφορικά με τις υποχρεώσεις του Συγκροτήματος [REDACTED]. Η πρόβλεψη αυτή ισούται με το εξασφαλιστικό άνοιγμα κατά τις 31.12.2011 μείον την πρόβλεψη που διενεργήθηκε κατά τις 31.12.2011.

Οι θέσεις της Τράπεζας προς την ΚΤΚ για τη μη διενέργεια επιπρόσθετης πρόβλεψης στις 31.12.2011 δεν ήταν επαρκείς για τους εξής λόγους:

- Το ξενοδοχείο [REDACTED] δεν πωλήθηκε σε τρίτο πρόσωπο και ούτε είχε μεταφερθεί στο όνομα της Τράπεζας κατά τον ουσιώδη χρόνο 31.12.2011 (μέχρι και σήμερα δεν έχει μεταφερθεί).
- Ακόμη και εάν προχωρούσε η μεταβίβαση του ξενοδοχείου [REDACTED], αυτό δεν θα διαφοροποιούσε ουσιωδώς το εξασφαλιστικό άνοιγμα (η τιμή πώλησης δεν είχε ουσιαστική διαφορά από την τιμή που ήταν υποθηκευμένο το ξενοδοχείο στην Τράπεζα (βλ. ανάλυση [ΚΤ])).
- Η μεταβίβαση του ξενοδοχείου [REDACTED] δεν ήταν δυνατόν να διαφοροποιήσει το γεγονός ότι στις 31.12.2011, ο πιστούχος φαίνεται να μην είχε ικανότητα αποπληρωμής των χρεών του (βλ. ανάλυση υπηρεσίας εσωτερικού ελέγχου).

Σε ότι αφορά τη συμμόρφωση με τα Διεθνή λογιστικά πρότυπα, υπήρχε «*significant financial difficulty of the issuer or obligor*» εν τη εννοία του IAS 39.

1.5 [REDACTED]

Σύμφωνα με τα στοιχεία που υποβλήθηκαν από τον κ. [ΑΚ] κατά την κατάθεση του ημερομηνίας 15.10.2014 (Μέρος Ι(Β) ανωτέρω) τα δεδομένα της εταιρείας [REDACTED] στις 31.12.2011 είχαν ως εξής:

Άμεσες Υποχρεώσεις € 000	Έμμεσες Υποχρεώσεις € 000	Συνολικές Υποχρεώσεις € 000	Εξασφαλίσεις € 000	Άνοιγμα € 000	Αρχική εισήγηση για πρόβλεψη € 000
36.182	6.800	42.982	3.219	39.763	0

Σχόλια Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου

Κατά την αξιολόγηση που προέβηκε η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου κατά τον Αύγουστο του 2011 κατέγραψε τα πιο κάτω σχόλια για την εταιρεία [REDACTED]:

«..... Για σκοπούς ομαλοποίησης των λογαριασμών της εταιρείας, η Α.Ε.Δ.Δ. με απόφαση της στις 13.4.2011 ενέκρινε την αναστολή δόσεων κεφαλαίου για το 2011, αύξηση της τιμολόγησης και έθεσε ως όρο την τακτοποίηση των εκκρεμοτήτων που παρουσιάζουν οι υποχρεώσεις της εταιρείας, από ίδιους πόρους και να ληφθεί υποθήκη ίσης αξίας με την αναστολή δόσεων κεφαλαίου.

Η απόφαση της Α.Ε.Δ.Δ. δεν έγινε δεκτή από τους πελάτες λόγω της αυξημένης τιμολόγησης και του όρου για προσκόμιση εξασφαλίσεων. Επανερχόμενοι οι πελάτες, ζήτησαν όπως η τιμολόγηση παραμείνει ως έχει, να τους παραχωρηθεί πρόσθετη αναστολή δόσεων για το 2012 και ποσό ύψους €2.2.εκ. που αφορούσε την Ε/Ε που πληρώθηκε να μετατραπεί σε μακροπρόθεσμο δανεισμό.

Πρόσθετα, οι πελάτες ισχυρίζονται ότι δε διαθέτουν ακίνητη περιουσία για ενίσχυση των εξασφαλίσεων. Αντί της προσκόμισης εμπράγματων εξασφαλίσεων, οι πελάτες πρότειναν την εγγραφή ομολόγου κυμαινόμενης επιβάρυνσης. **Η στάση των πελατών, σε συνδυασμό με την εικόνα που παρουσιάζουν οι λογαριασμοί της εταιρείας (συσσωρευμένες ζημιές €33 εκ.) και οι περιορισμένες προοπτικές για μελλοντική κερδοφορία, εκθέτουν την Τράπεζα σε σημαντικό πιστωτικό κίνδυνο.**

Κατά το 2010 οι κ.κ. [REDACTED] και [REDACTED] ενίσχυσαν τα κεφάλαια της εταιρείας κατά €10 εκ. χωρίς να επιτευχθεί βελτίωση της εικόνας της εταιρείας, τόσο ρευστοτικά όσο και σε επίπεδο κερδοφορίας.

Η ικανότητα αποπληρωμής των υποχρεώσεων της εταιρείας είναι αμφίβολη, αφού οι επενδύσεις στο τομέα της [REDACTED] δεν απέδωσαν τα αναμενόμενα. Επίσης, αναμένεται να γίνουν σημαντικές επενδύσεις στον τομέα [REDACTED] όμως οι προοπτικές κερδοφορίας είναι περιορισμένες λόγω του πολύ μεγάλου ανταγωνισμού. Ο ψηλός δανεισμός της εταιρείας σε συνδυασμό με τις ανάγκες για συνεχή αναβάθμιση της ποιότητας των προϊόντων της, προκαλούν ρευστοτικές πιέσεις με αποτέλεσμα να υπάρχουν αμφιβολίες σχετικά με την μεσοπρόθεσμη βιωσιμότητα της εταιρείας. Οι ρευστοτικές πιέσεις μπορούν να αμβλυθούν μόνο εάν οι μέτοχοι ενισχύσουν την εταιρεία από δικούς τους πόρους. Η ύπαρξη σημαντικού ανοίγματος σε συνδυασμό με την αμφίβολη ικανότητα αποπληρωμής αυξάνει σημαντικά τον πιστωτικό κίνδυνο της εταιρείας. Ως εκ τούτου, οι υποχρεώσεις της εταιρείας κατατάσσονται Substandard με κάθε επιφύλαξη και υπό την αίρεση ότι η εταιρεία θα τύχει περαιτέρω ενίσχυσης από τους κύριους μετόχους.

Ενόψει των πιο πάνω, ενδείκνυται όπως:

- Κληθούν οι κύριοι μέτοχοι να τακτοποιήσουν άμεσα από ίδιους πόρους τις εκκρεμότητες στους λογαριασμούς της εταιρείας.
- Επιδιωχθεί η ενίσχυση των εμπράγματων εξασφαλίσεων.
- Μην παραχωρηθούν οποιεσδήποτε πρόσθετες διευκολύνσεις, καθότι η Τράπεζα είναι ήδη σημαντικά εκτεθειμένη σε ψηλό πιστωτικό κίνδυνο.
- Εγγραφεί ομολόγο κυμαινόμενης επιβάρυνσης.»

Πρακτικά Επιτροπής Midi

Τα πρακτικά της **Επιτροπής Midi** ημερομηνίας 23.6.2011 με θέμα «Προβλέψεις για Επισφαλείς Χρεώστες Τράπεζας Κύπρου για την πρώτη εξαμηνία 2011» αναφέρουν τα ακόλουθα:

«[REDACTED]: Εκφράστηκε η έντονη ανησυχία της επιτροπής για την κατάσταση των λογαριασμών (€45 εκ. με σημαντικό ύψος καθυστερήσεις και πλήρες άνοιγμα/security gap. Οι λογαριασμοί είναι non performing και ως εκ τούτου θα πρέπει να κληθούν αμέσως οι πελάτες από το Γ.Δ.Μ.Ε. είτε να τακτοποιήσουν πλήρως τις καθυστερήσεις (€5.7 εκ. περίπου στις 23.6.11) από δικούς τους πόρους ή να καλύψουν το security gap με εμπράγματα εξασφαλίσεις. Αν τούτου δεν πραγματοποιηθεί μέχρι τις 30.6.2011 να μεταφερθούν στα recoveries.»

Με επιστολή ημερομηνίας 20.3.2015 ζητήθηκε από την Τράπεζα να αναφέρει στην ΕΚΚ τα ακόλουθα αναφορικά με την εταιρεία [REDACTED]:

1. «Κατά πόσο τακτοποιήθηκαν οι καθυστερήσεις ύψους €5.7 περίπου από πόρους των πελατών και εάν ναι πότε τακτοποιήθηκαν.

2. Κατά πόσο κάλυψαν το security gar με εμπράγματα εξασφαλίσεις και εάν ναι πότε έγινε αυτό.»

Εις απάντηση των πιο πάνω, η Τράπεζα στις 29.4.2015 απέστειλε επιστολή στην οποία ανέφερε τα ακόλουθα:

1. «Η υπέρβαση ύψους €5.7 εκ. τακτοποιήθηκε από δύο δάνεια που χορηγήθηκαν στις συνδεόμενες εταιρείες [REDACTED] και [REDACTED] στις 17.8.2011 βάση απόφασης ημερ. 27.07.2011 της Ανώτατης Επιτροπής Δανείων Διοίκησης.

2. Μέρος του security gar καλύφθηκε στα πλαίσια επόμενης απόφασης με αρ. 50155 ημερ. 26.1.2012 όπου μεταξύ άλλων λήφθηκαν και οι ακόλουθες εξασφαλίσεις:

(a) Η' υποθήκη [REDACTED] ημερ. 22.3.2012 ύψους €3.000.000.

(b) Α' Ομόλογο κυμαινόμενης επιβάρυνσης ημερ. 23.7.2012 ύψους €15.000.000.»

Αποσπάσματα από καταθέσεις

Κατάθεση [ΚΤ]

Στην κατάθεσή του, ο κ. [ΚΤ] ανέφερε τα ακόλουθα αναφορικά με την εταιρεία [REDACTED]:

«([ΚΤ])

Ναι, μπορείτε να πείτε στη περίπτωση της [REDACTED] εγώ δεν ένιωθα ικανοποιημένος καθόλου ότι υπήρχαν εξασφαλίσεις και υπήρχαν μόνο τα personal guarantee και επειδή έλεγαν οι άλλοι ξέρεις μα υπάρχει floating charge και έχει μεγάλη αξία το [REDACTED] και είναι πλούσιοι οι μεγαλομέτοχοι και θα βάλουν επιπρόσθετα χρήματα και έβαζαν ως τώρα, εγώ θα έλεγα και θυμούμαι αυτή τη περίπτωση ειδικά, εγώ θέλω tangible security.»

«([Ερευνώντας λειτουργός])

Να ρωτήσουμε ακόμα για κάποιους πελάτες που είδαμε ότι δεν ζήτησε η Κεντρική να γίνουν provision ή να επαναξιολογηθούν. Ας πούμε η [REDACTED]. Στα δικά σας τα report τους κατατάσσατε substandard.

([ΚΤ])

Η [REDACTED]:

([Ερευνώντας λειτουργός])

Ναι.

([ΚΤ])

Δεν είναι τόσο άσχημη η [REDACTED] όμως. Δεν νιώθουμε τόσο πολλά ότι χρειάζεται provision η [REDACTED] όπως η [REDACTED]. Δεν νιώθαμε αυτό το πράγμα για την [REDACTED]. Ήταν δύσκολοι καιροί αλλά ήταν εκεί. Η [REDACTED] έχει και κάποιον πίσω της. Νομίζω τον [REDACTED] αν δεν κάνω λάθος.

.....

([ΚΤ])

Συμφωνώ. Δεν διαφωνώ με αυτά που γράφτηκαν αλλά βασιζόμαστε στον [REDACTED] ο οποίος έχει μεγάλη οικονομική ευχέρεια. Νομίζω όμως τώρα η εταιρεία πάει καλύτερα. Νομίζω δεν θυμάμαι, δεν ξέρω. Δηλαδή δεν ήταν τα ίδια τα προβλήματα, δεν ήταν τόσο χάλι η κατάσταση αυτής της εταιρείας όπως ήταν της [REDACTED].»

Κατάθεση [ΑΚ]

Στην κατάθεσή του, ο κ. [ΑΚ] ανέφερε τα ακόλουθα αναφορικά με την εταιρεία [REDACTED]:

«([ΑΚ])

Λοιπόν υπάρχει το διεθνές λογιστικό πρότυπο για provisions, και τα contingent assets και τα contingent liabilities. Το συγκεκριμένο πρότυπο ...

([Ερευνώντας λειτουργός])

Μιλούμε για το 39;

([ΑΚ])

Το 39 είναι τα financial instruments. Είναι το 37. Η πρόβλεψη είναι estimate. Για να κάμεις τούτον τον υπολογισμό βασίζεσαι πάνω σε κάποια δεδομένα που επικρατούν τη τρέχουσα περίοδο την ώρα που κάνω την αξιολόγηση. Το τι ήταν πέρσι είναι εντελώς διαφορετικό.

([Ερευνώντας λειτουργός])

Το 37 που αναφέρεται, στα estimates, τι είναι το 37;

([ΑΚ])

Provision Contingent Liabilities and Assets. Είναι το guideline που σε καθοδηγεί πώς να κάνεις προβλέψεις. Όχι το πώς να υπολογίσεις. Διότι είναι principles based και σου λέει λάβε υπόψη σου όλα τα δεδομένα που έχεις μπροστά σου και οι προβλέψεις πρέπει να είναι prudent substantiated, πρέπει να είναι probable και, και, και για να κάμεις πρόβλεψη. Οπότε για μένα προσωπικά η εκτίμηση ότι στις πλείστες των περιπτώσεων δεν ίσχυαν τούτα τα πράγματα. Δηλαδή στις περιπτώσεις που λέγαμε εμείς ότι έπρεπε να είναι doubtful αισθανόμουν ότι ήταν fully substantiated διότι ο πελάτης αδυνατούσε να αποπληρώσει. Ήταν highly probable ότι ήταν incompetent ο πελάτης να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του. Όμως από τη στιγμή που έρχεται και λέει ότι είμαι σε διαβουλεύσεις με τον πελάτη ότι θα ενισχύσει τις εξασφαλίσεις, εντάξει το παίρνουμε παρακάτω. **Η περίπτωση για παράδειγμα της [REDACTED] είναι από τις περιπτώσεις όπου είναι τόσο εμφανείς οι αδυναμίες της εταιρείας που δεν έχεις επιλογή, παρά να αναγνωρίσεις την οποιαδήποτε αναμενόμενη ζημιά. Διότι μια εταιρεία που τη στιγμή που κάνει λειτουργικές ζημιές by definition σημαίνει πρέπει να κλείσει την ίδια ώρα. Κάθε μέρα που δουλεύει προσθέτει losses. Οπότε τούτο το πράγμα, και φάνηκε ότι επειδή για εκείνη τη συγκεκριμένη περίπτωση έβαλαν λεφτά μέσα και οι μέτοχοι, όντως έβαλαν, αλλά δεν ήταν αρκετά δεν έβγαίνε, έβλεπες ότι πάλι ο δανεισμός δεν μπορούσε να εξυπηρετηθεί. Ήταν τεράστια τα κόστη που χρειαζόταν για να λειτουργήσει η εταιρεία και δεν έβγαίνε. Δεν σημαίνει ότι αναμένω ότι οι μέτοχοι θα ενισχύσουν την εταιρεία, δεν κάνω εγώ προβλέψεις. Οπότε δεν γινόταν επαρκή εφαρμογή των κριτηρίων του συγκεκριμένου προτύπου.»**

«([ΑΚ])

Η συγκεκριμένη φάση που θυμάμαι χαρακτηριστικά ήταν στη περίπτωση της [REDACTED].

([Ερευνώντας λειτουργός])

Χρονικά θυμάστε πότε ήταν τούτο;

([ΑΚ])

Το 2011 αν δεν με απατά η μνήμη μου.

([Ερευνώντας λειτουργός])

Πέριξ της χρονιάς του 2011.

([AK])

Ή το 2010 ή το 2011. Όταν εμείς κάναμε τον έλεγχο, είδαμε ότι είχε προβλήματα και εγώ είπα χαρακτηριστικά ότι η συγκεκριμένη εταιρεία για δύο – τρεις λόγους δεν μπορεί να ανταποκριθεί. Κάνει λειτουργικές ζημιές ...

([Ερευνώντας λειτουργός])

Άρα είχε βαθμολογία doubtful;

([AK])

Μπορεί να είχε και doubtful, μπορεί την ώρα που την είδα εγώ και πηγαίνοντας στις προβλέψεις μπορεί για κάποιους πελάτες μπορούσε να πιάσω και πρόσθετες πληροφορίες. Να δω που στέκουν τώρα διότι μπορεί να έκαμα το report πριν έξι μήνες. Μπορεί να ήταν doubtful δεν θυμάμαι αν το βάλαμε doubtful. Σίγουρα substandard ήταν. Απλώς το doubtful μπορεί να μην την έβαλε doubtful και μπορεί να τη βρω την πληροφορία γιατί έβαλαν ένα σημαντικό ποσό περίξ των 10 εκ. μέσα την προηγούμενη περίοδο και σκόπευαν να θάλουν και άλλα. Οπότε είπαμε μην είμαστε τελείως απόλυτοι αλλά φάνηκε στη πορεία ότι δεν έβγαине. Και όταν προσπάθησα να τεκμηριώσω εκείνο το οποίο έλεγα...

([Ερευνώντας λειτουργός])

Είπατε θέλω να μιλήσω;

([AK])

Ναι ζήτησα τον λόγο.

([Ερευνώντας λειτουργός])

Όταν έγινε συζήτηση για την ██████████. Και τι είπατε εσείς;

([AK])

Εγώ είπα ότι η συγκεκριμένη εταιρεία αντιμετωπίζει σοβαρότατα οικονομικά προβλήματα. Ότι κάνει λειτουργικές ζημιές, έχει συσσωρευμένο αρνητικό αποθεματικό. Οι πελάτες έβαλαν κάποια λεφτά μέσα όμως οι προβλέψεις τους για αύξηση του μεριδίου αγοράς ότι θα συνεισφέρει και θα μπορέσουν να φτάσουν λίαν πολύ σύντομα σε break even point δεν το βλέπω να συμβαίνει. Οπότε η δική μου η εισήγηση θα ήταν να γίνει πρόβλεψη.

([Ερευνώντας λειτουργός])

Τι έγινε μετά;

([AK])

Η κουβέντα του ήταν ότι δεν είναι δουλειά δική σου.

([Ερευνώντας λειτουργός])

Η κουβέντα ποιου;

([AK])

Του Χατζημιτσή συγκεκριμένως είπε δεν είναι δουλειά δική σου τούτο το πράμα.»

Σύμφωνα με τα πιο πάνω στοιχεία, έπρεπε να γίνει ειδική πρόβλεψη για την ██████████ ύψους **€36.763 εκ.** (€39.763 εκ. άνοιγμα εξασφαλίσεων – €3.0 εκ. - Η υποθήκη ██████████ ημερ. 22.3.2012) κατά τις 31.12.2011, λόγω του γεγονότος ότι η πιστούχος δεν είχε ικανότητα αποπληρωμής και υπήρχε εξασφαλιστικό άνοιγμα.

Η εταιρική εγγύηση, με βάση την πολιτική προβλέψεων της Τράπεζας δεν έπρεπε να λαμβάνεται υπόψη στον υπολογισμό της πρόβλεψης, σύμφωνα με την ακόλουθη επιστολή της Τράπεζας ημερομηνίας 17.3.2015:

Σχετικά με την επιστολή σας ημερ. 11 Μαρτίου 2015 με αρ. αναφοράς 03.09.001.001.008.006 σας αναφέρουμε ότι, σύμφωνα με την πολιτική προβλέψεων (Provisioning Policy) της Τράπεζας, που ήταν σε ισχύ κατά τα έτη 2010 και 2011 δεν υπήρχε πρόνοια για απόδοση αξίας στις προσωπικές εγγυήσεις (personal guarantees) και εταιρικές εγγυήσεις (corporate guarantees) οι οποίες δίνονταν ως εξασφάλιση σε δανειοδοτήσεις πελατών.

Στη πολιτική προβλέψεων του Σεπτεμβρίου 2012 υπήρχε πρόνοια για μη απόδοση αξίας στις προσωπικές και εταιρικές εγγυήσεις εκτός εάν υποστηρίζονταν από εμπράγματα εξασφαλίσεις, (No value given unless they are supported with Tangible Securities).

Με εκτίμηση

.....
Γιώργος Μαρκίδης
Δ-Διαχείρισης Πιστωτικού Κινδύνου

Κοιν: CEO
GCRO
M-Legal Services

Σε ότι αφορά τη συμμόρφωση με τα Διεθνή λογιστικά πρότυπα, υπήρχε «*significant financial difficulty of the issuer or obligor*» εν τη εννοία του IAS 39.

1.6 [REDACTED]

Σύμφωνα με τα στοιχεία που υποβλήθηκαν από τον κ. [AK] κατά την κατάθεση του ημερομηνίας 15.10.14, τα δεδομένα του Συγκροτήματος [REDACTED] στις 31.12.11 είχαν ως εξής:

Άμεσες Υποχρεώσεις € 000	Έμμεσες Υποχρεώσεις € 000	Συνολικές Υποχρεώσεις € 000	Εξασφαλίσεις € 000	Άνοιγμα € 000	Αρχική εισήγηση για πρόβλεψη € 000
25.669	68	25.737	5.035	20.702	0

Σχόλια Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου

Κατά την αξιολόγηση που προέβηκε η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου κατά τον Αύγουστο του 2011 κατέγραψε τα πιο κάτω σχόλια για εταιρείες του Συγκροτήματος [REDACTED]:

«Οι λογαριασμοί του συγκροτήματος [REDACTED] συμπεριλήφθηκαν για πρώτη φορά στις Attention List A&B τον 12/2010.

[REDACTED]

«Η εταιρεία [REDACTED] ασχολείται με την παροχή υπηρεσιών [REDACTED] και [REDACTED] με [REDACTED]. Η [REDACTED] διαχειρίζεται μέρους του [REDACTED].

Οι υποχρεώσεις των πιο πάνω εταιρειών αφορούν την κάλυψη μέρους των κεφαλαιουχικών δαπανών (ανάπτυξης και επέκτασης του [REDACTED]) και κάλυψη των ρευστοτικών αναγκών. Οι εργασίες της εταιρείας [REDACTED], κύρια εταιρεία του ομίλου, δεν απέδωσαν μέχρι σήμερα τα αναμενόμενα αποτελέσματα. Παρά την αύξηση του όγκου εργασιών της, συνεχίζει να πραγματοποιεί λειτουργικές ζημιές αφού η επέκταση του [REDACTED] γίνεται με αργούς ρυθμούς, με αποτέλεσμα να μην καταφέρει ακόμη να εξασφαλίσει το απαιτούμενο μερίδιο αγοράς, ώστε οι δραστηριότητές τους να καταστούν κερδοφόρες.

Η εταιρεία [REDACTED] παρουσιάζει σημαντικό άνοιγμα ύψους €21.437 χιλ., το οποίο κρίνεται ιδιαίτερα σοβαρό, λόγω του ψηλού επενδυτικού κινδύνου.

Με βάση τις μη ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας [REDACTED] για το 2010 ο κύκλος εργασιών της εταιρείας διπλασιάστηκε και οι λειτουργικές ζημιές μειώθηκαν. Οι συσσωρευμένες ζημιές μέχρι σήμερα ανέρχονται στα €14 εκ. περίπου. Με βάση την υφιστάμενη εικόνα που παρουσιάζει η εταιρεία, για να μπορέσει να καταστεί βιώσιμη και κερδοφόρα στο μέλλον, θα πρέπει η λειτουργία της να χρηματοδοτείται είτε μέσω τραπεζικού δανεισμού είτε μέσω ενίσχυσης που θα λάβει από τους μετόχους. **Σήμερα δεν υπάρχει ικανότητα αποπληρωμής από τις συνήθεις εργασίες της.**

Η ικανότητα αποπληρωμής της εταιρείας [REDACTED] στηρίζεται στην πορεία της [REDACTED].

Ενόψει των πιο πάνω, οι υποχρεώσεις των εταιρειών κατατάσσονται Good €3.000 χιλ. λόγω ισόποσης δεσμευμένης κατάθεσης και Substandard €27.146 χιλ. λόγω της οικονομικής επιφάνειας του κύριου μέτοχου και παρά τη έλλειψη ικανότητας αποπληρωμής από τις συνήθεις εργασίες τους και ανοίγματος.»

Πρακτικά Επιτροπής Midi

Τα πρακτικά της **Επιτροπής Midi** ημερομηνίας 20.12.2011 με θέμα «Προβλέψεις για Επισφαλείς Χρεώστες Τράπεζας Κύπρου για το 2011» αναφέρουν τα ακόλουθα:

«[REDACTED]: Λόγω των σημαντικών εγγυήσεων που κατέχουμε από τους διευθυντές και κύριους μέτοχους της εταιρείας καθώς και του γεγονότος ότι η εταιρεία είναι κερδοφόρα, λήφθηκε η απόφαση να μεταφερθεί στη λίστα *Special Attention B.*»

Σύμφωνα με τα πιο πάνω στοιχεία, στις 31.12.2011 έπρεπε να γίνει ειδική επιπρόσθετη πρόβλεψη ίση με το άνοιγμα εξασφαλίσεων ύψους **€20.702 εκ.** αναφορικά με τις υποχρεώσεις του συγκροτήματος [REDACTED], λόγω της μη ικανότητας αποπληρωμής και του εξασφαλιστικού κενού που υπήρχε.

Η προσωπική εγγύηση, με βάση την πολιτική προβλέψεων της Τράπεζας δεν έπρεπε να λαμβάνεται υπόψη στον υπολογισμό της πρόβλεψης, σύμφωνα με την ακόλουθη επιστολή της Τράπεζας ημερομηνίας 17.3.2015:

Σχετικά με την επιστολή σας ημερ. 11 Μαρτίου 2015 με αρ. αναφοράς 03.09.001.001.008.006 σας αναφέρουμε ότι, σύμφωνα με την πολιτική προβλέψεων (Provisioning Policy) της Τράπεζας, που ήταν σε ισχύ κατά τα έτη 2010 και 2011 δεν υπήρχε πρόνοια για απόδοση αξίας στις προσωπικές εγγυήσεις (personal guarantees) και εταιρικές εγγυήσεις (corporate guarantees) οι οποίες δίνονταν ως εξασφάλιση σε δανειοδοτήσεις πελατών.

Στη πολιτική προβλέψεων του Σεπτεμβρίου 2012 υπήρχε πρόνοια για μη απόδοση αξίας στις προσωπικές και εταιρικές εγγυήσεις εκτός εάν υποστηρίζονταν από εμπράγματα εξασφαλίσεις, (No value given unless they are supported with Tangible Securities).

Με εκτίμηση

.....
Γιώργος Μαρκίδης
Δ-Διαχείρισης Πιστωτικού Κινδύνου

Κοιν: CEO
GCRO
M-Legal Services

Σε ότι αφορά τη συμμόρφωση με τα Διεθνή λογιστικά πρότυπα, υπήρχε «**significant financial difficulty of the issuer or obligor**» εν τη εννοία του IAS 39.

1.7

Σύμφωνα με τα στοιχεία που υποβλήθηκαν από τον κ. [AK] κατά την κατάθεση του ημερομηνίας 15.10.2014 τα δεδομένα του Συγκροτήματος [REDACTED] στις 31.12.2011 είχαν ως εξής:

Άμεσες Υποχρεώσεις € 000	Έμμεσες Υποχρεώσεις € 000	Συνολικές Υποχρεώσεις € 000	Εξασφαλίσεις € 000	Άνοιγμα € 000	Αρχική εισήγηση για πρόβλεψη € 000
88.451	951	89.402	59.488	40.523	1.527

Πρακτικά Επιτροπής Midi

Τα πρακτικά της Επιτροπής Midi ημερομηνίας 23.6.2011 με θέμα «Προβλέψεις για Επισφαλείς Χρεώστες Τράπεζας Κύπρου για την πρώτη εξαμηνία 2011» αναφέρουν τα ακόλουθα:

«Όσον αφορά του λογαριασμούς του Ομίλου [REDACTED] αποφασίστηκε όπως για όλους του Non-performing λογαριασμούς να σταλούν άμεσα επιστολές τερματισμού και να εξηγηθεί στους πελάτες ότι ο λόγος που γίνεται αυτό είναι επειδή οι λογαριασμοί είναι Non-Performing.»

Τα πρακτικά της Επιτροπής Midi ημερομηνίας 20.12.2011 με θέμα «Προβλέψεις για Επισφαλείς Χρεώστες Τράπεζας Κύπρου για το 2011» αναφέρουν τα ακόλουθα:

«Να ακυρωθεί η εισήγηση για πρόβλεψη και να παραμείνει στη λίστα Special Attention B, ενόψει του ότι δεν αναμένουμε να χάσουμε λεφτά από το Συγκρότημα.»

Επιστολές από/προς ΚΤΚ

Στο Παράρτημα ΙΙΙ της επιστολής ημερομηνίας 29.12.2011 που απέστειλε η ΚΤΚ στην Τράπεζα μετά την εποπτική εξέταση και αξιολόγηση του χαρτοφυλακίου στην Κύπρο, καταγράφονται οι πελάτες οι οποίοι θα έπρεπε να αξιολογηθούν για σκοπούς διενέργειας ειδικών προβλέψεων για επισφαλείς απαιτήσεις στο τέλος του 2011. Μεταξύ αυτών των πελατών ήταν το Συγκρότημα [REDACTED] και συγκεκριμένα τα πιο κάτω πρόσωπα του συγκροτήματος:

Άνοιγμα εξασφαλίσεων

[REDACTED]	4.750.000
[REDACTED]	9.095.000
[REDACTED]	2.875.000
[REDACTED]	17.558.000
[REDACTED]	138.000
Σύνολο	34.415.000

Στο εν λόγω Παράρτημα η ΚΤΚ ανέφερε τα ακόλουθα: «Στις περιπτώσεις όπου η εν λόγω αξιολόγηση καταδεικνύει ότι δεν υπάρχει ουσιαστική βελτίωση στην ικανότητα εξυπηρέτησης του δανεισμού και εξακολουθεί να υπάρχει άνοιγμα εξασφαλίσεων τότε η Τράπεζα θα πρέπει να διενεργήσει άμεσα ειδικές προβλέψεις.»

Εις απάντηση, η Τράπεζα στις 15.3.2012 απέστειλε επιστολή στην ΚΤΚ στην οποία της ανέφερε τα ακόλουθα:

«Έχουν υπογραφεί τα έγγραφα για ενεχυρίαση του 66% των μετοχών της εταιρείας [REDACTED], η οποία είναι στην ιδιοκτησία των [REDACTED].»

Σύμφωνα με προκαταρτικούς υπολογισμούς που προκύπτουν από εκτιμήσεις ακινήτων στην [REDACTED] και σε θυγατρικές της εταιρείες και οι οποίες διενεργήθηκαν για λογαριασμό της Τράπεζας, η εσωτερική αξία του 66% των μετοχών που έχουν ενεχυριαστεί εκτιμάται σε €30 εκ. περίπου, παρέχοντας σημαντική πρόσθετη εξασφαλιστική κάλυψη.»

Έκθεση Υπηρεσίας Θεώρησης Χρηματοδοτήσεων

Στο Παράρτημα Δ της έκθεσης της Υπηρεσίας Θεώρησης Χρηματοδοτήσεων με θέμα «Προβλέψεις για Επισφαλείς Απαιτήσεις» του Δεκεμβρίου 2012 (κατά την θεώρηση εξετάστηκαν οι διαδικασίες που αφορούσαν τις προβλέψεις για τις 31.12.2011), γίνεται αναφορά στα ακόλουθα σε σχέση με το Συγκρότημα [REDACTED]:

Εισήγηση προς Midi € 000	Απόφαση Midi € 000	Απόφαση Maxi € 000	Μειώσεις Επιτροπών € 000	Εισήγηση Κεντρικής € 000	Απόκλιση από εισήγηση Κεντρικής € 000	Σχόλια
1.527	0	0	1.527	13.845	13.845	Η Κεντρική απαίτηση πρόβλεψη ίση με το άνοιγμα για τον [REDACTED] (€9 εκ. περίπου) και για το άνοιγμα στη [REDACTED] (€4.7 εκ. περίπου). Η

						Τράπεζα δεν έκανε εισήγηση για πρόβλεψη καθότι (i) συμπεριλαμβάνονται στο πλαίσιο επαναχρηματοδότησης των υποχρεώσεων με την ενεχυρίαση μετοχών στην εταιρεία [REDACTED]. Στα πρακτικά του Midi Committee αναφέρεται ότι η Τράπεζα αναμένει ότι δεν πρόκειται να υποστεί ζημιά σε σχέση με το εν λόγω συγκρότημα. Όσον αφορά την ενεχυρίαση των μετοχών βλέπετε σχόλια πιο κάτω.

Στα σχόλια κάτω από τον πίνακα, αναφέρονται τα ακόλουθα: «Ως εξασφάλιση έναντι των υποχρεώσεων των πελατών, έχουν υπογραφεί έγγραφα ενεχυρίασης των μετοχών που κατέχουν [REDACTED] και [REDACTED] της εταιρείας [REDACTED], όμως η κανονική ενεχυρίαση τους δεν προχώρησε (ενημέρωση του Εφόρου Εταιρειών και του συστήματος). Σημειώνεται επίσης ότι λόγω απουσίας πρόσφατων ελεγμένων οικονομικών καταστάσεων για το 2010, δεν μπορεί να προσδοθεί αξία στις προς ενεχυρίαση μετοχές. Σύμφωνα με τους πελάτες, στο παρόν στάδιο υπάρχουν μόνο ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις για την εταιρεία [REDACTED]. **Ως εκ τούτου και επειδή δεν προχώρησε η ενεχυρίαση των μετοχών αλλά ούτε μπορεί να προσδοθεί σε αυτές αξία για την ώρα δεν δικαιολογείται η ακύρωση της πρόβλεψης.»**

Σχετικό απόσπασμα από κατάθεση [ΚΤ]

Στην κατάθεσή του, ο κ. [ΚΤ] ανέφερε τα ακόλουθα αναφορικά με το Συγκρότημα [REDACTED]:

«([ΚΤ])

Δεν διαφωνώ γι' αυτό το πράγμα ότι σε ορισμένες περιπτώσεις υπήρχε άνοιγμα και το βαθμολογούσαμε substandard διότι ίσως να κρίναμε ότι μπορούσε να δοθεί κάποια αξία στα personal guarantee αναλόγως εάν ήταν κάποιος πίσω. Αν ήταν γνωστός κτλ, ή να είχε τεράστια περιουσία και νιώθαμε ότι κατά κάποιον τρόπο δεν θα μας άφηνε εκτεθειμένους. Στο τέλος όμως κάποιιοι από αυτούς τους μεγάλους, ίσως ο [REDACTED] παραδείγματος χάριν, ίσως κάποιιοι άλλοι να μας άφησαν ξεπίτηδες εκτεθειμένους.

([Ερευνώντας λειτουργός])

Άρα ήταν εν δυνάμει να είναι καλυμμένοι ας πούμε;

([ΚΤ])

Ναι.

([Ερευνώντας λειτουργός])

Γι' αυτό έμπαινε εκεί.

([ΚΤ])

Ακριβώς. Δεν νιώθαμε και εμείς ότι θα χάσουμε από αυτόν τον πελάτη γι' αυτό και έγινε και η έκρηξη που τον κ. Σεβέρη όταν αναγκαστήκαμε να κάνουμε provision για τον [REDACTED] ότι δεν μπορείς να πούμε να χάνεις από έναν τέτοιο άνθρωπο. Διότι του έδωσαν και κάποιο θάρρος όταν έγινε η έκδοση το 2000. Του έδωσαν κάποιο θάρρος. Τώρα που ήρθε η αστυνομία και κοιτάζω τα και εγώ. Θυμάσαι που τον ανάγκασαν να πιάσει τα δάνεια για να πετύχει η έκδοση και στο τέλος όταν μετάφεραν τις μετοχές πάνω στη τράπεζα πουλήθηκαν και έδωσαν και κάποιο commission, τα έστειλαν στο εξωτερικό, τα υπόλοιπα τα διάγραψαν. Βοήθα με να σε βοηθήσω, καταλαβαίνεις τι γίνεται. Άμα δώσεις του άλλου το chance αντιλαμβάνεσαι, όταν του ζητάς έτσι χάρη και σου τη δίνει. Είναι δικηγόροι ισχυροί στο εξωτερικό, δεν είναι παίξε γέλασε οι trustees.»

Σύμφωνα με τα πιο πάνω στοιχεία στις 31.12.2011 έπρεπε να γίνει ειδική επιπρόσθετη πρόβλεψη ίση τουλάχιστο με €34.415 εκ. (απαίτηση της ΚΤΚ) αναφορικά με τις υποχρεώσεις του συγκροτήματος [REDACTED], διότι δεν υπήρχε ικανότητα αποπληρωμής και υπήρχε σημαντικό άνοιγμα στις εξασφαλίσεις.

Σε ότι αφορά τη συμμόρφωση με τα Διεθνή λογιστικά πρότυπα, υπήρχε «*significant financial difficulty of the issuer or obligor*» εν τη εννοία του IAS 39.

1.8. [REDACTED]

Σύμφωνα με στοιχεία που υποβλήθηκαν από τον κ. [ΚΤ] τα δεδομένα του Συγκροτήματος [REDACTED] στις 31.12.2011 είχαν ως εξής:

	Άμεσες Υποχρεώσεις ς € 000	Έμμεσες Υποχρεώσεις ς € 000	Συνολικές Υποχρεώσεις ς € 000	Εξασφαλίσεις ς € 000	Άνοιγμα € 000	Αρχική εισήγηση για πρόβλεψη € 000
Κύπρος	48.044	548	48.592	34.603	14.540	7.190

Σχόλια Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου

Κατά την αξιολόγηση που προέβηκε η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου κατά τον Αύγουστο του 2011, κατέγραψε τα πιο κάτω σχόλια για εταιρείες του Συγκροτήματος [REDACTED]:

«Η αύξηση των υποχρεώσεων στην Κύπρο από την τελευταία θεώρηση, οφείλεται σε πληρωμές που έγιναν καθ' υπέρβαση του τρεχούμενου λογαριασμού της [REDACTED], στα πλαίσια της 'καλοπροαίρετης' προσπάθειας της Τράπεζας για διασφάλιση της συνέχισης των εργασιών των πελατών. Πρόκειται για πληρωμές προς προμηθευτές, πληρωμές ΦΠΑ και πληρωμές δανείων BOCA. Η αύξηση των υποχρεώσεων της [REDACTED] αφορά τη χρέωση τόκων και εξόδων λόγω των καθυστερήσεων σε δάνειο της, το υπόλοιπο του οποίου αυξήθηκε κατά €1.4 εκ. περίπου από την προηγούμενη θεώρηση.

.....

Αν και ζητήθηκαν οικονομικές καταστάσεις για το 2009, δεν έχουν προσκομιστεί και έτσι δεν μπορεί να αξιολογηθεί η χρηματοοικονομική κατάσταση των πελατών.

Οι προσπάθειες που έγιναν από τους πελάτες για εκποίηση ακίνητης περιουσία (ακίνητο στον [REDACTED]) και μείωση του δανεισμού τους, δεν είχαν θετική κατάληξη. Πρόσθετα οι πελάτες προσπάθησαν να πωλήσουν τη [REDACTED], χωρίς όμως οποιοδήποτε θετικό αποτέλεσμα.

Λόγω των σοβαρών ρευστοτικών πιέσεων, οι πελάτες αντιμετωπίζουν σοβαρό πρόβλημα στη συνεργασία τους με τον κύριο προμηθευτή τους [REDACTED], με κίνδυνο απώλειας της αντιπροσωπίας. Τα εμπορεύματα που προμηθεύονται από τους [REDACTED] αντιπροσωπεύουν πέραν του 50% του κύκλου εργασιών τους.

.....

Λόγω της σοβαρότητας των οικονομικών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν και της πιθανότητας απώλειας του κύριου προμηθευτή τους [REDACTED], εκφράζονται σοβαρές αμφιβολίες για την μελλοντική πορεία και βιωσιμότητα των εταιριών τους. Σημειώνεται ότι επιστράφηκαν επιταγές απλήρωτες με κίνδυνο ένταξης των πελατών στο ΚΑΠ. Σύμφωνα με το CBC, οι πελάτες τις τελευταίες μέρες προχώρησαν στην απόλυση προσωπικού, έχοντας επίσης απωλέσει σημαντικό αριθμό αντιπροσωπειών (π.χ. ανάληψη της [REDACTED] από τον Όμιλο [REDACTED]). Με βάση τα πιο πάνω δημιουργούνται οι προϋποθέσεις για πιθανή πτώχευση των πελατών.

Ενόψει όλων των πιο πάνω, το άνοιγμα στις εξασφαλίσεις κρίνεται ανησυχητικό και κατατάσσεται *Doubtful*. Συστήνεται όπως γίνει ισόποση πρόβλεψη. Οι λοιπές υποχρεώσεις κατατάσσονται *Substandard*.»

Πρακτικά Επιτροπής Maxi

Τα πρακτικά της Επιτροπής Maxi ημερομηνίας 17.1.2012 με θέμα «Προβλέψεις για Επισφαλείς Χρεώστες Τράπεζας Κύπρου για το 2011» αναφέρουν τα ακόλουθα:

«Αποφασίστηκε όπως για το Συγκρότημα [REDACTED] ακυρωθεί η πρόβλεψη που διενεργήθηκε τον 6/2012 (σημείωση: το ορθό πρέπει να είναι 6/2011) ενόψει του γεγονότος ότι οι κατοικίες της οικογένειας οι οποίες είχαν μεταβιβαστεί στα εγγόνια του κ. [REDACTED] μεταβιβάστηκαν πίσω στις θυγατέρες του με σκοπό την υποθήκευση τους προς εξασφάλιση των υποχρεώσεων του Συγκροτήματος. Με την ολοκλήρωση της υποθήκευσης θα υπάρχει πλήρης εμπράγματη εξασφάλιση. Επίσης είναι υπό μεταβίβαση σε εταιρεία της Τράπεζας [REDACTED] στο [REDACTED] για €6.5 εκ.»

Επιστολές από/προς ΚΤΚ

Στο Παράρτημα III της επιστολής ημερομηνίας 29.12.2011 που απέστειλε η ΚΤΚ στην Τράπεζα, μετά την εποπτική εξέταση και αξιολόγηση του χαρτοφυλακίου της Τράπεζας στην Κύπρο, καταγράφονταν οι πελάτες οι οποίοι θα έπρεπε να αξιολογηθούν για σκοπούς διενέργειας ειδικών προβλέψεων για επισφαλείς απαιτήσεις στο τέλος του 2011. Μεταξύ αυτών των πελατών ήταν το Συγκρότημα [REDACTED] και συγκεκριμένα οι πιο κάτω εταιρείες του συγκροτήματος:

	Άνοιγμα εξασφαλίσεων
[REDACTED]	6.585.000
[REDACTED]	79.000
[REDACTED]	66.000
Σύνολο	6.730.000

Στο εν λόγω Παράρτημα η ΚΤΚ ανέφερε τα ακόλουθα: «Στις περιπτώσεις όπου η εν λόγω αξιολόγηση καταδεικνύει ότι δεν υπάρχει ουσιαστική βελτίωση στην ικανότητα εξυπηρέτησης του δανεισμού και εξακολουθεί να υπάρχει άνοιγμα εξασφαλίσεων τότε η Εταιρεία θα πρέπει να διενεργήσει άμεσα ειδικές προβλέψεις.»

Εις απάντηση, η Τράπεζα στις 15.3.2012 απέστειλε επιστολή στην ΚΤΚ στην οποία της ανέφερε τα ακόλουθα:

«**██████████ Group (άνοιγμα = €6.7 εκ.)**

██████████
██████████
██████████

Έχουν συμφωνηθεί με τους πελάτες συγκεκριμένες ενέργειες με σκοπό τη μείωση των υποχρεώσεων και του ανοίγματος:

- Κάποιες από τις ενέργειες έχουν ολοκληρωθεί με μείωση των υποχρεώσεων κατά €9.3 εκ. (€6.5 εκ. μεταβίβαση ██████████ στο ██████████ σε property company της Τράπεζας, €2 εκ. πώληση ακινήτου στο ██████████, €0.7 εκ. πώληση ██████████).
- Βρίσκεται υπό εξέλιξη η μεταβίβαση των ██████████ και των ██████████ στα ██████████ για €20 εκ., όπως επίσης και η υποθήκευση κατοικιών μελών της οικογένειας ██████████ για €5 εκ. (Σημείωση: Οι ██████████ και τα ██████████ της εταιρείας δεν μεταβιβάστηκαν στην Τράπεζα λόγω διαφωνίας στη τιμή μεταβίβασης).

Με την ολοκλήρωση των πιο πάνω:

- Οι υποχρεώσεις των εταιρειών ██████████, ██████████ και ██████████ θα εξοφληθούν πλήρως.
- Οι άμεσες υποχρεώσεις του συγκροτήματος στην Κύπρο θα μειωθούν κατά €35.3 εκ. από €57.2 εκ. σε €21.9 εκ.
- Το άνοιγμα θα μειωθεί κατά €9.0 εκ. από €22.7 εκ. σε €13.5 εκ. (€9.0 εκ. επί άμεσων, €4.5 εκ. επί έμμεσων).

Η κάλυψη ολόκληρου του ανοίγματος που θα παραμείνει αναμένεται να γίνει με την αύξηση της αξίας του ακινήτου στα ██████████ (το οποίο θα μεταβιβαστεί σε εταιρεία της Τράπεζας στο παρόν στάδιο) με αλλαγή της ζώνης ανάπτυξης/χρήσης του μετά από διαβήματα των πελατών. Σύμφωνα με τους πελάτες, η αξία του αναμένεται ότι θα αυξηθεί από €15.6 εκ. σε €30 εκ. περίπου. (Σημείωση : Η αλλαγή της ζώνης ανάπτυξης έγινε το 2013 χωρίς να επέλθει αύξηση στην αξία του ακινήτου)

Το υπόλοιπο των υποχρεώσεων που θα παραμείνουν θα εξυπηρετούνται από τις εργασίες του συγκροτήματος που θα συνεχίσουν (εμπορία ██████████).»

Έκθεση Υπηρεσίας Θεώρησης Χρηματοδοτήσεων

Στο Παράρτημα Δ της έκθεσης της Υπηρεσίας Θεώρησης Χρηματοδοτήσεων με θέμα «Προβλέψεις για Επισφαλείς Απαιτήσεις» του Δεκεμβρίου 2012 (κατά την θεώρηση εξετάστηκαν οι διαδικασίες που

αφορούσαν τις προβλέψεις για τις 31.12.2011), γίνεται αναφορά στα ακόλουθα σε σχέση με το Συγκρότημα ██████████:

Εισήγηση προς Midi € 000	Απόφαση Midi € 000	Απόφαση Maxi € 000	Μειώσεις Επιτροπών € 000	Εισήγηση Κεντρικής € 000	Απόκλιση από εισήγηση Κεντρικής € 000	Σχόλια
7.000	7.000	0	7.000	6.730	6.730	Η πρόβλεψη ακυρώθηκε από τη Maxi με το δικαιολογητικό ότι η επικείμενη υποθήκευση οικιών θα εκμηδένιζε το άνοιγμα. Η απόφαση περιλαμβάνει όμως και άλλες προϋποθέσεις (επιπρόσθετες χορηγήσεις €2 εκ., μεταβίβαση ακινήτων στα ██████████ στο όνομα της τράπεζας κ.α., ενώ σε τηλεφωνική επικοινωνία με τον CRO μας ανέφερε ότι ακόμα και μετά την ολοκλήρωση των προϋποθέσεων, θα υφίσταται άνοιγμα ύψους 9 εκ. περίπου. Συνεπώς η ακύρωση της πρόβλεψης δεν θεωρείται δικαιολογημένη.

Με επιστολή ημερομηνίας 16.4.2015 ζητήθηκε από την Τράπεζα να αναφέρει τα ακόλουθα αναφορικά με το Συγκρότημα ██████████:

1. «Κατά πόσο μεταβιβάστηκαν οι ██████████ στο ██████████ σε εταιρεία της Τράπεζας και εάν ναι πότε έγινε η μεταβίβαση και σε ποια τιμή. Να υποβληθούν τα σχετικά συμφωνητικά έγγραφα.
2. Κατά πόσο έγινε η πώληση του ακινήτου στον ██████████ και η πώληση ██████████ και εάν ναι πότε έγιναν και σε ποια τιμή. Να υποβληθούν τα σχετικά συμφωνητικά έγγραφα.
3. Κατά πόσο μεταβιβάστηκαν οι ██████████ και τα ██████████ στα ██████████ και εάν ναι πότε μεταβιβάστηκαν και σε ποια τιμή. Να υποβληθούν τα σχετικά συμφωνητικά έγγραφα.
4. Κατά πόσο υποθηκεύτηκαν κατοικίες μελών της οικογένειας ██████████ και εάν ναι πότε υποθηκεύτηκαν και σε ποια τιμή. Να υποβληθούν τα σχετικά συμφωνητικά έγγραφα.»

Εις απάντηση των πιο πάνω, η Τράπεζα στις 24.4.2015 απέστειλε επιστολή στην ΕΚΚ στην οποία ανέφερε τα ακόλουθα:

1. «Η μεταβίβαση των [REDACTED] ολοκληρώθηκε στις 22.2.2012 στην τιμή των €6.500.000.
2. Η πώληση του ακινήτου στον [REDACTED] έγινε από τους πελάτες στις 7.7.2011 και η Τράπεζα ως ενυπόθηκος δανειστής εισέπραξε το ποσό των €2.000.000 για την απαλλαγή του ακινήτου.

Η πώληση της [REDACTED] έγινε από τους πελάτες στις 28.11.11 και εισπράχθηκε το ποσό των €700.000 έναντι των [REDACTED] που πουλήθηκαν. Δεν εισπράχθηκε ποσό ως Goodwill.
3. Η [REDACTED] και τα [REDACTED] της εταιρείας στα [REDACTED] δεν μεταβιβάστηκαν στην Τράπεζα λόγω διαφωνίας στην τιμή μεταβίβασης.
4. Υποθηκεύτηκαν δύο κατοικίες ιδιοκτησίας των θυγατέρων του κ. [REDACTED] στις 24.4.2012 για το ποσό των €5.000.000.»

Με επιστολή ημερομηνίας 27.4.2015 ζητήθηκε από την Τράπεζα να αναφέρει κατά πόσον οι [REDACTED] στο [REDACTED] ήταν ήδη υποθηκευμένες προς όφελος της Τράπεζας και εάν ναι σε ποια αξία, κατά τις 31.12.2011.

Εις απάντηση, η Τράπεζα στις 29.4.2015 απέστειλε επιστολή στην ΕΚΚ στην οποία ανέφερε ότι «οι αποθήκες του [REDACTED] στο [REDACTED] ήταν υποθηκευμένες σε όφελος της Τράπεζας ως πιο κάτω:

	Υποθήκες	Ποσό υποθήκης	Realizable Value
A'	[REDACTED]	€1.640.257	€2.277.976
B'	[REDACTED]	€2.900.900	€3.602.204
Γ'	[REDACTED]	€580.000	€0

Οι αξίες του ακινήτου ήταν €7.350.000 (Open Market Value) και €5.880.000 (Forced Sale Value).»

Με επιστολή ημερομηνίας 28.4.2015 ζητήθηκε από την Τράπεζα να αναφέρει τα ακόλουθα αναφορικά με το Συγκρότημα [REDACTED]:

1. «Κατά πόσο οι [REDACTED] και τα [REDACTED] στα [REDACTED] ήταν υποθηκευμένα προς όφελος της Τράπεζας και εάν ναι σε ποια αξία, κατά τις 31.12.2011.
2. Κατά πόσο έγινε μέχρι σήμερα αλλαγή της ζώνης/χρήσης του εν λόγω ακινήτου και εάν ναι πότε έγινε και κατά πόσο με την εν λόγω αλλαγή αυξήθηκε η αξία της υποθήκης.»

Σε επιστολή που απέστειλε η Τράπεζα στις 4.5.2015 ανέφερε ότι «το ακίνητο στα [REDACTED] ([REDACTED] & [REDACTED]) ήταν υποθηκευόμενο σε όφελος της Τράπεζας μας στις 31.12.2011 με συνολικές υποθήκες €12.2 εκ. και αξίες Open Market Value (OMV) €18.98 εκ. και Forced Sale Value (FSV) €15.18 εκ.»

Σε επιστολή που απέστειλε η Τράπεζα στις 29.4.2015 στην ΕΚΚ ανέφερε ότι «η αλλαγή στην πολεοδομική ζώνη έγινε αρχές του 2013 και οι αξίες είχαν διαμορφωθεί σε OMV €19 εκ. και FSV €13.3 εκ.»

Σύμφωνα με τα πιο πάνω στοιχεία, στις 31.12.2011 έπρεπε να γίνει ειδική πρόβλεψη ύψους **€8.140 εκ.** (*) (€14.540 εκ. άνοιγμα εξασφαλίσεων – €5.0 εκ. αξία υποθηκών κατοικιών θυγατέρων [REDACTED] – €1.4 εκ. διαφορά μεταξύ αξίας μεταβίβασης των [REDACTED] στο [REDACTED] και αξίας της υποθήκης των [REDACTED])

αποθηκών) αναφορικά με τις υποχρεώσεις του Συγκροτήματος ██████████, διότι δεν υπήρχε ικανότητα αποπληρωμής και υπήρχε εξασφαλιστικό κενό ύψους €8.140 εκ. στις 31.12.2011.

(* **EKK**: Έγινε διόρθωση στο αρχικό ποσό που υπολογίστηκε από την EKK -μειώθηκε €12.286 εκ.- καθότι έγινε δεκτή η θέση της Τράπεζας ότι οι υποχρεώσεις και το άνοιγμα του ██████████ Group στην Ελλάδα και Ρουμανία δεν θα πρέπει να συνυπολογίζονται για σκοπούς προβλέψεων (βλέπε Σημείο A.19., στοιχείο 8 ανωτέρω).

Σε ότι αφορά τη συμμόρφωση με τα Διεθνή λογιστικά πρότυπα, υπήρχε «*significant financial difficulty of the issuer or obligor*» εν τη εννοία του IAS 39.

1.9. ██████████

Σύμφωνα με τα στοιχεία που υποβλήθηκαν από τον κ. [AK] κατά την κατάθεση του ημερομηνίας 15.10.2014, τα δεδομένα του Συγκροτήματος ██████████ στις 31.12.2011 είχαν ως εξής:

Άμεσες Υποχρεώσεις € 000	Έμμεσες Υποχρεώσεις € 000	Συνολικές Υποχρεώσεις € 000	Εξασφαλίσεις € 000	Άνοιγμα € 000	Αρχική εισήγηση για πρόβλεψη € 000
36.513	510	37.023	22.974	14.049	0

Σχόλια Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου

Κατά την αξιολόγηση που προέβηκε η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου κατά τον Αύγουστο του 2011, κατέγραψε τα πιο κάτω σχόλια για εταιρείες του Συγκροτήματος ██████████:

«..... Από την προηγούμενη θεώρηση, τα υπόλοιπα του συγκροτήματος έχουν παραμείνει στα ίδια επίπεδα, ενώ παρατηρείται μείωση του ανοίγματος κατά €5.4 εκ. περίπου λόγω ενίσχυσης των εξασφαλίσεων (κατά την χορήγηση νέων διευκολύνσεων) και της αύξησης στις αξίες των ήδη υποθηκευμένων ακινήτων. Παρά το πιο πάνω θετικό, το άνοιγμα εξακολουθεί να παραμένει σημαντικό και ανησυχητικό, ενώ τα οικονομικά δεδομένα των μεγαλύτερων εταιρειών του συγκροτήματος (ελεγχόμενες πλήρως από την οικογένεια ██████████) έχουν επιδεινωθεί σε σημαντικό βαθμό.

.....

Η ρευστοτική πίεση στην ιδύνουσα λόγω της συνεχούς στήριξης των συγγενικών αλλά και λόγω των δικών της αναγκών αντικατοπτρίζεται στην συμπεριφορά του τρεχούμενου της που λειτουργεί με προσωρινά όρια και υπερβάσεις.

Η εταιρεία ██████████ επιβάρυνε επίσης και την εταιρεία των ακινήτων με δάνειο €2 εκ. το 2010, για εξόφληση υφιστάμενων υποχρεώσεων της. Τελευταία εξέλιξη ήταν η μεταβίβαση ακινήτου σε ελεγχόμενη από την Τράπεζα εταιρεία με σκοπό τη διαγραφή εκκρεμοτήτων ύψους €4.290 εκ. και επαναχρηματοδότηση (νέο δάνειο προς την ██████████) €1.280 εκ. Οι εκκρεμότητες δημιουργήθηκαν λόγω ληξιπρόθεσμου δανείου ύψους €4.5 εκ. πλέον τόκους, που χορηγήθηκε (i) για την εξόφληση προηγούμενων υποχρεώσεων και (ii) για αγορά ██████████ με σκοπό την μεταπώληση τους, επένδυση η οποία ήταν πλήρως αποτυχημένη αφού δεν επιτεύχθηκε καμία μεταπώληση.

Παρά το ότι οι λογαριασμοί των πελατών εξυπηρετούνται (μετά από σοβαρές ρευστοτικές ενισχύσεις) και δεν έγινε σύσταση για προβλέψεις, τα άσχημα αποτελέσματα σε συνδυασμό με την παρατεταμένη οικονομική κρίση είναι ανησυχητικά. Η απουσία ελεγμένων οικονομικών

καταστάσεων τόσο σε επίπεδο εταιρειών όσο και σε επίπεδο συγκροτήματος, οι συναλλαγές μεταξύ των εταιρειών και η οικονομική στήριξη που παρέχει η μια στην άλλη, η συμπεριφορά των λογαριασμών αλλά και η γενικότερη απροθυμία των πελατών για στενή συνεργασία με την Τράπεζα, οδηγούν στο ότι η ικανότητα αποπληρωμής δεν μπορεί να τεκμηριωθεί και μάλιστα κρίνεται ως αμφίβολη. Το μεγάλο άνοιγμα καθώς και ο ψηλός δανεισμός των πελατών είναι καταλυτικός παράγοντας στην επιβίωση των εταιρειών. Ακόμα και οι εταιρείες που φαίνεται να έχουν σωστή λειτουργία και εξυπηρέτηση των λογαριασμών τους, λόγω της ενίσχυσης που τυγχάνουν από την ιδύνουσα, είναι πολύ πιθανό να αντιμετωπίσουν και αυτές σοβαρά προβλήματα στο άμεσο μέλλον.

....

Λόγω των πιο πάνω οι λογαριασμοί κατατάσσονται *Substandard* και τα ανοίγματα *Doubtful*. Εξαιρέση οι εταιρείες που δεν ανήκουν αποκλειστικά στο συγκρότημα ([redacted] και [redacted] οι οποίες εξυπηρετούν διαχρονικά το δανεισμό τους) και η εταιρεία [redacted], για την οποία εκκρεμεί πώληση ακινήτου και σημαντική μείωση του δανεισμού της.»

Πρακτικά Επιτροπής Midi

Τα πρακτικά της **Επιτροπής Midi** ημερομηνίας 23.6.2011 με θέμα «Προβλέψεις για Επισφαλείς Χρεώστες Τράπεζας Κύπρου για την πρώτη εξαμηνία 2011» αναφέρουν τα ακόλουθα:

« [redacted] : Ενόψει των ζημιολογών εργασιών της εταιρείας [redacted] να σταλούν επιστολές για κλείσιμο των λογαριασμών της.»

Σύμφωνα με τα πιο πάνω στοιχεία, στις 31.12.2011 έπρεπε να γίνει ειδική πρόβλεψη ύψους **€14.049 εκ.** αναφορικά με τις υποχρεώσεις του Συγκροτήματος [redacted], διότι δεν υπήρχε ικανότητα αποπληρωμής και υπήρχε εξασφαλιστικό κενό στις 31.12.2011.

Σε ότι αφορά τη συμμόρφωση με τα Διεθνή λογιστικά πρότυπα, υπήρχε «*significant financial difficulty of the issuer or obligor*» εν τη εννοία του IAS 39.

Υπολογισμός επιπρόσθετων προβλέψεων για το Χαρτοφυλάκιο της Κύπρου για τις 31.12.2011 με βάση τα στοιχεία που παρουσιάζονται στα Σημεία 1.1 με 1.9 ανωτέρω:	
Όνομα	Ποσό € 000
[redacted]	33.436
[redacted]	11.591
[redacted]	15.110
[redacted]	24.663
[redacted]	36.763
[redacted]	20.702
[redacted]	34.415
[redacted]	8.140
[redacted]	14.049
Σύνολο	198.868

2. Η Τράπεζα δεν προέβη σε (περαιτέρω) προβλέψεις για αριθμό πελατών της από το χαρτοφυλάκιο Ρωσίας και Ουκρανίας, παρότι οι συγκεκριμένοι πελάτες πληρούσαν την προϋπόθεση (a) «significant financial difficulty of the issuer or obligor» του Δ.Λ.Π. 39, και κατ' επέκταση η Τράπεζα έπρεπε να εμφανίσει αύξηση στις συνολικές ζημιές της €41.306.000 τουλάχιστον. Ειδικότερα:

2.1

Σύμφωνα με τα στοιχεία που υποβλήθηκαν από τον κ. [ΚΤ], τα δεδομένα της εταιρείας [REDACTED] στις 31.12.2011 είχαν ως εξής:

Άμεσες Υποχρεώσεις € 000	Έμμεσες Υποχρεώσεις € 000	Συνολικές Υποχρεώσεις € 000	Εξασφαλίσεις € 000	Άνοιγμα € 000	Αρχική εισήγηση για πρόβλεψη € 000
12.327	0	12.327	0	12.327	0

Special Investigation Report από την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου

Κατά τη διερεύνηση που προέβηκε η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου στις 26.7.2012 κατέγραψε τα πιο κάτω σχόλια για την εταιρεία [REDACTED]:

Κάτω από τον τίτλο 'Introduction'

« [REDACTED] is mentioned for the first time in the Pre-Closing Due Diligence Report dated 22 October 2008 carried out by Ernst and Young (hereinafter referred to as 'DDR2') prior to the date of signing of the Participation Share Purchase Agreement (the 'Purchase Agreement') for the acquisition of the majority of the shares of Uniastrum Bank (hereinafter referred to as 'the Bank' or 'UB') by BOC. According to E&Y, [REDACTED] acting as collection agency (as per management representations at that time), signed a cession agreement (hereinafter Cession Agreement 1) through which it purchased from bank ten (10) loans granted to six companies of the [REDACTED] amounting to approximately €16.2 m with the purpose of collecting those in favour of the Bank. Out of these loans, six had overdue interest as at 30.9.2008, while the [REDACTED] entered into insolvency procedures in the early part of August 2008. The loans were initially granted to the following companies/physical person, part of [REDACTED]:

[REDACTED]

According to the information in DDR2, Cession Agreement 1 was signed on 26 September 2008, just four (4) days before the end of the nine month period (i.e. from 1.1.2008 to 30.9.2008) the financial statements of which formed the basis of the scope of work of E&Y, according to their Transmittal Letter dated 20.10.2008. As a result and as was obvious from DDR2, the aforementioned amount of €16.2 m was transferred on 26.9.2008 out of 'bad debt' status into 'Other Debtors'.

According to E&Y, [REDACTED] had to pay the first part of the cession amount (€605K) by 1.2.2009, otherwise the agreement is considered terminated and parties have to return each other everything they receive on this agreement'.»

Finally, as per DDR2 and specifically as regards [REDACTED], the Bank did not provide on the due from this collecting agency, in order to disclose the probability of debt collection. As of 30.9.2008, the Bank provided 50% on the debt due from all the rest of the collection agencies. For information purposes, the debt due from [REDACTED] accounted for 52% of the total debt collection agencies.

After the conclusion of the cession agreement ■■■ carried out the following payments to UB:

- 03.08.2009 RUR 21.4 m
- 05.08.2009 RUR 0.6 m
- 26.04.2010 RUR 0.085 m
- 29.10.2010 RUR 7.56 m
- 09.12.2010 RUR 17.14 m

As of the current date the client has indebtedness in amount of approximately RUR 512 m (€12.8 m).»

Κάτω από τον τίτλο 'Key findings and conclusions'

«There are strong indications that the ten (10) ■■■ loans were transferred to ■■■ by UB officials in order for the loans to be shown under 'other assets' and thus not accounted for as problematic during the discussions with BOC Group prior to the acquisition of the Bank. These indications emanate from the following:

- The transfer date was four days just before the close of the nine-month period which served as a basis for the Due Diligence scope of work.
- Six out of the ten loans had overdue interest as of 30.9.2008.
- ■■■ Group became insolvent in early August 2008.

In its due diligence report, E&Y located this incident and specifically reported the terms of this transfer. In addition, E&Y also reported that the Bank did not provide for the debt due from ■■■, unlike the debts from the rest of the collection agencies.

Based on an earlier audit (24.4.12) in relation to the adherence of the terms of the Escrow Account, we confirm that these loans were not included in the Escrow Account.

There are indications that the provision of the pledge agreement by ■■■ to UB on 28.1.2010 was orchestrated by the Bank without the knowledge of BOC Group officials, in order to avoid a 100% provision explicitly requested by the external auditors. These indications are also fortified by the presentation of the pledge cancellation during the latest provisions committee.

Similarly, the latest 9.7.2012 assertions that the pledge agreement is actually valid might be translated into attempt to achieve the approval of the additional loan requested.»

Πρακτικά Επιτροπής Ελέγχου Δ.Σ.

Τα πρακτικά της **Επιτροπής Ελέγχου Δ.Σ.** ημερομηνίας 31.7.2012 αναφέρουν τα ακόλουθα:

«..... Υπήρξαν μεγάλα ερωτήματα για συγκεκριμένες υποθέσεις, δόθηκαν οδηγίες και σύντομα θα εξετασθούν. Τέτοιες υποθέσεις αφορούν τις εταιρείες ■■■ ■■■.

Για την υπόθεση της ■■■ θα εξεταστεί η σχετική έκθεση του Γενικού Ελεγκτή Συγκροτήματος σε ειδική συνεδρία της Επιτροπής Ελέγχου. Ο Γενικός Ελεγκτής Συγκροτήματος επισήμανε ότι ειδικά για την υπόθεση ■■■, την οποία εξέτασε, χρειάζεται να γίνει πρόβλεψη.....»

Τα πρακτικά της **Επιτροπής Ελέγχου Δ.Σ.** ημερομηνίας 28.8.2012 αναφέρουν τα ακόλουθα:

«Ο Διευθύνων Σύμβουλος, κ. Γ. Κυπρή και ο Πρώτος Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος κ. Γ. Πεχλιβαλίδης, ενημέρωσαν ότι υπάρχουν 4-5 υποθέσεις δανείων για τις οποίες η Διεύθυνση της Uniastrum Bank συζητά με την ΚΤΚ της Ρωσίας.

Η τελευταία με βάση τη δική μεθοδολογία, εάν δεν υπάρξουν ικανοποιητικές ρυθμίσεις για τα δάνεια αυτά εντός του Σεπτεμβρίου, θα απαιτήσει πρόβλεψη της τάξης των €80 εκ. και κατ' επέκταση θα έπρεπε το 80% των κεφαλαίων αυτών να καταβληθούν από την Τράπεζα Κύπρου. Το ποσό των €80 εκ. προκύπτει από το γεγονός ότι η ΚΤΚ της Ρωσίας χρησιμοποιεί τα δικά της λογιστικά πρότυπα (όχι IFRS).

Ο Γενικός Ελεγκτής τόνισε ότι εάν δεν διευθετηθεί το πιο πάνω θέμα τόσο για την εταιρεία [REDACTED] όσο και για τις άλλες εταιρείες για τις οποίες έθεσε θέμα η ΚΤΚ της Ρωσίας, τότε θα πρέπει το Συγκρότημα να προβεί σε αύξηση κεφαλαίου της Uniastrum Bank.

Σημειώθηκαν τα εξής:

.....

(β) [REDACTED]

Είναι υπό συζήτηση με την ΚΤΚ της Ρωσίας συγκεκριμένη πρόταση. Στις επαφές με την ΚΤΚ της Ρωσίας, η Κεντρική έδωσε διορία ένα μήνα για να μπορέσει η Τράπεζα να προβεί σε νέα συμφωνία με τους πελάτες ούτως ώστε να μη διενεργηθεί πρόβλεψη.»

.....

«Ο κ. Α. [REDACTED] αναφέρθηκε στα δάνεια της Uniastrum Bank προς [REDACTED] και [REDACTED] και σημείωσε ότι πήραν κατ' επανάληψη διαβεβαιώσεις από την Διεύθυνση της Uniastrum Bank ότι δεν υπάρχει σύνδεση με τους δύο Ρώσους μετόχους/συνιδιοκτήτες στην Uniastrum Bank. Επίσης, η Διεύθυνση διαβεβαιώνει τους Ελεγκτές ότι, κατά την άποψη της, τα δάνεια είναι εισπραξιμα με βάση τη συμφωνία που επιτεύχθηκε με τους οφειλέτες.

Όσον αφορά την αναφορά του Γενικού Ελεγκτή ότι για την εταιρεία [REDACTED] ακυρώθηκε την επόμενη μέρα η εξασφάλιση, οι Ελεγκτές σημείωσαν ότι πήραν ακόμα και σήμερα διαβεβαιώσεις από την Διεύθυνση εκεί, ότι η εξασφάλιση ισχύει.

Ο Γενικός Ελεγκτής ανέφερε ότι βασίζεται στις διαπιστώσεις του Εσωτερικού Ελεγκτή και των Κυπρίων και Ελλαδιτών στελεχών της Uniastrum Bank ότι δεν έχουν δει οποιοδήποτε έγγραφο που να αποδεικνύει την εγγραφή υποθήκης.

Ο Γενικός Ελεγκτής Συγκροτήματος σημείωσε ότι αρκετά δάνεια που παραχωρήθηκαν από την Uniastrum Bank, έγιναν rescheduled πέραν των 7 φορών χωρίς πληρωμή τόκων και κεφαλαίου και αυτό το γεγονός πρέπει να ανησυχήσει τους εξωτερικούς Ελεγκτές.»

Σχετικό απόσπασμα από κατάθεση [ΚΤ]

Στην κατάθεσή του, ο κ. [ΚΤ] ανέφερε τα ακόλουθα αναφορικά με την εταιρεία [REDACTED]:

«([ΚΤ])

..... Αλλά οι άλλες περιπτώσεις [REDACTED] είναι γνωστές. Τα θέματα όπως τα θίξαμε στο Audit Committee είναι γραμμένα.

([Ερευνώντας λειτουργός])
Για την ██████████ συγκεκριμένα;

([ΚΤ])
Έγινε ολόκληρο report.

([Ερευνώντας λειτουργός])
Για 31.12.2011 που τη στιγμή που υπήρχε ένα gap 12 εκ.

([ΚΤ])
Έπρεπε να γίνει, είναι γραπτώς αυτά τα θέματα. Έγινε το report μου. Αυτό εδώ στην ██████████ έβγαλε η γλώσσα μου μαλλιά. Με παρακολουθούσαν και οι δύο, ζήτησαν το report, τους το έστειλε ο Κυπρής, λανθασμένα τους το έστειλε. Και ακόμα και οι δηλώσεις μου στη διερευνητική επιτροπή όταν είπα ότι συμφωνήσαμε να δοθεί σε δικηγόρο το άκουσαν οι κύριοι εκεί και διαμαρτυρήθηκαν.

([Ερευνώντας λειτουργός])
Άρα το ποσό το τι έπρεπε να γίνει είναι τούτο το άνοιγμα που έχουμε εδώ 12 εκ.;

([ΚΤ])
Πιστεύω ναι.

([Ερευνώντας λειτουργός])
Και για την ██████████;

([ΚΤ])
Είναι related και εκείνη.

([Ερευνώντας λειτουργός])
Το ίδιο, πάλι non repayable ability και security gap.

([ΚΤ])
Ακριβώς. Και για τον ██████████ μας περίπαιζαν, μας περίπαιζαν στο τέλος.»

«([Ερευνώντας λειτουργός])
Επειδή προηγουμένως για την ██████████ και την ██████████ μιλήσατε κατηγορηματικά και είπατε ότι το άνοιγμα κύριε έπρεπε να γίνει πρόβλεψη.

([ΚΤ])
Διότι κάναμε έκθεση και το είδαμε εις βάθος εκείνο το πράμα.»

Σύμφωνα με τα πιο πάνω στοιχεία έπρεπε να γίνει ειδική επιπρόσθετη πρόβλεψη τουλάχιστον ύψους **€12.327 εκ.** στις 31.12.2011 αναφορικά με τις υποχρεώσεις της εταιρείας ██████████ διότι δεν υπήρχε ικανότητα αποπληρωμής κατά τις 31.12.2011 και υπήρχε επίσης άνοιγμα εξασφαλίσεων.

Σε ότι αφορά τη συμμόρφωση με τα Διεθνή λογιστικά πρότυπα, υπήρχε «**significant financial difficulty of the issuer or obligor**» εν τη εννοία του IAS 39.

2.2 ██████████

Σύμφωνα με τα στοιχεία που υποβλήθηκαν από τον κ. [ΚΤ] τα δεδομένα της εταιρείας ██████████ στις 31.12.2011 είχαν ως εξής:

Άμεσες Υποχρεώσεις € 000	Έμμεσες Υποχρεώσεις € 000	Συνολικές Υποχρεώσεις € 000	Εξασφαλίσεις € 000	Άνοιγμα € 000	Αρχική εισήγηση για πρόβλεψη € 000
17.046	0	17.046	8.595	8.451	0

Special Investigation Report από την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου

Κατά τη διερεύνηση που προέβηκε η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου στις 26.7.2012 κατέγραψε τα πιο κάτω σχόλια για την εταιρεία ██████████.

Κάτω από τον τίτλο 'Executive Summary'

«LLC ██████████ is mentioned for the first time in E&Y's initial Due Diligence Report as a Company owned by ██████████. ██████████ registered office is a building owned by UB. ██████████ has currently a loan balance of €18m and a security gap of €10.2m. ██████████ loan has been rescheduled eleven times with a loan maturity on 31.12.2012. Part of this loan was utilized for acquiring rights in a trading center which was going to be built by ██████████ in ██████████.»

Κάτω από τον τίτλο 'Findings'

«Σημείο 4.5.5 11 July 2012

During an audit by the local auditors in relation to the status of various parameters of the problematic loans in the Bank's system, changes in the maturity of the loans of the following clients were identified:

██████████: From 30.6.2012 to 31.12.2012
 ██████████ From 30.6.2012 to 30.06.2013
 ██████████ 01.7.2012 to 21.12.2012

According to the Head of the Loan Administration, these changes took place following the suggestion of the President of the Bank that if not prolonged, the loans should have been immediately been provided for. We understand that this incident, according to the Head of the Loan Administration has been discussed at the last BoD meeting held on the 12.7.2012.»

Πρακτικά Επιτροπής Ελέγχου Δ.Σ.

Τα πρακτικά της Επιτροπής Ελέγχου Δ.Σ. ημερομηνίας 31.7.2012 αναφέρουν τα ακόλουθα:

«..... Υπήρξαν μεγάλα ερωτήματα για συγκεκριμένες υποθέσεις, δόθηκαν οδηγίες και σύντομα θα εξεταστούν. Τέτοιες υποθέσεις αφορούν τις εταιρείες ██████████, ██████████, ██████████, ██████████, ██████████»

Τα πρακτικά της Επιτροπής Ελέγχου Δ.Σ. ημερομηνίας 28.8.2012 αναφέρουν τα ακόλουθα:

«Ο Διευθύνων Σύμβουλος, κ. Γ. Κυπρή και ο Πρώτος Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος κ. Γ. Πεχλιβαλίδης, ενημέρωσαν ότι υπάρχουν 4-5 υποθέσεις δανείων για τις οποίες η Διεύθυνση της Uniastrum Bank συζητά με την ΚΤΚ της Ρωσίας.

Η τελευταία με βάση τη δική της μεθοδολογία, εάν δεν υπάρξουν ικανοποιητικές ρυθμίσεις για τα δάνεια αυτά εντός του Σεπτεμβρίου, θα απαιτήσει πρόβλεψη της τάξης των €80 εκ. και κατ' επέκταση

θα έπρεπε το 80% των κεφαλαίων αυτών να καταβληθούν από την Τράπεζα Κύπρου. Το ποσό των €80 εκ. προκύπτει από το γεγονός ότι η ΚΤΚ της Ρωσίας χρησιμοποιεί τα δικά της λογιστικά πρότυπα (όχι IFRS).

Ο Γενικός Ελεγκτής τόνισε ότι εάν δεν διευθετηθεί το πιο πάνω θέμα τόσο για την εταιρεία [REDACTED] όσο και για τις άλλες εταιρείες για τις οποίες έθεσε θέμα η ΚΤΚ της Ρωσίας, τότε θα πρέπει το Συγκρότημα να προβεί σε αύξηση κεφαλαίου της Uniastrum Bank.

Σημειώθηκαν τα εξής:

.....

(β) [REDACTED]

Είναι υπό συζήτηση με την ΚΤΚ της Ρωσίας συγκεκριμένη πρόταση. Στις επαφές με την ΚΤΚ της Ρωσίας, η Κεντρική έδωσε διορία ένα μήνα για να μπορέσει η Τράπεζα να προβεί σε νέα συμφωνία με τους πελάτες ούτως ώστε να μη διενεργηθεί πρόβλεψη.»

.....

«Ο κ. [REDACTED] αναφέρθηκε στα δάνεια της Uniastrum Bank προς [REDACTED] και [REDACTED] και σημείωσε ότι πήραν κατ' επανάληψη διαβεβαιώσεις από την Διεύθυνση της Uniastrum Bank ότι δεν υπάρχει σύνδεση με τους δύο Ρώσους μετόχους/συνιδιοκτήτες στην Uniastrum Bank. Επίσης, η Διεύθυνση διαβεβαιώνει τους Ελεγκτές ότι, κατά την άποψη της, τα δάνεια είναι εισπράξιμα με βάση τη συμφωνία που επιτεύχθηκε με τους οφειλέτες.

.....

Ο Γενικός Ελεγκτής Συγκροτήματος σημείωσε ότι αρκετά δάνεια που παραχωρήθηκαν από την Uniastrum Bank, έγιναν rescheduled πέραν των 7 φορών χωρίς πληρωμή τόκων και κεφαλαίου και αυτό το γεγονός πρέπει να ανησυχήσει τους εξωτερικούς Ελεγκτές.»

Σχετικό απόσπασμα από κατάθεση [ΚΤ]

Στην κατάθεσή του, ο κ. [ΚΤ] ανέφερε τα ακόλουθα αναφορικά με την εταιρεία [REDACTED]:

«([ΚΤ])

..... Αλλά οι άλλες περιπτώσεις [REDACTED], [REDACTED] είναι γνωστές. Τα θέματα όπως τα θίξαμε στο Audit Committee είναι γραμμένα.

([Ερευνώντας λειτουργός])

Για την [REDACTED] συγκεκριμένα;

([ΚΤ])

Έγινε ολόκληρο report.

([Ερευνώντας λειτουργός])

Για 31.12.2011 που τη στιγμή που υπήρχε ένα gap 12 εκ.

([ΚΤ])

Έπρεπε να γίνει, είναι γραπτώς αυτά τα θέματα. Έγινε το report μου. Αυτό εδώ στην [REDACTED] έβγαλε η γλώσσα μου μαλλιά. Με παρακολουθούσαν και οι δύο, ζήτησαν το report, τους το έστειλε ο Κυπρής, λανθασμένα τους το έστειλε. Και ακόμα και οι δηλώσεις μου στη διερευνητική επιτροπή όταν είπα ότι συμφωνήσαμε να δοθεί σε δικηγόρο το άκουσαν οι κύριοι εκεί και διαμαρτυρήθηκαν.

([Ερευνώντας λειτουργός])

Άρα το ποσό το τι έπρεπε να γίνει είναι τούτο το άνοιγμα που έχουμε εδώ 12 εκ.;

([ΚΤ])

Πιστεύω ναι.

([Ερευνώντας λειτουργός])

Και για την [REDACTED];

([ΚΤ])

Είναι related και εκείνη.

([Ερευνώντας λειτουργός])

Το ίδιο, πάλι non repayable ability και security gap.

([ΚΤ])

Ακριβώς. Και για τον [REDACTED] μας περίπαιζαν, μας περίπαιζαν στο τέλος.»

«([Ερευνώντας λειτουργός])

Επειδή προηγουμένως για την [REDACTED] και την [REDACTED] μιλήσατε κατηγορηματικά και είπατε ότι το άνοιγμα κύριε έπρεπε να γίνει πρόβλεψη.

([ΚΤ])

Διότι κάναμε έκθεση και το είδαμε εις βάθος εκείνο το πράμα.»

Σύμφωνα με τα πιο πάνω στοιχεία έπρεπε να γίνει ειδική επιπρόσθετη πρόβλεψη τουλάχιστον ύψους €8.451 εκ. στις 31.12.2011 αναφορικά με τις υποχρεώσεις της εταιρείας [REDACTED] διότι δεν υπήρχε ικανότητα αποπληρωμής και υπήρχε επίσης άνοιγμα εξασφαλίσεων στις 31.12.2011.

Σε ότι αφορά τη συμμόρφωση με τα Διεθνή λογιστικά πρότυπα, υπήρχε «*significant financial difficulty of the issuer or obligor*» εν τη εννοία του IAS 39.

2.3 [REDACTED]

Σύμφωνα με τα στοιχεία που υποβλήθηκαν από τον κ. [ΚΤ], τα δεδομένα της εταιρείας [REDACTED] στις 31.12.2011 είχαν ως εξής:

Άμεσες Υποχρεώσεις € 000	Έμμεσες Υποχρεώσεις € 000	Συνολικές Υποχρεώσεις € 000	Εξασφαλίσεις € 000	Άνοιγμα € 000	Αρχική εισήγηση για πρόβλεψη € 000
23.643	0	23.643	0	23.643	0

Έκθεση με τίτλο PAMCO – General Review of the Structure and transfer of loans

Στην εν λόγω Έκθεση την οποία ετοίμασε ο κ. [ΚΤ] στις 5.6.2014 αναφέρονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

Κάτω από τον τίτλο «Brief History of Events»

«On 28.11.2011, the Group's top management (CEO and Deputy Group CEO) proposed to the BoD to approve the creation of a SPV entity for the purposes of assigning distressed loans and distressed assets from Uniastrum Bank. The main reason for this proposal is, according to the proposal, the future needs for additional capital requirements of Uniastrum Bank which would come into effect as from 1.1.2012, following new capital adequacy regulations which were introduced by the Central Bank of Russia (CBR).»

.....

«We have been provided with a copy of the approval letter sent by CBC dated 13.12.2011. On the letter there is a handwritten note and the signature which resembles the signature of Mr. Ch. Hadjimitsis. The note states that [REDACTED] (CB Supervisor) explicitly stated that €100m is the absolute maximum.' Under the signature and the handwritten note there is the date '16.3'.

- On 21.12.2011 and 28.12.2011 loans with current balance of approximately RUR5.3bn were transferred to PAMCO, along with their corresponding pledged assets.»

Κάτω από τον τίτλο «Findings»

«The loans and collaterals were transferred to PAMCO at the values which were recorded in the books of Uniastrum Bank as at the transfer date. Based on the information received, there was no fair value calculation of the loans and collaterals transferred.»

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με στοιχεία που απέστειλε η Τράπεζα, η [REDACTED] περιλαμβάνονταν στις αρχικές εταιρείες που μεταφέρθηκαν στο PAMCO structure.

Πρακτικά Επιτροπής Ελέγχου ΔΣ

Τα πρακτικά της **Επιτροπής Ελέγχου Δ.Σ.** ημερομηνίας 31.7.2012 αναφέρουν τα ακόλουθα:

«..... Υπήρξαν μεγάλα ερωτήματα για συγκεκριμένες υποθέσεις, δόθηκαν οδηγίες και σύντομα θα εξεταστούν. Τέτοιες υποθέσεις αφορούν τις εταιρείες [REDACTED] [REDACTED]»

Τα πρακτικά της **Επιτροπής Ελέγχου Δ.Σ.** ημερομηνίας 28.8.2012 αναφέρουν τα ακόλουθα:

«Ο Διευθύνων Σύμβουλος, κ. Γ. Κυπρή και ο Πρώτος Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος κ. Γ. Πεχλιβαλίδης, ενημέρωσαν ότι υπάρχουν 4-5 υποθέσεις δανείων για τις οποίες η Διεύθυνση της Uniastrum Bank συζητά με την ΚΤΚ της Ρωσίας.

Η τελευταία με βάση τη δική μεθοδολογία, εάν δεν υπάρξουν ικανοποιητικές ρυθμίσεις για τα δάνεια αυτά εντός του Σεπτεμβρίου, θα απαιτήσει πρόβλεψη της τάξης των €80 εκ. και κατ' επέκταση θα έπρεπε το 80% των κεφαλαίων αυτών να καταβληθούν από την Τράπεζα Κύπρου. Το ποσό των €80 εκ. προκύπτει από το γεγονός ότι η ΚΤΚ της Ρωσίας χρησιμοποιεί τα δικά της λογιστικά πρότυπα (όχι IFRS).

Ο Γενικός Ελεγκτής τόνισε ότι εάν δεν διευθετηθεί το πιο πάνω θέμα τόσο για την εταιρεία [REDACTED] [REDACTED] όσο και για τις άλλες εταιρείες για τις οποίες έθεσε θέμα η ΚΤΚ της Ρωσίας, τότε θα πρέπει το Συγκρότημα να προβεί σε αύξηση κεφαλαίου της Uniastrum Bank.

Σημειώθηκαν τα εξής:

.....

(γ) ██████████

Μετά από συντονισμένες ενέργειες, υπάρχουν προφορικές διαβεβαιώσεις ότι η ██████████ της Ρωσίας αντιμετωπίζει θετικά την αναβίωση του investment contract για την ανάπτυξη του ακινήτου (όπου η εξασφάλιση μας μέσω investment rights). Προϋπόθεση η παραχώρηση δικαιωμάτων στο contract προς την ██████████, πράγμα που αποτελεί θέμα διαπραγμάτευσης. Το ακίνητο βρίσκεται σε εξαιρετική θέση στο κέντρο τη Μόσχας (██████████). Η αποπεράτωση του θα απαιτήσει πόρους που θα παρασχεθούν είτε από ενδιαφερόμενους επενδυτές είτε από την Τράπεζα. Δεν γίνεται περαιτέρω πρόβλεψη.»

Σημειώνεται ότι η Τράπεζα προχώρησε τελικά σε ειδική πρόβλεψη ύψους €8.258 εκ. στις 31.12.2011 και €18.104 εκ. στις 31.12.2012.

Σύμφωνα με τα πιο πάνω στοιχεία έπρεπε να γίνει ειδική επιπρόσθετη πρόβλεψη τουλάχιστον ύψους €15.385 εκ. (διαφορά μεταξύ ανοίγματος και πρόβλεψης) στις 31.12.2011 αναφορικά με τις υποχρεώσεις της εταιρείας ██████████ διότι δεν υπήρχε ικανότητα αποπληρωμής το 2011 (μεταφέρθηκε στο PAMCO structure) και υπήρχε επίσης άνοιγμα εξασφαλίσεων.

Σε ότι αφορά τη συμμόρφωση με τα Διεθνή λογιστικά πρότυπα, υπήρχε «*significant financial difficulty of the issuer or obligor*» εν τη εννοία του IAS 39.

2.4 ██████████

Σύμφωνα με τα στοιχεία που υποβλήθηκαν από τον κ. [ΚΤ], τα δεδομένα της εταιρείας ██████████ στις 31.12.2011 είχαν ως εξής:

Άμεσες Υποχρεώσεις € 000	Έμμεσες Υποχρεώσεις € 000	Συνολικές Υποχρεώσεις € 000	Εξασφαλίσεις € 000	Άνοιγμα € 000	Αρχική εισήγηση για πρόβλεψη € 000
29.967	0	29.967	24.824	5.143	0

Στοιχεία Επιτροπής Προβλέψεων Ουκρανίας

Μεταξύ των στοιχείων που απέστειλε ο κ. [ΚΤ] είναι και στοιχεία από την Επιτροπή Προβλέψεων Ουκρανίας, η οποία για την εταιρεία ██████████ αναφέρει τα ακόλουθα:

«██████████ is in the business of real estate development and lease. The company has a credit line with limits US\$23 min with BOC Cyprus and US\$14.5 min with BOC Ukraine. Purpose of the facility was to finance the construction of ██████████, a commercial retail property located in the downtown of the city ██████████. Since late 2008, overall economic crisis, increase of construction works and construction material costs caused delay of construction and putting the 2nd section of ██████████ into operation. More than that, income from real estate lease has substantially dropped due to lack of demand and low rental rates. The facility was restructured back in 2009, another round of restructuring commenced in 2011 but did not finish yet because of regulatory complications. The facility will be in arrears until the restructuring is completed. The Customer is believed to have enough repayment capacity to service the interest on the facility, and also has some unused areas that could be either leased out or divested in the future thus generating additional cash flows.

Security is represented by the first rank charge over [REDACTED] and the land plot for the part of the facility booked in Ukraine and a second mortgage of the same assets for the part of the facility booked in Cyprus. Market value of the property is currently around US\$32 min. Security also includes pledge over lease agreements with total of around US\$1.7 min. Total exposure with BOC Group is US\$38.8 min, including US\$32.1 min in Cyprus and US 14.4 min in Ukraine. Total gap is around \$6.7m, however, the decision of the management of BOC Ukraine was not to create provisions for the account because the project is deemed economically viable and the gap is expected to be closed by gradual repayments of the facility once it is run at full capacity.»

Πρακτικά Επιτροπής Ελέγχου Δ.Σ.

Τα πρακτικά της **Επιτροπής Ελέγχου Δ.Σ.** ημερομηνίας 16.2.2012 αναφέρουν τα ακόλουθα:

«Ο Γενικός Ελεγκτής Συγκροτήματος επισήμανε ότι χρειάζεται να γίνει πρόβλεψη για το άνοιγμα. Ο αναπλ. Δ/νων Σύμβουλος κ. Γ. Κυπρή ανέφερε ότι υπάρχει πρόταση για αναδιάρθρωση του δανεισμού με βάση την οποία η εταιρεία θα είναι σε θέση να εξυπηρετήσει το δανεισμό της και ως εκ τούτου η Διεύθυνση κρίνει ότι στο παρόν στάδιο, δεν χρειάζεται πρόβλεψη. Παράλληλα, θα εξεταστεί το ενδεχόμενο λήψης πρόσθετων εξασφαλίσεων. Θα επανεξεταστεί για το 2012 η ανάγκη για διενέργεια ειδικής πρόβλεψης. Ο κ. [REDACTED] των ελεγκτών Ernst & Young ανέφερε ότι είναι πρόωρη η διενέργεια πρόβλεψης για το 2011.»

Απόσπασμα από κατάθεση [ΚΤ]

Στην κατάθεσή του, ο κ. [ΚΤ] ανέφερε τα ακόλουθα αναφορικά με την εταιρεία [REDACTED]:

([Ερευνώντας λειτουργός])

Πάμε στην Ουκρανία στην [REDACTED]. Που το report που μας δώσατε φαίνεται ότι υπάρχει ένα άνοιγμα 31.12.11, 5 εκ. Και από τα στοιχεία που μας δώσατε τα αναλυτικά στοιχεία φαίνεται άνοιγμα 31.12.2011, 6,7 εκ. αλλά ήταν σε δολάρια, 30.6.12, 7,8 εκ. δολάρια. Τις 31.12., 9 εκ. Και φαίνεται από τα report ότι υπήρχαν και προβλήματα αποπληρωμής των δανείων που το 2011.

([ΚΤ])

Ήταν ξεκάθαρος ο [REDACTED] ο συνάδερφος μου ο Head του Internal Audit για αυτή την περίπτωση και ξεκάθαρος ή μουν και εγώ νομίζω. Δεν διαφωνούμε.

([Ερευνώντας λειτουργός])

Υπήρχαν συνέχεια restructuring;

([ΚΤ])

Που τη στιγμή που πήγα εγώ στο Audit Comittee και απαιτήσα γραπτώς να γίνει πρόβλεψη δεν υπάρχει θέμα συζήτησης περαιτέρω και δεν κάνω πίσω.

([Ερευνώντας λειτουργός])

Το 2011 δεν έγινε πρόβλεψη, θεωρείτε ότι έπρεπε να γίνει από το 2011; Έχετε άποψη;

([Ερευνώντας λειτουργός])

Το security gap ήταν 5 εκ. το 2011 έπρεπε να γίνει πρόβλεψη;

([ΚΤ])

Εξαρτάται τι πληροφόρηση είχα εγώ τη δεδομένη στιγμή. Εγώ θα σας παραπέμψω εκεί που έκανα τη δήλωση. Εκεί είχα άποψη για αυτόν τον πελάτη και αν θυμάμαι καλά είπε ο κ. [REDACTED] είναι νωρίς να κάνουμε πρόβλεψη για αυτόν τον πελάτη. Είναι γραμμένο στα πρακτικά.

([Ερευνώντας λειτουργός])

Τελικά όμως έγινε;

([ΚΤ])

Όχι δεν έγινε τη συγκεκριμένη στιγμή.

([Ερευνώντας λειτουργός])

Έγινε μεταγενέστερα;

([ΚΤ])

Μεταγενέστερα. Ότι σας έδωσα εγώ στη δική μου λίστα είπα ότι έγινε μεταγενέστερα.

([Ερευνώντας λειτουργός])

Με το ότι καταγράφετε που τα πρακτικά της επιτροπής προβλέψουν Ουκρανίας, δεν ξέρω αν το έχετε υπόψη σας, αν το είδατε, μπορεί να το διαβάσετε αυτό που είναι σκιαγραφημένο.

([ΚΤ])

Ποιο είναι αυτό;

([Ερευνώντας λειτουργός])

Για την [REDACTED] 31.12.11.

([ΚΤ])

Γιατί πρέπει να το διαβάσω, εγώ είπα την άποψη μου στα πρακτικά, το τι λένε οι άλλοι για μένα είναι αδιάφορο.

([Ερευνώντας λειτουργός])

Ήταν 31.12.11 η άποψη σας στο report σας, μπορεί να είναι μεταγενέστερα

([ΚΤ])

Δεν θυμάμαι πότε είπα. Όταν είχα πληροφόρηση εγώ αντιλαμβάνεστε έχω τους δικούς μου ανθρώπους. Το τι γράφει ο καθένας εδώ, άσχετο για μένα δεν είμαι εγώ που το γράφω, άλλοι το γράφουν. Εγώ I rely στο audit τη δεδομένη στιγμή. Μπορεί να μην έγινε. Αν έτσι έγραφαν και με ικανοποιούσαν εμένα και δεν είχα άποψη αντιλαμβάνεσαι ότι δεν είχα πολλά να πω. Όταν ήρθε ο Internal Auditor και μου λέει αυτό και αυτό τότε επέμενα εκείνη την άποψη. Τον ρόλο των εξωτερικών ελεγκτών μπορείτε να τον εξετάσετε ας πούμε πάνω στα *under provisions*; Διότι νομίζω σαν πως να περνούν ελαφρώς από τους πάντες. Και από την αστυνομία και από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και από τους πάντες.

([Ερευνώντας λειτουργός])

Ευθύνη πρώτιστα ανήκει στα Δ.Σ.

([ΚΤ])

Όμως είμαι της άποψης [Ερευνώντας λειτουργός], sorry που θα την εκφράσω, όταν έχεις ένα εξωτερικό ελεγκτή ο οποίος βγάζει στα *provisions* και το έχω πει νομίζω προγενέστερα, ο οποίος λέει είμαι ικανοποιημένος με τα *provisions*, αφήνεις κανέναν περιθώριο οποιουδήποτε; Αφήνεις; Πες μου τη δική σου άποψη αν αφήνεις περιθώριο να κάθεται ο [ΚΤ] να λέει εγώ διαφωνώ για τα PD's ας πούμε και να

έρχεται στο Audit Committee και να λέει εγώ είμαι ικανοποιημένος. Μπορεί να έχω διαφορές εκεί και εδώ και να είμαι ικανοποιημένος.»

Σύμφωνα με τα πιο πάνω στοιχεία έπρεπε να γίνει ειδική επιπρόσθετη πρόβλεψη τουλάχιστον ίση με το άνοιγμα ύψους **€5.143 εκ.** στις 31.12.2011 αναφορικά με τις υποχρεώσεις της εταιρείας [REDACTED] διότι δεν υπήρχε ικανότητα αποπληρωμής και υπήρχε επίσης άνοιγμα εξασφαλίσεων στις 2011.

Σε ότι αφορά τη συμμόρφωση με τα Διεθνή λογιστικά πρότυπα, υπήρχε «*significant financial difficulty of the issuer or obligor*» εν τη εννοία του IAS 39.

Υπολογισμός επιπρόσθετων προβλέψεων για το χαρτοφυλάκιο της Ρωσίας και Ουκρανίας για τις 31.12.2011 με βάση τα στοιχεία που παρουσιάζονται στα Σημεία 2.1 με 2.4 ανωτέρω:	
ΠΙΣΤΟΥΧΟΣ	Ποσό € 000
[REDACTED]	12.327
[REDACTED]	8.451
[REDACTED]	15.385
[REDACTED]	5.143
Σύνολο	41.306

3. Η Τράπεζα δεν προέβη σε (περαιτέρω) προβλέψεις για αριθμό πελατών της από το χαρτοφυλάκιο Ελλάδας, παρότι οι συγκεκριμένοι πελάτες πληρούσαν την προϋπόθεση (a) «significant financial difficulty of the issuer or obligor» του Δ.Λ.Π. 39, και κατ' επέκταση η Τράπεζα έπρεπε να εμφανίσει αύξηση στις συνολικές ζημιές της €121.796.000 τουλάχιστον. Ειδικότερα:

3.1 [REDACTED]

Σύμφωνα με τα στοιχεία που υποβλήθηκαν από τον κ. [ΚΤ], τα δεδομένα της εταιρείας [REDACTED] στις 31.12.2011 είχαν ως εξής:

Άμεσες Υποχρεώσεις € 000	Έμμεσες Υποχρεώσεις € 000	Συνολικές Υποχρεώσεις € 000	Εξασφαλίσεις € 000	Άνοιγμα € 000	Αρχική εισήγηση για πρόβλεψη € 000
12.090	0	12.090	123	11.967	0

Επιστολές από/προς Κεντρική

Η παράγραφος 4 της επιστολής της ΚΤΚ ημερομηνίας 13.12.2011 που απέστειλε στην Τράπεζα, μετά την εποπτική εξέταση και αξιολόγηση του χαρτοφυλακίου στην Ελλάδα, αναφέρει τα ακόλουθα:

«Η επιτόπια επιθεώρηση κατέδειξε ότι η τράπεζα θα πρέπει να διενεργήσει πρόσθετες ειδικές προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις συνολικού ύψους €90 εκατομμυρίων. Στο επισυναπτόμενο Παράρτημα II καταγράφονται οι πελάτες για τους οποίους απαιτείται πρόσθετη ειδική πρόβλεψη καθώς και το ποσό της αναγκαίας πρόβλεψης κατά την ημερομηνία της επιθεώρησης. Απαιτείται όπως η Τράπεζα διενεργήσει τις πρόσθετες ειδικές προβλέψεις κατά το 2011.»

Σύμφωνα με το Παράρτημα II της εν λόγω επιστολής, η ΚΤΚ απαιτούσε από την Τράπεζα να διενεργήσει ειδική πρόβλεψη ύψους €10.011 εκ. αναφορικά με την εταιρεία [REDACTED] για τις 31.12.2011.

Εις απάντηση, η Τράπεζα στις 23.1.2012 απέστειλε επιστολή στην ΚΤΚ στην οποία της ανέφερε τα ακόλουθα:

«Η εταιρεία βρίσκεται σε φάση αναδιάρθρωσης προκειμένου να ανταπεξέλθει στη δύσκολη οικονομική συγκυρία. Πιο συγκεκριμένα, δεδομένου του γεγονότος ότι η ζήτηση για τα [redacted] που μέχρι τώρα εμπορευόταν έχει μειωθεί, η εταιρεία εκμεταλλευόμενη το υφιστάμενο δίκτυο και την τεχνογνωσία της επεκτείνεται στις εξής δραστηριότητες: (α) [redacted] and [redacted] στη [redacted] (β) [redacted] (γ) [redacted] το οποίο χρησιμοποιεί και στα [redacted] και (δ) την έναρξη συνεργασίας προκειμένου να αποτελέσει τον [redacted]. Παρά τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει ο κλάδος, η συναλλακτική συμπεριφορά της εταιρείας είναι πάντα συνεπής. Σημειώνεται ακόμη ότι στην εταιρεία δεν συμμετέχει πλέον ο κ. [redacted] καθώς το μερίδιο του αγοράστηκε από την οικογένεια [redacted] που είναι πλέον η μοναδική μέτοχος της εταιρείας. Η οικογένεια [redacted] διαθέτει αξιόλογη οικονομική επιφάνεια και θα επιδιωχθεί η λήψη της προσωπικής εγγύησης του κ. [redacted] ο οποίος στηρίζει την εταιρεία. Οι λογαριασμοί είναι ενήμεροι. Δεν διενεργήθηκε πρόβλεψη.»

Πρακτικά Επιτροπής Ελέγχου Δ.Σ.

Τα πρακτικά της Επιτροπής Ελέγχου Δ.Σ. ημερομηνίας 16.2.2012 αναφέρουν τα ακόλουθα:

« [redacted]

Η ΚΤΚ ζήτησε ειδική πρόβλεψη €10 εκατ. Η Εκτελεστική Διεύθυνση διαβεβαίωσε την Επιτροπή ότι οι λογαριασμοί του πελάτη δεν παρουσιάζουν καθυστέρηση μέχρι σήμερα και ότι οι πελάτες ανταποκρίνονται θετικά στις υποχρεώσεις τους.»

Σύμφωνα με τα πιο πάνω στοιχεία έπρεπε να γίνει ειδική πρόβλεψη ύψους **€10.011.000** (απαίτηση ΚΤΚ) στις 31.12.2011 αναφορικά με τις υποχρεώσεις της εταιρείας [redacted]. Για να απαιτήσει η ΚΤΚ να διενεργηθεί η σχετική πρόβλεψη, αυτό σήμαινε ότι η εν λόγω εταιρεία δεν είχε ικανότητα αποπληρωμής των υποχρεώσεων της και υπήρχε εξασφαλιστικό κενό στις 31.12.2011.

Η λήψη προσωπικής εγγύησης, με βάση την πολιτική προβλέψεων της Τράπεζας δεν θα έπρεπε να λαμβάνεται υπόψη στον υπολογισμό της πρόβλεψης. Σχετική είναι η επιστολή της Τράπεζας ημερομηνίας 17.3.2015 (βλ. Σημείο Α.7. πιο πάνω).

Σε ότι αφορά τη συμμόρφωση με τα Διεθνή λογιστικά πρότυπα, υπήρχε «*significant financial difficulty of the issuer or obligor*» εν τη εννοία του IAS 39.

3.2 [redacted]

Σύμφωνα με τα στοιχεία που υποβλήθηκαν από τον κ. [ΚΤ], τα δεδομένα του Συγκροτήματος [redacted] στις 31.12.2011 είχαν ως εξής:

Άμεσες Υποχρεώσεις € 000	Έμμεσες Υποχρεώσεις € 000	Συνολικές Υποχρεώσεις € 000	Εξασφαλίσεις € 000	Άνοιγμα € 000	Αρχική εισήγηση για πρόβλεψη € 000
23.173	2.100	25.273	9.978	15.295	0

Επιστολές από/προς Κεντρική

Η παράγραφος 4 της επιστολής της ΚΤΚ ημερομηνίας 13.12.2011 που απέστειλε στην Τράπεζα μετά την εποπτική εξέταση και αξιολόγηση του χαρτοφυλακίου στην Ελλάδα, αναφέρει τα ακόλουθα:

«Η επιτόπια επιθεώρηση κατέδειξε ότι η τράπεζα θα πρέπει να διενεργήσει πρόσθετες ειδικές προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις συνολικού ύψους €90 εκατομμυρίων. Στο επισυναπτόμενο Παράρτημα II καταγράφονται οι πελάτες για τους οποίους απαιτείται πρόσθετη ειδική πρόβλεψη καθώς και το ποσό της αναγκαίας πρόβλεψης κατά την ημερομηνία της επιθεώρησης. Απαιτείται όπως η Τράπεζα διενεργήσει τις πρόσθετες ειδικές προβλέψεις κατά το 2011.»

Σύμφωνα με το Παράρτημα II της εν λόγω επιστολής, η ΚΤΚ απαιτούσε από την Τράπεζα να διενεργήσει ειδική πρόβλεψη ύψους €9.960 εκ. αναφορικά με το Συγκρότημα [REDACTED] για τις 31.12.2011.

Εις απάντηση, η Τράπεζα στις 23.1.2012 απέστειλε επιστολή στην ΚΤΚ στην οποία της ανέφερε τα ακόλουθα:

«Για την αντιμετώπιση της ύφεσης, ο Όμιλος έχει προβεί σε πλήρη αναδιοργάνωση των εταιρειών με αιχμές την μείωση των εξόδων λειτουργίας (μείωση προσωπικού, περικοπές μισθών κλπ), την αύξηση των πωλήσεων των [REDACTED] και την αντικατάσταση του stock με [REDACTED]. Ο Όμιλος τυγχάνει στήριξης του τραπεζικού συστήματος και συνεχίζει να λειτουργεί με μειωμένο τζίρο αλλά παράλληλα και με σημαντική μείωση των εξόδων του. Τα ακίνητα ιδιοκτησίας των εταιρειών του έχουν δοθεί σε μεσίτες με σκοπό την πώληση τους, η οποία και θα απομειώσει το δανεισμό αναλόγως με την τιμή που θα επιτευχθεί. Ο δανεισμός αυτή τη στιγμή συντηρείται, οι εταιρείες είναι φορολογικά και ασφαλιστικά ενήμερες και αναμένεται η πώληση των ακινήτων. Λόγω του ότι οι εταιρείες δεν εμφανίζουν δυσμενή στοιχεία, στηρίζονται από το Τραπεζικό σύστημα, πληρώνουν τις τρέχουσες υποχρεώσεις σε τρίτους και έχουν προβεί σε μέτρα που μακροπρόθεσμα θα αποδώσουν, δεν προβαίνουμε προς το παρόν σε σχηματισμό πρόβλεψης.»

Πρακτικά Επιτροπής Ελέγχου Δ.Σ.

Τα πρακτικά της **Επιτροπής Ελέγχου Δ.Σ.** ημερομηνίας 16.2.2012 αναφέρουν τα ακόλουθα:

« [REDACTED]

Η ΚΤΚ ζήτησε ειδική πρόβλεψη €10 εκατ. Η Εκτελεστική Διεύθυνση ανέφερε ότι οι πελάτες μέχρι σήμερα συνεχίζουν τις εργασίες τους, είναι συνεργάσιμοι και έχουν δείξει κάθε καλή διάθεση για συνεργασία με την Τράπεζα. Η Εκτελεστική Διεύθυνση θεωρεί ότι ο πελάτης μπορεί να συνεχίσει να εξυπηρετεί τις υποχρεώσεις του χωρίς την παραχώρηση νέου δανεισμού.»

Σύμφωνα με τα πιο πάνω στοιχεία έπρεπε να γίνει ειδική πρόβλεψη ύψους **€9.960.000** (απαίτηση ΚΤΚ) στις 31.12.2011 αναφορικά με τις υποχρεώσεις του Συγκροτήματος [REDACTED]. Για να απαιτήσει η ΚΤΚ να διενεργηθεί η σχετική πρόβλεψη, αυτό σήμαινε ότι η εταιρεία δεν είχε ικανότητα αποπληρωμής των υποχρεώσεων της κατά τις 31.12.2011 και υπήρχε εξασφαλιστικό κενό.

Σε ότι αφορά τη συμμόρφωση με τα Διεθνή λογιστικά πρότυπα, υπήρχε **«significant financial difficulty of the issuer or obligor» εν τη εννοία του IAS 39.**

3.3 [REDACTED]

Επιστολές από/προς ΚΤΚ

Στην παράγραφο 5 της επιστολής της ΚΤΚ ημερομηνίας 13.12.2011, που απεστάλη στην Τράπεζα μετά την εποπτική εξέταση και αξιολόγηση του χαρτοφυλακίου στην Ελλάδα, αναφέρονται τα ακόλουθα:

«Στο συνημμένο Παράρτημα ΙΙΙ καταγράφονται πελάτες οι οποίοι παρουσιάζουν σοβαρά προβλήματα και για τους οποίους πιθανώς η τράπεζα να χρειαστεί στο εγγύς μέλλον να προβεί στη διενέργεια ειδικής πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις. Σε σχέση με τους υπό αναφορά πελάτες η τράπεζα θα πρέπει να αξιολογήσει εκ νέου την κάθε περίπτωση στο τέλος του 2011. Στις περιπτώσεις όπου η εν λόγω αξιολόγηση καταδεικνύει ότι δεν υπάρχει ουσιαστική βελτίωση στην ικανότητα αποπληρωμής του δανεισμού και εξακολουθεί να υπάρχει άνοιγμα εξασφαλίσεων, τότε η τράπεζα θα πρέπει να διενεργήσει άμεσα ειδικές προβλέψεις.»

Στον Πίνακα του Παραρτήματος ΙΙΙ της εν λόγω επιστολής, περιλαμβάνεται η εταιρεία [REDACTED] η οποία είχε άνοιγμα εξασφαλίσεων ύψους €12.414 εκ. στις 31.12.2011.

Εις απάντηση, η Τράπεζα στις 23.1.2012 απέστειλε επιστολή στην ΚΤΚ στην οποία της ανέφερε τα ακόλουθα:

«Με την εταιρεία [REDACTED], το Συγκρότημα της Τράπεζας Κύπρου διατηρεί μακροχρόνια συνεργασία, μέσω της χορήγησης πιστωτικών διευκολύνσεων για άμεσες χρηματοδοτήσεις. Το σύνολο των χρηματοδοτήσεων του Συγκροτήματος, ανέρχεται σε €27.22 εκ. των οποίων οι άμεσες χρηματοδοτήσεις της Τράπεζας ανέρχονται σε €16.88 εκ. και της Κύπρου Leasing σε €10.34 εκ.

Η εταιρεία δραστηριοποιείται στο χώρο ανάπτυξης και εκμετάλλευσης ακινήτων (real estate) και δεν απασχολεί προσωπικό.

Τα ακίνητα που χρηματοδοτήθηκαν αφορούν σε κτίριο επί της οδού [REDACTED] και [REDACTED], το οποίο έχει μισθωθεί στην [REDACTED], αξίας ανέρχεται σε €7.56 εκ./€6.0 εκ. εκτίμηση 12/2009, έξι μεζονέτες και μία μονοκατοικία στην Εκάλη αξίας €9.8 εκ./€7.78 εκ. εκτίμηση 9/2008).

Το ακίνητο επί της οδού [REDACTED], απετέλεσε αντικείμενο Sale and Lease Back από την Κύπρου Leasing, ενώ τα ακίνητα στην Εκάλη είναι προσημειωμένα σε εξασφάλιση των υποχρεώσεων στην Τράπεζα για ποσό €15.8 εκ.

Επιπλέον, πέραν των ανωτέρω, υφίστανται οι προσωπικές εγγυήσεις του κ. [REDACTED] και της συζύγου του κας [REDACTED]. Η εγγύηση της [REDACTED] ελήφθη (προς ενίσχυση του εξασφαλιστικού σχήματος) το 2010 και περιορίζεται στα €9 εκ. συνολικά. Η κα [REDACTED] (θυγατέρα του γνωστού επιχειρηματία κ. [REDACTED] – [REDACTED]), διαθέτει σημαντική οικονομική επιφάνεια, τόσο δια της κατοχής του 20% του μετοχικού κεφαλαίου των επιχειρήσεων του πατέρα της όσο και δια της ιδιοκτησίας μεγάλης αξίας ακίνητης περιουσίας (στην Κύπρο).

Από τον 6/2010 έχει καταβληθεί για την αποπληρωμή των υποχρεώσεων της εταιρείας προς το Συγκρότημα, το ποσό των €1.42 εκ. των οποίων τα €970 χιλ. προήλθαν από τις εργασίες των εταιρειών του Ομίλου στη Ελλάδα (κυρίως από την συγγενική εταιρεία [REDACTED]) και το υπόλοιπο ποσό ύψους €453 χιλ. έχει κατατεθεί από πόρους του ιδίου και της συζύγου.

Σύμφωνα με τον φορέα, γίνονται προσπάθειες πώλησης των ακινήτων στην Εκάλη, λόγω όμως του οικονομικού κλίματος αυτό δεν έχει καταστεί εφικτό μέχρι σήμερα.

Ωστόσο, με δεδομένο το γεγονός ότι, τα ακίνητα που περιλαμβάνει το εξασφαλιστικό πλαίσιο (τόσο στην Τράπεζα όσο και στην Κύπρου Leasing), αφενός βρίσκονται σε δύο από τις πλέον ακριβές περιοχές στην Ελλάδα αφετέρου έχουν έντονα εμπορικό χαρακτήρα, εκτιμάται ότι, στο χρόνο όπου η ύφεση στην

Ελλάδα θα αρχίσει να υποχωρεί, θα πωληθούν σύντομα και σε τιμές που θα συμβάλουν αποφασιστικά, στην ουσιαστική μείωση του συνόλου των υφιστάμενων δανείων.»

Η ΚΤΚ είχε αναφέρει τα εξής στην Τράπεζα (βλ. πιο πάνω): «Σε σχέση με τους υπό αναφορά πελάτες η τράπεζα θα πρέπει να αξιολογήσει εκ νέου την κάθε περίπτωση στο τέλος του 2011. Στις περιπτώσεις όπου η εν λόγω αξιολόγηση καταδεικνύει ότι δεν υπάρχει ουσιαστική βελτίωση στην ικανότητα αποπληρωμής του δανεισμού και εξακολουθεί να υπάρχει άνοιγμα εξασφαλίσεων, τότε η τράπεζα θα πρέπει να διενεργήσει άμεσα ειδικές προβλέψεις.»

Όπως προκύπτει από την ανάλυση της ίδιας της Τράπεζας, δεν υπήρχε ουσιαστική βελτίωση στην ικανότητα αποπληρωμής της πιστούχου και εφόσον εξακολουθούσε να υπάρχει άνοιγμα εξασφαλίσεων έπρεπε να γίνει ειδική πρόβλεψη ύψους **€12.414.000** (απαίτηση ΚΤΚ) στις 31.12.2011 αναφορικά με τις υποχρεώσεις της εταιρείας [REDACTED].

Σε ότι αφορά τις προσωπικές εγγυήσεις, η προσωπική εγγύηση, με βάση την πολιτική προβλέψεων της Τράπεζας δεν έπρεπε να λαμβάνεται υπόψη στον υπολογισμό της πρόβλεψης. Σχετική είναι η επιστολή της Τράπεζας ημερομηνίας 17.3.2015 (βλ. **Σημείο Α.7.** πιο πάνω).

Σε ότι αφορά τη συμμόρφωση με τα Διεθνή λογιστικά πρότυπα, υπήρχε «**significant financial difficulty of the issuer or obligor**» εν τη εννοία του **IAS 39**.

3.4 [REDACTED]

Επιστολές από/προς ΚΤΚ

Η παράγραφος 5 της επιστολής της ΚΤΚ ημερομηνίας 13.12.2011 που απέστειλε στην Τράπεζα μετά την εποπτική εξέταση και αξιολόγηση του χαρτοφυλακίου στην Ελλάδα, αναφέρει τα ακόλουθα:

«Στο συνημμένο Παράρτημα III καταγράφονται πελάτες οι οποίοι παρουσιάζουν σοβαρά προβλήματα και για τους οποίους πιθανώς η τράπεζα να χρειαστεί στο εγγύς μέλλον να προβεί στη διενέργεια ειδικής πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις. Σε σχέση με τους υπό αναφορά πελάτες η τράπεζα θα πρέπει να αξιολογήσει εκ νέου την κάθε περίπτωση στο τέλος του 2011. Στις περιπτώσεις όπου η εν λόγω αξιολόγηση καταδεικνύει ότι δεν υπάρχει ουσιαστική βελτίωση στην ικανότητα αποπληρωμής του δανεισμού και εξακολουθεί να υπάρχει άνοιγμα εξασφαλίσεων, τότε η τράπεζα θα πρέπει να διενεργήσει άμεσα ειδικές προβλέψεις.»

Στον Πίνακα του Παραρτήματος III της εν λόγω επιστολής, περιλαμβάνεται ο Όμιλος [REDACTED] ο οποίος είχε άνοιγμα εξασφαλίσεων ύψους **€11.850.000** στις 31.12.2011.

Εις απάντηση, η Τράπεζα στις 23.1.2012 απέστειλε επιστολή στην ΚΤΚ στην οποία της ανέφερε τα ακόλουθα:

«Με τον Όμιλο [REDACTED] υφίσταται συνεργασία από το 1998 όπου απολαμβάνει συνολικές διευκολύνσεις ποσού €12.5 εκ. Κύριο αντικείμενο ενασχόλησης αποτελεί η εισαγωγή και εμπορία [REDACTED] ([REDACTED]) [REDACTED].»

Παρά την αρνητική συγκυρία που έχει οδηγήσει στην συρρίκνωση της δραστηριότητας και τη συσσώρευση ζημιών που αποδυναμώνουν την κεφαλαιακή διάρθρωση του ομίλου, θετικά αξιολογούνται:

1. η ικανοποιητική διασπορά και το ισχυρό brand name των προϊόντων του,

2. η σημαντικού ύψους ελεύθερη βαρών ακίνητη περιουσία του ομίλου (κτίρια και οικόπεδα αναπόσβεστης αξίας €74 εκ., βάσει στοιχείων ισολογισμού 31.12.2010),
3. η προσπάθεια συγκράτησης λειτουργικών εξόδων (μείωση προσωπικού κατά 140 άτομα, συστέγαση δραστηριοτήτων, διακοπή λειτουργίας μη κερδοφόρων σημείων πώλησης, μείωση χρηματοοικονομικών εξόδων λόγω μείωσης του δανεισμού κλπ, περιορίζοντας τα έξοδα κατά €13.5 εκ./20%),
4. η σημαντική συνδρομή των μετόχων (με καταβολή μετρητών) στην κεφαλαιακή ενίσχυση του ομίλου, (ΑΜΚ €25 εκ. το 2008, €35 εκ. το 2009, €4 εκ. το 2011), αποδεικνύοντας την έμπρακτη δέσμευση τους στην απρόσκοπτη λειτουργία του,
5. το διαχρονικά ικανοποιητικό – παρά τη μείωση του – ύψους των ταμειακών διαθέσιμων (€22 εκ.),

Επιπλέον η προσπάθεια προσαρμογής του ομίλου στα νέα δεδομένα καταδεικνύεται από:

6. το δραστήριο management που ασκεί η οικογένεια [REDACTED], με τη συνεχή αναζήτηση επενδυτικών ευκαιριών για τη βελτίωση της πορείας του ομίλου,
7. την εξελισσόμενη λειτουργική του αναδιοργάνωση με τη συγχώνευση των εταιρειών [REDACTED] και την απορρόφηση τους από την [REDACTED] αποσκοπώντας σε περαιτέρω μείωση του λειτουργικού κόστους και εξυγίανση των χρηματοοικονομικών μεγεθών του ομίλου.

Επισημαίνεται το χαμηλό exposure της Τράπεζας μας (6.4%) σε σχέση με τις υπόλοιπες συνεργαζόμενες τράπεζες, αλλά και πρωτίστως η παροχή των προσωπικών εγγυήσεων (σε όλες της Τράπεζες) που καταδεικνύουν τη δέσμευση των φορέων στους σκοπούς του ομίλου. Επιπρόσθετα, τονίζεται η, σε εξέλιξη, αναχρηματοδότηση του υφιστάμενου τραπεζικού δανεισμού του ομίλου, είτε μέσω ΚΟΔ, είτε μέσω διμερών ΟΔ, (καλυπτόμενων από προσημειώσεις σε ακίνητα του), η οποία εκτιμάται ότι:

- θα βελτιώσει την εξασφαλιστική θέση του συνόλου των πιστωτριών τραπεζών και ειδικότερα της ΒΟC, σε περίπτωση εξέτασης συμμετοχής μας pari passu με τις λοιπές συνεργαζόμενες του ομίλου τράπεζες
- θα στηρίξει τη βιωσιμότητα του ομίλου, βελτιώνοντας την ικανότητα εξυπηρέτησης του συνολικού υφιστάμενου τραπεζικού δανεισμού, μέσω, επιμήκυνσης του χρόνου αποπληρωμής και ενίσχυσης με νέα κεφάλαια που πιθανώς να δοθούν από την κάθε τράπεζα.»

Η ΚΤΚ είχε αναφέρει τα εξής στην Τράπεζα (βλ. πιο πάνω): «Σε σχέση με τους υπό αναφορά πελάτες η τράπεζα θα πρέπει να αξιολογήσει εκ νέου την κάθε περίπτωση στο τέλος του 2011. Στις περιπτώσεις όπου η εν λόγω αξιολόγηση καταδεικνύει ότι δεν υπάρχει ουσιαστική βελτίωση στην ικανότητα αποπληρωμής του δανεισμού και εξακολουθεί να υπάρχει άνοιγμα εξασφαλίσεων, τότε η τράπεζα θα πρέπει να διενεργήσει άμεσα ειδικές προβλέψεις.»

Όπως προκύπτει από την ανάλυση της ίδιας της Τράπεζα, δε υπήρχε ουσιαστική βελτίωση στην ικανότητα αποπληρωμής του δανεισμού και εφόσον εξακολουθούσε να υπάρχει άνοιγμα εξασφαλίσεων έπρεπε να γίνει ειδική πρόβλεψη ύψους €11.850.000 (απαίτηση ΚΤΚ) στις 31.12.2011 αναφορικά με τις υποχρεώσεις του Συγκροτήματος [REDACTED].

Σε ότι αφορά τη συμμόρφωση με τα Διεθνή λογιστικά πρότυπα, υπήρχε «**significant financial difficulty of the issuer or obligor**» εν τη εννοία του IAS 39.

3.5 [REDACTED]

Επιστολές από/προς ΚΤΚ

Η παράγραφος 5 της επιστολής της ΚΤΚ ημερομηνίας 13.12.2011 που απέστειλε στην Τράπεζα μετά την εποπτική εξέταση και αξιολόγηση του χαρτοφυλακίου στην Ελλάδα, αναφέρει τα ακόλουθα:

«Στο συνημμένο Παράρτημα III καταγράφονται πελάτες οι οποίοι παρουσιάζουν σοβαρά προβλήματα και για τους οποίους πιθανώς η τράπεζα να χρειαστεί στο εγγύς μέλλον να προβεί στη διενέργεια ειδικής πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις. Σε σχέση με τους υπό αναφορά πελάτες η τράπεζα θα πρέπει να αξιολογήσει εκ νέου την κάθε περίπτωση στο τέλος του 2011. Στις περιπτώσεις όπου η εν λόγω αξιολόγηση καταδεικνύει ότι δεν υπάρχει ουσιαστική βελτίωση στην ικανότητα αποπληρωμής του δανεισμού και εξακολουθεί να υπάρχει άνοιγμα εξασφαλίσεων, τότε η τράπεζα θα πρέπει να διενεργήσει άμεσα ειδικές προβλέψεις.»

Στον Πίνακα του Παραρτήματος III της εν λόγω επιστολής, περιλαμβάνεται η εταιρεία [REDACTED] η οποία είχε άνοιγμα εξασφαλίσεων ύψους €10.316.000 στις 31.12.2011.

Εις απάντηση, η Τράπεζα στις 23.1.2012 απέστειλε επιστολή στην ΚΤΚ στην οποία της ανέφερε τα ακόλουθα:

«Με τον όμιλο συνεργαζόμαστε από το 1998, με συνολικό exposure σήμερα €21 εκ. περίπου σε Ελλάδα και Κύπρο. Ασχολείται με την εισαγωγή, εξαγωγή, εμπορία, επισκευή και μίσθωση [REDACTED], καθώς και την εισαγωγή και εμπόριο [REDACTED].»

Αν και τα οικονομικά στοιχεία παρουσιάζουν επιδείνωση, όπως όλες οι εταιρείες του κλάδου (μείωση κύκλου εργασιών του Ομίλου τον 6/2011 σε €125 εκ. από €189 εκ., αύξηση ζημιών προ φόρων τον 6/2011 σε €15.6 εκ. από €8 εκ.), η εταιρεία έχει καταφέρει το 2011 να αυξήσει σημαντικά το μερίδιο αγοράς της στις υπόλοιπες (πλην της [REDACTED]) μάρκες που εμπορεύεται ([REDACTED]) με αποτέλεσμα το συνολικό μερίδιο της στην αγορά να ανέρχεται σε 8.3% την περίοδο Ιαν-Ιουλ 2011 σε σύγκριση με 5.3% την αντίστοιχη περσινή περίοδο.

Οι φορείς του Ομίλου καταβάλλουν σημαντικές προσπάθειες για περιορισμό των εξόδων (μειώθηκαν κατά €12 εκ. περίπου τον 6/2011 σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο πέρσι) και καταγραφή θετικών ταμειακών λειτουργικών ροών, μέσω μείωσης των αποθεμάτων και είσπραξης των απαιτήσεων. Ο καθαρός δανεισμός του Ομίλου έχει μειωθεί ελαφρώς σε €295 εκ. τον 6/2011 από €314 εκ. τον 12/2010.

Μέχρι στιγμής ο Όμιλος είναι απολύτως τυπικός στις υποχρεώσεις του προς την Τράπεζα μας, με άμεση καταβολή των τόκων για όλα του τα δάνεια (Διμερή): ΑΑΛ €8 εκ. στην [REDACTED] & Κοινοπρακτικά: συμμετοχή της Τράπεζας μας με ποσά (σήμερα €1.092 χιλ. και €936 χιλ. σε ΚΟΔ της [REDACTED] και [REDACTED]). Επιπλέον, για το ΚΟΔ της [REDACTED], έχει προπληρωθεί η δόση κεφαλαίου του 6/2012. Ο Όμιλος έχει δηλώσει ότι θα τηρηθεί κανονικά το πρόγραμμα αποπληρωμής των ΚΟΔ της [REDACTED] και [REDACTED] ενώ βρίσκεται σε διαπραγματεύσεις με τις τράπεζες που συμμετέχουν στο ΚΟΔ της [REDACTED] (όχι η Τράπεζα μας) για τροποποίηση του προγράμματος αποπληρωμής (παράταση της διάρκειας του ΚΟΔ και μη καταβολή κεφαλαίου για τα επόμενα δύο έτη) οι οποίες αναμένεται να ολοκληρωθούν, σύμφωνα με τελευταία ενημέρωση μας από την Εταιρεία, εντός του Α' τριμήνου 2012. Σημειώνεται τέλος ότι τα ΚΟΔ της [REDACTED] και [REDACTED] εξασφαλίζονται στο 100% με εκχώρηση απαιτήσεων για την πρώτη και ένα μίγμα εξασφαλίσεων για τη δεύτερη, στο οποίο (μίγμα) περιλαμβάνεται και Α' προσημείωση σε ακίνητο εμπορικής αξίας €12.8 εκ. (ποσό που αντιστοιχεί αναλογικά στην Τράπεζα μας €371.2 χιλ.

Τέλος, επισημαίνεται η μακρόχρονη πορεία, το «καλό όνομα» του Ομίλου στην αγορά και η εμπειρία των διοικούντων στελεχών, στοιχεία που περιορίζουν εν μέρει τον κίνδυνο.»

Η ΚΤΚ είχε αναφέρει τα εξής στην Τράπεζα(βλ. πιο πάνω): «Σε σχέση με τους υπό αναφορά πελάτες η τράπεζα θα πρέπει να αξιολογήσει εκ νέου την κάθε περίπτωση στο τέλος του 2011. Στις περιπτώσεις όπου η εν λόγω αξιολόγηση καταδείξει ότι δεν υπάρχει ουσιαστική βελτίωση στην ικανότητα αποπληρωμής του δανεισμού και εξακολουθεί να υπάρχει άνοιγμα εξασφαλίσεων, τότε η τράπεζα θα πρέπει να διενεργήσει άμεσα ειδικές προβλέψεις.»

Όπως προκύπτει από την ανάλυση της ίδιας της Τράπεζας, δεν υπήρχε ουσιαστική βελτίωση στην ικανότητα αποπληρωμής του δανεισμού και εφόσον εξακολουθούσε να υπάρχει άνοιγμα εξασφαλίσεων έπρεπε να γίνει ειδική πρόβλεψη ύψους **€10.316.000** (απαίτηση ΚΤΚ) στις 31.12.2011 αναφορικά με τις υποχρεώσεις του Συγκροτήματος [REDACTED].

Σε ότι αφορά τη συμμόρφωση με τα Διεθνή λογιστικά πρότυπα, υπήρχε «**significant financial difficulty of the issuer or obligor**» εν τη εννοία του IAS 39.

3.6 [REDACTED]

Πρακτικά Επιτροπής Maxi

Τα πρακτικά της **Επιτροπής Maxi** ημερομηνίας 17.1.2012 με θέμα «Προβλέψεις για Επισφαλείς Χρεώστες Τράπεζας Κύπρου για το 2011» αναφέρουν τα ακόλουθα:

«Σχετικά με τον [REDACTED] αποφασίστηκε όπως όσον αφορά την εκχώρηση απαίτησης του πελάτη έναντι κάποιου [REDACTED] συγκροτήματος, να καλύψει πρώτα το άνοιγμα των υποχρεώσεων στην Ελλάδα και εάν υπάρχει περίσσειμα τότε να χρησιμοποιηθεί ως εξασφάλιση έναντι των υποχρεώσεων της Κύπρου.»

Επιστολές από/προς ΚΤΚ

Η παράγραφος 5 της επιστολής της ΚΤΚ ημερομηνίας 13.12.2011 που απέστειλε στην Τράπεζα, μετά την εποπτική εξέταση και αξιολόγηση του χαρτοφυλακίου στην Ελλάδα, αναφέρει τα ακόλουθα:

«Στο συνημμένο Παράρτημα III καταγράφονται πελάτες οι οποίοι παρουσιάζουν σοβαρά προβλήματα και για τους οποίους πιθανώς η τράπεζα να χρειαστεί στο εγγύς μέλλον να προβεί στη διενέργεια ειδικής πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις. Σε σχέση με τους υπό αναφορά πελάτες η τράπεζα θα πρέπει να αξιολογήσει εκ νέου την κάθε περίπτωση στο τέλος του 2011. Στις περιπτώσεις όπου η εν λόγω αξιολόγηση καταδείξει ότι δεν υπάρχει ουσιαστική βελτίωση στην ικανότητα αποπληρωμής του δανεισμού και εξακολουθεί να υπάρχει άνοιγμα εξασφαλίσεων, τότε η τράπεζα θα πρέπει να διενεργήσει άμεσα ειδικές προβλέψεις.»

Στον Πίνακα του Παραρτήματος III της εν λόγω επιστολής, περιλαμβάνεται ο [REDACTED] ο οποίος είχε άνοιγμα εξασφαλίσεων ύψους **€7.207 εκ.** στις 31.12.2011.

Εις απάντηση, η Τράπεζα στις 23.1.2012 απέστειλε επιστολή στην ΚΤΚ στην οποία της ανέφερε τα ακόλουθα:

«Με τον [REDACTED], διατηρούμε μακροχρόνια συνεργασία από τον 4/2002. Το σύνολο των υφιστάμενων χρηματοδοτήσεων από την Τράπεζα Κύπρου Ελλάδος ανέρχεται σε **€11.95 εκ.** Οι εταιρείες του ομίλου δραστηριοποιούνται στην κατασκευή, αγορά, πώληση και γενικά διαχείριση ακινήτων. Ο

Όμιλος συνεργάζεται ευρέως και με την Τράπεζα μας στην Κύπρο, με συνολικές διευκολύνσεις ύψους €118 εκ. (στοιχεία Σεπτεμβρίου 2011).

Οι υφιστάμενες διευκολύνσεις αφορούν στη χρηματοδότηση συγκεκριμένων project, τα οποία αναλύονται ως εξής:

██████████. Για το συγκεκριμένο project έχουν χορηγηθεί από την Τράπεζα μας συνολικά €3.8 εκ. (Δ.Τ.Λ. και Α.Α.Λ.) με πιστούχο την εταιρεία ██████████ η οποία ανέλαβε το 2006 να κατασκευάσει ██████████ στην ██████████. Το ██████████ πωλήθηκε κατά την κατασκευαστική περίοδο στον όμιλο «██████████» (██████████ συμφερόντων). Εξαιτίας διαφωνίας που προέκυψε μεταξύ της πιστούχου μας και της «██████████», η υπόθεση οδηγήθηκε σύμφωνα με τα συμβατικά οριζόμενα, στην διαδικασία του arbitration (διαιτησία) η οποία αναμένεται να ολοκληρωθεί το α' τρίμηνο του 2012 (το ύψος της αποζημίωσης που θα επιδικασθεί υπέρ της πιστούχου, εκτιμάται σε €10 εκ.

Επιπρόσθετα, σημειώνουμε ότι η ██████████, έχει συμφωνήσει για την εκχώρηση του συνόλου της απαίτησης από την ██████████ (όπως αυτή θα προκύψει από τη διαδικασία του arbitration), προς εξασφάλιση και εξόφληση:

(α) Του συνόλου των δανείων της και μέρους των προσωπικών δανείων των φορέων που τηρούνται στην ΒΟC Ελλάδος (συνολικό ποσό €4.1 εκ.).

(β) Δανείων του ομίλου που τηρούνται στην ΒΟC Κύπρου (περίπου €6 εκ.).

██████████. Το συγκεκριμένο project αφορά, κατασκευή ακινήτου στον ██████████ για το οποίο έχουν χορηγηθεί από την Τράπεζα μας συνολικά €6.5 εκ. προς τις εταιρείες ██████████ και ██████████. Επιπλέον έχουν χορηγηθεί προς τους κ.κ. ██████████ και ██████████, Δ.Τ.Λ. συνολικού ύψους €0.7 εκ. Το συγκεκριμένο ακίνητο διατίθεται προς πώληση ή μίσθωση, ενώ έχει ουσιαστικά ολοκληρωθεί και απομένουν οι εσωτερικές διαρρυθμίσεις οι οποίες θα γίνουν με βάση τις απαιτήσεις του μισθωτή ή αγοραστή που θα εκδηλώσει ενδιαφέρον. Ωστόσο, με τις γενικότερες συνθήκες που επικρατούν στην αγορά, αυτό ακόμα δεν έχει σταθεί δυνατό, με συνέπεια την παρατεταμένη διάρκεια αποπληρωμής των εν λόγω δανείων.

Τέλος σημειώνουμε ότι η συναλλακτική συμπεριφορά του πελάτη παρακολουθείται στενά ενώ μέχρι και σήμερα παραμένει συνεπής στην πληρωμή των υποχρεώσεων του. **Οι διευκολύνσεις στην Ελλάδα εξυπηρετούνται από τον Όμιλο στην Κύπρο καθώς δεν υφίστανται στην παρούσα φάση εισοδήματα στην Ελλάδα.»**

Με επιστολή ημερομηνίας 8.5.2015 ζητήθηκε από την Τράπεζα να αναφέρει τα ακόλουθα αναφορικά με τον Όμιλο ██████████:

1. «Κατά πόσο η διαδικασία του arbitration έχει ολοκληρωθεί και εάν ναι τότε ολοκληρώθηκε.
2. Εάν ολοκληρώθηκε ποίο ήταν το αποτέλεσμα της και εάν επιδικάστηκε αποζημίωση το ποσό της αποζημίωσης που επιδικάστηκε υπέρ του πιστούχου σας.
3. Κατά πόσο το ποσό της αποζημίωσης, σας εκχωρήθηκε.»

Εις απάντηση των πιο πάνω, η Τράπεζα στις 18.5.2015 απέστειλε επιστολή στους ερευνώντες λειτουργούς της ΕΚΚ στην οποία ανέφερε τα ακόλουθα:

1. «**Η διαδικασία της διαιτησίας ολοκληρώθηκε το Φεβρουάριο 2014 (σημείωση: δηλαδή δύο χρόνια μετά από ό,τι υπολόγιζε η Τράπεζα)** και υπογράφηκε σχετική συμφωνία διευθέτησης το Μάρτιο 2014.
2. Σύμφωνα με τις σχετικές πρόνοιες της συμφωνίας διευθέτησης επιδικάστηκε αποζημίωση για ποσό €9.4 εκ. περίπου το οποίο περιλάμβανε συμβατικό τίμημα αλλά και αποζημίωση.

Η διευθέτηση αφορούσε:

- Άμεση διευθέτηση και εξόφληση απαίτησης €1.7 εκ. της [redacted] σε βάρος της εταιρείας [redacted]
 - Με βάση τη συμφωνία από το υπόλοιπο ποσό των €7.8 εκ. ποσό €4.3 εκ. θα διευθετηθεί με καταβολή μετρητών και το υπόλοιπο θα διευθετηθεί με την έκδοση μετοχών (20% στο μετοχικό κεφάλαιο της [redacted] – debt to equity swap)
3. Ως αναφέρθηκε πιο πάνω, το ποσό απαίτησης για τον Όμιλο [redacted] ανήλθε σε €9.4 εκ, από το οποίο ποσό ύψους €6.4 εκ. έχει εκχωρηθεί εις όφελος της Τράπεζας Κύπρου μέσω σχετικών ρητρών της συμφωνίας δανειοδότησης (loan covenants).

Από το συνολικό ποσό των €4.3 εκ. σε μετρητά, **καθαρό ποσό ύψους €1.5 εκ. (μετά την πληρωμή ΦΠΑ και άλλων φόρων στην Ελλάδα ύψους €550 χιλ.) καταβλήθηκε στους πελάτες και κατατέθηκε έναντι των υποχρεώσεων τους στην Τράπεζα.** Το υπολειπόμενο ποσό ύψους €2 εκ. ως περιλήφθηκε στη συμφωνία αναμένεται να εισπραχθεί σε 4 ετήσιες δόσεις ύψους €500 χιλ. έκαστη, πρώτης ερχόμενης 31.12.2014. Σημειώνεται ότι η πρώτη δόση η οποία ήταν καταβλητέα στις 31.12.2014 πληρώθηκε απευθείας σε λογαριασμό του πελάτη στην [redacted], κατά παράβαση των ρητρών της συμφωνίας δανείου με την Τράπεζα Κύπρου, γεγονός το οποίο είναι εις γνώση της Τράπεζας και το οποίο η Τράπεζα έλαβε και λαμβάνει τα δέοντα μέτρα και προβαίνει στις απαιτούμενες ενέργειες.

Πέραν της εκχώρησης της αποζημίωσης για ποσό €6.4 εκ. μέσω των σχετικών ρητρών της συμφωνίας δανειοδότησης (loan covenants), η Τράπεζα σε συνεργασία με τους νομικούς της συμβούλους, τόσο στην Κύπρο όσο και στην Ελλάδα, βρίσκεται στη διαδικασία καταχώρησης της εκχώρησης των δικαιωμάτων (είτε συμβολαιογραφικά ή με ιδιωτικό έγγραφο) της εν λόγω διευθέτησης. Η εν λόγω διαδικασία είναι εξαιρετικά χρονοβόρα, αν ληφθεί υπόψη και η περιπλοκότητα της Ελληνικής νομοθεσίας.»

Η ΚΤΚ είχε αναφέρει τα εξής στην Τράπεζα (βλ. πιο πάνω): «Σε σχέση με τους υπό αναφορά πελάτες η τράπεζα θα πρέπει να αξιολογήσει εκ νέου την κάθε περίπτωση στο τέλος του 2011. Στις περιπτώσεις όπου η εν λόγω αξιολόγηση καταδείξει ότι δεν υπάρχει ουσιαστική βελτίωση στην ικανότητα αποπληρωμής του δανεισμού και εξακολουθεί να υπάρχει άνοιγμα εξασφαλίσεων, τότε η τράπεζα θα πρέπει να διενεργήσει άμεσα ειδικές προβλέψεις.»

Όπως προκύπτει από την ανάλυση της ίδιας της Τράπεζας, δεν υπήρχε ουσιαστική βελτίωση στην ικανότητα αποπληρωμής του δανεισμού και εφόσον εξακολουθούσε να υπάρχει άνοιγμα εξασφαλίσεων έπρεπε να γίνει ειδική πρόβλεψη ύψους €7.207.000 (απαίτηση ΚΤΚ) στις 31.12.2011 αναφορικά με τις υποχρεώσεις του Ομίλου [redacted].

Σε ότι αφορά τη συμμόρφωση με τα Διεθνή λογιστικά πρότυπα, υπήρχε «**significant financial difficulty of the issuer or obligor**» εν τη εννοία του IAS 39.

3.7

Επιστολές από/προς ΚΤΚ

Η παράγραφος 5 της επιστολής της ΚΤΚ ημερομηνίας 13.12.2011 που απέστειλε στην Τράπεζα, μετά την εποπτική εξέταση και αξιολόγηση του χαρτοφυλακίου στην Ελλάδα, αναφέρει τα ακόλουθα:

«Στο συνημμένο Παράρτημα ΙΙΙ καταγράφονται πελάτες οι οποίοι παρουσιάζουν σοβαρά προβλήματα και για τους οποίους πιθανώς η τράπεζα να χρειαστεί στο εγγύς μέλλον να προβεί στη διενέργεια ειδικής πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις. Σε σχέση με τους υπό αναφορά πελάτες η τράπεζα θα πρέπει να αξιολογήσει εκ νέου την κάθε περίπτωση στο τέλος του 2011. Στις περιπτώσεις όπου η εν λόγω αξιολόγηση καταδεικνύει ότι δεν υπάρχει ουσιαστική βελτίωση στην ικανότητα αποπληρωμής του δανεισμού και εξακολουθεί να υπάρχει άνοιγμα εξασφαλίσεων, τότε η τράπεζα θα πρέπει να διενεργήσει άμεσα ειδικές προβλέψεις.»

Στον Πίνακα του Παραρτήματος ΙΙΙ της εν λόγω επιστολής, περιλαμβάνεται η εταιρεία [REDACTED] η οποία είχε άνοιγμα εξασφαλίσεων ύψους €19.929 εκ. στις 31.12.2011.

Εις απάντηση, η Τράπεζα στις 23.1.2012 απέστειλε επιστολή στην ΚΤΚ στην οποία της ανέφερε τα ακόλουθα:

«Έχει γίνει αίτηση υποκατάστασης του έργου για το οποίο έχουμε εκδώσει τις Ε/Ε από την [REDACTED] και τον [REDACTED] και αναμένεται η απόφαση από το [REDACTED]. Αναμένεται επίσης η επικύρωση του άρθρου 99. Σε περίπτωση μη υποκατάστασης του έργου, τότε θα επέλθει διάλυση της σύμβασης του έργου και θα κληθούμε να πληρώσουμε στο [REDACTED] το ποσό των €11 εκ. για το οποίο έχουμε διενεργήσει πρόβλεψη ενώ οι υπόλοιπες Ε/Ε θα επιστραφούν.»

[Σημείωση ΕΚΚ: Το άρθρο 99 αφορά τον πτωχευτικό κώδικα που ισχύει στην Ελλάδα].

Όπως προκύπτει από την ανάλυση της ίδιας της Τράπεζας, δεν υπήρχε ουσιαστική βελτίωση στην ικανότητα αποπληρωμής του δανεισμού και, εφόσον εξακολουθούσε να υπάρχει άνοιγμα εξασφαλίσεων, έπρεπε να γίνει επιπρόσθετη ειδική πρόβλεψη ύψους €8.929.000 (€19.929.000 απαίτηση ΚΤΚ - €11.000.000 πρόβλεψη) στις 31.12.2011 αναφορικά με τις υποχρεώσεις της εταιρείας [REDACTED].

Σε ότι αφορά τη συμμόρφωση με τα Διεθνή λογιστικά πρότυπα, υπήρχε «*significant financial difficulty of the issuer or obligor*» εν τη εννοία του IAS 39.

3.8

Σύμφωνα με στοιχεία που υποβλήθηκαν από τον κ. [ΚΤ], τα δεδομένα του [REDACTED] στις 31.12.2011 είχαν ως εξής:

Άμεσες Υποχρεώσεις € 000	Έμμεσες Υποχρεώσεις € 000	Συνολικές Υποχρεώσεις € 000	Εξασφαλίσεις € 000	Άνοιγμα € 000	Αρχική εισήγηση για πρόβλεψη € 000
14.706	8.172	22.878	1.260	21.618	0

Σχόλια Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου

Κατά την αξιολόγηση που προέβηκε η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου Ελλάδας κατά τον Ιούνιο 2011, κατέγραψε τα πιο κάτω σχόλια για τον [REDACTED]:

22

Credit Review CBD

CBD A

Ποσό σε € γρά

ΜΑΘΗ	CF / ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΤΙΜΗ	ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΕΣ	ΥΠΕΡ	ΕΞΑΚΑΝΗΣΕΙΣ	ΑΝΟΜΙΑ	LEAS	FRCT						
WLR	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	GOOD	REQD	SS	DOUBT	SYN	AMT	EMV	KA9	EMV	MR	A	B	LEAS	FRCT
710893					18.873	18.873	10.858	8.015	72	1.176		17.697	17.697		

ΜΑΘΗ	CF / ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΤΙΜΗ	ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΕΣ	ΥΠΕΡ	ΕΞΑΚΑΝΗΣΕΙΣ	ΑΝΟΜΙΑ	LEAS	FRCT						
WLR	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	GOOD	REQD	SS	DOUBT	SYN	AMT	EMV	KA9	EMV	MR	A	B	LEAS	FRCT
125713					3.759	3.759	3.759		28			3.759	3.759		

ΣΥΝΟΛΑ	22.632	14.617	8.015	100	1.176		21.456	21.456	456						

Εγρήγορ, 1:

Εγρήγορ, 2:

ΔΙΕΥΘ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ	2011	2009	2008
FINANCIAL INDEB	ΕΝΔΟΧΗΡΩΣΗ		
Ποσό σε €	63.260	149.975	210.942
Καθαρό κέρδη	-25.376	-64.135	-45.288
ΕΒΕΠ/ΔΑ	-7.773	-53.744	80.328
Τύπος Δυναμική	186.031	214.486	176.846
Current ratio	1,25	1,21	1,40
Debt/Equity	1,92	1,77	1,33

Τομέας Κτηνοτροφίας (Ελλάδα)

Διεύθυνση Εδαρτικής Ελέγχου
Credit Review
Ιούλιος 2011
25

Επιστολές από/προς ΚΤΚ

Η παράγραφος 5 της επιστολής της ΚΤΚ ημερομηνίας 13.12.2011 που απέστειλε στην Τράπεζα μετά την εποπτική εξέταση και αξιολόγηση του χαρτοφυλακίου της Τράπεζας στην Ελλάδα αναφέρει τα ακόλουθα:

«Στο συνημμένο Παράρτημα III καταγράφονται πελάτες οι οποίοι παρουσιάζουν σοβαρά προβλήματα και για τους οποίους πιθανώς η τράπεζα να χρειαστεί στο εγγύς μέλλον να προβεί στη διενέργεια ειδικής πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις. Σε σχέση με τους υπό αναφορά πελάτες η τράπεζα θα πρέπει να αξιολογήσει εκ νέου την κάθε περίπτωση στο τέλος του 2011. Στις περιπτώσεις όπου η εν λόγω αξιολόγηση καταδεικνύει ότι δεν υπάρχει ουσιαστική βελτίωση στην ικανότητα αποπληρωμής του δανεισμού και εξακολουθεί να υπάρχει άνοιγμα εξασφαλίσεων, τότε η τράπεζα θα πρέπει να διενεργήσει άμεσα ειδικές προβλέψεις.»

Στον Πίνακα του Παραρτήματος III της εν λόγω επιστολής, περιλαμβάνεται ο Όμιλος ██████████ ο οποίος είχε άνοιγμα εξασφαλίσεων ύψους €21.587 εκ. στις 31.12.2011.

Σε απάντηση της ΚΤΚ, η Τράπεζα απέστειλε επιστολή ημερομηνίας 23.1.2012 στην οποία της ανέφερε τα ακόλουθα:

«Πρόσφατα η εταιρεία πέτυχε την πώληση του ακινήτου ██████████ στη Ρωσία έναντι τιμήματος €27 εκ. Η αξία του συγκεκριμένου ακινήτου εκτιμούσαμε ότι ανερχόταν σε €5 εκ. και κατά συνέπεια η μεγάλη τιμή πώλησης που επετεύχθη είναι ένδειξη ότι και τα υπόλοιπα ακίνητα της εταιρείας στη Ρωσία ενδέχεται να είναι σημαντικά υποεκτιμημένα. Ποσό €22.5 εκ. από το προϊόν της πώλησης έχει κατατεθεί σε escrow account και θα χρησιμοποιηθεί για την τακτοποίηση οφειλών της εταιρείας και μέρος αυτού ως κεφάλαιο κίνησης στα έργα από την εκτέλεση των οποίων θα προκύψει και επιστροφή Ε/Ε. Αναμένεται άμεσα να επιστραφεί Ε/Ε ύψους €3 εκ., ενώ αναμένεται και η ολοκλήρωση του έργου κατασκευής ██████████ στο τμήμα ██████████ (σήμερα ολοκληρωμένο κατά 80%) που θα έχει ως αποτέλεσμα την επιστροφή της εκδοθείσας Ε/Ε ποσού €5 εκ.»

Όπως προκύπτει από την ανάλυση της ίδιας της Τράπεζας, δεν υπήρχε ουσιαστική βελτίωση στην ικανότητα αποπληρωμής του δανεισμού και εφόσον εξακολουθούσε να υπάρχει άνοιγμα εξασφαλίσεων έπρεπε να γίνει ειδική πρόβλεψη ύψους €13.587.000 (€21.587.000 (απαίτηση ΚΤΚ – €8.000.000 που είναι η αξία των δύο Ε/Ε που θα επιστρέφονταν) στις 31.12.2011 αναφορικά με τις υποχρεώσεις της εταιρείας ██████████.

Σε ότι αφορά τη συμμόρφωση με τα Διεθνή λογιστικά πρότυπα, υπήρχε «*significant financial difficulty of the issuer or obligor*» εν τη εννοία του IAS 39.

3.9 ██████████

Σύμφωνα με στοιχεία που υποβλήθηκαν από τον κ. [ΚΤ], τα δεδομένα του ██████████ στις 31.12.2011 είχαν ως εξής:

Άμεσες Υποχρεώσεις € 000	Έμμεσες Υποχρεώσεις € 000	Συνολικές Υποχρεώσεις € 000	Εξασφαλίσεις € 000	Άνοιγμα € 000	Αρχική εισήγηση για πρόβλεψη € 000
26.549	10.973	37.522	26.549	10.973	0

Σχόλια Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου

Κατά την αξιολόγηση που προέβηκε η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου Ελλάδας κατά τον Ιούνιο 2011, κατέγραψε τα πιο κάτω σχόλια για τον [REDACTED]:

Credit Review CBD

CBD A

Ποσό σε € μιλ

ΑΙΤΟΣ	ΣΥΛΛΟΓΙΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΥΠΟΣΥΛΛΟΓΙΑ	ΥΠΕΡΗ	ΣΕΣΤΑΔΙΑΤΕΣ	ΑΝΩΤΕΡΑ	LEAS	FACT							
W/L R	ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΙΑ	COOD	REGU	SE	DOEST	SYN	AMER	EMU	KAN	EMIR	ME	A	B	LEAS	FACT
8840					27.067	27.067	26.567	700	4.886					27.067	27.067

[REDACTED]

ΑΙΤΟΣ	ΣΥΛΛΟΓΙΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΥΠΟΣΥΛΛΟΓΙΑ	ΥΠΕΡΗ	ΣΕΣΤΑΔΙΑΤΕΣ	ΑΝΩΤΕΡΑ	LEAS	FACT							
W/L R	ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΙΑ	COOD	REGU	SE	DOEST	SYN	AMER	EMU	KAN	EMIR	ME	A	B	LEAS	FACT
53187					11.772	11.772								11.772	11.772

ΣΥΝΟΛΑ 38.839|36.367|2.472| 4.886 | 38.839|34.139

ΠΟΣΟΣ ΣΥΛΛΟΓΙΑ	2009	2008
Μερίσματα	7.842	7.211
Καθαρά κέρφη	-4.759	-6.776
Γραφ. Δαπάνες	15.147	16.367

ΓΕΝΙΚΑ

- [REDACTED] έχει αναλάβει και ολοκληρώσει την κατασκευή [REDACTED] λόγω υπέρβασης του αρχικού προϋπολογισμού σημειώνονται σημαντικές καθυστερήσεις στην πηλοργική των εκχωρηθέντων υπέρ της Τράπεζας πιστοποιήσεων από το [REDACTED] και το λόγο αυτό, σε συνεννόηση με τους πελάτες, έχει υποβληθεί από την Τράπεζα Κύπρου αίτηση κατά του αριθμού [REDACTED] 100% συμφερόνητων του [REDACTED] η καταβολή του συνόλου των εκχωρηθέντων πιστοποιήσεων (€53,8εκ).

Τράπεζα Κύπρου (Ελλάδα)

Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου
Credit Review
Ιούνιος 2011 126

(20)

Credit Review CBD

- Ο λογαριασμός βηλοκεται σε WLR από τον 10/2005. Η τελευταία απομείωση του υπολοιπου έγινε τον 4/2008. **Οφείλονται τόκοι €4,8εκ.** ωστόσο η Τράπεζα δεν προχωρεί σε καταγγελία, καθώς σύμφωνα με τη Διεύθυνση Νομικού κάτι τέτοιο θα δυσχέραινε τη θέση του πελάτη απέναντι στη [redacted] αι θα δημιουργούσε περαιτέρω καθυστέρηση στην είσπραξη των απαιτήσεων.
- Η εταιρεία συμμετέχει μέσω κοινοπραξιών με τον όμιλο [redacted] σε έργα επέκτασης του [redacted] Για το λόγο αυτό έχουν εκδοθεί Ε/Ε καλής εκτέλεσης.
- Υφίσταται ελεγχόμενος ισολογισμός της εταιρείας, όπου προκύπτει κακή οικονομική κατάσταση με σημαντικές ζημιές και υψηλό Τραπεζικό δαλεισμό, ο οποίος στο σύνολο του προέρχεται από την Τράπεζα.
- Υφίσταται κάλυψη από εκχωρημένες απαιτήσεις, η είσπραξη των οποίων καθυστερεί σημαντικά, λόγω της δικαστικής διαμάχης με την [redacted] Για το λόγο αυτό, ο λογαριασμός αξιολογείται doubtful. Σημειώνεται ότι δεν έχει διενεργηθεί πρόβλεψη για το Β εξάμηνο 2010.

Τράπεζα Κύπρου (ΕΛΛΑΔΑ)

Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου/
Credit Review
Ιούνιος 2011 127

Με επιστολή ημερομηνίας 8.4.2015, προς την Τράπεζα, αναφέρθηκαν τα ακόλουθα:

«Στην έκθεση της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου του Ιουνίου 2011 για τον [REDACTED] φαίνεται ότι δεν υπήρχαν οποιεσδήποτε εξασφαλίσεις αναφορικά με την εταιρεία [REDACTED]. Στον Πίνακα 1 φαίνεται ότι ο [REDACTED] είχε €26.549 εκ. εξασφαλίσεις και άνοιγμα €10.973 εκ. στις 31.12.2011.»

Εις απάντηση των πιο πάνω, η Τράπεζα στις 20.5.2015 απέστειλε επιστολή στην ΕΚΚ στην οποία ανέφερε τα ακόλουθα:

«Σύμφωνα με καταστάσεις ημερομηνίας 31.12.2011 που μας στάλθηκαν από την Ελλάδα στις 12.1.2012, οι εξασφαλίσεις του [REDACTED] ανέρχονταν στα €26.55 εκ. και το άνοιγμα στα €10.97 εκ. Οι εξασφαλίσεις που είχε η Τράπεζα στα χέρια της ήταν Πιστοποιήσεις Εκτέλεσης Εργασίας (γεννημένες δηλαδή απαιτήσεις) της [REDACTED].

Σε σχέση με τη διαφορά μεταξύ των καταστάσεων αυτών και των στοιχείων της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου, λόγω του γεγονότος ότι η πληρωμή των εκχωρημένων απαιτήσεων καθυστερούσε σημαντικά (χρόνια), υπήρχε σε εξέλιξη δικαστική διαμάχη και η τελική είσπραξη ήταν αμφίβολη, ο Εσωτερικός Έλεγχος στην έκθεση του απόδωσε μηδενική αξία, ενώ για σκοπούς προβλέψεων οι εν λόγω απαιτήσεις θεωρήθηκαν ως αποδεχτή εξασφάλιση.»

Σύμφωνα με τα πιο πάνω στοιχεία έπρεπε να γίνει ειδική πρόβλεψη ύψους €37.522.000 στις 31.12.2011 αναφορικά με τις υποχρεώσεις του [REDACTED] αφού ο Όμιλος δεν είχε την ικανότητα αποπληρωμής των υποχρεώσεων του και υπήρχε ισόποσο εξασφαλιστικό κενό στις 31.12.2011.

Σε ότι αφορά τη συμμόρφωση με τα Διεθνή λογιστικά πρότυπα, υπήρχε «*significant financial difficulty of the issuer or obligor*» εν τη εννοία του IAS 39.

Υπολογισμός επιπρόσθετων προβλέψεων για το χαρτοφυλάκιο της Ελλάδος για τις 31.12.2011 με βάση στοιχεία που παρουσιάζονται στα Σημεία 3.1 με 3.9 ανωτέρω:		
ΠΙΣΤΟΥΧΟΣ		Ποσό € 000
[REDACTED]	[REDACTED]	10.011
[REDACTED]	[REDACTED]	9.960
[REDACTED]	[REDACTED]	12.414
[REDACTED]	[REDACTED]	11.850
[REDACTED]	[REDACTED]	10.316
[REDACTED]	[REDACTED]	7.207
[REDACTED]	[REDACTED]	8.929
[REDACTED]	[REDACTED]	13.587
[REDACTED]	[REDACTED]	37.522
Σύνολο		121.796

Ως αποτέλεσμα των όσων αναφέρονται ανωτέρω, ο Υπολογισμός συνολικών επιπρόσθετων προβλέψεων για το χαρτοφυλάκιο της Κύπρου / το χαρτοφυλάκιο Ρωσίας και Ουκρανίας / το χαρτοφυλάκιο της Ελλάδας για τις 31.12.2011 παρουσιάζεται στον πιο κάτω πίνακα:

Υπολογισμός επιπρόσθετων προβλέψεων για το χαρτοφυλάκιο του Συγκροτήματος για τις 31.12.2011 με βάση τα στοιχεία που παρουσιάζονται στα σημεία 1.1 με 1.9, 2.1 με 2.4 και 3.1 με 3.9

ανωτέρω:	
	Ποσό € 000
Χαρτοφυλάκιο Κύπρου	198.868
Χαρτοφυλάκιο Ρωσίας & Ουκρανίας	41.306
Χαρτοφυλάκιο Ελλάδας	121.796
Σύνολο	361.970
	≈362.000

Με βάση την εξουσία που της παρέχεται από το άρθρο 16 του Νόμου, η ΕΚΚ αποφάσισε όπως επιβάλει στην Τράπεζα διοικητικό πρόστιμο **ύψους €5.000** για παράβαση του άρθρου 9(4)(γ) του Ν.190(Ι)/2007.

Ως παράγοντες στον καθορισμό του ύψους του διοικητικού προστίμου, η Επιτροπή έλαβε υπόψη της τα ακόλουθα:

- Τη βαρύτητα που αποδίδει στη διασφάλιση του ότι τα πρόσωπα που καλύπτει ο Ν.190(Ι)/2007 συμμορφώνονται πλήρως με τις πρόνοιές του.
- Τη σοβαρότητα που προσδίδει στην υποχρέωση κατάρτισης Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Ν.190(Ι)/2007, η οποία δίδει τη δυνατότητα στους επενδυτές να αξιολογήσουν καλύτερα την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα του εκδότη.
- Την αναγκαιότητα για πλήρη και συνεχή συμμόρφωση με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, η τήρηση των οποίων προσδίδει αξιοπιστία στις οικονομικές καταστάσεις των εκδοτών.
- Ως μετριαστικούς παράγοντες το γεγονός ότι:
 - Από τον ουσιώδη χρόνο στον οποίο αφορά η παράβαση μέχρι σήμερα, έχουν επέλθει αλλαγές στη διοίκηση της Τράπεζας.
 - Στην Τράπεζα, μετά τον ουσιώδη χρόνο της παράβασης, προέκυψαν σοβαρές εξελίξεις και συγκεκριμένα, τέθηκε από την ΚΤΚ το έτος 2013 υπό καθεστώς εξυγίανσης από το οποίο εξήλθε αφού ανακεφαλαιοποιήθηκε με την πλήρη συμμετοχή των μετόχων και των κατόχων ομολόγων της και μέσω της μερικής μετατροπής των ανασφάλιστων καταθέσεων σε μετοχές.
 - Η παράβαση από την Τράπεζα αφορά χρόνο πριν των προαναφερόμενων εξελίξεων.
 - Η επιβολή υψηλού διοικητικού προστίμου στην προκειμένη περίπτωση, δεδομένου των συνθηκών, θα επιβάρυνε τους νέους μετόχους της Τράπεζας οι οποίοι προέκυψαν συνέπεια της ανακεφαλαιοποίησής της.

(2) Παράβαση της Τράπεζας του άρθρου 40(1) του Ν.190(Ι)/2007 αναφορικά με τη δημοσιοποίηση στις 24.4.2012 της ετήσιας οικονομικής της έκθεσης για το έτος που έληξε στις 31.12.2011

Για τα άρθρα 9 και 40(1) του Ν.190(Ι)/2007 βλέπε Παράρτημα.

Για τα άρθρα 143(2) και 151(1)(β) του περί Εταιρειών Νόμου βλέπε Παράρτημα.

Η Τράπεζα έχει προβεί σε παράβαση του άρθρου 40(1) του Ν.190(Ι)/2007 καθότι, προέβηκε σε δημοσιοποίηση στις 24.4.2012 της ετήσιας οικονομικής της έκθεσης για το έτος που έληξε 31.12.2011 παρέχοντας παραπλανητικά στοιχεία καθώς,

Το περιεχόμενο των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της Τράπεζας, οι οποίες αποτελούν μέρος της ετήσιας οικονομικής έκθεσης της για το έτος που έληξε στις 31.12.2011, δεν καταρτίστηκαν σύμφωνα με τον περί Εταιρειών Νόμο και συγκεκριμένα, δεν καταρτίστηκαν σύμφωνα με τις πρόνοιες του Δ.Λ.Π. 39, λαμβάνοντας υπόψη ότι, το περιεχόμενο των εν λόγω ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων δεν συνάδει με τις πρόνοιες των παραγράφων 58-59, κάτω από τον τίτλο Impairment and uncollectibility of financial assets του ΔΛΠ 39, διότι, η Τράπεζα δεν προέβη σε

περαιτέρω προβλέψεις για απομείωση χορηγήσεων ύψους τουλάχιστον €362.000.000, σε χρόνο κατά τον οποίο υπήρχε “objective evidence of impairment”, ως η ανάλυση στο Μέρος II(1) πιο πάνω.

Σύμφωνα με τις παραγράφους 58-60 του Δ.Λ.Π. 39:

58 An entity shall assess at the end of each reporting period whether there is any objective evidence that a financial asset or group of financial assets is impaired. If any such evidence exists, the entity shall apply paragraph 63 (for financial assets carried at amortised cost), paragraph 66 (for financial assets carried at cost) or paragraph 67 (for available-for-sale financial assets) to determine the amount of any impairment loss.

59 A financial asset or a group of financial assets is impaired and impairment losses are incurred if, and only if, there is objective evidence of impairment as a result of one or more events that occurred after the initial recognition of the asset (a ‘loss event’) and that loss event (or events) has an impact on the estimated future cash flows of the financial asset or group of financial assets that can be reliably estimated. It may not be possible to identify a single, discrete event that caused the impairment. Rather the combined effect of several events may have caused the impairment. Losses expected as a result of future events, no matter how likely, are not recognised. Objective evidence that a financial asset or group of assets is impaired includes observable data that comes to the attention of the holder of the asset about the following loss events:

(a) significant financial difficulty of the issuer or obligor;

(b) a breach of contract, such as a default or delinquency in interest or principal payments;

(c) the lender, for economic or legal reasons relating to the borrower’s financial difficulty, granting to the borrower a concession that the lender would not otherwise consider;

(d) it becoming probable that the borrower will enter bankruptcy or other financial reorganisation;

(e) the disappearance of an active market for that financial asset because of financial difficulties; or

(f) observable data indicating that there is a measurable decrease in the estimated future cash flows from a group of financial assets since the initial recognition of those assets, although the decrease cannot yet be identified with the individual financial assets in the group, including:

(i) adverse changes in the payment status of borrowers in the group (eg an increased number of delayed payments or an increased number of credit card borrowers who have reached their credit limit and are paying the minimum monthly amount); or

(ii) national or local economic conditions that correlate with defaults on the assets in the group (eg an increase in the unemployment rate in the geographical area of the borrowers, a decrease in property prices for mortgages in the relevant area, a decrease in oil prices for loan assets to oil producers, or adverse changes in industry conditions that affect the borrowers in the group).

Συνεπεία των πιο πάνω, με βάση τον πίνακα που ακολουθεί, η Τράπεζα έπρεπε να εμφανίσει αύξηση στις συνολικές ζημιές της, €362.000.000 τουλάχιστον. Επιπρόσθετα, η Τράπεζα έπρεπε να εμφανίσει μείωση στα ίδια κεφάλαια της, κατά €362.000.000 τουλάχιστον. Δηλαδή τα ίδια κεφάλαια της Τράπεζας έπρεπε να μειωθούν από €2.344.635.000 σε €1.982.635.000, τουλάχιστον, με άμεσο αντίκτυπο επί των κεφαλαιακών της δεικτών.

Υπολογισμός συνολικών επιπρόσθετων προβλέψεων για το χαρτοφυλάκιο της Κύπρου / το χαρτοφυλάκιο Ρωσίας και Ουκρανίας / το χαρτοφυλάκιο της Ελλάδας για τις 31.12.2011

	Ποσό € 000
Χαρτοφυλάκιο Κύπρου	198.868
Χαρτοφυλάκιο Ρωσίας & Ουκρανίας	41.306

Χαρτοφυλάκιο Ελλάδας	121.796
Σύνολο	361.970
	≈362.000

Η ΕΚΚ, αφού έλαβε υπόψη της τις γραπτές και προφορικές παραστάσεις της Τράπεζας, αποφάσισε, δυνάμει του άρθρου 40(2) του Ν.190(Ι)/2007, να επιβάλει στην Τράπεζα **διοικητικό πρόστιμο ύψους €5.000** για παράβαση του άρθρου 40(1) του Ν.190(Ι)/2007.

Για τον καθορισμό του ύψους του διοικητικού προστίμου, η ΕΚΚ έλαβε υπόψη της, τους ακόλουθους παράγοντες:

- Τη σοβαρότητα που αποδίδει ο νομοθέτης σε παραβάσεις αυτού του είδους, η οποία αντικατοπτρίζεται από το ύψος του διοικητικού προστίμου που προβλέπεται στο Ν. 190(Ι)/2007 για τέτοιες παραβάσεις.
- Τη σοβαρότητα που προσδίδει στην υποχρέωση ορθής και έγκυρης δημοσιοποίησης των οικονομικών εκθέσεων, η οποία προάγει τη διαφάνεια και συμβάλλει στην ομαλή λειτουργία της χρηματιστηριακής αγοράς, αφού παρέχει την απαιτούμενη ενημέρωση στους επενδυτές για την οικονομική κατάσταση και τη χρηματοοικονομική επίδοση του εκδότη για την εκάστοτε οικονομική περίοδο στην οποία αναφέρονται.
- Παραπλανητικά στοιχεία στις οικονομικές καταστάσεις μιας εταιρείας δεν προάγουν τη διαφάνεια αλλά αντίθετα κλονίζουν την εμπιστοσύνη του επενδυτικού κοινού στο θεσμό της κεφαλαιαγοράς.
- Την αναγκαιότητα για πλήρη και συνεχή συμμόρφωση με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, η τήρηση των οποίων προσδίδει αξιοπιστία στις οικονομικές καταστάσεις των εκδοτών.
- Ως μετριαστικούς παράγοντες το γεγονός ότι:
 - Από τον ουσιώδη χρόνο στον οποίο αφορά η παράβαση μέχρι σήμερα, έχουν επέλθει αλλαγές στη διοίκηση της Τράπεζας.
 - Στην Τράπεζα, μετά τον ουσιώδη χρόνο της παράβασης, προέκυψαν σοβαρές εξελίξεις και συγκεκριμένα, τέθηκε από την ΚΤΚ το έτος 2013 υπό καθεστώς εξυγίανσης από το οποίο εξήλθε αφού ανακεφαλαιοποιήθηκε με την πλήρη συμμετοχή των μετόχων και των κατόχων ομολόγων της και μέσω της μερικής μετατροπής των ανασφάλιστων καταθέσεων σε μετοχές.
 - Η παράβαση από την Τράπεζα αφορά χρόνο πριν των προαναφερόμενων εξελίξεων.
 - Η επιβολή υψηλού διοικητικού προστίμου στην προκειμένη περίπτωση, δεδομένου των συνθηκών, θα επιβάρυνε τους νέους μετόχους της Τράπεζας οι οποίοι προέκυψαν συνέπεια της ανακεφαλαιοποίησής της.

(3) Παράβαση της Τράπεζας του άρθρου 19, ως εξειδικεύεται στο άρθρο 20(1)(γ), του Ν.116(Ι)/2005, αναφορικά με την ανακοίνωση στις 24.4.2012, των οικονομικών αποτελεσμάτων της Τράπεζας για το έτος που έληξε στις 31.12.2011

Για τα άρθρα 19 και 20(1)(γ) του Ν.116(Ι)/2005 βλέπε Παράρτημα.

Η Τράπεζα έχει προβεί σε παράβαση του άρθρου 19 ως εξειδικεύεται στο άρθρο 20(1)(γ), του Ν.116(Ι)/2005 καθότι προχώρησε σε ανακοίνωση στις 24.4.2012 των οικονομικών της αποτελεσμάτων για το έτος που έληξε στις 31.12.2011, δίδοντας παραπλανητικές ενδείξεις σχετικά με τους τίτλους της αφού,

Το περιεχόμενο των εν λόγω ενδιάμεσων συνοπτικών ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της Τράπεζας δεν συνάδει με τις πρόνοιες των παραγράφων 58-59 κάτω από τον τίτλο Impairment and uncollectibility of financial assets του ΔΛΠ 39, διότι η Τράπεζα δεν προέβη σε περαιτέρω προβλέψεις για απομείωση χορηγήσεων ύψους τουλάχιστον €362.000.000 σύμφωνα με τις σχετικές πρόνοιες του ΔΛΠ 39, σε χρόνο όπου υπήρχε «objective evidence of impairment», ως η ανάλυση στο Μέρος II(1) πιο πάνω .

Σύμφωνα με τις παραγράφους 58-60 του Δ.Λ.Π. 39:

58 An entity shall assess at the end of each reporting period whether there is any objective evidence that a financial asset or group of financial assets is impaired. If any such evidence exists, the entity shall apply paragraph 63 (for financial assets carried at amortised cost), paragraph 66 (for financial assets carried at cost) or paragraph 67 (for available-for-sale financial assets) to determine the amount of any impairment loss.

59 A financial asset or a group of financial assets is impaired and impairment losses are incurred if, and only if, there is objective evidence of impairment as a result of one or more events that occurred after the initial recognition of the asset (a 'loss event') and that loss event (or events) has an impact on the estimated future cash flows of the financial asset or group of financial assets that can be reliably estimated. It may not be possible to identify a single, discrete event that caused the impairment. Rather the combined effect of several events may have caused the impairment. Losses expected as a result of future events, no matter how likely, are not recognised. Objective evidence that a financial asset or group of assets is impaired includes observable data that comes to the attention of the holder of the asset about the following loss events:

(a) significant financial difficulty of the issuer or obligor;

(b) a breach of contract, such as a default or delinquency in interest or principal payments;

(c) the lender, for economic or legal reasons relating to the borrower's financial difficulty, granting to the borrower a concession that the lender would not otherwise consider;

(d) it becoming probable that the borrower will enter bankruptcy or other financial reorganisation;

(e) the disappearance of an active market for that financial asset because of financial difficulties; or

(f) observable data indicating that there is a measurable decrease in the estimated future cash flows from a group of financial assets since the initial recognition of those assets, although the decrease cannot yet be identified with the individual financial assets in the group, including:

(i) adverse changes in the payment status of borrowers in the group (eg an increased number of delayed payments or an increased number of credit card borrowers who have reached their credit limit and are paying the minimum monthly amount); or

(ii) national or local economic conditions that correlate with defaults on the assets in the group (eg an increase in the unemployment rate in the geographical area of the borrowers, a decrease in property prices for mortgages in the relevant area, a decrease in oil prices for loan assets to oil producers, or adverse changes in industry conditions that affect the borrowers in the group).

Συνεπεία των πιο πάνω, με βάση τον πίνακα που ακολουθεί, η Τράπεζα έπρεπε να εμφανίσει αύξηση στις συνολικές ζημιές της, **€362.000.000** τουλάχιστον. Επιπρόσθετα, η Τράπεζα έπρεπε να εμφανίσει μείωση στα ίδια κεφάλαια της, κατά **€362.000.000** τουλάχιστον. Δηλαδή τα ίδια κεφάλαια της Τράπεζας έπρεπε να μειωθούν από **€2.344.635.000** σε **€1.982.635.000**, τουλάχιστον, με άμεσο αντίκτυπο επί των κεφαλαιακών της δεικτών.

Υπολογισμός συνολικών επιπρόσθετων προβλέψεων για το χαρτοφυλάκιο της Κύπρου / το χαρτοφυλάκιο Ρωσίας και Ουκρανίας / το χαρτοφυλάκιο της Ελλάδας για τις 31.12.2011

	Ποσό € 000
Χαρτοφυλάκιο Κύπρου	198.868
Χαρτοφυλάκιο Ρωσίας & Ουκρανίας	41.306
Χαρτοφυλάκιο Ελλάδα	121.796
Σύνολο	361.970

Η ΕΚΚ, αφού έλαβε υπόψη της, τις γραπτές και προφορικές παραστάσεις της Τράπεζας, αποφάσισε, δυνάμει του άρθρου 23 του Ν.116(Ι)/2005, να επιβάλει στην Τράπεζα **διοικητικό πρόστιμο ύψους €5.000** για παράβαση του άρθρου 19, ως εξειδικεύεται στο άρθρο 20(1)(γ), του Ν.116(Ι)/2005.

Για τον καθορισμό του ύψους του διοικητικού προστίμου, η ΕΚΚ έλαβε υπόψη της, τους ακόλουθους παράγοντες:

- Τη σοβαρότητα που αποδίδει ο νομοθέτης σε παραβάσεις αυτού του είδους, η οποία αντικατοπτρίζεται από το ύψος του διοικητικού προστίμου που προβλέπεται στο Ν. 116(Ι)/2005 για τέτοιες παραβάσεις.
- Πράξεις χειραγώγησης μέσω της ανακοίνωσης παραπλανητικών ενδείξεων στις οικονομικές εκθέσεις πλήττουν την ακεραιότητα της αγοράς χρηματοπιστωτικών μέσων αφού εμποδίζουν την ομαλή λειτουργία της και τη δημιουργία συνθηκών πλήρους διαφάνειας.
- Την κεντρική σημασία που αποδίδει στη διασφάλιση ότι η αγορά δεν χειραγωγείται με οποιοδήποτε τρόπο, γεγονός που συμβάλλει στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης των επενδυτών προς αυτήν.
- Ως μετριαστικούς παράγοντες το γεγονός ότι:
 - Από τον ουσιώδη χρόνο στον οποίο αφορά η παράβαση μέχρι σήμερα, έχουν επέλθει αλλαγές στη διοίκηση της Τράπεζας.
 - Στην Τράπεζα, μετά τον ουσιώδη χρόνο της παράβασης, προέκυψαν σοβαρές εξελίξεις και συγκεκριμένα, τέθηκε από την ΚΤΚ το έτος 2013 υπό καθεστώς εξυγίανσης από το οποίο εξήλθε αφού ανακεφαλαιοποιήθηκε με την πλήρη συμμετοχή των μετόχων και των κατόχων ομολόγων της και μέσω της μερικής μετατροπής των ανασφάλιστων καταθέσεων σε μετοχές.
 - Η παράβαση από την Τράπεζα αφορά χρόνο πριν των προαναφερόμενων εξελίξεων.
 - Η επιβολή υψηλού διοικητικού προστίμου στην προκειμένη περίπτωση, δεδομένου των συνθηκών, θα επιβάρυνε τους νέους μετόχους της Τράπεζας οι οποίοι προέκυψαν συνέπεια της ανακεφαλαιοποίησής της.

(4) Παράβαση του άρθρου 40(1) του Ν.190(Ι)/2007 από τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας και τον κ. Χρήστη Χατζημιτσή, Ανώτερο Γενικό Διευθυντή

Για άρθρα 9(3), 9(7) και 40(1) του Ν.190(Ι)/2007 βλέπε **Παράρτημα**.

Στην ετήσια οικονομική έκθεση της Τράπεζας για το έτος που έληξε 31.12.2011, η οποία δημοσιοποιήθηκε στις 24.4.2012, περιλαμβάνεται δήλωση, των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των υπευθύνων της Τράπεζας η οποία αναφέρει τα ακόλουθα:

**«ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΙΑ ΛΤΔ
Ετήσια Οικονομική Έκθεση 2011**

*Δήλωση των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των Υπευθύνων της Εταιρίας για τη Σύνταξη των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων
(σύμφωνα με τις πρόνοιες του Ν.190(Ι)/2007 αναφορικά με τις Προϋποθέσεις Διαφάνειας)*

Εμείς, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και οι υπεύθυνοι για τη σύνταξη των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της Τράπεζας Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ (η 'Εταιρία') για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2011, επιβεβαιώνουμε ότι εξ όσων γνωρίζουμε,

(α) οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις στις σελίδες 12 μέχρι 156

- (i) καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις πρόνοιες του περί Εταιριών Νόμου της Κύπρου, και
 - (ii) παρέχουν αληθινή και δίκαιη εικόνα των περιουσιακών στοιχείων, των υποχρεώσεων, της οικονομικής κατάστασης και του κέρδους ή ζημιάς της Εταιρίας και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ως σύνολο, και
- (β) η Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου παρέχει μια δίκαιη ανασκόπηση των εξελίξεων και της απόδοσης των εργασιών καθώς και της θέσης της Εταιρίας και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ως σύνολο, μαζί με περιγραφή των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν.

Θεόδωρος Αριστοδήμου Πρόεδρος
 Ανδρέας Αρτέμης Αντιπρόεδρος
 Βασίλης Γ. Ρολόγης Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
 Κώστας Ζ. Σεβέρης Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
 Ευδόκιμος Ξενοφώντος Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
 Άννα Διογένους Μη εκτελεστική Σύμβουλος
 Ειρήνη Καραμάνου Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
 Γεώργιος Μ. Γεωργιάδης Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
 Χρίστος Μουσικής Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
 Μάνθος Μαυρομάτης Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
 Ανδρέας Ηλιάδης Εκτελεστικός Σύμβουλος
 Γιάννης Κυπρή Εκτελεστικός Σύμβουλος
 Κώστας Χατζήπαπας Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
 Νικόλαος Π. Τσάκος Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
 Γιάννης Πεχλιβανίδης Εκτελεστικός Σύμβουλος
 Σταύρος Ι. Κωνσταντινίδης Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
 Ηλίας Νεοκλέους Μη εκτελεστικός Σύμβουλος
 Χρίστης Χατζημιτσής Ανώτερος Γενικός Διευθυντής Συγκροτήματος

24 Απριλίου 2012»

Τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας τα οποία αναφέρονται ανωτέρω και ο κ. Χρίστης Χατζημιστής, Ανώτερος Γενικός Διευθυντής, έχουν προβεί σε παράβαση του άρθρου 40(1) του Ν.190(Ι)/2007 καθότι προέβηκαν στη δήλωση η οποία αποτελεί μέρος της ετήσιας οικονομικής έκθεσης της Τράπεζας για το έτος που έληξε 31.12.2011, επιβεβαιώνοντας παραπλανητικές πληροφορίες αφού:

Με βάση την ανάλυση στο Μέρος (I) και (II) πιο πάνω,

- (α) Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31.12.2011:
 - i. Δεν καταρτίστηκαν σύμφωνα με το Δ.Λ.Π 39 αφού δεν έγιναν περαιτέρω προβλέψεις για απομείωση χορηγήσεων ύψους τουλάχιστον €362.000.000 σύμφωνα με τις σχετικές πρόνοιες του ΔΛΠ 39, σε χρόνο όπου υπήρχε «objective evidence of impairment», ως η ανάλυση στο Μέρος I και II πιο πάνω, και
 - ii. Ως εκ τούτου, δεν παρείχαν αληθινή και δίκαιη εικόνα της οικονομικής κατάστασης της Τράπεζας.

- (β) Η έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου δεν παρέχει μια δίκαιη ανασκόπηση των εξελίξεων και της απόδοσης των εργασιών καθώς και της θέσης της Τράπεζας και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ως σύνολο.

Με βάση την εξουσία που της παρέχεται από το άρθρο 40(2) του Ν.190(Ι)/2007, η Επιτροπή αποφάσισε όπως επιβάλει **διοικητικό πρόστιμο** στα ακόλουθα πρόσωπα για τη δήλωση τους που περιλήφθηκε στην ετήσια οικονομική έκθεση της Τράπεζας για το έτος που έληξε 31.12.2011:

- κ. Θεόδωρος Αριστοδήμου, διοικητικό πρόστιμο ύψους €100.000
- κ. Ανδρέας Ηλιάδης, διοικητικό πρόστιμο ύψους €100.000
- κ. Γιάννης Πεχλιβανίδης, διοικητικό πρόστιμο ύψους €70.000
- κ. Γιάννης Κυπρή, διοικητικό πρόστιμο ύψους €70.000
- κ. Σταύρος Κωνσταντινίδης, διοικητικό πρόστιμο ύψους €50.000
- κ. Κώστας Σεβέρης, διοικητικό πρόστιμο ύψους €30.000
- κ. Γεώργιος Γεωργιάδης, διοικητικό πρόστιμο ύψους €30.000
- κα Ειρήνη Καραμάνου, διοικητικό πρόστιμο ύψους €30.000
- κ. Μάνθος Μαυρομαμάτης, διοικητικό πρόστιμο ύψους €30.000
- κ. Χρίστης Χατζημιτσής, διοικητικό πρόστιμο ύψους €70.000

Αναλυτικά,

κ. Θεόδωρος Αριστοδήμου - Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου

Η ΕΚΚ, αφού έλαβε υπόψη της τις γραπτές παραστάσεις του κ. Αριστοδήμου, αποφάσισε, δυνάμει του άρθρου 40(2) του Ν.190(Ι)/2007, να του επιβάλει **διοικητικό πρόστιμο ύψους €100.000** για παράβαση του άρθρου 40(1) του Ν.190(Ι)/2007 καθότι προέβη στη δήλωση η οποία αποτελεί μέρος της ετήσιας οικονομικής έκθεσης της Τράπεζας για το έτος που έληξε 31.12.2011, επιβεβαιώνοντας παραπλανητικές πληροφορίες.

Για το καθορισμό του ύψους του διοικητικού προστίμου, η ΕΚΚ έλαβε υπόψη της τους ακόλουθους παράγοντες:

- Τη σοβαρότητα που αποδίδει ο νομοθέτης σε παραβάσεις αυτού του είδους, η οποία αντικατοπτρίζεται από το ύψος της διοικητικής κύρωσης που προβλέπεται στο Ν.190(Ι)/2007 για τέτοιες παραβάσεις.
- Την κεντρική σημασία της δήλωσης που περιλαμβάνεται στις οικονομικές εκθέσεις από τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του εκδότη, το γενικό διευθυντή και τον οικονομικό διευθυντή, με την οποία αναλαμβάνουν προσωπική ευθύνη για την κατάρτιση της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης που αφορά τον εκδότη. Η ενέργεια τους ενισχύει την εμπιστοσύνη των επενδυτών στον εκδότη για την ύπαρξη διαφάνειας σχετικά με τις πληροφορίες που τον αφορούν.
- Ο κ. Αριστοδήμου, τον ουσιώδη χρόνο, κατείχε τη θέση του μη εκτελεστικού Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας και ήταν καθοριστικό πρόσωπο για την εύρυθμη λειτουργία της Τράπεζας και του Διοικητικού Συμβουλίου.
- Λόγω της θέσης του, ο κ. Αριστοδήμου είχε τη δυνατότητα πρόσβασης σε όλες τις σχετικές πληροφορίες που αφορούσαν τα χαρτοφυλάκια δανείων της Τράπεζας και όφειλε να μεριμνήσει ώστε η Τράπεζα να προβεί στις ενδεδειγμένες προβλέψεις στην ετήσια οικονομική της έκθεση για το έτος που έληξε 31.12.2011.

κ. Ανδρέας Ηλιάδης – Εκτελεστικός Σύμβουλος

Η ΕΚΚ, αφού έλαβε υπόψη της τις γραπτές παραστάσεις του κ. Ηλιάδη, αποφάσισε, δυνάμει του άρθρου 40(2) του Ν.190(Ι)/2007, να του επιβάλει **διοικητικό πρόστιμο ύψους €100.000** για παράβαση

του άρθρου 40(1) του Ν.190(Ι)/2007 καθότι προέβη στη δήλωση η οποία αποτελεί μέρος της ετήσιας οικονομικής έκθεσης της Τράπεζας για το έτος που έληξε 31.12.2011, επιβεβαιώνοντας παραπλανητικές πληροφορίες.

Για τον καθορισμό του ύψους του διοικητικού προστίμου, η ΕΚΚ έλαβε υπόψη της τους ακόλουθους παράγοντες:

- Τη σοβαρότητα που αποδίδει ο νομοθέτης σε παραβάσεις αυτού του είδους, η οποία αντικατοπτρίζεται από το ύψος της διοικητικής κύρωσης που προβλέπεται στο Ν.190(Ι)/2007 για τέτοιες παραβάσεις.
- Την κεντρική σημασία της δήλωσης που περιλαμβάνεται στις οικονομικές εκθέσεις από τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του εκδότη, το γενικό διευθυντή και τον οικονομικό διευθυντή, με την οποία αναλαμβάνουν προσωπική ευθύνη για την κατάρτιση της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης που αφορά τον εκδότη. Η ενέργεια τους ενισχύει την εμπιστοσύνη των επενδυτών στον εκδότη για την ύπαρξη διαφάνειας σχετικά με τις πληροφορίες που τον αφορούν.
- Ο κ. Ηλιάδης, τον ουσιώδη χρόνο, κατείχε τη θέση του Εκτελεστικού Σύμβουλου της Τράπεζας και του Διευθύνοντος Συμβούλου του Συγκροτήματος.
- Ως επικεφαλής της ηγετικής πυραμίδας της Τράπεζας, είχε περισσότερο από οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο την ευθύνη και δυνατότητα να βεβαιωθεί ότι η Τράπεζα κατά πάντα ουσιώδη χρόνο συμμορφωνόταν με τις πρόνοιες της σχετικής νομοθεσίας.
- Λόγω της θέσης του, ο κ. Ηλιάδης είχε τη δυνατότητα πρόσβασης σε όλες τις σχετικές πληροφορίες που αφορούσαν τα χαρτοφυλάκια δανείων της Τράπεζας και όφειλε να μεριμνήσει ώστε η Τράπεζα να προβεί στις ενδεδειγμένες προβλέψεις στην ετήσια οικονομική της έκθεση για το έτος που έληξε 31.12.2011.

κ. Γιάννης Πεχλιβανίδης - Εκτελεστικός Σύμβουλος

Η ΕΚΚ, αφού έλαβε υπόψη της τις γραπτές και προφορικές παραστάσεις του κ. Πεχλιβανίδη, αποφάσισε, δυνάμει του άρθρου 40(2) του Ν.190(Ι)/2007, να του επιβάλει **διοικητικό πρόστιμο ύψους €70.000** για παράβαση του άρθρου 40(1) του Ν.190(Ι)/2007 καθότι προέβη στη δήλωση η οποία αποτελεί μέρος της ετήσιας οικονομικής έκθεσης της Τράπεζας για το έτος που έληξε 31.12.2011, επιβεβαιώνοντας παραπλανητικές πληροφορίες.

Για τον καθορισμό του ύψους του διοικητικού προστίμου, η ΕΚΚ έλαβε υπόψη της τους ακόλουθους παράγοντες:

- Τη σοβαρότητα που αποδίδει ο νομοθέτης σε παραβάσεις αυτού του είδους, η οποία αντικατοπτρίζεται από το ύψος της διοικητικής κύρωσης που προβλέπεται στο Ν.190(Ι)/2007 για τέτοιες παραβάσεις.
- Την κεντρική σημασία της δήλωσης που περιλαμβάνεται στις οικονομικές εκθέσεις από τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του εκδότη, το γενικό διευθυντή και τον οικονομικό διευθυντή, με την οποία αναλαμβάνουν προσωπική ευθύνη για την κατάρτιση της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης που αφορά τον εκδότη. Η ενέργεια τους ενισχύει την εμπιστοσύνη των επενδυτών στον εκδότη για την ύπαρξη διαφάνειας σχετικά με τις πληροφορίες που τον αφορούν.
- Ο κ. Πεχλιβανίδης, τον ουσιώδη χρόνο, κατείχε τη θέση του Εκτελεστικού Σύμβουλου της Τράπεζας και του Πρώτου Αναπληρωτή Διευθύνοντος Σύμβουλου του Συγκροτήματος, ως εκ τούτου αποτελούσε μέλος της ηγετικής πυραμίδας της Τράπεζας.
- Λόγω της θέσης του, ο κ. Πεχλιβανίδης είχε τη δυνατότητα πρόσβασης σε όλες τις σχετικές πληροφορίες που αφορούσαν τα χαρτοφυλάκια δανείων της Τράπεζας και όφειλε να μεριμνήσει ώστε η Τράπεζα να προβεί στις ενδεδειγμένες προβλέψεις στην ετήσια οικονομική της έκθεση για το έτος που έληξε 31.12.2011.
- Ως μετριαστικό παράγοντα, το γεγονός ότι ο κ. Πεχλιβανίδης ιεραρχικά ήταν υφιστάμενος του κ. Ηλιάδη.

κ. Γιάννης Κυπρή – Εκτελεστικός Σύμβουλος

Η ΕΚΚ, αφού έλαβε υπόψη της τις γραπτές παραστάσεις του κ. Κυπρή, αποφάσισε, δυνάμει του άρθρου 40(2) του Ν.190(Ι)/2007, να του επιβάλει **διοικητικό πρόστιμο ύψους €70.000** για παράβαση του άρθρου 40(1) του Ν.190(Ι)/2007 καθότι προέβη στη δήλωση η οποία αποτελεί μέρος της ετήσιας οικονομικής έκθεσης της Τράπεζας για το έτος που έληξε 31.12.2011, επιβεβαιώνοντας παραπλανητικές πληροφορίες.

Για τον καθορισμό του ύψους του διοικητικού προστίμου, η ΕΚΚ έλαβε υπόψη της τους ακόλουθους παράγοντες:

- Τη σοβαρότητα που αποδίδει ο νομοθέτης σε παραβάσεις αυτού του είδους, η οποία αντικατοπτρίζεται από το ύψος της διοικητικής κύρωσης που προβλέπεται στο Ν.190(Ι)/2007 για τέτοιες παραβάσεις.
- Την κεντρική σημασία της δήλωσης που περιλαμβάνεται στις οικονομικές εκθέσεις από τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του εκδότη, το γενικό διευθυντή και τον οικονομικό διευθυντή, με την οποία αναλαμβάνουν προσωπική ευθύνη για την κατάρτιση της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης που αφορά τον εκδότη. Η ενέργεια τους ενισχύει την εμπιστοσύνη των επενδυτών στον εκδότη για την ύπαρξη διαφάνειας σχετικά με τις πληροφορίες που τον αφορούν.
- Ο κ. Κυπρή, τον ουσιώδη χρόνο κατείχε τη θέση του Εκτελεστικού Συμβούλου στην Τράπεζα και του Αναπληρωτή Διευθύνοντος Συμβούλου του Συγκροτήματος, ως εκ τούτου αποτελούσε μέλος της ηγετικής πυραμίδας της Τράπεζας.
- Λόγω της θέσης του, ο κ. Κυπρή είχε τη δυνατότητα πρόσβασης σε όλες τις σχετικές πληροφορίες που αφορούσαν τα χαρτοφυλάκια δανείων της Τράπεζας και όφειλε να μεριμνήσει ώστε η Τράπεζα να προβεί στις ενδεδειγμένες προβλέψεις στην ετήσια οικονομική της έκθεση για το έτος που έληξε 31.12.2011.
- Ως μετριαστικό παράγοντα, το γεγονός ότι ο κ. Κυπρή ιεραρχικά ήταν υφιστάμενος του κ. Ηλιάδη.

κ. Σταύρος Κωνσταντινίδης – Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος

Η ΕΚΚ, αφού έλαβε υπόψη της τις γραπτές παραστάσεις του κ. Κωνσταντινίδη, αποφάσισε, δυνάμει του άρθρου 40(2) του Ν.190(Ι)/2007, να του επιβάλει **διοικητικό πρόστιμο ύψους €50.000** για παράβαση του άρθρου 40(1) του Ν.190(Ι)/2007 καθότι προέβη στη δήλωση η οποία αποτελεί μέρος της ετήσιας οικονομικής έκθεσης της Τράπεζας για το έτος που έληξε 31.12.2011, επιβεβαιώνοντας παραπλανητικές πληροφορίες.

Για τον καθορισμό του ύψους του διοικητικού προστίμου, η ΕΚΚ έλαβε υπόψη της τους ακόλουθους παράγοντες:

- Τη σοβαρότητα που αποδίδει ο νομοθέτης σε παραβάσεις αυτού του είδους, η οποία αντικατοπτρίζεται από το ύψος της διοικητικής κύρωσης που προβλέπεται στο Ν.190(Ι)/2007 για τέτοιες παραβάσεις.
- Την κεντρική σημασία της δήλωσης που περιλαμβάνεται στις οικονομικές εκθέσεις από τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του εκδότη, το γενικό διευθυντή και τον οικονομικό διευθυντή, με την οποία αναλαμβάνουν προσωπική ευθύνη για την κατάρτιση της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης που αφορά τον εκδότη. Η ενέργεια τους ενισχύει την εμπιστοσύνη των επενδυτών στον εκδότη για την ύπαρξη διαφάνειας σχετικά με τις πληροφορίες που τον αφορούν.
- Ο κ. Κωνσταντινίδης, τον ουσιώδη χρόνο, ήταν Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας, η οποία ήταν επιφορτισμένη με το καθήκον της συμμόρφωσης της Τράπεζας με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και ως εκ τούτου αρμόδια να ελέγξει την επάρκεια των προβλέψεων. Η Επιτροπή Ελέγχου έλαβε την απόφαση να συστήσει στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας την έγκριση της ετήσιας οικονομικής έκθεσης για το έτος που έληξε 31.12.2011.

- Λόγω της συμμετοχής του στην Επιτροπή Ελέγχου Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας, ο κ. Κωνσταντινίδης, είχε τη δυνατότητα πρόσβασης σε όλες τις σχετικές πληροφορίες που αφορούσαν τα χαρτοφυλάκια δανείων της Τράπεζας και όφειλε να μεριμνήσει ώστε η Τράπεζα να προβεί στις ενδεδειγμένες προβλέψεις στην ετήσια οικονομική της έκθεση για το έτος που έληξε 31.12.2011.
- Ως μετριαστικό παράγοντα τη μη εκτελεστική ιδιότητα του κ. Κωνσταντινίδη.

κ. Κώστας Σεβέρης - Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος

Η ΕΚΚ, αφού έλαβε υπόψη της τις γραπτές παραστάσεις του κ. Σεβέρη, αποφάσισε, δυνάμει του άρθρου 40(2) του Ν.190(Ι)/2007, να του επιβάλει **διοικητικό πρόστιμο ύψους €30.000** για παράβαση του άρθρου 40(1) του Ν.190(Ι)/2007 καθότι προέβη στη δήλωση η οποία αποτελεί μέρος της ετήσιας οικονομικής έκθεσης της Τράπεζας για το έτος που έληξε 31.12.2011, επιβεβαιώνοντας παραπλανητικές πληροφορίες.

Για τον καθορισμό του ύψους του διοικητικού προστίμου, η ΕΚΚ έλαβε υπόψη της τους ακόλουθους παράγοντες:

- Τη σοβαρότητα που αποδίδει ο νομοθέτης σε παραβάσεις αυτού του είδους, η οποία αντικατοπτρίζεται από το ύψος της διοικητικής κύρωσης που προβλέπεται στο Ν.190(Ι)/2007 για τέτοιες παραβάσεις.
- Την κεντρική σημασία της δήλωσης που περιλαμβάνεται στις οικονομικές εκθέσεις από τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του εκδότη, το γενικό διευθυντή και τον οικονομικό διευθυντή, με την οποία αναλαμβάνουν προσωπική ευθύνη για την κατάρτιση της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης που αφορά τον εκδότη. Η ενέργεια τους ενισχύει την εμπιστοσύνη των επενδυτών στον εκδότη για την ύπαρξη διαφάνειας σχετικά με τις πληροφορίες που τον αφορούν.
- Ο κ. Σεβέρης, τον ουσιώδη χρόνο, ήταν Μέλος της Επιτροπής Ελέγχου Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας, η οποία ήταν επιφορτισμένη με το καθήκον της συμμόρφωσης της Τράπεζας με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και ως εκ τούτου αρμόδια να ελέγξει την επάρκεια των προβλέψεων. Η Επιτροπή Ελέγχου έλαβε την απόφαση να συστήσει στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας την έγκριση της ετήσιας οικονομικής έκθεσης για το έτος που έληξε 31.12.2011.
- Λόγω της συμμετοχής του στην Επιτροπή Ελέγχου Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας, ο κ. Σεβέρης, είχε τη δυνατότητα πρόσβασης σε όλες τις σχετικές πληροφορίες που αφορούσαν τα χαρτοφυλάκια δανείων της Τράπεζας και όφειλε να μεριμνήσει ώστε η Τράπεζα να προβεί στις ενδεδειγμένες προβλέψεις στην ετήσια οικονομική της έκθεση για το έτος που έληξε 31.12.2011.
- Ως μετριαστικό παράγοντα τη μη εκτελεστική ιδιότητα του κ. Σεβέρη.
- Ως μετριαστικό παράγοντα, ότι ο κ. Σεβέρης συμμετείχε στην Επιτροπή Ελέγχου Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας ως Μέλος και δεν κατείχε την ιδιότητα του Προέδρου αυτής.

κ. Γεώργιος Γεωργιάδης - Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος

Η ΕΚΚ, αφού έλαβε υπόψη της τις γραπτές παραστάσεις του κ. Γεωργιάδη, αποφάσισε, δυνάμει του άρθρου 40(2) του Ν.190(Ι)/2007, να του επιβάλει **διοικητικό πρόστιμο ύψους €30.000** για παράβαση του άρθρου 40(1) του Ν.190(Ι)/2007 καθότι προέβη στη δήλωση η οποία αποτελεί μέρος της ετήσιας οικονομικής έκθεσης της Τράπεζας για το έτος που έληξε 31.12.2011, επιβεβαιώνοντας παραπλανητικές πληροφορίες.

Για τον καθορισμό του ύψους του διοικητικού προστίμου, η ΕΚΚ έλαβε υπόψη της τους ακόλουθους παράγοντες:

- Τη σοβαρότητα που αποδίδει ο νομοθέτης σε παραβάσεις αυτού του είδους, η οποία αντικατοπτρίζεται από το ύψος της διοικητικής κύρωσης που προβλέπεται στο Ν.190(Ι)/2007 για τέτοιες παραβάσεις.

- Την κεντρική σημασία της δήλωσης που περιλαμβάνεται στις οικονομικές εκθέσεις από τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του εκδότη, το γενικό διευθυντή και τον οικονομικό διευθυντή, με την οποία αναλαμβάνουν προσωπική ευθύνη για την κατάρτιση της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης που αφορά τον εκδότη. Η ενέργεια τους ενισχύει την εμπιστοσύνη των επενδυτών στον εκδότη για την ύπαρξη διαφάνειας σχετικά με τις πληροφορίες που τον αφορούν.
- Ο κ. Γεωργιάδης, τον ουσιώδη χρόνο, ήταν Μέλος της Επιτροπής Ελέγχου Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας, η οποία ήταν επιφορτισμένη με το καθήκον της συμμόρφωσης της Τράπεζας με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και ως εκ τούτου αρμόδια να ελέγξει την επάρκεια των προβλέψεων. Η Επιτροπή Ελέγχου έλαβε την απόφαση να συστήσει στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας την έγκριση της ετήσιας οικονομικής έκθεσης για το έτος που έληξε 31.12.2011.
- Λόγω της συμμετοχής του στην Επιτροπή Ελέγχου Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας, ο κ. Γεωργιάδης, είχε τη δυνατότητα πρόσβασης σε όλες τις σχετικές πληροφορίες που αφορούσαν τα χαρτοφυλάκια δανείων της Τράπεζας και όφειλε να μεριμνήσει ώστε η Τράπεζα να προβεί στις ενδεδειγμένες προβλέψεις στην ετήσια οικονομική της έκθεση για το έτος που έληξε 31.12.2011.
- Ως μετριαστικό παράγοντα τη μη εκτελεστική ιδιότητα του κ. Γεωργιάδη.
- Ως μετριαστικό παράγοντα, ότι ο κ. Γεωργιάδης συμμετείχε στην Επιτροπή Ελέγχου Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας ως Μέλος και δεν κατείχε την ιδιότητα του Προέδρου αυτής.

κα Ειρήνη Καραμάνου - Μη Εκτελεστική Σύμβουλος

Η ΕΚΚ, αφού έλαβε υπόψη της τις γραπτές παραστάσεις της κας Καραμάνου, αποφάσισε, δυνάμει του άρθρου 40(2) του Ν.190(Ι)/2007, να της επιβάλει **διοικητικό πρόστιμο ύψους €30.000** για παράβαση του άρθρου 40(1) του Ν.190(Ι)/2007 καθότι προέβη στη δήλωση η οποία αποτελεί μέρος της ετήσιας οικονομικής έκθεσης της Τράπεζας για το έτος που έληξε 31.12.2011, επιβεβαιώνοντας παραπλανητικές πληροφορίες.

Για τον καθορισμό του ύψους του διοικητικού προστίμου, η ΕΚΚ έλαβε υπόψη της τους ακόλουθους παράγοντες:

- Τη σοβαρότητα που αποδίδει ο νομοθέτης σε παραβάσεις αυτού του είδους, η οποία αντικατοπτρίζεται από το ύψος της διοικητικής κύρωσης που προβλέπεται στο Ν.190(Ι)/2007 για τέτοιες παραβάσεις.
- Την κεντρική σημασία της δήλωσης που περιλαμβάνεται στις οικονομικές εκθέσεις από τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του εκδότη, το γενικό διευθυντή και τον οικονομικό διευθυντή, με την οποία αναλαμβάνουν προσωπική ευθύνη για την κατάρτιση της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης που αφορά τον εκδότη. Η ενέργεια τους ενισχύει την εμπιστοσύνη των επενδυτών στον εκδότη για την ύπαρξη διαφάνειας σχετικά με τις πληροφορίες που τον αφορούν.
- Η κα Καραμάνου, τον ουσιώδη χρόνο, ήταν Μέλος της Επιτροπής Ελέγχου Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας, η οποία ήταν επιφορτισμένη με το καθήκον της συμμόρφωσης της Τράπεζας με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και ως εκ τούτου αρμόδια να ελέγξει την επάρκεια των προβλέψεων. Η Επιτροπή Ελέγχου έλαβε την απόφαση να συστήσει στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας την έγκριση της ετήσιας οικονομικής έκθεσης για το έτος που έληξε 31.12.2011.
- Λόγω της συμμετοχής της στην Επιτροπή Ελέγχου Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας, η κα Καραμάνου είχε τη δυνατότητα πρόσβασης σε όλες τις σχετικές πληροφορίες που αφορούσαν τα χαρτοφυλάκια δανείων της Τράπεζας και όφειλε να μεριμνήσει ώστε η Τράπεζα να προβεί στις ενδεδειγμένες προβλέψεις στην ετήσια οικονομική της έκθεση για το έτος που έληξε 31.12.2011.
- Ως μετριαστικό παράγοντα τη μη εκτελεστική ιδιότητα της κας Καραμάνου.
- Ως μετριαστικό παράγοντα, ότι η κα Καραμάνου συμμετείχε στην Επιτροπή Ελέγχου Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας ως Μέλος και δεν κατείχε την ιδιότητα του Προέδρου αυτής.

κ. Μάνθος Μαυρομμάτης - Μη Εκτελεστικός Σύμβουλος

Η ΕΚΚ, αφού έλαβε υπόψη της τις γραπτές παραστάσεις του κ. Μαυρομμάτη, αποφάσισε, δυνάμει του άρθρου 40(2) του Ν.190(Ι)/2007, να του επιβάλει **διοικητικό πρόστιμο ύψους €30.000** για παράβαση του άρθρου 40(1) του Ν.190(Ι)/2007 καθότι προέβη στη δήλωση η οποία αποτελεί μέρος της ετήσιας οικονομικής έκθεσης της Τράπεζας για το έτος που έληξε 31.12.2011, επιβεβαιώνοντας παραπλανητικές πληροφορίες.

Για τον καθορισμό του ύψους του διοικητικού προστίμου, η ΕΚΚ έλαβε υπόψη της τους ακόλουθους παράγοντες:

- Τη σοβαρότητα που αποδίδει ο νομοθέτης σε παραβάσεις αυτού του είδους, η οποία αντικατοπτρίζεται από το ύψος της διοικητικής κύρωσης που προβλέπεται στο Ν.190(Ι)/2007 για τέτοιες παραβάσεις.
- Την κεντρική σημασία της δήλωσης που περιλαμβάνεται στις οικονομικές εκθέσεις από τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του εκδότη, το γενικό διευθυντή και τον οικονομικό διευθυντή, με την οποία αναλαμβάνουν προσωπική ευθύνη για την κατάρτιση της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης που αφορά τον εκδότη. Η ενέργεια τους ενισχύει την εμπιστοσύνη των επενδυτών στον εκδότη για την ύπαρξη διαφάνειας σχετικά με τις πληροφορίες που τον αφορούν.
- Ο κ. Μαυρομμάτης, τον ουσιώδη χρόνο, ήταν Μέλος της Επιτροπής Ελέγχου Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας, η οποία ήταν επιφορτισμένη με το καθήκον της συμμόρφωσης της Τράπεζας με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και ως εκ τούτου αρμόδια να ελέγξει την επάρκεια των προβλέψεων. Η Επιτροπή Ελέγχου έλαβε την απόφαση να συστήσει στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας την έγκριση της ετήσιας οικονομικής έκθεσης για το έτος που έληξε 31.12.2011.
- Λόγω της συμμετοχής του στην Επιτροπή Ελέγχου Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας, ο κ. Μαυρομμάτης, είχε τη δυνατότητα πρόσβασης σε όλες τις σχετικές πληροφορίες που αφορούσαν τα χαρτοφυλάκια δανείων της Τράπεζας και όφειλε να μεριμνήσει ώστε η Τράπεζα να προβεί στις ενδεδειγμένες προβλέψεις στην ετήσια οικονομική της έκθεση για το έτος που έληξε 31.12.2011.
- Ως μετριαστικό παράγοντα τη μη εκτελεστική ιδιότητα του κ. Μαυρομμάτη.
- Ως μετριαστικό παράγοντα, ότι ο κ. Μαυρομμάτης συμμετείχε στην Επιτροπή Ελέγχου Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας ως Μέλος και δεν κατείχε την ιδιότητα του Προέδρου αυτής.

κ. Χρήστος Χατζημιτσής – Ανώτερος Γενικός Διευθυντής Συγκροτήματος

Η ΕΚΚ, αφού έλαβε υπόψη της τις γραπτές παραστάσεις του κ. Χατζημιτσής, αποφάσισε δυνάμει του άρθρου 40(2) του Ν.190(Ι)/2007, να του επιβάλει **διοικητικό πρόστιμο ύψους €70.000** για παράβαση του άρθρου 40(1) του Ν.190(Ι)/2007 καθότι προέβη στη δήλωση η οποία αποτελεί μέρος της ετήσιας οικονομικής έκθεσης της Τράπεζας για το έτος που έληξε 31.12.2011, επιβεβαιώνοντας παραπλανητικές πληροφορίες.

Για τον καθορισμό του ύψους του διοικητικού προστίμου, η ΕΚΚ έλαβε υπόψη της τους ακόλουθους παράγοντες:

- Τη σοβαρότητα που αποδίδει ο νομοθέτης σε παραβάσεις αυτού του είδους, η οποία αντικατοπτρίζεται από το ύψος της διοικητικής κύρωσης που προβλέπεται στο Ν.190(Ι)/2007 για τέτοιες παραβάσεις.
- Την κεντρική σημασία της δήλωσης που περιλαμβάνεται στις οικονομικές εκθέσεις από τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του εκδότη, το γενικό διευθυντή και τον οικονομικό διευθυντή, με την οποία αναλαμβάνουν προσωπική ευθύνη για την κατάρτιση της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης που αφορά τον εκδότη. Η ενέργεια τους ενισχύει την εμπιστοσύνη των επενδυτών στον εκδότη για την ύπαρξη διαφάνειας σχετικά με τις πληροφορίες που τον αφορούν.
- Ο κ. Χατζημιτσής κατείχε τη θέση Ανώτερου Γενικού Διευθυντή και Οικονομικού Διευθυντή στην Τράπεζα.
- Λόγω της θέσης του ως μέλος της ανώτερης εκτελεστικής διεύθυνσης της Τράπεζας και θεσμικά υπεύθυνος της οικονομικής διεύθυνσης, που ήταν επιφορτισμένη με την κατάρτιση και παρουσίαση των εν λόγω οικονομικών καταστάσεων, ο κ. Χατζημιτσής είχε τη δυνατότητα πρόσβασης σε όλες τις

σχετικές πληροφορίες που αφορούσαν τα χαρτοφυλάκια δανείων της Τράπεζας και όφειλε να μεριμνήσει ώστε η Τράπεζα να προβεί στις ενδεδειγμένες προβλέψεις στην ετήσια οικονομική της έκθεση για το έτος που έληξε 31.12.2011.

Η Επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη τις παραστάσεις τους, αποφάσισε να **μην επιβάλει διοικητικό πρόστιμο** στους ακόλουθους μη εκτελεστικούς Διοικητικούς Συμβούλους της Τράπεζας:

κ. Ανδρέα Αρτέμη,
κ. Βασίλη Γ. Ρολόγη,
κ. Χρίστο Μουσκή,
κ. Κώστα Χατζήπαπα,
κ. Νικόλαο Τσάκο,
κα Άννα Διογένους,
κ. Ευδόκιμο Ξενοφώντος, και
κ. Ηλία Νεοκλέους,

για την παράβαση εκ μέρους τους του άρθρου 40(1) του Ν. 190(Ι)/2007 αλλά να τους επισύρει την προσοχή στις πρόνοιες της νομοθεσίας και στην παράλειψή τους.

Η Επιτροπή αποφάσισε να μην επιβάλει στα ανωτέρω πρόσωπα διοικητικό πρόστιμο για την παράβαση του 40(1) του Ν. 190(Ι)/2007, λαμβάνοντας υπόψη τα ακόλουθα:

1. Τα εν λόγω πρόσωπα κατείχαν θέση Μη Εκτελεστικού Μέλους στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας.
2. Τα εν λόγω πρόσωπα δεν συμμετείχαν στην Επιτροπή Ελέγχου Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας, οι εργασίες της οποίας είχαν σχετική συνάφεια με τις παραβάσεις.
3. Λόγω του ότι δεν συμμετείχαν στην Επιτροπή Ελέγχου Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας και /ή δεν ασκούσαν οποιοδήποτε εξειδικευμένο καθήκον, οι εν λόγω μη εκτελεστικοί διοικητικοί σύμβουλοι, με βάση τα γεγονότα, δεν ήταν σε θέση να επηρεάσουν το περιεχόμενο της ετήσιας οικονομικής έκθεσης στο βαθμό που μπορούσαν να έχουν και/ή να το πράξουν οι εκτελεστικοί διοικητικοί σύμβουλοι και οι ανώτεροι διευθυντές της Τράπεζας καθώς και οι μη εκτελεστικοί διοικητικοί σύμβουλοι που συμμετείχαν στην Επιτροπή Ελέγχου.
4. Ο βαθμός εμπλοκής των εν λόγω μη εκτελεστικών διοικητικών συμβούλων, σε σχέση με τους εκτελεστικούς διοικητικούς συμβούλους/ανώτερους διευθυντές της Τράπεζας/συμμετέχοντες στην Επιτροπή Ελέγχου, που οδήγησε στην επιβεβαίωση παραπλανητικών στοιχείων εκ μέρους τους κατά παράβαση του άρθρου 40(1) του Ν.190(Ι)/2007 ήταν τέτοιος που δεν δικαιολογείται η επιβολή χρηματικής ποινής σε αυτούς.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ – Πρόνοιες Νομοθεσίας

Α. Ο περί των Προϋποθέσεων Διαφάνειας (Κινητές Αξίες προς Διαπραγμάτευση σε Ρυθμιζόμενη Αγορά) Νόμος – Ν.190(Ι)/2007

Άρθρο 9 του Ν. 190(Ι)/2007:

«9.-(1) Κάθε εκδότης δημοσιοποιεί, το συντομότερο δυνατό και το αργότερο εντός τεσσάρων (4) μηνών μετά το τέλος κάθε οικονομικού έτους, ετήσια οικονομική έκθεση.

(2)

(3) Η ετήσια οικονομική έκθεση περιλαμβάνει –
(α) Τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις,

(β) την έκθεση συμβούλων, και

(γ) δηλώσεις των μελών του διοικητικού συμβουλίου του εκδότη, του γενικού διευθυντή ή του προσώπου που ασκεί αντίστοιχα καθήκοντα, και του οικονομικού διευθυντή, εφόσον δεν είναι μέλη του διοικητικού συμβουλίου του εκδότη, των οποίων το ονοματεπώνυμο και η ιδιότητα αναγράφονται σαφώς, σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (7).

(4)(α) Εκδότης, ο οποίος έχει συσταθεί με βάση τον περί Εταιρειών Νόμο, ο οποίος δεν απαιτείται να καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς σύμφωνα με τον εν λόγω Νόμο, καταρτίζει ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Εταιρειών Νόμου.

(β) Εκδότης, ο οποίος έχει συσταθεί δυνάμει της νομοθεσίας άλλου κράτους μέλους και ο οποίος σύμφωνα με τη νομοθεσία που στοχεύει στην εναρμόνιση με την οδηγία 83/349/ΕΟΚ δεν απαιτείται να καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς, καταρτίζει ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις της νομοθεσίας αυτής.

(γ) Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις εκδότη, ο οποίος έχει συσταθεί με βάση τον περί Εταιρειών Νόμο, ο οποίος έχει υποχρέωση δυνάμει του Νόμου αυτού να καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς, αποτελούνται από –

(i) Τους ενοποιημένους λογαριασμούς που έχουν καταρτισθεί σύμφωνα με τον περί Εταιρειών Νόμο ή τον Κανονισμό 1606/2002, και

(ii) τους ετήσιους λογαριασμούς της μητρικής εταιρείας, που έχουν καταρτισθεί σύμφωνα με –

(Α) Τον περί Εταιρειών Νόμο, στην περίπτωση που η μητρική εταιρεία έχει συσταθεί στη Δημοκρατία, ή

(Β) τη νομοθεσία του οικείου κράτους μέλους, στο οποίο η μητρική εταιρεία έχει συσταθεί.

(δ) Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις εκδότη, ο οποίος έχει υποχρέωση, δυνάμει της νομοθεσίας άλλου κράτους μέλους που στοχεύει στην εναρμόνιση με την οδηγία 83/349/ΕΟΚ, να καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς, αποτελούνται από –

(i) Τους ενοποιημένους λογαριασμούς που έχουν καταρτισθεί σύμφωνα με τον Κανονισμό 1606/2002, και

(ii) τους ετήσιους λογαριασμούς της μητρικής εταιρείας που έχουν καταρτισθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία του οικείου κράτους μέλους, στο οποίο η μητρική εταιρεία έχει συσταθεί.

(5).....

(6).....

(7) Τα πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγραφο (γ), του εδαφίου (3), προβαίνουν σε δηλώσεις, με τις οποίες επιβεβαιώνουν ότι, εξ' όσων γνωρίζουν-

(α) οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις –

(i) Καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα εφαρμοστέα λογιστικά πρότυπα και σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (4), και

(ii) παρέχουν αληθινή και δίκαιη εικόνα των στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού, της οικονομικής κατάστασης και του κέρδους ή ζημιών του εκδότη και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς ως σύνολο· και

(β) η έκθεση συμβούλων παρέχει δίκαιη ανασκόπηση των εξελίξεων και της απόδοσης της επιχείρησης καθώς και της θέσης του εκδότη και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς ως σύνολο, μαζί με περιγραφή των κυριοτέρων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν.»

Άρθρο 40(1) του Ν. 190(Ι)/2007:

«40.-(1)Απαγορεύεται όπως οποιοδήποτε πρόσωπο, το οποίο προβαίνει σε ανακοίνωση ή δημοσιοποίηση ή κοινοποίηση ή υποβολή στοιχείων ή πληροφοριών, τις οποίες είναι υπόχρεος να ανακοινώνει, δημοσιοποιεί, κοινοποιεί ή υποβάλλει δυνάμει του παρόντος Νόμου ή των δυνάμει αυτού

εκδιδόμενων Οδηγιών, να παρέχει και/ή να επιβεβαιώνει ψευδή ή παραπλανητικά στοιχεία ή πληροφορίες και/ή να αποκρύπτει στοιχεία και πληροφορίες.»

Β. Περί Εταιρειών Νόμος (Κεφ.113)

Άρθρο 143(2) του Κεφ. 113:

«Η παρουσίαση αληθινής και δίκαιης εικόνας επιτυγχάνεται μέσω της πιστής εφαρμογής των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, των οποίων η τήρηση είναι υποχρεωτική για όλες τις εταιρείες».

Άρθρο 151(1)(β) του Κεφ. 113:

*«Η έκθεση συμβούλων παρέχει πληροφόρηση τουλάχιστον σχετικά με τα ακόλουθα:-
(viii) μια πραγματική εικόνα της εξέλιξης και των επιδόσεων των δραστηριοτήτων της εταιρείας και της θέσης της, καθώς και μια περιγραφή των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζει».*

Γ. Ο περί των Πράξεων Προσώπων που Κατέχουν Εμπιστευτικές Πληροφορίες και των Πράξεων Χειραγώγησης της Αγοράς (Κατάχρησης της Αγοράς) Νόμος – Ν.116(Ι)/2005

Άρθρο 19 του Ν.116(Ι)/2005:

«Απαγορεύεται σε κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο να χειραγωγεί την αγορά».

Άρθρο 20(1) του Ν.116(Ι)/2005:

«20.-(1) Ως πράξεις χειραγώγησης της αγοράς νοούνται:

(α).....

(β).....

(γ) η διάδοση πληροφοριών μέσω των μέσων μαζικής ενημέρωσης, περιλαμβανομένου του διαδικτύου ή κάθε άλλου ηλεκτρονικού μέσου, ή που διαδίδονται με οποιοδήποτε άλλο τρόπο, οι οποίες δίνουν ή έχουν σκοπό να δώσουν ψευδείς ή παραπλανητικές ενδείξεις σχετικά με τα χρηματοοικονομικά μέσα, περιλαμβανομένης της διάδοσης φημών ή παραπλανητικών ειδήσεων, εάν το πρόσωπο που διέδωσε τις πληροφορίες γνώριζε ή όφειλε να γνωρίζει ότι οι πληροφορίες ήταν ψευδείς ή παραπλανητικές:

Νοείται ότι όσον αφορά τους δημοσιογράφους όταν ενεργούν στο πλαίσιο της επαγγελματικής τους ιδιότητας, η διάδοση πληροφοριών κρίνεται λαμβάνοντας υπόψη τους κανόνες του επαγγέλματος, εκτός εάν οι δημοσιογράφοι, κατά την κρίση της Επιτροπής, αντλούν, άμεσα ή έμμεσα, όφελος ή κέρδη από τη διάδοση των εν λόγω πληροφοριών.»

.....»